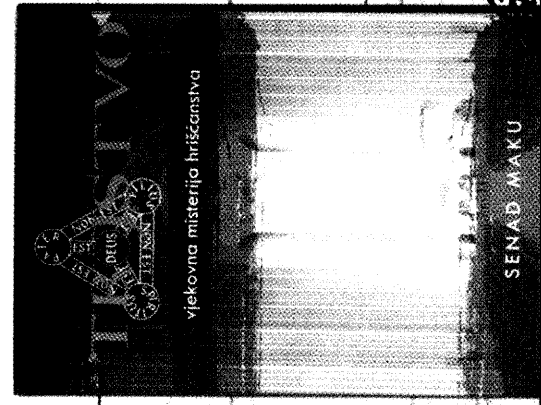
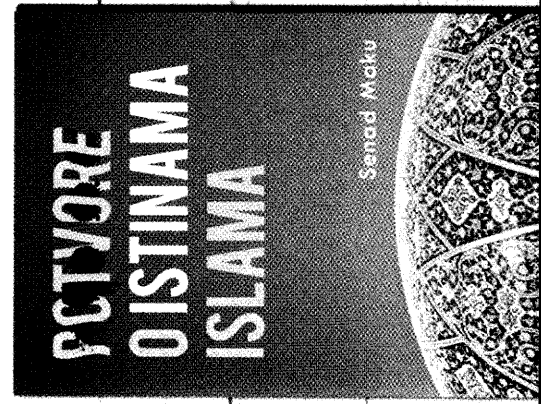
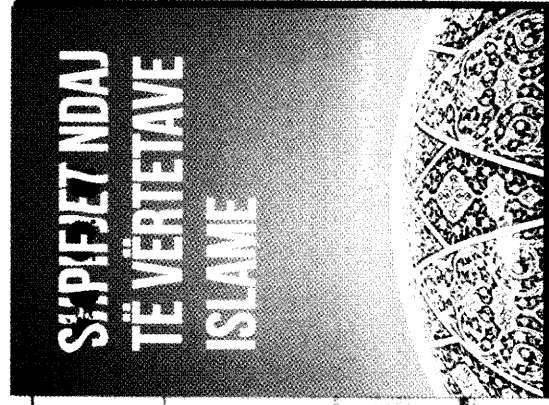
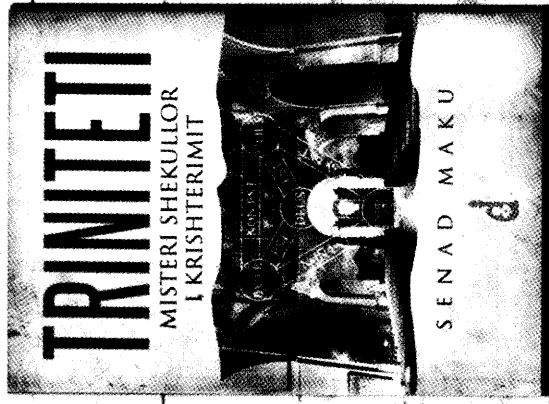

Balloze Aftorëdije Nga bashkëpunorët Në gjuhë të tjera Libërave Lëmbje Rrethi Evropë Kontakti/ Senad Maku

www.bibladhnekurami.com
 Comparative study of Holy Books

Porositi librat - Nartuçite knjige
 +382 69 649 664

UNGGJILLI sipas Barnabës

Prishtinë, 1998

Genad 14th

THE
GOSPEL OF BARNABAS

EDITED AND TRANSLATED FROM
THE ITALIAN MS. IN THE IMPERIAL
LIBRARY AT VIENNA

BY

LONSDALE END LAURA RAGG

Ungjilli
sipas
Barnabës

WITH A FACSIMILE

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS
1907

THE GOSPEL OF BARNABAS

EDITED AND TRANSLATED FROM
THE ITALIAN MS. IN THE IMPERIAL
LIBRARY AT VIENNA

BY

LONSDALE AND LAURA RAGG

WITH A FACSIMILE

OXFORD
AT THE CLarendon PRESS

1907

dare ha doguano 7 et ammore d'io • on de
 siate pigli nel vire ha date quello che avete
 del migliore per ammore d'io • Ditemi uall
 h'ua ricuete ch'ossa ueruna da dioc' bati u
 no ceto h'opulueri be ce nere • ad on que ch'om
 ha uete fa de inua sed are te ch'ossa ueruna ch
 h'ua per ammore d'io • Melgio saria non da
 re mente ch'edare ch'ossa ch'atua per te non
 do ha uete qualche scupa se cond oil mond
 • ma ando ch'ossa h'is'ha be seruando per uis'it
 migliore quale sera la scusa be questo be qua
 to uo da dire circa la penitente • Rispose ban
 to l'ameo quanto tempo de uo durate la penite
 re • Rispose i'esu mentre che lo homo se in sta
 di peccato de be sempre penitersi be farne pen
 tente • on de si ch'ome l'umita humana sempre pe
 cha ch'is'i sempre de uo fare penitente • Se uo
 non uollete pare piuch'into delle scarpe uostre
 della anima uostre possi a che ogni uolente
 r'ompono quelle uoite r'achoniate •

PARATHËNIE

Një njohës në zë i historisë së krishterimit, e pranon se krishterimi i kohës së sotit është maskë mbi fytyrën e Isusit, por, ai vazhdon dhe thotë se maska e cila bartet për kohë të gjatë, ajo shndërrohet në jetë dhe si e tillë pastaj edhe pranohet. Myslimanët i besojnë Isusit historik, por maskën, atë refuzojnë që ta pranojnë.

Me qellim të përfitimt të të krishterëve që të besojnë në atë çka nuk besojnë, që ta dinë atë që nuk e dinë, që ta duan atë çka nuk e duan – Perandorët Romak i kanë mbytur me miliona njerëz. Të krishterët i mësojnë të besojnë se religjioni i tyre është i vetmi religjion i vërtetë, me hebreizmin si parapregatitës për krishterimin dhe se të gjitha fetë e tjera janë të rrejshme. Misionarët e krishterë të tërë energjinë e tyre e kanë drejtuar në dëshmirimin se si kinse themeluesit e feve tjera, janë njerëz jo të sinqertë dhe të këqij, në mënyrë që, kështu, e tëra të deponohet në besimin e Krishtit. Ata nuk hamenden, që ta përkthejnë Kur'anin duke e shtrembëruar dhe të përhapin të pavërteta për të Dërguarin Muhammed a.s., për qellimet e tyre personale. Në anën tjetër, myslimanëve u vjen keq kur shohin se si hebrejtë dhe të krishterët i kanë harruar dhe i kanë ndryshuar mësimet e vërteta të Musasë dhe Isasë. Shkatërrimit të plotë të mësimëve të Isusit mbi monoteizmin, i kanë kontribuar sidomos konciliet e organizuara nga ana e Perandorëve të Romës si dhe dogmat të cilat i kanë sjellë ato:

- se nuk ka dallim në mes të Zotit Atë dhe Isusit (njëjtshmëria),
- dogmën e trinitisë së Atit, birit dhe Shpirtit të Shenjtë,
- që Maria të nderohet si “Nënë e Zotit”,
- karakteri i dyfishtë i Isusit, ai hyjnor dhe njerëzor etj. etj.

Në këtë mënyrë, mësimin monoteist të Isusit, e kanë përmbysur në politeizëm, paganizëm dhe në idhujtari.

Duke e kërkuar fjalën e vërtetë të Isusit, ne jemi ndalur në Ungjillin sipas Barnabës, nga arsyeja e thjeshtë se ky Ungjill, për ndryshim nga Ungjilli sipas Markut, Mateut, Llukës dhe Gjonit, nuk i përmbanë të pashpallurat dhe kontradiktat të cilat me bollëk mund të gjenden tek këta katër Ungjijt e cekur. Përveç kësaj, Ungjilli sipas Barnabës, është i vetmi Ungjill i cili ka mbijetuar dhe të cilin e ka shkruar nxënësi i vërtetë i Isusit, dëshmitarë, njeriu, i cili e gjatë misionit të trevjeçar Isusit, e ka kaluar kohën në shoqërinë e tij, kurse në të është ruajtur filli i Shpalljes.

Ky Ungjill si duket ka qenë i kursyar nga intervenimi, redaktimi etj. Dhe, edhe përkundër të gjitha tentimeve që këtu Ungjilli t'i humbet çdo gjurmë, ai ka mbijetuar. Prandaj, drita e Ungjillit të Branabës, le t'i shëndrit zemrat e atyre të cilët e lexojnë. Amin!

Maj 1995

Esed Boshnjak

BARNABA NË DHATËN E RE TË BIBLËS

Dhiata e re biblike përbëhet prej katër ungjijve (raporteve mbi jetën dhe mësimet e Isusit), Veprave të apostujve (historiatit të të krishterëve të hershëm), Letrave të Palit etj.

Në letërën e tij Kolosianëve (Kol 4, 10) Pali në këtë mënyrë e përshtuan Barnabën: “Barnaba, me kontaktin e të cilit ju i keni pranuar urdhrat, nëse ju vjen ai, pranojeni!”

Me këtë Pali udhëzohet për urdhrat e Isusit.

Në mesin e udhëzimeve tjera në letrat e Palit, në letërën Galatasve është udhëzimi i cili pason: “Dhe kur Jakobi, Kefa dhe Gjoni, të cilët janë menduar për shtylla, e vërejtën mëshirën e cila në është dhunuar, ata na i dhanë mua dhe Barnabës të djathtat shoqërore (krahun e ndihmës miqësore), që ne t'u shkojmë paganasve, e ata rrethprerëve (atyre të cilët janë bërë synet). (Gal 2,9)

Në Veprat e Apostujve, Barnaba përmendet siç pason: “Kështu Jozefi, të cilin apostujt e quajten Barnaba, që do të thotë Biri i ngushllimit, levit, nga Qiproja...” (vep. e ap. 4, 36).

Pali ka qenë hebrej, i cili i ka përmendur të krishterët. Për të thuhet se e ka parë Isusin në vizion dhe se i është dashur që të konvertohet në fenë e Isusit. Në mesin e nxënësve të Isusit Barnaba ka qenë evangjelist dinamik. Pali - edhe pse është bërë predikues, ka filluar që ta mbijetojë dhe ta adhurojë Isusin. Ai menjëherë filloi që të predikojë në sinagoga, se Isusi është bir Zotit” (vep. e ap. 9,20).

Veprat 26 dhe 27

“Kur ka ardhur Sauli (Pali) në Jerusalem ka tentuar që t'u afrohet nxënësve, por të gjithë i frikoheshin, ngase nuk besonin se ai me të vërtetë është nxënësi”.

“Atëherë e mori Barnaba dhe e dërgoi tek apostujt”.

Veprat 11:22 gjërë 30

“Atëherë lajmet për ato gjëra arritën në veshët e Kishës, e cila ishte në Jerusalem, dhe ata e dërguan Barnabën që të shkojë gjërë në Antiokj”,

“I cili kur arriti dhe e pa mëshirën e Zotit, u gëzua dhe të gjithëve ua tërhoqi vërejtjen që më zemër të vendosur t'i qendrojnë besnik Zotit”.

“Ngase ai ishte njeri i mirë dhe përplot me Shpirt të shenjtë dhe fe: dhe shumë njerëz iu bashkuan Zotit”.

“Pastaj Barnaba u nis për në Tars që ta kërkojë Saulin”.

“Kur e gjei, e solli në Antiokj, ku një vit ishin mysafirë të Kishës dhe mësuat shumë njerëz”. Në Antiokj për të parën herë nxënësit i quajten “të krishterë”.

“Dhe në këto ditë prej Jerusalemit erdhën disa profetë në Antiokj”.

“Dhe u ngrit njëri prej tyre me emrin Akab dhe i frymëzuar nga Shpirti (i shenjtë) profetizoi se në tërë botën do të ketë uri; ajo ka ndodhur në kohën e Klaudie Cezarit”.

“Atëherë nxënësit vendosën që secili njeri, sipas mundësisë së tij, t'i dërgojë ndihmë vëllezërve të cilët jetonin në Jude”.

“Këtë e realizuan dhe ua dërguan eprorëve përmes Barnabës edhe Saulit”.

Veprat 12:25

"E Barnaba dhe Sauli u kthyan prej Jerusalemit, kur e kryan detyrën, duke e marrë me vete Gjonin, ofiqi i të cilit ishte Mark".

Veprat 13:1 dhe 2

"Në kishën e cila ishte në Antioqi kishte, profetë dhe mësues, si: Barnaba dhe Simoni i quajtur Nigër, Luc Cirenasi dhe Manaheni, i cili ka qenë i edukuar së bashku me tetarakun Herod, dhe Sauli".

"Me një rast, kur po e kryenin shërbesën hyjnore ndaj Zotit dhe po agjëronin, Shpirti i shenjtë tha: "M'i ndani Barnabën dhe Saulin, për punën për të cilën i kam ftuar".

Veprat 14: 11 gjerë 15

"E kur pa populli se ç'bëri Pali, ata e ngritën zërin e tyre duke folur në gjuhën likaone:

"Hyjnitë na kanë zbritur (neve) në trajtën e njerëzve".

"Dhe Barnabën e quajtën Jupiter, e Palin Merkur".

"Atëherë prifti i Jupiterit, tempulli i të cilit ishte para portës së qytetit, solli mëzetër dhe kurorë në portë, që populli ta flijojë flimë".

"E kur e dëgjuan këtë apostujt Barnaba dhe Pali, i shqyen petkat e veta dhe vrapuan në mesin e popullit duke bërtitur dhe thënë: "Zotëri, përse i bëni këto gjëra. Ne po ashtu jemi njerëz, me pasione të ngjashme sikurse edhe ju, dhe ju predikojmë se prej këtyre koësive duhet të kthehemi tek Zoti i gjallë, i cili e ka krijuar qiellin edhe tokën, detin dhe të gjitha që janë në to".

JETA E BARNABËS DHE POROSIA

Barnaba ishte hebrej i lindur në Qipro. Emri i tij ishte Josef, kurse për shkak të përkushtimit dhe besnikërisë së tij ndaj çështjes së Isusit, apostujt e tjerë ia dhanë ofiqin Barnaba. Kjo shprehje përkthehet në mënyra të ndryshme, si: "Bir i ngushllimit", apo "Bir i nxitjes". Ai ishte predikues i suksesshëm dhe kishte karakter magjik. Secili i cili ka qenë i mundur me kundërtënimet parimore, ka gjetur prehtë dhe qetësi në shoqërinë e tij. Madhështia e tij, si e njeriut i cili i ka qenë i afët Isusit, e ka bërë anëtar të dalluar të grupit të vogël të nxënësve në Jerusalemin, të cilët janë tubuar pas zhdukjes së Isusit. Ata i janë përbajtur Ligjit të profetëve, për të cilin Isusi ka ardhur "jo që të shkatërrojë, por që të plotësojë." (Mateu 5:17).

Ata kanë vazhduar që të jetojnë si hebrej dhe kanë praktikuar atë çka ua kishte mësuar Isusi. Ata ishin hebrej të sinqertë dhe praktikë, dhe ata dalloheshin prej fqinjëve të tyre vetëm sipas besimit të vet në porositë-mesazhin e Isusit. Në fillim, ata nuk janë organizuar si sekt i veçantë dhe nuk i kanë pasur sinagogat personale. Në porositë e Isusit asgjë nuk kishte, siç e kuptonim ata, çka do ta bënte të nevojshme

shkëputjen prej hebreizmit. Megjithatë, ata e kanë shkaktuar armiqtësinë e së drejtës trashëguese në mesin e shtresës së lartë hebrejve. Por, konflikti në mes të hebrejve dhe pasuesve të Isusit e kanë filluar hebrejtë, ngase ata e kanë ndier se të krishterët do ta varrosin pushtetin e tyre.

Hendeku ka filluar suksesivisht dhe në mënyrë progresive që të zgjerohet. Gjatë kohës së rrethimit të Jerusalemit në vitin 70., të krishterët e kanë lëshuar qytetin dhe kanë refuzuar që të marrin pjesë në rebelimin e Bar Kabbës, në vitin 132. Këto dy ngjarje e kanë nxjerrë në sipërfaqe dallimin në mes të krishterëve dhe hebrejve.

Çështja e prejardhjes së Isusit, natyra e tij dhe lidhja me Zotin, çka më vonë u bë e rëndësishme, nuk është shtruar në mesin e këtyre nxënësve të parë. Se Isusi ishte njëri i talentuar, në mënyrë jashtënatyrore prej Zotit, ishte e pranuar pa kurrfarë fjale. Asgjë prej fjalëve të Isusit dhe ngjarjeve nga jeta e tij nuk i ka shtyrë që ta modifikojnë këtë pikëpamje. Sipas Aristidit, njërit nga apologetët e parë, adhurimi i të krishterëve të parë shpeshherë ka qenë më monoteist se tek hebrejtë.

Me konvertimin e Palit hapet periudhë e re në teologjinë e krishterë. Teologjia e Palit ka qenë e bazuar në eksperiencën e tij personale, e e interpretuar në dritën e dijes bashkëkohore greke.

Teoria e të shëlbuenit (shpazimit) ka qenë fëmijë personal i mendjes së tij, besim ky plotësisht i panjohur për nxënësit e Isusit.

Prandaj teoria e Palit si pasojë ka sjellë adhurimin ndaj Isusit.

Periudha paliane, në historinë e Kishës së krishterë, e ka bërë ndryshimin e skenës edhe të principit. Në vendin e nxënësve të cilët i kanë qëndruar tek këmbët Isusit, figurë e re, e cila Isusin nuk e kishte njohur fare, vjen në plan të parë. Në vend të Palestinës, skenë e aktivitetit të të krishterëve bëhet Mbretëria Romake. Në vend që thjeshtë të bëhet sekt i judaezmit, krishterimi jo vetëm që u bë i pavarur prej judaizmit, por ai u bë i pavarur edhe nga vetë Isusi.

Pali ishte hebrej dhe banor i Tarzit. Shumë kohë kishte kaluar në Romë dhe ai ishte bërë banor i saj. Ai e ka zvoqëluar dhe rjehërit e ka zbutur shtypjen, të cilën e kishte dhe e bënte religjioni romak në masë. Intelektualët ishin nën ndikimin e Platonit edhe të Aristotelit. Siç duket, Pali kishte nuhatur se nuk do të jetë e mundur që ta kthejë popullin në Perandorinë Romake pa përshtatje të ndërsjella. Ndërkaq, mençuria dhe urtësia e tij praktike nuk ishte e pranueshme për ata të cilët e kishin dëgjuar dhe e kishin parë vetë Isuin. Megjithatë, edhe përkundër dallimeve të tyre, ata vendosën që bashkërisht të punojnë për të njëjtën çështje.

Sipas shkrimeve në Veprat e apostujve, Barnaba i përfaqësonte ata të cilët ishin bërë nxënës të drejtpërdrejtë të Isusit, kurse Pali kishte bashkëpunuar me ta për një kohë të caktuar. Por, më në fund, ata ishin ndarë. Pali ka dëshiruar që të hiqet dorë prej urdhrave të dhënë përmes Moisiut për gjërat e ushqimit; e po ashtu ai ka dashur që të hiqet dorë edhe prej urdhrat të dhënë përmes Abrahamit lidhur me rrethprejjen (të bërit synet). Barnaba dhe nxënësit e tjerë të drejtpërdrejtë me këtë nuk janë pajtuar. Fjalët pasuese, nga Veprat e apostujve, e japin paralajmërimin e përçarjes:

"E disa njerëz të cilët zbritën prej Judeje i mësonin vëllezërit dhe u thoshin: "Ju nuk mund të shpëtoni, përveç nëse rrethprejten sipas Ligjit të Moisiut".

"Kur Pali dhe Barnabeja patën polemikë dhe përçarje të vogël me ta, ata përcaktuan që Pali dhe Barnaba të shkojnë në Jerusalemin tek apostujt edhe eprorët për shkak të kësaj çështjeje". (Vep. e ap. 15: 1dhe 2).

JEPET FALAS

Pas kësaj përçarjeje vjen gjerë tek ndarja e rrugëve. Në Veprat e apostujve pas përçarjes, Barnaba zhduket, për shkak se Veprat i kanë shkruar pasuesit e Palit.

Për shkak të kompromisit të Palit me besimet dhe legendat romake, të krishterët e Palit janë shtuar në numër dhe fuqi. Më vonë ka arritur ajo fazë kur mbretërit janë pagëzuar si pionerë për qëllimet e mëtuqeshme të Kishës.

Pasuesit e Barnabës nuk e zhvilluan kurrë organizimin qendror. Por, megjithatë, falë sinqeritetit, numri i tyre shumë shpejt është shtuar. Kështu, këta të krishterët e nxitën mbi vete zemërimin e Kishës dhe pastaj është bërë orvatje sistematike që ata të shkatërrohen dhe që të fshihen të gjitha gjurmët për ekzistimin e tyre, duke i përfshirë librat edhe kishat. Mësimi i historisë është se, megjithatë, është shumë vështirë që të shkatërrohet feja me dhunë.

Mungesa e tyre organizative, tanimë u bë burim i fuqisë së tyre, ngase nuk ishte lehtë për t'i mbledhur një nga një.

Sot, hulumtimet e kohës moderne i kanë nxjerrë në dritë faktet mbi këta të krishterët. Ata janë si brigjet e valëve dhe njeriu, duke shikuar në ta, mundet ta paramendojë të tërë trupin e oqeanit ende të padukshëm. Gjer në shekullin e katërt ka ekzistuar sekt i njohur si Hypisitarianët, të cilët kanë refuzuar që Zotin ta adhurojnë si atë (baba), por Ai (Zoti) ka qenë më i Madhi dhe më i Lartësuar prej të gjithave dhe Ai i askush nuk i ishte i barabartë. Pali nga Samasti ishte peshkop në Antioki. Ai ishte i qëndrimit se Krishti nuk është Zoti, por njeri dhe profet. Ai ka dalluar nga profetët e tjerë, të cilët kanë ardhur para tij, në bazë të rangut dhe Zoti nuk ka mundur që me të vërtetë dhe në esencë të bëhet njeri.

Pastaj hasim në peshkopin tjetër të Antiokisë; Lukianin. Si peshkop, fama e tij si njeri i shenjtë nuk ishte më e vogël se fama të cilën ai e gëzonte si dijetar. Ai është sulur ashpër mbi besimin në Trinitet dhe çdo përmendje të Trinitës e ka fshirë nga Bibla, meqenëse ai këtë e ka konsideruar si shvojçë të mëvonshme, e cila shtojcë nuk gjindet në ungjijtë e parë. Në vitin 312, vdes si i martirizuar.

I ardhmi gjer tek i cili arrijmë, është nxënësi i famshëm i Lukianit, Arije (250-336) - sipas lindjes libias. Peshkopi i Aleksandrisë, Pjetri, e ka avancuar në xhakon (dhjak), por më vonë e ka ekskomunikuar (shkishëruar). Achille, zëvendësi i Pjetrit, përsëri e ka avancuar Ariun si prift, kurse Aleksandri - peshkopi i ardhshëm i Aleksandrisë, përsëri e ekskomunikon. Megjithatë, Ariu kishte tubuar mjaft shumë pasues të tij, prandaj edhe ishte bërë kokëdhembje për Kishën. Nëse do të mbahej jashtë Kishë, ai për të do të mund të bëhej shumë i rrezikshëm, kurse në kuadër të saj nuk mund të vendosej ngase ai dëshironte që ta rivendoste përsëri njëshmërinë dhe njëshmësinë e Zotit të Përhershëm. Ai ka besuar se Isusi, megjithatë - edhe pse i ka tejkaluar të gjitha qeniet e tjera të krijuara - nuk është i substancës së njëjtë me Zotin dhe se ka qenë qenie njerëzore si edhe çdo njeri tjetër. Mësimet e Ariut u përhapën si zjarri i tërbuar dhe i iëkundën edhe vetë themelet e Kishës paliane. Kontraverza, e cila kishte vëluar ngadalë treqind vjet, përmjeherë dhe befasishtëm u shndërrua në zjarr të fuqishëm. Asnjë njeri nuk kishte guxim që t'i kundërvihet Kishës së organizuar, por Ariu kishte, dhe për të kishte mbetur kokëdhembje pa marrë parasysh se a avancohej ai në priftëri, apo ekskomunikohej. Gjatë këtyre kohëve, dy ngjarje e kanë ndryshuar historinë e Evropës.

E para, Mbretëri Konstantin e kishte vënë pjesën më të madhe të Evropës nën sundimin e tij, dhe e dyta, ai kishte filluar që t'i ndihmojë të krishterët pa e pranuar

vetë ende krishterimin. Për tipin e ushtarakut, dogmat e ndryshme në kuadrin e fesë së krishterë ishin tejet konfuze. Kontraverza në pallatin mbretëror nuk ishte më pak e ashpër dhe e tërbuar. Siç duket, mbretëresha nënë anonte drejt krishtërimit palian, përdërisa e motra e saj, princesha Paulinë, ishte nxënëse e Ariut. Mbreti hamendej, në mes të dy feve. Si sundimtar që ishte, ai ishte i interesuar vetëm që t'i bashkonte të gjithë të krishterët në një kishë. Dhe, mu në atë kohë, grindja në mes të Ariut dhe peshkopit të Aleksandrisë aq shumë ishte përhapur dhe aspërsuar, saqë ishte bërë problem i rregullit dhe i ligjit. Kështu perandori, me dëshirë që ta mbajë paqen në Evropën e posabashkuar, u detyrua të intervenojë.

Në vitin 325, në Nikejë (tanim Isnik, fshat) u thirr mbledhja e të gjitha besimeve të krishtera. Peshkopi Aleksandër, duke mos mundur që të marrë pjesë në konferencë, e dërgon zëvendësin e tij Atanasin, i cili e ka trashëguar Aleksandrin si peshkop i Aleksandrisë. Konferenca ka pasur shumë seanca në vazhdimë. Imperatori Konstantin nuk mund t'i kuptonte të gjitha ato implikime të konfrontimit kishtar, por ajo çka i ishte e qartë, ishte se për ta mbajtur qetësinë në mbretërinë e tij, i ishte e nevojshme ndihma dhe kooperimi i Kishës. Në pallatin me këtë, Anatasiu e fitoi përkrahjen, kurse Ariu u përdoq nga mbretëria. Kështu, besimi i Trinitës u bë besim zyrtar i Perandorisë. Pas kësaj ka pasuar masakër i tmerrshëm ndaj të krishterëve, të cilët nuk kanë besuar në Trini. Ka qenë vepër penale ta posedosh Biblën, të cilën nuk e ka autorizuar Kisha, kurse sipas disa vlerësimeve, janë djegur rreth 270 versione të ndryshme të Biblës. Princesha Konstantinë nuk ishte e lumtur me triedhën e ngjarjes.

Perandori ia mposhën mendjen që ta pranojë fenë e njerëzve të cilët i kishte mbytur. Rezultat i kësaj ishte që në vitin 346 Ariu ftohet të kthehet mbrapa. Në ditën kur ai është dashur që ta vizitojë triumfalisht katedralen e Konstantinopolit, ai papandehur vdes. Kisha këtë e ka quajtur çudi, kurse perandori e ka ditur se kjo ishte vrasje. Ai e dëbon Anastasium edhe dy peshkopët e tjerë. Aftëherë perandori e ka pranuar formalisht krishterimin dhe është pagëzuar nga një peshkop arianit. Kështu, monoteizmi bëhet religjion zyrtar. Konstantini ka vdekur në vitin 337, kurse Perandori i ardhshëm, Konstanti, po ashtu e ka pranuar fenë e Ariut. Në vitin 341 në Antioki mbahet mbledhja në të cilën monoteizmi pranohet si interpretim i vërtetë i fesë së krishterë. Ky qëndrim vërtetohet edhe në një tubim tjetër, të mbajtur në Sirmijum, në vitin 351. Si rezultat i tërë kësaj, arianizmi ka qenë i pranuar prej shumicës së të krishterëve. Jeronimi i shenjtë ka shkruar në vitin 359 se "e tërë boja është dëdritur dhe ka rënkuar duke e gjetur vetën si arianit".

Në këtë kontekst, figurë tjetër me rëndësi është papa Honorie. Ai ka qenë bashkëkohës i Muhammedit a. s. dhe e ka parë rritjen e baticës së Islamit, parimet e të cilit u ishin të ngjashme parimeve të Ariut. Meqenëse atij ende i ishin të freskëta vrasjet reciproke ndërmjet të të krishterëve, ai ka menduar për ta lidhur islamit me krishterimin. Në shkrimet e tij fillon që ta përkrahë doktrinën e "një ariuje" (një intelekti të vetëm), ngase, sikur Zoti t'i kishte tri mendje të pavarura, si rezultat i kësaj do të ishte kaosi. Pandaj, vetë përfundimi logjik tregon në besimin e ekzistimit të një Zoti. Kjo doktrinë e tij zyrtarisht ka mbetur e papenguar përreth një çerek shekulli. Papa Honorie vdes në tetor të vitit 638. Në vitin 680, gjegjësisht 42 vjet pas vdekjes së tij, është mbajtur Koncili në Konstantinopojë, ku papa Honorie është anatemuar (mallkur dhe shkishëruar). Kjo është ngjarje e paprecedent në historinë e papait, kur papën e denoncon papa i ardhshëm dhe Kisha.

JEPET FALAS

Edhe dy personalitete të besimit të tillë, të cilët meritojnë që të përmenden, kanë qenë pjesëtarë të së njëjtës familje. L. F. M. Sozzini (1525 – 1565) ka qenë banor i Sinës. Në vitin 1547 ai bie nën ndikimin e Kamillos, mistikut nga Sicilia. Fama e tij është përhapur në Zvicër. Ai e ka provokuar Kalvinin në lidhje me dogmën e Trinitisë dhe e ka forcuar doktrinën e Aritut, e ka mohuar Isus-hyjnor dhe njëherit ka hequr dorë nga dogma e mëkatit të lindjes dhe e shërbimit. Objekt i adhurimit, sipas tij, ka mundur të jetë vetëm një dhe i vetmi Zot. Atë e ka pasur pastaj i nipi i tij F. P. Sozzini (1539 – 1604). Në vitin 1562 ai e publikon punimin mbi Ungjillin e Gjonit të shenjtë, duke e studiuar hyjninë e Isusit. Në vitin 1578 shkoi në Klansenburg të Tansilvanisë, sundimtar i të cilit ishte Ivan Sigmundi. Ka qenë kundër dogmës së Trinitetit, kurse këtu peshkopi Francis David (1510 – 1579) ka qenë anti-trinititas i rreptë. Kjo ka shpënë gjer tek formimi i sektit të Katekizmit të Rakovicës, i cili e ka marrë emrin sipas Rakovës në Poloni. Ky qytet është bërë kështjellë e fesë së Aritut.

Edhe sot, në mesin e të krishterëve të sotëm, një numër i madh i meshkujve dhe i femrave beson në një Zot. Ata nuk janë përherë të zhurmshtëm, ngase, për shkak të fuqisë së madhe të Kishës, ata nuk kanë mundësi që të shprehen dhe në mes tyre nuk ka shumë komunikim.

Në fund, do të ishte interesant që të citohet Anatasiu, mbrojtësi i Trinitetit. Ai thotë se kurdo që e ka detyruar arsyen e tij të mendoj për hyjninë e Isusit, tentimet e tij, të mundimshme dhe të padobishme, janë zbrapsur – sa më shumë që ka shkruar, aq më pak ka qenë i aftë që t'i shprehë mendimet e veta. Në një vend tjetër, ai fenë e vet e shpall si: Nuk ekzistojnë tre zotëra por “një Zot”.

Kurse për Barnabën urdhri është:

**“Nëse u vjen,
pranojeni.”**

Letra Kolosianëve
Pasusi 4, rreshti 10.

UNGGJILLI SIPAS BARNABËS

Nga anglishtja, boshnjakisht e përktheu

ESED BOSHINJAK

Viti 1995

Bosnjë-Hercegovina

Shqipëroi

Avdi Berisha

Viti 1998

Republika e Kosovës

UNGJILLI I VËRTEJË I ISUSIT TË QUAJTUR KRISHT, PROFETIT TË RI, DËRGUAR NGA ANA E ZOTIT BOTËS SIPAS PËRSHKRIMIT TË BARNABËS, APOSTULLIT TË TIJ

Barnaba, apostull i Isusit nga Nazarethi, të quajtur Krisht, të gjithëve të cilët jetojnë në botë u dëshiron paqe dhe ngushëllim.

I dashuri, Zoti i madh i mrekullueshëm, gjatë ditëve të kaluara na ka vizituar me profetin e vet Isus Krishtin në përdëllimin e madh të mëshirës dhe mrekullisë, për çka shumica, duke u mashtruar nga Satana, nën pretekstin e besimit, i predikojnë dogmat më të pafë, duke e quajtur Isusin për bir të Zotit, duke hequr dorë prej rrethprejtes (synetisë) të cilën Zoti e ka urdhëruar përgjithmonë, dhe duke e lejuar çdo mish të papastër: në mesin e cilëve Pali, po ashtu është i mashtruar, për ç'gjë flas jo pa keqardhje; nga ky shkak unë e shkruaj atë të vërtetë të cilën e kam parë edhe dëgjuar, përmes lidhjes të cilën e kam pasur me Isusin, e që ju të jeni të shpëtuar e jo të mashtruar prej Satanës dhe të pësoni në gjyqin e Zotit. Për këtë ruajuni prej secilit i cili ju predikon mësim të ri në kundërshtim me atë çka unë shkruaj, e që të jeni përfjetë të shpëtuar.

Zoti i Madh qoftë me ju dhe nga Satana le t'u mbrojë dhe prej çdo të keqeje. Amen.

1 NË KËTË KAPITULL TË PARË ËSHTË PARALAJMËRIMI I ENGJËLLIT GABRIEL VIRGJËRËSHËS MARI PËR LINDJEN E ISUSIT

Në këto vitet e fundit, virgjerëshën e quajtur Mari, nga brezi i Davidit, fisi i Judes, e ka vizituar engjëlli Gabriel prej Zotit. Kjo virgjerëshë, duke jetuar në shenjtërinë e saj pa kurrfarë cenimi dhe duke qenë e pavërejtje dhe gjithherë në

Mari, Zoti i cili e krijon njeriun pa njeri, është në gjendje që në ty ta krijojë njeriun pa njeri, ngase Atij asgjë nuk i është e pamundshme". U përgjigj Maria: "Unë e di se Zoti është i gjithëfuqishëm,

prandaj dëshira e Tij do të jetë e realizueshme". Tha Engjëlli: "Tanimë në emrin Isus e ti do ta kujdesish prej venës edhe pijeve të forta, edhe prej çdo mishi të papastër, ngase fëmija është i shenjtë i Zotit." Maria u përul me përunjtësi, duke thënë: "Shih, i krijuar me dorën e Zotit, le të jetë sipas fjalës sate". Engjëlli shkoi, kurse virgjerësha e madhëroi Zotin, duke thënë: "Dije, o shpirti im madhështrinë e Zotit, dhe ngrite dhe lartësoje o shpirti im Zotin, Shpetimtarin tim; ngase Ai e ka çmuar përunjtësinë e krijesës së duarve të Tij, ashtu që unë fatbardhë do të quhem dhe e bekuar prej të gjithë popujve, ngase Ai, i cili është i fuqishmi, më ka bërë të madhe dhe i bekuar qoftë emri i tij i shenjtë. Zbritur i ka të fuqishmit prej ndenjësëve të tyre dhe të përunjurit i ka ngritur. Atë i cili i uritur ka qenë, Ai me gjëra të mira e ka plotësuar, kurse të pasurit Ai zbrazët i ka dërguar. Ngase Ai përgjithnjë i mban në mbamendje premtimet e dhëna Abrahamit edhe birit të tij".

2 PARALAJMËRIMI I ENGJËLLIT GABRIEL DHËNË JOSEFIT, PËR ZËNIEN NË VIRGJËRËSHËN MARI

Maria, - duke e ditur vullnetin e Zotit dhe duke u frikësuar prej njerëzve që mos ta ofendojnë për shkak se është shizazënë dhe që të mos e vrasin me gurë si të fajësuar për kurvëri - e zgjodhi për mik të vetin intum njeriun nga fisi i saj

me emrin Josef, i cili jetonte një jetë të pavërejtje; ngase ai si njeri i drejtë i frikësohej Zotit dhe i shërbente me agjërim dhe lutje, duke jetuar nga puna e duarve të veta, ngase ai ishte zdrukthar.

Duke njohur njeriun e tillë, Virgjerësha e zgjodhi për shok të vetin dhe ia zbuloi qëllimin hyjnor. Meqenëse Josefi ishte i drejtë, kur vërejtje se Maria është e ngarkuar me fëmijë, mendoi që ta largojë, ngase ai i frikësohej Zotit. Dhe ia gjerë ai po flente, e qortoi engjëlli i Zotit duke i thënë: "O Josef, përse e ke qëllimin që ta largosh Marinë, gruan tënde. Dije se krejt ç'është bërë në te, është bërë me dëshirën e Zotit. Virgjerësha do të lindë djalë të cilin do ta quash me emrin Isus, të cilin do ta përkujdesish prej venës dhe pijeve të forta, edhe prej çdo mishi të papastër, ngase ai prej barkut të nënës së vet është i shenjtë i Zotit. Ai është profet i Zotit, i dërguar popullit të Izraelit, që ai ta kthejë Judenë drejt zemrës së tij dhe që Izraeli të udhëhiqet me ligjin e Zotit, siç është e shkruar në ligjin e Moisiut. Ai do të vijë me afësi të mëdha të cilat do t'ia japë Zoti edhe do të bëjë çudira të mëdha, me të cilat shumica do të shpëtojnë". Duke u ngritur nga gjumi, Josefi u falënderua Zotit dhe mbeiti me Marinë tërë jetën, duke i shërbyer Zotit me tërë singëritetin e tij.

3 LINDJA E ÇUDITSHME E ISUSIT DHE PARAQITJA E ENGJËJVE TË CILËT E MADHËROJNË ZOTIN

Në atë kohë, në Judejë sundonte Herodi, sipas dekretit të Cezar Augustit, kurse Pilati ishte guvernator gjatë priftërisë së Annës edhe të Kafës. Për

këtë shkak, me dekretin e Augustit është regjistruar i tërë populli, prandaj secili ka shkuar në vendin e vet dhe ata kanë ardhur me fiset e veta që të regjistroheshin. Josefi në pajtim me këtë ka shkuar prej Nazarethi, qytetit në Gallile, me Marinë, gruan e tij shtatzënë, që të shkonin në Betlehem (ngase ky ishte qyteti i tyre, e ai ishte prej gjinit të Davidit), që ai të regjistroheshin sipas dekretit të Cezarit. Me të ardhur në Betlehem Josefi, nuk gjeti vend, ngase qyteti ishte i vogël dhe kishte shumicë të madhe nga ata të cilët aty ishin të huaj, prandaj u vendos jashtë qytetit në një vendstrehim të bërë si strehimore barinjsh. Gjersa banonte atje Josefi, Marisë iu plotësuan ditët për të lindur. Virgjëresha që e rrethuar me dritë të shndritshme dhe djalin e saj e lindi pa dhembje, të cilin, (ajo) e mori në duart e veta dhe duke e mbështjellë në pelena, e vendosi në grazhd, ngase nuk kishte vend në bujtinë. Atëherë bujtinës i erdhën me gëzim shumë engjëj duke e bekuar Zotin, dhe duke u paralajmëruar paqe atyre të cilët i frikësohen Zotit. Maria dhe Josefi e lartësuan Zotin për lindjen e Isusit dhe me kënaqësinë më të madhe e kanë ngritur.

4 ENGJËJT BARINJËT PËR LINDJEN E ISUSIT, E ATA PASI E GJEJNË, E PUBLIKOJNË

Në atë kohë barinjët i ruanin kopetë e tyre, siç është adeti. Dhe ja, ata qenë të rrethuar me dritën e shndritshme, prej së cilës iu lajmërua engjëlli i cili e bekonte Zotin. Barinjët qenë të mbushur me frikë, për shkak të dritës së befasishme dhe paraqitjes së engjëllit, pas së cilës

engjëlli i Zotit i ngushlloi dhe u tha: "Ja, unë jua paralajmëroj gëzimin e madh, ngase në qytetin e Davidit lindi fëmijë i cili është profeti i Zotit, i cili shpëtim të madh i sjell shpësisë së Izraelit. Fëmijën do ta gjeni në grazhd së bashku me të ëmën e tij, e cila e bekon Zotin". Kur e tha ai këtë, atëherë erdhën shumë engjëj duke e madhëruar Zotin dhe duke ua paralajmëruar të mirëve paqen. Kur engjëjt shkuan, barinjët biseduan ndërmjet vete dhe thanë: "Ejani të shkojmë, madje qysh në Betlehem, dhe ta shohim Fjalën të cilën na e lajmëroi Zoti me engjëllin e Tij". Shumë barinj erdhën në Betlehem duke e kërkuar fëmijën e porsalindur, dhe jashtë qyteti, të shtrirë në grazhd, e gjetën fëmijnë i cili kishte lindur sipas fjalëve të engjëllit. Ata për këtë atij i shprehën nderime dhe i dhanë ç'kishin së ëmës së tij, duke i treguar për krejt ç'kishin dëgjuar edhe parë. Prandaj Maria të gjitha ato sende i ruajti në zemrën e saj, e edhe Josefi (po ashtu), duke e falënderuar Zotin. Barinjët iu kënyen kopeve të tyre secilit, duke i lajmëruar se si ata kishin parë çështje të madhe. Kështu, i tërë vendi, Judeja malore, ishte e mbushur me frikë, kurse çdo njeri këtë fjalë e kishte vënë në zemrën e tij, duke thënë: "Po ç'mendojmë ne se do të bëhet ky fëmijë?"

5 RRETHPRERJA E ISUSIT

Kur u mbushën tetë ditë sipas ligjit të Zotit, siç është shkruar në Librin e Moisiut, ata e muorën fëmijën dhe e shpurrën në tempull që ta rrethprejnë. Dhe kështu, ata e rrethprejnë fëmijën, emrin ia dhanë Isus, ashtu siç engjëlli i Zotit kishte thënë para se ai të jetë në

burk i nisur. Maria dhe Josefi kanë vërejtur se fëmija duhet të jetë për mbajtimin dhe pësimin e të shumtëve. Prandaj ata i janë frikësuar Zotit dhe fëmijën e kanë ruajtur duke iu frikësuar Zotit.

6 TRE MAGJISTARË TË SJELLË PËRMES YLLIT NË LINDJE TË JUDESË, ME TË GJETUR ISUSIN, I SHPREHIN NDERIME DHE I JAPIN DHURATA

Gjatë sundimit të Herodit, mbretit të Judesë, kur ka qenë i lindur Isusi, tre magjistarë në anët lindore të vendit i vrojtonin yjet në qiej. Atëherë atyre u është lajmëruar yll fort i shndritshëm, në çka ata duke ardhur në përfundim në mes vete, erdhën në Judejë, të udhëhequr me yllin i cili u shkonte para dhe me të ardhur në Jerusalemin menjëherë pyetën se ku ka lindur mbreti i hebrenjve. E kur e dëgjoi këtë Herodi, u tmerrua e i gjithë qyteti u shqetësua.

Prandaj Herodi i ftoi bashkërisht priftërinjtë edhe ligjinjohësit, duke u thënë: "Ku do t'ishte dashur që të lindë Krishti?" Ata u përgjigjën se ai do të ishte dashur që të lindë në Betlehem; ngase kështu ka shkruar profeti: E ti Betlehem, i vogël nuk je në mesin e princërve të Judesë; ngase prej teje do të dalë prijësi i cili do t'i prijë popullit tim të Izraelit".

Prandaj Herodi i ftoi magët dhe i mori në pyetje për ardhjen e tyre, e ata u përgjigjën se e kanë parë yllin në lindje, i cili i ka sjellë gjer këtu, për ç'shkak ata kanë dëshiruar që me dhurata ta adhurojnë këtë mbret të ri të treguar përmes yllit.

Pastaj Herodi tha: "Shkoni në Betlehem, dhe informojuni me kujdes për të gjitha për fëmijën; e kur ta gjeni, e jani dhe ma thuani atë, ngase edhe unë po ashtu do të vija dhe do ta adhuroja". Ai e tha këtë duke gënjer.

7 VIZITA E MAGJISTARËVE ISUSIT DHE KTHIMI NË TOKËN E TYRE, ME PARALAJMËRIMIN TË CILIN UA BËN ATYRE ISUSI NË GJUMË

Magët e lëshuan Jerusalemin dhe, ja; ylli i cili u ishte lajmëruar në lindje shkonte para tyre. Magët me të parë yllin, u mbushen plot gëzim. Dhe, duke ardhur kështu në Betlehem, jashtë qytetit, ata e panë yllin i cili qendronte mbi bujtinën ku kishte lindur Isusi. Prandaj magët u afruan më afër dhe duke hyrë në bujtinë e gjetën fëmijën me të ëmën, dhe duke u përlurur, ata i shprehën nderimet e veta. Dhe magët i nxorën erëza me argjend dhe ar, duke i treguar njëherit virgjëreshës për krejt ç'kishin parë.

Më vonë, gjerë sa po flenin, fëmija i paralajmëroi ata që të mos shkonin tek Herodi. Kështu duke shkuar tjetër rrugë, ata u kënyen nëpër shpëtitë e tyre, duke lajmëruar njëherit për krejt ç'kishin parë në Judejë.

8 ISUSIN IKIN NË EGJIPT, KURSE HERODI I MASAKRON FËMIJËT E EPAFAJSHËM

Duke parë se magët nuk u kënyen, Herodi besoi se ata ishin tallur, prandaj urdhëroi që të mbyteshin të gjithë fëmijët e lindur. Por, ja, gjerësa Josefi po

flente, iu lajmërua engjëjlli i Zotit duke i thënë: "Ngritu shpejt dhe merre fëmijën me nënën e tij dhe shko në Egjipt, ngase Hordi dëshiron për ta mbytur". Josefi me frikë të madhe u ngrit dhe e mori Marinë edhe fëmijën dhe shkuan në Egjipt, ku qëndron gjer në vdekjen e Herodit, i cili, duke besuar se magët e kishin mashtruar, e dërgoi ushtinë e tij për t'i mbytur të gjithë fëmijët e porsalindur në Betlehem. Prandaj erdhën ushtarët dhe i mbyrtën të gjithë fëmijët të cilët ajte ishin, ashtu siç u kishite urdhëruar Herodi. Me këtë u përmbushën fjalët e profetit i cili kishte thënë: "Rënkim dhe vaj i madh është në Ramah. Rahela i vajton bijtë e saj, por ngushëllim nuk i është dhënë, ngase (më) nuk i ka".

9

ISUSI, ME T'U KTHUER NË JUDEJË, ZHVILLON DISKUTIME TË ÇUDITSHME ME MËSUESIT, DUKE ARRITUR GJER NË MOSHËN NJËZETVJEÇARE

Kur vdiq Herodi, ja, engjëjlli i Zotit iu lajmërua Josefit në ëndërr, duke i thënë: "Kthehu në Judejë, ngase, ata të cilët ia dëshironin vdekjen fëmijës kanë vdekur". Prandaj Josefi e mori fëmijën me Marinë (ai i kishte shtatë vjet) dhe erdhi në Judejë, prej nga, duke dëgjuar se i biri i Herodit Arhelaji mbretëron në Judejë, shkoi në Galile, duke u frikësuar që të mbetet në Judejë; dhe ata shkuan që të baranojnë në Nazareth.

Fëmija rritej me përulje dhe urtësi ndaj Zotit edhe njëzëzve.

Isusi, me të arritur në moshën njëzet vjeçare, shkoi me Marinë edhe Josefin në Jerusalem, që atje të adhurojë sipas ligjit të Zotit të shkruar në Librin e Moisiut. Kur i përfunduan lutjet e tyre,

ata shkuan por e humbën Isusin, ngase menduan se ai ishte kthyer në shtëpi me të afërmit (kushërinjtë) e tyre. Prandaj Maria me Josefin përsëri u kthyen në Jerusalem, duke e kërkuar Isusin në mesin e faretisit edhe të fqinjëve. Në ditën e tretë, ata fëmijën e gjetën në Tempull në mesin e mësuesve, duke diskutuar me ta mbi ligjin. Dhe secili ishte i hutuar në pyetjet edhe përgjigjet e tij, duke thënë: "Po si mundet që të ketë në të dogmë të tillë, edhe pse është aq i vogël dhe ende të lexojë nuk ka mësuar?"

Maria e qortoi duke i thënë: "Po ç'na bëre, bir? Ja, unë dhe babai yt tri ditë të kemi kërkuar duke vajtuar." Isusi u përgjigj: "Po, a nuk e dini se shërbimi Zotit duhet të shkojë para atit dhe nënës?" Isusi atëherë zbriti me nënën e tij edhe Josefin në Nazareth dhe u ka qenë i nënshtruar me përunjtësi dhe nderime.

10

ISUSI NË MOSHËN TRIDHJETËVJEÇARE NË MALIN E ULLINJVE E PRANON ÇUDITËRISHT UNGJILLIN PREJ ENGJËLLIT GABRIEL

Isusi me të arritur moshën tridhjetëvjeçare – ashtu siç më ka thënë ai – ka shkuar në malin e Ullinjve. Në mesditë, giersa lutej, ka arritur tek fjalët: "Zoti me mëshirën...", kur ka qenë i rrethuar me dritë të fuqishme, dhe me shumicë të madhe engjëjsh të cilët kanë thënë: "Zoti qoftë i bekuar". Engjëjlli Gabriel i paraqiti si të ishte pasqyrë shndritëse Librin, i cili zbriti në zemrën e Isusit, në të cilën ai e kishte dijen e asaj se ç'kishte bërë Zoti, edhe ç'kishte thënë e edhe ç'dëshiron Zoti,

ashtu që atij të gjitha i qenë zbuluar dhé hapur, ashtu siç më ka thënë: "Beso Barnabë, se unë e njoh secilin profet me secilin profeci, kështu që çkado që unë të them, krejt del prej këtij Libri".

Isusi, me të pranuar këtë vizion, duke e ditur se ai është profet i dërguar shpërisë së Izraelit, të gjitha ia zbuloi Marinë, nënës së tij, duke i thënë se ai duhet të vuajë përmdjekjen e madhe për nder të Zotit dhe se ai më aspak nuk mundet të jetojë me të për t'i shërbyer. Kur e dëgjoi këtë, Maria i tha: "Bir, para se ti të lindeshe, mua të gjitha më janë paralajmëruar prandaj i bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit". Atë ditë Isusi shkoi prej nënës së tij, që t'i përkushtohet detyrës së tij të profetësisë.

11

ISUSI NË MËNYRË TË MREKULLUESHME E SHËRON TË ZGJEBOSURIN DHE SHKON NË JERUSALEM

Isusi, duke zbritur nga mali që të vinte në Jerusalem, e takoi të zgjebosurin, i cili me inspirim nga Zoti e dinte se Isusi ishte profet. Ai me lot në sy e luti, duke i thënë: "Isus, ti o bir i Davidit, ke mëshirë ndaj meje". Isusi u përgjigj: "Ç'kishe dashur ti, o vëlla, që të të bëj unë?"

I zgjebosuri u përgjigj: "Zotëri, shëndetin ama."

Isusi e qortoi: "Ti je i marrë, lutë Zotin i cili të ka krijuar, dhe ai do të ta japë shëndetin, ngase unë njeri jam, sikurse edhe ti." I zgjebosuri tha: "Unë e di Zotëri se ti je njeri, por i shenjtë i Zotit. Prandaj lutju ti Zotit dhe Ai do të ma japë shëndetin". Pastaj Isusi, duke pshëritur, tha: "O Zot i Gjithëfuqishëm, për dashurinë e

profetëve të Tu të shenjtë, jepja shëndetin këtij njeriu të sëmurë". Pastaj, me të thënë këtë, duke e prekur njeriun e sëmurë me duart e veta, në emër të Zotit tha: "O vëlla, pranroje shëndetin!" Dhe kur e tha këtë, zgjebosja aq u pastrua sa që trupi i të zgjebosurit mbeti si i fëmijës. Duke parë këtë se u shërua, i zgjebosuri me zë thirri: "Eja më afër o Izrael, që ta pranosh profetin të cilin Zoti ty ta ka dërguar". Isusi e luti duke i thënë: "Vëlla, mbaje qetësinë tende dhe mos thuaj asgjë", por sa më shumë që e luste, ai edhe më shumë bërtiste, duke thënë: "Shiheni profetin, shiheni të shenjtin e Perendisë!" Në këto fjalë, shumë nga ata të cilët kishin dalë prej Jerusalemit vrapuan mbrapa dhe së bashku me Isusin hynë në Jerusalem, duke e ritreguar atë çka i kishte bërë Zoti të zgjebosurit përmes Isusit.

12

PREDIKIMI I PARË I ISUSIT PARA POPULLIT - I ÇUDITSHËM, NË DOKTRINËN MBI EMRIN E ZOTIT

Me këto fjalë (ai) e nisi të tërë qytetin e Jerusalemit, për ç'shkak të gjithë bashkërisht vrapuan drejt Tempullit, që ta shohin Isusin, i cili hyri brenda për t'u lutur, ashtu që ata mezi mund të qendronin atje. Priftërinjtë duke parë Isusin thanë: "Këta njerëz dëshirojnë të të shohin edhe me të dëgjuar: prandaj hip në foltoze, dhe nëse Zoti ta jep fjalën, fol në emrin e Zotit".

Pastaj Isusi hypi në vendin prej nga e kishin adet ligjinohësit të flasin. Duke dhënë shenjë me dorë për qetësi, ai e hapi gojën dhe tha: "I bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit, i cili nga mirësia dhe

mëshira e Tij ka dashur që t'i krijojë krijesat e Veta, që ato ta madhërojnë. I bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit, i cili e ka krijuar Shkëlqimin e të gjithë të shenjtëve para të gjitha sendeve, që ta dërgojë për shpëtimin e botës, ashtu siç Ai i ka folur shërbëtorit të vet Davidit, duke thënë: "Para Luciferit, në shkëlqimin e të shenjtëve Unë të kam krijuar". I bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit, i cili i ka krijuar engjëjt, që ata t'i shërbejnë. Dhe qoftë i bekuar Zoti, i cili e ka ndëshkuar edhe mallkuar Satanën dhe pasuesit e tij, të cilët nuk do ta nderonin, atë të cilin Zoti dëshiron që të nderohet. Qoftë i bekuar emri i shenjtë i Zotit, i cili e ka krijuar njeriun prej argjilës, prej dheut dhe e ka vendosur mbi veprat e tija. I bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit, i cili e ka nxjerrë njeriun prej parajse, ngase rregullin e Tij të shenjtë e ka thyer. Qoftë i bekuar emri i shenjtë i Zotit, i cili me mëshirë ka shikuar në lotët e Adamit dhe të Evës, para prindërve të gjinisë njerëzore. I bekuar qoftë emri i shenjtë i Zotit, i cili me të drejtë dënuar e ka Kainin për vëllavrasje, e ka dërguar përmbytjen mbi tokë, i ka djegur tri qytete të të këqijve, përfllak Egjiptin, përmbytur faraonin në Detin e Kuq, i ka shpërndarë armiqtë e njerëzve të tij, i ka ndëshkuar mosbesimtarët dhe ndëshkuar i ka ata të cilët nuk pendohen. Qoftë i bekuar emri i shenjtë i Zotit, i cili me mëshirë shikon në krijesat e Veta dhe për këtë ua ka dërguar profetët e Vet të shenjtë, që ata të ecin para Tij me të vërtetën dhe drejtësinë; i cili i ka shpëtuar shërbëtorët e Tij prej çdo të keqeje, dhe këtë tokë ua ka dhënë, siç ia ka premtuar babait tanë

Abrahamit dhe birit të tij, përgjithmonë. Pastaj Ai, përmes shërbëtorit të Tij Moisiut, na e ka dhënë këtë Ligj të shenjtë, që të mos na mashtrtojë Satana; dhe Ai na ka ngritur mbi të gjithë popujt e tjerë".

"Por, vëllezër, ç'bejmë ne sot që të mos jemi të ndëshkuar për mëkatet tona?"

Dhe kur Isusi me ashpërsinë më të madhe e qortonte popullin për shkak se ata e kanë harruar fjalën e Zotit dhe i janë dhënë vetëm kotësisë, ai i qortonte priftërinjtë për shkak të lënies pas dore të shërbësës në detyrën ndaj Zotit dhe për shkak të lakmisë së tyre ndaj jetës së kësaj bote; ai i qortonte liginjohësit, ngase ata predikonin dogmën e kotë dhe se e kishin lëshuar ligjin e Zotit; i qortonte mësuesit, nga se e kishin bërë ligjin e Zotit joefikas përmes rrugës së traditave të tyre. Në atë mënyrë i ka folur popullit Isusi, sa që të gjithë kanë qajtur, prej më të voglit e gjer tek më i madhi, duke u lutur për mëshirë dhe duke e përbeutuar Isusin për ta që të lutet; përveç, atyre priftërinjë dhe udhëheqësve të cilët atë ditë e nisën urrejtjen kundër Isusit, për atë se ai foli ashtu kundër priftërinjë, liginjohësve dhe mësuesve. Ata menduan për vdekjen e tij por, për shkak të frikës nga populli, i cili e pranoi si profet të Zotit, ata nuk e thanë asnjë fjalë. Isusi i ngriti duart e veta kah Zoti dhe u lut, kurse populli, duke qajtur, thoshte: "Ashtu qoftë o Zoti, Isusi qoftë". Kur u përfundua lutja, Isusi zbriti nga Tempulli dhe atë ditë ai Jerusalemin e lëshoi me shumë nga ata të cilët e pasuan. E priftërinjtë ndërmyjet vete (atë ditë) folën keq për Isusin.

13 FRIKA DOMETHËNËSE E ISUSIT, LUTJA E TIJ DHE NGUSHËLLIMI I ÇUDITSHËM I GABRIELIT

Meqënëse kishin kaluar disa ditë, duke e parë në shpirt dëshirën e priftërinjëve, Isusi u ngrit në malin e Ullinjve për t'u lutur. Meqënëse e kaloi tërë natën në lutje, në mengjes, duke u lutur Isusi tha: "O Zot, unë e di se liginjohësit më urrejnë, kurse priftërinjtë kanë bërë qëllimin që mua, shërbëtorin Tënd, të më mbysin; prandaj, o i Gjithëfuqishmi dhe i Mëshirshmi Zot, dëgjoji me përdëllim lutjet e shërbëtorit Tënd dhe shpëtomë prej grackave të tyre, ngase Ti je shpëtimi im. Ti e di o Zot se unë, shërbëtori Yi, vetëm Ty të kërkoj dhe se e flas fjalën Tëndë, ngase fjala Jote është e vërtetë e cila qëndron përgjithmonë".

Kur i tha Isusi këto fjalë, ja, i erdhi engjëlli Gabriel dhe i tha: "Mos u frikëso, o Isus, ngase një mijë mijë të cilët gjenden në qiej e mbrojnë veprën tënde, dhe ti nuk do të vdesish përdërisa jetë afër përfundimit të saj".

Isusi ra me fytyrën e tij për tokë dhe tha: "O Zoti i Madh, sa e madhe është mëshira e Jote ndaj meje dhe çka të të jap, o Zoti im, për të gjitha që mi ke dhunuar?"

Engjëlli Gabriel u përgjigj: "Ngritu o Isus dhe kujtoje Abrahamin, i cili ka qenë i dëshirës që t'i bëjë Zoti fji me të birin e tij të parëlindur, Jishmailin, për ta plotësuar fjalën e Zotit, kurse thika nuk ka mundur që ta presë birin e tij, në fjalën time për ta flijuar dashin. Ashtu njëjtë do të bësh Ti, o Isus, rob i Zotit".

Isusi tha: "I gatshëm jam, por ku ta gjej unë qëngjin, duke marrë parasysh se unë nuk kam mjete, e ta vjedh nuk është e lejueshme?" Në këtë engjëlli Gabriel ia tregoi delen, të cilën Isusi si fli e sakrifikoi, duke e lartësuar dhe bekuar Zotin, i cili është i lavdëruar përgjithmonë.

14

PAS AGJËRIMIT PREJ DYZET DITËSH, ISUSI I ZGJEDH DYMËBËDHJETË APOSTUJ

Isusi zbriti prej malit dhe natën kaloi vetëm në anën tjetër të Jordanit, agjëroi dyzet ditë dhe dyzet net, duke mos ngrënë asgjë ditën as natën, dhe duke ia drejtuar pandërrerë lutjen Zotit për shpëtimin e popullit të vet, të cilin ia kishte dërguar Zoti. Dhe kur kaluan dyzet ditë, ai ishte uritur. Atëherë iu paraqit Satana me shumë fjalë, duke e provokuar, por Isusi e përzuni me fuqinë e fjalëve të Zotit. Pasi që shkoi Satana, erdhën engjëjt dhe i ndihmuan në atë për çka ai kishte nevojë.

Kur u kthye Isusi në regjionin e Jerusalemit, ai përsëri e gjeti popullin në gëzim të madh, dhe ata e luten që të mbetej me ta: ngase fjalët e tij nuk ishin si ato të liginjohësve, por ato e kishin fuqinë ngase zemrën e preknin.

Isusi, duke parë numrin e shumë të atyre të cilët tanimë ishin kthyer në zemrat e tyre, që të ecin me shenjtën e Zotit, u ngrit në mal dhe lëtrë natën e kaloi në lutje, e kur erdhi dita, ai zbriti nga mali dhe i zgjodhi të dymbëdhjetit, të cilët ai i quajti apostuj, në mesin e të cilëve është Juda, i cili në kryq (i kryqëzuar) është mbytur. Emrat e tyre janë: Andreja edhe Pjetri, vëllai i tij, peshkatar Barnaba, i cili këtë e ka

shkruar, me Mateun tagrambledhësin, Gjoni edhe Jakobi, bijtë e Zebedeut; Tadiu dhe Juda; Bartolemeu dhe Filipi; Jakobi edhe Juda Iskarioti, iradhitari. Këtyre ai përherë ua ka zbuluar fshehtësitë e Perëndisë, por ai e ka bërë Juda Iskariotin që të disponojë me atë çka si lëmohë e është dhënë, e ai prej së tërës e ka vjedhur pjesën e dhjetë.

15

ÇUDIA TË CILËN E KA BËRË ISUSI NË DASMË, DUKE E SHNDËRRUAR UJIN NË VENË

Kur ishte afër ceremonia e tabernakulit, një njeri i pasur e thirri Isusin me nxësit e tij dhe nënën e tij në dasmë. Për këtë Isusi shkoi dhe, ashtu siç ata festonin, u harxhua vena. E ëma iu drejtua Isusit duke i thënë: "Këta nuk kanë venë". Isusi u përgjigj: "Ç'është kjo për mua moj nëna ime?" E ëma u urdhëroi shërbëtorëve që krejt çka t'u thotë Isusi, duhet ta dëgjojnë. Aty ishin gjashtë enë për ujë, sipas adetit të Izraelit për t'u pasruar për luftë. Isusi tha: "Mbushni ato enë me ujë". Shërbëtorët ashtu bënë. Isusi u tha: "Në emër të Zotit, jepuni të pinë ata të cilët festojnë". Në këtë, shërbëtorët i zbuluan udhëheqësit të ceremonisë, i cili i qortoi shërbëtorët duke u thënë: "O shërbëtorë të pavyeshëm, po përse e keni ruajtur venën më të mirë gjer më tani?", ngase, ai nuk dinte asgjë për gjithë atë ç'kishte bërë Isusi.

Shërbëtorët u përgjigjën: "O zotëri, këtu është i shenjtë i Zotit, ai e bëri prej ujit venë". Udhëheqësi i ceremonisë mendoi se shërbëtorët janë të dehur; por, ata të cilët rrinin afër Isusit dhe e kishin parë të tërë ngjarjen u ngritën nga tavolina dhe i shprehën nderime, duke i

thënë: "Me të vërtetë ti je i shenjtë i Zotit, profet i vërtetë, për ne i dërguar prej Zotit!"

Atëherë nxënësit e tij besuan në të, dhe shumica u kthyan në zemrat e tyre, duke thënë: "Faliënderojmë Zotin i cili pati mëshirë ndaj Izraelit dhe e vizitoi me dashuri shtëpinë e Judes dhe qoftë i bekuar emri i Tij i shenjtë".

16

MËSIMI I MREKULLUESHËM I ISUSIT

Një ditë Isusi i thirri nxënësit e vet dhe u ngjiti me ta në mal dhe kur u ul ai ajje, nxënësit e tij iu afrun dhe ai çeli gojën e tij dhe filloi t'i mësojë, duke u thënë: "Të mëdha janë lehtësirat me të cilat (Ai) na ka dhuruar, prandaj ne duhet që t'i shërbejmë me zemër të vërtetë. Ashtu siç ka qenë vena e re e vendosur në enë të reja, ashtu edhe ju duhet të bëheni njerëz të rinj, nëse dëshironi që ta pranoni mësimin e ri, i cili do të dalë nga goja ime. Me të vërtetë, po ju them, ashtu sikur njeriu që nuk mundet përmjeherë që me syt e tij ta shohë tokën edhe qiellin, po ashtu nuk është e mundur që (pënjehëre) të duhet Zoti edhe bota."

"Asnjë njeri nuk mundet në asnjë mënyrë që t'u shërbejë dy zotërinjve të cilët janë në armiqësi ndërmjet vete, ngase njëri do t'ju dojë, tjetri do t'ju urrejë. Ashtu unë ju them se vërtet ju nuk mundeni t'i shërbeni Zotit edhe botës, ngase bota qëndron mbi të pavërtetën, në ligësi, korrupsion dhe lakmi. Për këtë ju nuk mund të gjeni mbështetje në botë, por më parë përndjekjen edhe dëmin. Shërbeni Zotit edhe përbuzeni botën, ngase për zemrat

tuaja prej meje do të gjeni mbështetje, dëgjoni fjalët e mia, ngase unë të vërtetën jua flas."

"Vërtet, të bekuar do të jenë ata të cilët e vajojnë jetën e kësaj bote, ngase ata do të jenë të ngushëlluar". "Të bekuar janë të vobektit të cilët vërtet i urrejnë kënaqësitë e botës, ngase ata begatshëm do t'i kenë kënaqësitë në mbretërinë e Zotit".

Vërtet të bekuar janë ata të cilët hanë në tryezën e Zotit, ngase engjëjt do t'u shërbejnë".

"Ju eçni, si pelegrin. A e ngarkon pelegrini veten me vende edhe fusha, dhe me sende të tjera të kësaj bote, në rrugën e tij? Sigurisht se jo: Por ai i duron lehtë gjërat dhe është falënderues për shkak të dobisë dhe përshatshmërisë së tyre gjatë rrugës. Ky tanimë do të duhej që t'ju ishte një shembull; e nëse ju dëshironi tjetër shembull, unë do t'ju jap, që ju të mund të bëni krejt atë çka ua them unë".

"Zemrat tuaja mos i ngarkoni me dëshirat e kësaj bote, duke thënë: "Kush do të na veshmbathë?" ose "Kush do të na japë për të ngrënë?" Por shikoni lulet edhe drunjt me zogj, të cilët Zotëriu ynë Zoti i veshmbathë edhe i ushqen, me lavdi edhe më të madhe sesa lavdia e Sollomonit. Ai është në gjendje që t'ju ushqejë, Zoti, i cili ju ka krijuar edhe ju ka ftuar që t'i shërbeni, i cili dyzet vite ka dhënë që popullit të Tij Izraelit t'i bjerë manna prej qiellit në shkretëtirë, dhe nuk ka lejuar që veshmbathja e tij të shqyhet, e ishin 640.000 mijë, buzë fëmrave edhe fëmijëve. Vërtet, ngase ju them, se toka edhe qiejt do të shkatërrohen, por mëshira e Tij ndaj atyre të cilët i frikësohen nuk do të shkatërrohet. Por, të pasurit e botës janë

të uritur dhe vuajnë, në prosperitetin e tyre. Ka qenë një njeri, të ardhurat e të cilit janë situuar, prandaj ai ka thënë:

"Ç'të bëj unë, o shpirti im?" Unë do t'i rriënoj hambarët e mia, ngase ata të vegjëll janë dhe do t'i ndërtoj të rinj dhe edhe më të mëdhenj; Për këtë o shpirti im, do të triumfosh!" Oh, i mjeri njeri! Ngase atë natë ai ka vdekur. Ai ka qenë dashur që të mendojë për të vobektit, dhe për vete të fitojë miq përmes lëmohës kundër të pasurve të padrejtë të kësaj bote, ngase ata thesarët i bartin në mbretërinë e qiellit".

"Më thuani ju lutem, nëse paratë tuaja do t'ia jepnit në dëponin me jhanxhiut (prijeshitësit), dhe nëse ai do t'u jepte dhejtëfish e edhe njëzetfish, a nuk do t'ia kishit dhënë njeriut të tillë krejt çka keni? Por, vërtet unë po ju them, që çkado që të jepni ose të heqni dorë për dashurinë ndaj Zotit, do ta merrni mprapa njëqindfish e edhe jetën e përtjetshme. Ja pra sa duhet ju të jeni të kënaqur që t'i shërbeni Zotit."

17

NË KËTË KAPITULL VËREHET HAPTAZI MOSBESIMI I TË KRISHTERËVE DHE FEJA E VËRTETË E BESIMTARËVE

Kur e tha këtë Isusi, Filipi tha: "Ne jemi të kënaqur që t'i shërbejmë Zotit, por ne, megjithatë, dëshirojmë që ta dimë Zotin, ngase profeti Isai ka thënë: "Vërtet Ti je Zot i fshehur", kurse Moisiut, shërbëtorit të vet, Zoti i ka thënë: "Unë jam ai që Jam".

Isusi u përgjigj: "Filip, Zoti është e mira pa të cilin asfarë të mirë nuk ka; Zoti është Qenie pa të cilin nuk ka asgjë që është; Zoti është jetë, pa të cilin nuk ka asgjë që jeton; aq i madh, saqë Ai e

lotëson të tërën dhe çdokund është. Ai etë nuk e ka askënd të barabartë etvets. Ai nuk ka pasur fillim, as që Ai kurrë përfundim nuk do të ketë, por Ai ia ka dhënë fillimin çdo gjëje dhe të gjithave Ai do t'ua japë fundin. Ai nuk ka babë as nënë; Ai bij nuk ka, as vëllezër, as shokë. Dhe për atë se Zoti nuk ka trup, Ai nuk ha, nuk flet, nuk vdes, nuk ecën, nuk lëviz, por gjithmonë ekziston pa ngjashmëri njerëzore, ngase Ai është i patrup, është i papjesë përbërëse, jomaterial, prej më të thjeshtës substancë. Ai është aq i mirë sa që e do vetëm të mirën; Ai aq i drejtë është, sa që kur Ai ndëshkon ose fal, ajo nuk mund të kundërshtohet. Po të them shkurt Filip, se këtu në tokë ti Atë nuk mund ta shohësh, as që plotësisht ta njohësh; por, në mbretërinë e Tij, ti do ta shohësh përgjithmonë, në këtë qëndron i tërë fati ynë edhe lavdia. Filipi tha: "Ç'thua zotëri,? Sigurisht se tek Isai është shkruar se Zoti është atë ynë; e si atëherë që ai të mos ketë bij?"

Isusi u përgjigj: "Tek profetët janë shkruar shumë parabolla, për këtë ti nuk duhet që t'i përmbahesh kësaj, por arsyes edhe mendjes. Ngase të gjithë profetët, të cilët janë njëqind e dyzet e katër mijë të cilët Zoti i ka dërguar në botë, kanë folur kobshëm. Por, pas meje do të vijë Shkëlqimi i të gjithë profetëve edhe i të shenjtëve, dhe do ta derdhësh dhjetën mbi errësirën e së terës të cilën e kanë folur profetët, ngase ai është i Dërguari i Zotit". Me të thenë këtë, Isusi mori frymë dhe tha: "O Zoti, të kesh mëshirë ndaj Izraelit dhe shiko me dhembshuri në Abrahamin edhe farën e tij, që ata të të shërbejnë me zemër të vërtetë".

Nxënësit e tij në këtë u përgjigjën: "Ashu qoftë, o Zot, o Zoti ynë!" Isusi

tha: "Vërtet, unë po ju them se ligjnjohësit dhe nxënësit e kanë bërë të pavlefshëm ligjin e Zotit, me parashikimet e tyre të rejtshme e në kundërshtim me paralajmërimet e profetëve të vërtetë të Zotit: Për këtë, Zoti është i zemëruar në shtëpinë e Izraelit edhe në këtë gjeneratë të pavlefshme". Nxënësit e tij qajtën në këto fjalë dhe thanë: "Ke mëshirë, o Zot, ke mëshirë ndaj tempullit dhe ndaj Qytetit të shenjtë, dhe mos ia dorëzo përbuzjes së popullit, që betimin Tënd të shenjtë të mos e përbuzin". Isusi u përgjigj: "Ashu qoftë, o Zot, o Zoti i etërve tanë".

18

KËTU ËSHTË PARAQITUR TË PERSEKUTUARIT E SHËRBËTORËVE TË ZOTIT NGA BOTA SI DHE MBROJTJA PREJ ZOTIT ME SHPËTIMIN E TYRE

Pasi e tha këtë, Isusi tha: "Ju nuk më keni zgjedhur mua, por unë ju kam zgjedhur ju, që ju të jeni nxënësit e mi. Nëse për këtë do t'ju urrejë bota, vërtet ju do të jeni nxënësit e mijë; ngase bota përherë ka qenë armik i shërbëtorëve të Zotit. Përkujtoni profetët e shenjtë të cilët i ka mbytur bota, ashtu siç i mbyti Jezabeli në kohën e Iliadë dhjetë mijë profetë, aq sa mezi ka shpëtuar Ilija i mjerë, edhe shtatë mijë bij të profetëve, të cilët i ka fshehur komandanti i ushtrisë së Anabit. Oh, botë e padrejtë, e cila Zotin nuk e njeh! Ju për këtë mos u frikësoni, ngase aq ka qime në kokën tuaj sa që nuk do të shkatërroheni. Shikoni harabelët edhe zogjtë e ijerë, nga të cilët nuk bie asnjë pendël pa dëshirën e Zotit. A do të ketë atëherë Zoti më shumë kujdes ndaj zogjve sesa ndaj

njerëzve, për të cilët Ai të gjitha i ka krijuar. A ekziston ndoshta ndonjë njeri, i cili më tepër kujdeset për këpucet e veta sesa për birin e tij? Sigurisht se jo. E pra sa më pak ju duhet të mendoni se do t'ju braktisë Zoti, gjerësa të flitni për kujdesin ndaj zogjve! Dhe përse unë flas për zogj? Gjethi nuk bie nga druri pa dëshirën e Zotit.

Besomëni, ngase unë ju flas të vërtetën, se bota do të frikësohet shumë prej jush nëse ju do t'u përmbaheni fjalëve të mia. Ngase, nëse ai nuk do të frikësohet që t'i zbulojë veset e tij, nuk do t'ju urrente, e nëse do të frikësohet që të zbulohet, do t'ju urrente dhe do t'ju përndiqte. Nëse fjalët tuaja i shihni se janë të përbuzura nga bota, këtë mos e merrni në zemër, por mendoni se si Zoti është më i madh se ju të cilin bota po ashtu e përbuz, sa që urtia e Tij marrin llogaritet. Nëse Zoti e duron botën duke u përmbajtur, po përse këtë do ta merrnit në zemër, o pluhur dhe argjilë e tokës? Në durimin tuaj ju shpirtin tuaj do ta gjeni. Prandaj, nëse dikush u mëshon në një të mirë anë të fytyrës, ju kthejani i jetrën që ai t'ju mëshojë. Të keqën mos e ktheni me të keqe, ngase ashtu bëjnë të gjitha shtazët më të këqija; por kthejani të keqen me të mirë edhe luteni Zotin për ata të cilët ju urrejne.

Zjarri me zjarr nuk shuhet, por me ujë; e ashtu njëjtë ju them se nuk do ta ngadhënjoni të keqën me të keqe, por më parë me të mirën. Shikojeni Zotin i cili diellin e sjell mbi të keqën edhe mbi të mirën, e po ashtu edhe shiun. Prandaj, çdo gjëje duhet t'i bëni mirë; ngase është shkruar në ligj: "Bëhuni ju të shenjtë, nga se Unë, Zoti i juaj, jam i shenjtë; bëhuni ju të pasitër, ngase Unë jam i pasitër; bëhuni ju të përsosur, nga se Unë jam i përsosur".

Me të vërtetë po ju them se shërbëtori mësohet që ta kënaqë zotërinë dhe ai nuk e vesh rrobën e cila nuk i pëlqen zotëritut të tij. E rroba juaj është vullneti juaj edhe dashuria juaj. Prandaj ruajuni, që të mos duani ose t'i dëshironi gjërat të cilat nuk i pëlqejnë Zotit. Të jeni të sigurt se Zoti shkëlqimet edhe lakmitë e botës nuk i do dhe se (Ai) për këtë urren botën".

19

ISUSI E PARALAJMËRON TRADHTINË NDAJ TIJ DHE DUKE ZBRITUR PREJ MALIT I SHËRON DHJETË TË ZGJEBOSURIT

Kur e tha këtë Isusi, Pjetri tha: "O mësues, ja, ne i kemi lënë të gjitha që të të pasojmë ty, çka do të bëhet prej nesh?"

Isusi u përgjigj: "Vërtet ju në Ditën e gjykitimit do të rrimi ulur pranë meje, duke dëshmuar kundër dymbëdhjetë fiseve të Izraelit". Pasi e tha këtë, Isusi rënkoi dhe tha: "O Zot, çfarë është kjo puntë? Unë i kam zgjedhur të dymbëdhjetët, e njëri prej tyre është djallë".

Nxënësit ishin të pikëlluar në këtë fjalë; prandaj ai i cili shkruan pas kësaj e pyeti në fshetësi Isusin dhe me lot në sy i tha: "O zotëri, a do të më mashtrtojë Satana mua dhe a do të jem unë i mallkuar?" Isusi u përgjigj: "Mos u pikëlloni Barnabë; ngase ata të cilët i ka zgjedhur Zoti para krijimit të botës, ata nuk do të pësojnë. Gëzohu, ngase emri yt në librin e jetës është i shkruar".

Isusi i ngushëlloi nxënësit e vet, duke u thënë: "Mos u frikësoni, ngase ai i cili do të më urrejë nuk është i pikëlluar

Handwritten notes:
 19000
 153000
 153000
 153000

nga fjala ime, ngase në te ndjenja hyjnore nuk është." Me këto fjalë të tij të zgjedhurit u ngushëlluan. Isusi e kreu lutjen e tij, kurse nxënësit e tij thanë: "Amen, ashtu u bëftë, o Zoti i Gjithëfuqishëm dhe i Mëshirshëm".

Me t'i kryar lutjet e tij, Isusi zbriti nga mali me nxënësit e vet dhe i takoi dhjetë të zgjedhurit të cilët prej së largu e thirrën: "O Isus, bir i Davidit, ke mëshirë ndaj nesh".

Isusi i ftoi më afër vetes dhe u tha: "Ç'doni ju prej meje, o vëllezër?" Ata të gjithë thirrën: "Na e jep shëndetin!"

Isusi u përgjigj: "Ah, të mjerët siç jeni ju, po ju a e keni humbur arsyen kur thoni: "Na jep shëndetin!?" Po ju a nuk e shihni se unë jam njeri sikurse edhe ju. Thirreni Zotin tonë i cili ju ka krijuar dhe Ai, i cili është i Gjithëfuqishëm dhe i Mëshirshëm, do t'ju sherojë". Në këtë nëxënësit e lutën Isusin, duke thënë: "Zotëri, ke mëshirë ndaj tyre". Pastaj Isusi rënkoi dhe i lut Zotit, dhe tha: "O Zot i Gjithëfuqishëm dhe i Mëshirshëm, ke mëshirë dhe pronoji fjalët e shërbëtorit Tënd: dhe për dashurinë e Abrahamit prindit tonë edhe për betimin Tënd të shenjtë, ke mëshirë në kërkesën e këtyre njerëzve dhe ua dhuro shëndetin". Pastaj Isusi, pasi e tha këtë, iu kthye të zgjedhosurve dhe tha: "Shkoni dhe paraqitni ju priftërinjve sipas ligjit të Zotit".

Të zgjedhosurit shkuan dhe gjatë rrugës së tyre qenë të shëruar. Në këtë njëri prej tyre, duke e parë se është shëruar, u kthye që ta gjejë Isusin, ai ishte Ismaelit. Kur e gjeti Isusin, ai u përkul duke i shprehur nderime dhe tha: "Me të vërtetë ti je i shenjt i Zotit", dhe ai, duke e falënderuar, e luti që ta pranojë për shërbëtor të vetin. Isusi u

përgjigj: "Pastruar janë dhjetë; ku janë të nëntët?" Dhe i tha atij i cili që pastruar: "Unë nuk kam ardhur që të jem i shërbuer, por që të shërbej; prandaj shko në shtëpinë tënde dhe rrefëju sa të ka bërë (mirë) Zoti, dhe ta dinë ata se premtimet e dhëna Abrahamit edhe të birit të tij për mbretërinë e Zotit, janë afër". I zgjedhosuri i pastruar shkoi dhe me të ardhur në fqinjësinë e vendit të tij, tregoi krejt çka i ka bërë Zoti përmes Isusit.

20

MREKULLIA E ISUSIT NË DET DHE ISUSI E SHPALL SE KU PRANOHET PROFETI

Isusi shkoi në liqenin e Galileës dhe me të hipur në barkë, notoi drejt qytetit të tij të Nazarethit, pas çkafit u bë një shtrëngatë e madhe në liqen, e tillë saqë barka ishte afër fundosjes. E Isusi flente në pjesën e prapme të barkës. Atëherë iu afruan nxënësit e tij dhe e zgjuan duke i thënë: "Shpëto zotëri, ngase ne do të mbytemi!" Ata ishin të pëfshirë nga një frikë e madhe për shkak të erës së fuqishme, e cila ishte në të kundërtën e valëve të detit të tërbuar. Isusi u ngrit dhe, duke i drejtuar sytë e vet drejt qiellit, tha: "O Elohim Sabaot, ke mëshirë ndaj shërbëtorëve të Tu". Atëherë, kur e tha Isusi këtë, era përnjëherë pushoi dhe liqeni u qetësua. Pas kësaj pyeti marinari i tmerruar dhe tha: "E kush është ai, të cilin liqeni edhe era e dëgjojnë?" Me të arritur në qytetin Nazareth, marinari nëpër tërë qytetin e përhapoi se ç'kishte bërë Isusi, në çka shtëpia në të cilën ishte Isusi që rrethuar prej të shumtëve të cilët në qytet banonin. Ligjnjohësit dhe mësuesit, pasi që iu përulën, thanë: "Ne kemi dëgjuar

ç'ke bërë krejt në liqen edhe në Judejë; prandaj na e jep një shenjë, këtu në tokën tënde personale". Isusi u përgjigj: "Ky brez i pafë kërkon shenjë, por ai nuk do t'ju jepet, ngase në vendin e vet asnjë profet nuk ka qenë i pranuar. Në kohën e Ilisë ka pasur shumë të veja në Jude, por ai nuk ka qenë i dërguar që të jetë i ushqyer, përveç vejushës së sidonit." Magët edhe në kohën e Eliseut kanë qenë të zgjedhosur në Judejë; megjithatë vetëm Naman Siriani ka qenë i pastruar.

Në këtë banorët u tërbuan dhe e grabitën e e dërguan në tehun e humnerës që ta hedhnin poshtë, por Isusi duke kaluar ndërmjet tyre, prej tyre u largua.

21

ISUSI E SHËRON TË ZGJEBOSURIN DHE DERRAT HIDHEN NË LIQEN. PAS KËSAJ, AI E SHËRON TË BIJËN E KANANASIT

Isusi shkoi në Kafarnaum dhe me t'iu afruar qytetit, ja, nga varret doli njëri të cilin në atë mënyrë e kishte pushuar djalli saqë asnjë zinxhir nuk do mund ta mbante, e ai i kishte bërë lëndim të madh njeriut.

Demonët thirrmin nga goja e tij dhe thoshin: "O i shenjt i Zotit, po përse erdhe ti para koha që vështrësi të na shkaktosh?" Dhe ata e lutnin që të mos i nxirrte.

Isusi i pyeti sa janë. Ata iu përgjigjën: "Gjashtë mijë e gjashtëqind e gjashtëdhjetë e gjashtë". Kur e dëgjuan këtë nxënësit, ata u tmerruan dhe e lutën Isusin që ai të shkojë. Atëherë Isusi tha: "Ku është besimi juaj? Duhet të shkojnë demonët, e jo unë." Në këtë bërtitën

demonët: "Ne do të dalim, por na lejo bife që të hyjmë në ata derra". Afër liqenit duke u ushqyar ishin dhjetë mijë derra të cilët u takonin Kananase. Në këtë Isusi u tha: "Shkoni dhe hyni në derra". Demonët duke ulumuar hynë në derra dhe i hodhën në liqen. Atëherë ata të cilët i ushqenin derrat ikën për në qytet dhe treguan për krejt ç'kishte ngjarë me ndihmën e Isusit.

Pas kësaj dolën njerëzit nga qyteti që ta gjejnë Isusin edhe njeriun i cili ishte shëruar. Njerëzit ishin të mbushur me frikë dhe e lutën Isusin të shkonte jashtë kufijve të tyre. Në pajtim me këtë, Isusi shkoi prej tyre dhe erdhi në zonën e Tirit dhe të Sidonit.

Dhe ja! Gruaja kananase me dy bijtë e saj, e cila kishte dalë prej vendit të saj për ta gjetur Isusin. Duke e parë se si vjen me nxënësit e tij, ajo thirr: "O Isus, bir i Davidit, ke mëshirë ndaj vajzës sime, të cilën e mundon djalli! Isusi me asnjë fjalë nuk iu përgjigj, ngase ata ishin nga populli jo i rrethprerë: Nxënësit u mëshiruan dhe thanë: "O zotëri, ke mëshirë ndaj tyre! Shih se si çirren dhe sa lotojnë!"

Isusi u përgjigj: "Unë i jam dërguar vetëm popullit të Izraelit". Atëherë gruaja me dy bijtë e saj erdhi para Isusit duke qarë dhe tha: "O biri i Davidit, ke mëshirë ndaj meje!" Isusi u përgjigj: "Nuk është mirë që ta marrësh bukën nga duart e fëmijëve dhe t'ua japish gjenve". E këtë Isusi e tha nga arsyja e papasfërtisë së tyre, ngase ata ishin nga populli jorrethprerë. Gruaja tha: "O zotëri, qentë i hanë thërrmial, të cilat bien nga tryeza e zotërinjve të tyre". Atëherë Isusi, i pushuar me mahnitje nga fjalët e gruas, tha: "O grua, i madh është besimi yt". Dhe duke i ngritur

duart drejt qiellit i lut Zotit dhe pastaj tha: "Oj grua, bija jote është e liruar, shko rrugës sate, në paqë". Gruaja shkoi dhe me t'u kthyer në shtëpinë e saj e gjeti të bijen se si e bekon Zotin.

Në këtë gruaja tha: "Vërtet zot tjetër nuk ka përveç Zotit të Izraelit". Pas kësaj, i tërë farefisi i saj i kthye ligjit (të Zotit), sipas ligjit të shkruar në Librin e Moisiut.

22 GJENDJA E PAFAT E JORRETHPRERËVE ËSHTË E TILLË SA EDHE QENI ËSHTË MË I MIRË SE ATA

Atë ditë, nxënësit e pyetën Isusin duke i thënë: "O zotëri, përse i dhe gruas përgjigje të tillë, duke i thënë se ata janë qen?"

Isusi u përgjigj: "Me të vërtetë unë po ju them se qeni është më i mirë se sa njeriu jorrethprerë". Atëherë nxënësit qanë të pikëlluar dhe thanë: "Të rënda janë këto fjalë, dhe kush do të jetë në gjendje që t'i pranojë?"

Isusi u përgjigj: "Nëse ju e shqyrtoni, o të marrë, se ç'bën qeni, i cili nuk ka arsye për t'i shërbyer zotërit të vet, do të gjeni se fjalët e mia janë të vërteta. Më thuani, a e mbron qeni shtëpinë e zotërit të tij dhe e ekspozon jetën e vet kundër hajnavë? Po, gjithësesi. Por kush e pranon? Shumë të rëna edhe lëndime, për pak bukë, dhe ai gjithmonë zotërit të vet ia tregon fytyrën e kënaqur. A është kjo e vërtetë?"

"Kjo është e vërtetë zotëri", u përgjigjën nxënësit.

Pastaj Isusi tha: "Shikoni të gjitha se çka i ka dhënë Zoti njeriut dhe do ta shihni se sa është ai (njeriu) i padrejtë,

duke mos iu përmbyajtur besëlidhjes së Zotit me Abrahamin, shërbëtorin e Tij. Përkujtojeni atë çka i ka thënë Davidi Saulit, mbretit të Izraelit, kundër Goliatit të palestinezëve: "O zotëria im', i tha Davidi, gjerësa shërbëtori yt e ka ruajtur kopenë e shërbëtorit tënd, kanë ardhur ujku, ariu edhe luani dhe i kanë grabitur delet e shërbëtorit tënd: në këtë shërbëtori yt shkoi dhe i mbyti, duke i shpëtuar delet. E ç'është ky i parrethpreri tjetër, përveç njeri sikurse ata? Prandaj do të shkojë shërbëtori Yt, në emrin e Perëndisë, Zotit të Izraelit, dhe do ta mbyjë të papastrin, i cili e ofendon popullin e shenjtë të Zotit". Atëherë thanë nxënësit: "Na thuaj, o zotëri, nga e cila arsye njeriu duhet që të jetë rrethprerë?" Isusi u përgjigj: "Le t'ju mjaftojë ajo se këtë ia ka urdhëruar Zoti Abrahamit, duke i thënë: "Abraham, preje ti mbështjellësin e organit tënd gjental, dhe e tërë shtëpia jote, ngase kjo është besëlidhje mes Meje dhe teje për të gjitha kohërat".

23

ZANAFILLA E RRETHPRERJES, BESËLIDHJA E ZOTIT ME ABRAHAMIN DHE MALLKIMI NDAJ JORRETHPRERËVE

Dhe pasi e tha këtë, Isusi u ul atëherë malit të cilin ata e kërkonin. Nxënësit e tij erdhën në anën e tij, që t'ia dëgjonin fjalët. Atëherë Isusi tha: "Mëqenëse Adami, njeriu i parë, i mashtruar prej satanës e hëngri ushqimin e ndaluar prej Zotit në parajsë, u rebelua trupi i tij kundër shpirtit: ai u betua në këtë duke thënë: "Për Zotin do të të pres (shartoj)!"

Dhe duke e thyer një pjesë të gurit, ai trupin e vet grabiti për ta prerë me tehun e mprehtë të gurit. Në këtë moment ai qe

i qortuar prej engjëllit Gabriel. Dhe ai iu përgjigj: "Në Zotin jam betuar se do ta pres; unë kurrë nuk do të jem gënjeshhtar!"

Atëherë engjëlli ia tregoi tepriçën e trupit të tij, dhe ai e preu atë. Dhe që nga atëherë, ashtu si çdo njeri që e merr trupin e tij nga trupi i Adami, po ashtu ai është i obliguar që t'i përmbahet krejt asaj çka Adami me betim e ka premtuar. Këtë Adami e ka bartur në bijtë e vet, dhe prej brezi në brez është përcjellë obligimi i rrethprerjes. Por në kohën e Abrahamit, në botë ka pasur vetëm disa të rrethprerë, ngase në botë ishte shumuar idhujtaria. Prandaj Zoti ia ka thënë Abrahamit faktin mbi rrethprerjen dhe e ka bërë këtë besëlidhje duke i thënë: "Shpirtin, i cili trupin e vet nuk don që ta rrethprejë, Unë prej popullit tim do ta hedh përgjithmonë".

Nxënësit, u dridhën prej këtyre fjalëve të Isusit nga frika, ngase ai fliste me fuqinë e shpirtit. Pastaj Isusi tha: "Vëjani frikën atij i cili nuk e ka rrethprerë mbështjellësin e organit të vet gjental, ngase ai është i përgjatur nga parajsja". Me të thënë këtë, Isusi përsëri foli dhe tha: "Në të shumtët, shpirti është i gatshëm për t'i shërbyer Zotit, por trupi është i dobët. Për këtë njeriu, i cili i frikësohet Zotit, duhet që të mendojë se ç'është trupi, ku e ka ai zanafilën dhe në çka do të reduktohet. Nga argjilla, nga Toka Zoti e ka krijuar trupin, dhe në atë pastaj e ka fryrë frymën e jetës. Dhe për këtë, kur trupi e pengon shërbimin ndaj Zotit, ai duhet që të jetë i refuzuar si argjila dhe i shkelur me përbuzje, ngase sado që do ta urrejë shpirtin e vet në këtë botë, do ta ruajë në botën e përjetshme".

"Ç'është tanimë trupi – ai dëshirat e tija i manifeston – ai është armik i ashpër i çdo të mire: ngase ai dëshiron vetëm mëkat".

"A duhet pra njeriu, që për ta kënaqur njerin prej armiqve të tij, të heqë dorë për ta kënaqur Zotin, Krijuesin e vet? Shqyrtojeni këtë. Të gjithë të shenjtët dhe profetët kanë qenë armiq të trupit të tyre, për shkak të shërbësës ndaj Zotit: për këtë ata kanë shkruar të gatshëm dhe me dashuri në vdekjen e tyre, që të mos e shkelnin ligjin e Zotit të dhënë Moisiut, shërbëtorit të Tij dhe që të mos shkonin e t'u shërbejnë zotërave të rrejshëm dhe gënjeshhtar".

"Përkujtojeni Ilinë, i cili nëpër vendet e shkreta të maleve ka ikur, vetëm bar duke ngrënë dhe i veshur në lëkurën e dhisë. Ah, sa ditë që ai nuk ka pirë! Sa rrebeshet që e kanë lagur në shtatë vjetët në të cilat ai e ka vuajtur përmdekjen e ashpër të Jezebelit të ndytë! Përkujtojeni Eliseun, i cili ka ngrënë bukën e elbit dhe i ka bartur më të thjeshtat rroba. Me të vërtetë, unë po ju them se ata nuk janë frikësuar që ta përbuzin trupin e vet, por i janë tmerruar terorit të madh të mbretërëve dhe princave. Kjo do duhej të ishte e mjaftueshme për përbuzjen e trupit, o njerëz. Por, nëse do të shikoni në varreza, do të shihni se çka është trupi".

24

SHEMBULL I RËNDËSISHËM SE SI DUHET TË IKË NJERIU PREJ BANKETEVE EDHE KREMTIMEVE

Me të thënë këtë, Isusi qajti dhe tha: "Medet për ata të cilët janë shërbëtorë (dhe tobër) të trupit të tyre, ngase ata janë të sigurt se nuk do të kenë asfarë të mire në jetën e ardhme, por vetëm mundime, për shkak të mëkateve të tyre. Po ju tregoj se ka qenë një grykës, i cili në asgjë nuk e ka kthyer

vëmendjen, përveç në llupësi, dhe kështu çdo ditë ai e ka mbajtur banketin e tij. Në portën e tij qëndruar ka skamnorë me emrin Liazar, i cili ka qenë përplot me varrë dhe ka qenë i kënaqur për t'i ngrënë troshat të cilat kanë rënë nga tryeza e llupësit. Por, atij askush nuk ia ka dhënë; jo, të gjithë e kanë tallur. Vetëm qetë e kanë pasur mëshirë, ngase ata i kanë lëpirë varrët e tij. I varfëri ka vdekur dhe engjëjt sjellë e kanë në duart e Abrahamit, babait tonë. I pasuri po ashtu ka vdekur dhe djajt e kanë sjellë në duart e Satanës; në çka, duke i duruar ai vuajtjet më të mëdha, i ka ngritur sytë dhe nga larg e ka parë Llazarin në duart e Abrahamit. Atëherë kllithi i pasuri: "O atë, Abraham, ke mëshirë ndaj meje edhe dërgoje Llazarin, i cili me gishtërinjtë e tij do të më sillte ndonjë pikë uji, që t'ma filladit gjuhën, e cila në këtë flakë më vuan".

Abrahami u përgjigj: "Bir, kujtohu se ti po e merr të mirën tënde në tjetrën jetë, e edhe Llazari të keqen e tij, prandaj ti tani do të jesh në vuajtje kurse Llazari në ngushëllim". I pasuri përsëri qau duke thënë: "O atë Abraham! Në shtëpinë time i kam tre vëllezërit e mi. Prandaj, dërgoje Llazarin, që t'i paralajmëtojë se sa shumë vuaj, që ata t'mund të pendohen dhe të mos arrijnë këtu".

Abrahami u përgjigj: "Ata e kanë Moisiun edhe profetët, ata le t'i dëgjojnë".

Tha i pasuri: "Jo, atë Abraham, ata do kishin besuar nëse ndonjë i vdekur ngrite". Abrahami u përgjigj: "Cilido që nuk do t'u besojë të (pas?) Moisiut, nuk do t'u besojë as të vdekurve sikur ata të ngriteshin".

"Prandaj, shihni se a janë të bekuar të varfërit", tha Isusi, "të cilët durim kanë dhe e duan vetëm atë çka është e

nevojshme, duke e përbuzur trupin. O të mjerët ata të cilët i bartin të tjerët për t'i varrosur, që trupin e atyre si ushqim krimbave t'ua japin, e nuk e mësojnë të vërtetën. Larg është nga kjo që ata këtu jetojnë si t'pavdekshëm – nga se ata ndërtojnë shtëpia të mëdha edhe arrijnë të ardhura të larta, edhe jetojnë në mendjemadhësi".

25

SI DUHET NJERIU TA URREJË TRUPIN DHE SI DUHET TË JETOJË NË TOKË

Pastaj tha ai i cili (këtë e) shkruan: "Zotëri, fjalët tua janë të vërteta dhe për këtë shkak ne të gjitha i kemi lënë që të të pasojmë. Na thuaj, pra, si duhet që ta urrejme trupin tonë; nga se, me t' mbytet nuk është e lejueshme, kurse për të jetuar duhet na që të sigurojmë mjete".

Isusi u përgjigj: "Mbahje trupin tënd si kali dhe do të jetosh i sigurt. Ngase kali, i jipet ushqimi me masë e puna pa masë, edhe freni në të vihët, që ai të shkojë sipas dëshirës suaj, ai lidhet që të mos i pengojë askujt, mbahet në vend të ngushtë dhe rrahet, kur është i padëgjueshëm: ashtu bën edhe ti o Barnabë, dhe ti gjithmonë do të jetosh me Zotin."

"Dhe mos u fyej nga fjalët e mia, ngase Davidi, babai yt, e ka bërë të njejtnë gjë, ashtu siç e pranon ai kur thotë: "Unë jam si kali para Teje, unë përherë jam afër Teje."

"Po më thuani, a më i varfër është ai i cili kënaqet më pak apo ai i cili dëshiron shumë? Vërtet, po ju them se - sikur bota ta kishte mendjen e shëndoshë - askush nuk do të grumbullonte asgjë për vete, por të gjitha do të ishin të përbashkëta. Por në këtë është e njohur

marria e saj, sa më shumë që të grumbullojë, aq më tepër dhe më shumë dëshiron. Për këtë lëreni që t'ju kënaq një robë, hudhëni thesin tuaj, mos mbani kuletë as veshmbathje në këmbët tuaja; dhe mos mendoni duke thënë: "Çka do të na ndodhë?", por mendoni që ta kryeni dëshirën e Zotit, dhe Ai do t'ju furnizojë me nevojat tuaja, ashtu që asgjë nuk do t'ju mungojë".

"Vërtet, unë po ju them se grumbullimi i shumtë në këtë botë e jep dëshimin e sigurt se nuk do të ketë se çka të pranohet në tjetrën, ngase ai i cili e ka Jerusalemin për vendlindje, nuk ndërton shtëpi në Samari, ngase ekziston armiqësia ndërmjet këtyre dy qyteteve. A kuptoni ju?"

"Po", u përgjigjën nxënësit.

26

SI DUHET TA DOJË NJERIU ZOTIN? NË KËTË KAPITULL ËSHTË PËRMBAJTJA E POLEMIKËS SË MREKULLUESHME TË ABRAHAMIT ME BABANË E TIJ

Atëherë Isusi tha: "Ishte në udhëtim një njeri i cili, kur ka udhëtuar, e ka zbuluar në fushë pasurinë e cila ka qenë dashur që të shitet për pesë grosh (para). Njeriu, duke e ditur këtë, menjëherë e shiti xhaketën e tij për ta blerë atë fushë. A është kjo bindshëm?"

Nxënësit u përgjigjën: "Ai i cili këtë nuk do ta besonte, është i marrë!"

Në këtë, Isusi tha: "Ju, do të jeni të marrë, nëse nuk ia dorëzoni ndjenjat e juaja Zotit që ta blejë shpirtin e juaj, në të cilin gjendet thesari i dashurisë; nga se, dashuria është thesar i pakrahueshëm. Sepse, kush e don

Zotin, Zotin e ka për vete; e kush e ka Zotin i ka të gjitha."

Pjetri u përgjigj: "Si duhet që njeriu të dashuroj me dashuri të vërtetë? Na thuaj?"

Isusi u përgjigj: "Me të vërtetë po ju them, se ai i cili nuk do ta urrejë babanë e vet dhe nënën e vet, edhe vetë jetën personale, e edhe fëmijët dhe gruan, për dashurinë ndaj Zotit – se i tilli nuk e meriton që të jetë i dashur prej Zotit."

Pjetri tha: "O zotëri, është shkruar në ligj në Librin e Moisiut: "Nderojë babanë tënd, që ti të jetosh gjatë në tokë." Dhe më tujt, ai thotë: "I mallkur qoftë biri i cili nuk e dëgjon babain edhe nënën e tij"; prandaj Zoti urdhëron, që biri i tillë i padëgjueshëm, duhet që me zemërimin e popullit të mbytet me gur para portës së qytetit. E po si (atëherë) na urdhëron që ta urrejme babain edhe nënën?"

Isusi u përgjigj: "Secila fjalë e imja, është e vërtetë, nga se ajo nuk është e imja, por e Zotit, i cili më ka dërguar shtëpisë së Izraelit. Për këtë u them, se krejt ç'keni, Zoti ua ka dhuruar: prandaj, a është më e vlefshme dhurata apo dhuratëdhënësi? Kur babai yt edhe nëna jote, me të gjitha të tjerat, është pengesë për ty në shërbimin ndaj Zotit, braktisi si armiq. A nuk i ka thënë Zoti Abrahamit: "Shko prej shtëpisë së babait tënd edhe farefisit tënd, dhe eja të jetosh në tokën të cilën do të ta jap Unë ty edhe farës sate?" E për ç'arsye e ka thënë Zoti këtë? – veitëm për arsye se babai i Abrahamit ka qenë punues i shtatoreve, i cili i ka punuar edhe i ka adhuruar zotërat e treqshëm. Nga këtu, armiqësia ndërmjet tyre ka qenë aq e madhe sa që babai ka dashur që ta djetë të birin e tij".

Pjetri tha: "Të vërteta janë fjalët e tua", prandaj unë të lutisqë të na tregosh se si Abrahami e ka shpottitur babain e vet."

Isusi u përgjigj: "Abrahami i kishte shtatë vjet kur filloi që ta kërktojë Zotin. Kështu, një ditë i tha babait të vet: "Baba, çka e ka bërë njeriun?"

Babai marroq u përgjigj: "Njeriu, ngase unë të kam bërë ty, e babai im më ka bërë mua".

Abrahami u përgjigj: "Baba, kjo nuk është kështu; ngase unë e kam dëgjur një plak të moshuar se si qan edhe thotë: "O Zoti im, përse nuk më ke dhënë fëmijë?"

Babai i tha: "Kjo është e vërtetë birin, se Zoti i ndihmon njeriut që ta bëjë njeriun, por Ai në këtë nuk i përzien duart e veta; vetëm është e nevojshme që njeriu të vijë dhe t'i lutet Zotit të vet dhe t'i japë qingja edhe dele, dhe Zoti i tij pastaj do t'i ndihmojë".

Abrahami pyeti: "Baba, sa zotëra ka?"

Plaku u përgjigj: "Janë të pafund sipas numrit, biri im".

Atëherë Abrahami tha: "O baba, çka do të bëj nëse i shërbej njerit Zot e tjetri ma dëshiron të keqen, ngase atij nuk i shërbej? Në cilëndo mënyrë do të vjen gjerë tek grindja ndërmjet tyre, dhe kështu do të vie gjerë tek lufta ndërmjet zotërave. Por, nëse Zoti i cili ma dëshiron të keqen, e mbyl Zotin tim personal, çka do të bëj? Është e sigurt se ai do të më mbyset edhe mua".

Njeriu i vjetër duke u qeshur u përgjigj: "O bir, mos u frikëso, nga se asnjë Zot nuk lufton me tjetrin; jo, në tempullin e madh ka njëmijë zotëra me Zotin e madh Baalim; e unë tanimë jam gati afër shtatdhjetë vjeç në moshë dhe

ende kurrë nuk kam parë se njeri Zot i ka mëshuar tjetrit zot. E është e sigurt se të gjithë njerëzit nuk i shërbejnë një Zoti, por një njeri njerit, e tjetri tjetrit".

Tha Abrahami: "Ashtu, atëherë ata kanë paqë ndërmjet veti." Babai i tij tha: "Kanë".

Atëherë tha Abrahami: "O baba, e në çka ngajnë zotërat?"

Plaku u përgjigj: "Budallë, për çdo ditë unë e punoj zotin të cilin e shes për të bierë bukë, e ti nuk di se në çka ngajnë zotërat!" E në atë moment ai e punonte një idhur. "Ky", tha ai, "është prej drurit të palmës, e ai tjetri prej të ullirit, ky i vogli është prej fildisshit: shih, si është i bukur! A nuk duket si t'ishite i gjallë? Gjithsesi, vetëm fryma i mungon!"

Abrahami tha: "Dhe kështu baba, zotërat janë të pafrymë? E po si pra atëherë ata marrin frymë? Është e sigurt baba se ata nuk janë Zotëra".

Plaku u zemrua në këto fjalë dhe tha: "Të kisha aq vjet sa që të kuptosh, do ta kisha dërmuar kokën me këtë sopatë, por i qetë jij, nga se ende nuk ke aftësinë e të kuptuarit!"

Abrahami tha: "Baba, nëse zotërat ndihmojnë që të bëhet njeriu, si mund të jetë ajo që njeriu duhet t'i bëjë zotërat? Dhe nëse zotërat janë të punuar prej druri, është mëkat i madh me e dëgjur drurin. Por, më thuaj baba, si ashtu - kur ti i ke punuar aq shumë zotëra - që zotërat nuk të kanë ndihmuar që të bësh aq shumë fëmijë të tjerë, e që ti të bëhesh njeriu më i pasur në botë?"

Babai u xhindos, duke e dëgjuar të birin se si flet ashtu; biri vazhdoi: "Baba, a ka qenë bota një kohë pa njerëz?"

"Po", u përgjigj plaku, "Pse?"

"Ngase", tha Abrahami, "unë kisha dashur për ta ditur se kush e ka bërë Zotin e parë".

"Tash, dil prej shtëpisë sime!", tha plaku, "dhe lerem që ta punoj shpejt këtë Zot, dhe asnjë fjalë mos ma thuaj; nga se ti kur je i uritur ti don bukë, e jo fjalë".

Tha Abrahami: "Zot i bukur, vërtet, që ti si të duash e gëdhend, e ai nuk mbrohet!" Atëherë plaku i zemëruar, tha: "E tërë bota thotë se ky është Zot, e ti djaloshi i marrë, thua se nuk është. Pasha zotërat e mi, po të ishe ti njeri (i rritur) do të kisha mbytur!" Dhe më të thënë këtë i dha Abrahamit shqelma edhe të rëna, dhe e përzuri jashta shtëpisë.

27

NË KËTË KAPITULL SHIHET QARTË SE SI ISHTE E PAVEND PËRQESHJA NË MESIN E NJERËZVE: E PO ASHTU EDHE KUJDES I ABRAHAMIT

Nxënësit qeshën me marrinë e plakut edhe mbetën të mahnitur me maturinë e Abrahamit. Por Isusi duke i qortuar, tha: "Ju i kemi harruar fjalët e profetit i cili thotë: "Qeshja e tanishme është paralajmërim i të qajturit i cili do të vjen", dhe tutje, "ju nuk do të shkoni ku të qeshurit, por do të rrimi ku ata qajnë, nga se kjo jetë me fatkeqësi kalon". Pastaj Isusi tha: "Në kohën e Moisiut, a nuk e dini se për përqeshje dhe tallje të tjerëve Zoti i ka shndërruar në shtazë të tmerrshme shumë njerëz të Egjiptit? Ruajuni që kurrësi askënd të mos e përqeshni, nga se për këtë sigurisht se ju do të qani".

Nxënësit u përgjigjën: "Qeshëm për shkak të marrisë së plakut".

Atëherë Isusi tha: "Me të vërtetë po ju them, krejt çka është e ngjashme, e

dëshiron të ngjajshmën, dhe në atë gjenë kënaqësi. Prandaj po të mos ishit të marrë, marrëzizë nuk do t'i qesheshit".

Ata u përgjigjën: "Zoti na mëshiroftë". Isusi tha: "Ashtu qoftë". Pastaj Filipi pyeti: "Zotëri, si ka ngjarë që babai i Abrahamit ka dashur që ta djegë të birin?"

Isusi u përgjigj: "Një ditë, kur Abrahami e kishte mbushur moshën njëzet vjeçare, babai i tij i tha: "Nesër, është festivali i të gjithë zotërave; prandaj, do të hyjmë në tempullin e madh edhe do t'i dërgojmë peshqesh zotit tim, Baalit të madh. E ti vetes do t'ia zgjedhësh Zotin, ngase ti je në vitet kur duhet që ta kesh Zotin".

Abrahami me dinakëri iu përgjigj: "I gatshëm jam, o babai im". Dhe kështu ata herët në mëngjes, para të gjithëve shkuan në tempull. Por, Abrahami e bartte nën gunën e tij sëpaten e fshëhur. Më vonë, kur hynë në tempull, dhe kur turma rritej, Abrahami u fshëh pas një idhulli në pjesën e errët të tempullit. I ati, pasi shkoi ai, besoi se Abrahami kishte shkuar para tij në shtëpi, prandaj edhe nuk ndenji për ta kërkuar".

28

"Kur të gjithë shkuan nga tempulli, priftërinjtë e mbyllën tempullin edhe shkuan. Atëherë Abrahami e mori sëpaten dhe ua shkurtroi këmbët të gjithë idhujve, përveç zotit të madh Baalit. Tek këmbët e tij (Baalit) ai e la sëpatën, në rrëmuje të cilën e bënin shtatoret, nga se, duke marrë parasysht se ato ishin të vjetra dhe të bashkuara nga pjesët, u bënë copa-copa. Menjëherë pastaj një njeri e kishte parë Abrahamin se si del prej tempullit, i cili e vuri si të dyshimë që kishte shkuar për të vjedhur diç prej tempullit. Kështu ata e mbajtën, dhe me

të ardhur në tempull, kur i panë zotërat e tyre ashtu të thyer në pjesë, ata bëritën duke kukatur: "Ejani shpejt o njerëz, edhe ta mbysim atë i cili na i ka mbytur zotërat". Aty vrapuan bashkërisht rreth dhjetë mijë njerëz së bashku me priftërinjtë, edhe e pyetën Abrahamin për arsien se përse i kishte shkatërruar zotërat e tyre.

Abrahami u përgjigj: "Ju jeni të marrë! Po a mundet njeriu që ta mbytë zotin? Zoti i madh është ai i cili i ka mbytur. Po a nuk e shihni atë sëpatë, të cilën ai e ka afër këmbëve të veta? E është e sigurt se ai kurrfarë shokësh nuk dëshiron".

Atëherë erdhi aty babai i Abrahamit i cili, i shqetësuar për shkak të diskutimeve të shumta të Abrahamit kundër zotërave të tij, dhe duke e njohur sopatën, me të cilë Abrahami i kishte thyar në copëra idhujt, thirri: "Biri i im ka qenë ky tradhtarë i cili i ka mbytur zotërat tanë! Nga se kjo sopatë është e imja". Dhe ai ua tregoi të tërë atë ç'kishte ngjarë në mes të tij dhe birrit të tij.

Pastaj njerëzit e mblodhën një sasi të madhe drunjësh, dhe duke ia lidhur Abrahamit duart edhe këmbët, e vunë mbi drunj dhe e ndezën poshtë zjarrin.

Ja! Zoti përmes engjëllit të Tij i urdhëroi zjarrin që t'mos ta djeg Abrahamin, shërbëtorin e Tij. Zjarrin flakëronte me tërbim, dhe i dogji gati dy mijë njerëz, nga ata të cilët e kishin denuar Abrahamin me vdekje. Abrahami me të vërtetë u gjet i lirë, duke qenë i bartur prej engjëllit të Zotit në afërsi të shtëpisë së babait të tij, duke mos e parë njëherit se kush e kishte bartë; dhe kështu Abrahami i shpëtoi vdekjes.

29

Engjëlli u përgjigj: "Shko tek ai burim edhe pastrohu, ngase Zoti dëshiron të flasë me ty".

Tha Abrahami: "Po si të pastrohem?"

Atëherë engjëlli iu paraqit si një djalosh i bukur edhe u pastrua në burim duke i thënë: "Bënë edhe ti kështu o Abraham, duke përsëritur". Kur Abrahami u pastrua, engjëlli tha: "Shko në atë kodër, nga se Zoti atje dëshiron që të flasë me ty".

Ai u ngrit në kodër dhe duke rënë në gjunj të vet, i tha vetës: "Kur do të flasë Zoti i engjëjve me mua?"

Ai vetën e ndjeu të fuar me një zë të butë: "Abrahami!"

Abrahami u përgjigj: "Kush më thërret?"

U përgjigj zëri: "Unë jam Zoti yt o Abraham".

Abrahami i mbushur frikë e lëshoi fytyrën e tij drejt tokës dhe tha: "Si do të të dëgjojë Ty shërbëtori Yt, i cili është pluhur dhe hi?"

Pastaj Zoti tha: "Mos u frikëso, por ngritu, nga se Unë të kam zgjedhur për shërbëtor timin, dhe Unë do të të bekoj dhe do të bëj që prej teje të bëhet popull i madh. Prandaj shko nga shtëpia e babait tënd dhe fisit tënd, dhe eja që të jetosh në vendin të cilin Unë do të ta jap ty edhe farës tënde".

Abrahami u përgjigj: "Të gjitha do t'i bëj o Zoti; por më mbrojt që asnjë tjetër zot të mos më lëndojë".

Atëherë filloi të flasë Zoti duke i thënë: "Unë jam i vetmi Zot, dhe kurrfarë zoti tjetër nuk ka përveç Meje. Unë copëtoj edhe bashkoj; Unë e shkaktoj vdekjen edhe e jap jetën; Unë shpie në ferr dhe nxjerr prej tij, dhe askush nuk është në gjendje që të shpëtojë prej duarve të Mia". Pastaj Zoti

i dha besëlidhje rethprejten; dhe kështu e njohu ati ynë Abrahami Zotin".

Me të thënë këtë, Isusi i ngriti duart e veta dhe tha: "Për Ty qoftë o Zoti nderimi edhe lavdia. Ashtu qoftë!?"

30

Isusi shkoi në Jerusalemin afër senofegës (tabernakulit), festës së popullit tonë. Ligjnjohësit dhe farisejt e vërejtën këtë dhe e mbajtën këshillin që ta trëmbëjnë kur të jenë duke folur.

Në këtë atij i erdhi mësuasi duke i thënë: "Zotëri, çka më duhet të bëj e që ta kem jetën e përjetshme?"

Isusi u përgjigj: "Si është shkruar në Ligj?"

Ai i cili provokonte tha: "Duaje Përendinë, Zotin tënd edhe fqinjin tënd. Do ta duash Zotin tënd mbi të gjitha, me tërë zemrën tënde dhe me mendjen tënde, kuse fqinjin tënd sikur vetveten."

Isusi tha: "Ti mirë je përgjigjur: prandaj shko dhe ashtu vepro, dhe them se do ta kesh jetën e përjetshme."

Ai i tha: "E kush është fqiju im?" Isusi, duke i ngritur syt e vet, u përgjigj: "Një njeri ka shkruar prej Jerusalemit që të shkojë në Jerihon, qytet përseri i ngritur nën mallkim. Në rrugë, këtë njeri e kanë rrëmbyar plaçkitësit, e kanë varruar dhe zdeshur; pastaj kanë shkruar duke e lënë gjysmë të vdekur.

Rastësisht atypari ka kaluar prifti, dhe ai duke e parë njeriun e varruar, kaloi as pa e përshëndetur. Në të njëjtën mënyrë kaloi Leviti, duke mos e thënë asnjë fjalë. Rastisi që (posшту) të kalojë Samariasi, i cili duke e parë njeriun e varruar, i shtytur nga dhëmbëshuria, zbrret prej kalit edhe e merr njeriun e varruar dhe ia pastron varrët e tij dhe ia lyeu me vaj, dhe duke ia lidhur plagët e tij edhe duke e ngushilluar, e vuri mbi

kalim e tij personal. Pas kësaj, me të arritur natën në një mejhane, ai në përkuqdesje ia dorëzoi të zotit të mejhanës. Dhe kur ai u ngrit të nesërmën, ai tha: "Përkuqdesu për këtë njeri, ngase të gjitha do t'i paguaj." Duke i nxjerrur katër duket të sëmurit për mejhaxhinë, ai i tha: "Të më jesh me disponim të mirë, nga se unë së shpejti do të kthehem dhe do të të shpie në shtëpinë tënde"

"Më thuaj", tha Isusi, "cili prej këtyre ka qenë fëqiu?"

Mësuesi u përgjigj: "Ai i cili ka treguar mëshirë".

Atëherë Isusi tha: "Saktësisht je përgjigjur; prandaj shko edhe vepra ngjashëm".

Mësuesi shkoi i hutuar.

31

Pastaj Isusit iu afruan priftërinjtë dhe thanë: "Zotëri, a është e lejueshme (dhe ligjore) që t'i epet haraçi Cezarit?" Isusi iu kthye Judës dhe tha: "A ke diç nga paratë?" Duke e marrë paranë në dorën e ujt, Isusi iu kthye priftërinjve dhe tha: "Kjo para, e ka një fytyrë, më thuani, e kujt është ajo fytyrë?"

Ata u përgjigjën: "E Cezarit".

"Atëherë", tha Isusi, "jipjani atë që është e Cezarit Cezarit, e atë që është e Zotit, Zotit".

Kështu ata shkuan të hutuar.

Ja, aty erdhi Centurioni afër, duke i thënë: "Zotëri, biri im është i sëmure; prandaj ke mëshirë ndaj meje edhe ndaj viteve të mia të moshuara!"

Isusi u përgjigj: "Përendia, Zoti i Izraelit, ka mëshirë ndaj teje!"

Njeriu shkoi e Isusi tha: "Më prit, ngase unë do të vij në shtëpinë tënde që të bëj lutje për birin tënd."

Centurioni u përgjigj: "Zotëri, unë nuk jam i vlershëm që ti profet i Zotit të

vish në shtëpinë time, më mjafton fjala të cilën e the për shërimin e tim bir, ngase Zoti yt zotërues të ka bërë mbi secilën sëmundje, siç më ka thënë mua engjëlli i tij në gjumin tim."

Atëherë Isusi u mahnit shumë dhe duke iu kthyer turmës, tha: "Shikojeni këtë të huaj, ngase ai ka më shumë besim sesa krejt që kam gjetur në Izrael". Tha duke iu kthyer centurionit: "Shko në paqe, ngase Zoti, për shkak të besimit të madh të cilin ta ka dhënë, ia dhuroi shëndetin birin tënd".

Centurioni shkoi rrugës së tij dhe në rrugë i takoi shërbëtorët e vet, të cilët e lajmëruan se biri i tij ishte shëruar.

Njeriu tha: "Në cilën kohë e kanë lëshuar etret?"

Ata thanë: "Dje, në ora gjashtë e ka lëshuar zjarmia".

Njeriu këtë e ka ditur se kur ka thënë Isusi: "Përendia, Zoti i Izraelit, ka mëshirë ndaj teje", biri i tij e ka fituar shëndetin. Pas kësaj njeriu besoi në Zotin tonë, dhe me të hyrë në shtëpinë e tij në copa i theu të gjithë zotërat e vet personal, duke thënë: "Elkziston vetëm Zoti i Izraelit, Zoti i vërtetë dhe i gjallë". Pastaj tha: "Nuk do ta han askush bukën time i cili nuk e adhuron Zotin e Izraelit".

32

Një njeri i kualifikuar për Ligi, e ftoi Isusin në darkë që ta provokonte. Isusi erdhi atje me nxënësit e vet, e shumë nga ligjinjësit e priënit në shtëpi për ta provokuar. Pastaj nxënësit u ulën rreth tryezës duke mos i pastruar duart. Ligjinjësit e thirrën Isusin duke thënë: "Përse nxënësit e tu, nuk u përmbahen traditave të të parëve tanë, nuk i lajnë duart e veta para ngrënies së bukës?"

Isusi u përgjigj: "E unë juve ju pyes, nga e cila arsye ju i keni anuluar rregullat e Zotit që t'u përmbaheni fitoreve (traditave) tuaja? Ju u thuanit të bijve të prindërve të varfër: "Ofroni dhe bëni bekim tempullit". Dhe ata kanë benuar dhe dhënë prej asaj pak, me çka është dashur që t'u ndihmojnë prindërve të vet. E kur prindërit e tyre duan që t'i marrin paratë, bijtë e tyre bërtasin: "Këto para Zotit i janë dedikuuar", dhe kështu, prindërit vuajnë. O ligjinjësit gënjeshtrarë, munafikë (dhe hipokritë), a i përdor Zoti këto para? Sigurisht se jo, ngase Zoti nuk ha, siç thotë Ai përmes shërbëtorit të Tij, profetit David: "Po a do ta ha Unë atëherë mishin e denave dhe ta pi gjakun e deteve? Ma filjoni sakrificën e lavdërimit edhe m'i ofroni besëlidhjet tuaja; ngase sikur të isha Unë i uritur, Unë asgjë prej jush nuk do të kërkoja, ngase të gjitha janë në duart e Mias, e begatia e parajsës është me Mua". Munafikë! Ju e bëni këtë që ta mbushni arkën tuaj, dhe për këtë e ngarkoni të dhjetën (edhe) në tufë flokësh edhe mendra. Oh, të mjerët! Ngase ju ua tregoni të tjerëve më të qartën rrugë, së cilës ju vetë nuk shkoni!"

"Ju ligjinjësit edhe mësuesit, mbi krahët e të tjerëve vëni barrat e peshës së padurueshme, por, ju vetë, nuk keni vullnet që t'i lëvizni as me njerin gisht tuajin".

"Me të vërtetë, po ju them, se çdo e ligë në botë ka ardhur me justifikimin e eprorëve. Më thuani, kush ka bërë që të vjen në botë idhujtaria, nëse jo praktika e eprorëve? Ngase, ka qenë një mbret, i cili tej mase e ka dashur babain e vet, emri i të cilit ka qenë Baal. Më vonë, kur babai ka vdekur, i biri i tij, me qellim të ngushllimit të vetvetës, ka dhënë që të punohet fytyra si e babait të tij, dhe e ka vënë në sheshin e qytetit. E ka dhënë

dekretin që çdokush që i afrohet shtatores në afërsi prej pesëmbëdhjetë kutësh, duhet të jetë i sigurt dhe askush nuk do të duhej që t'i bënte keq. Atëherë keqbërësit, nga arsyeja e dobisë të cilën e kanë pasur prej kësaj, kanë filluar që t'i sjellin shtatores trëndafilat dhe lule dhe për kohë të shkurtër, e kanë shndërruar sakrifikimin në para dhe ushqim, aq sa kanë filluar ta quajnë edhe zot, për ta nderuar. Kjo punë nga adeti është shndërruar në Ligi, ashtu që idhulli Baal është përhapur nëpër tërë botën; e sa i vjen për këtë keq Zotit, shihet përmes profetit Isai kur thotë: "Vërtet, ky popull kot më adhuron, nga se ata e kanë anuluar ligjin Tim, të dhënë prej Moisiut, shërbëtorit Tim, dhe i pasojnë traditat e eprorëve të tyre".

"Vërtet, po ju them se ngrënia e ushqimit me duar të papastra nuk e përlyen njeriun, ngase ajo çka hyn në njeriun nuk e përlyen atë, por e përlyen ajo që del prej tij".

Për këtë, njeri nga ligjinjësit, tha: "Sikur ta kisha ngrënë unë mishin e derrit, apo ndonjë mish tjetër të papastër, a nuk do ta kishte ndotur kjo ndërgjegjen time?"

Isusi u përgjigj: "Mosbindja nuk do të hyj në njeriun, por do të del prej njeriut, prej zemrës së tij; dhe për këtë ai do të jetë i ndotur, kur ai e ha hajën e ndaluar".

Atëherë njeri prej mësuesve tha: "Zotëri, ti ke folur kundër shumë idhujtarisë, sikur populli i Izraelit të kishte idhuj, dhe për këtë na e ke bërë të padrejtë".

Isusi u përgjigj: "Unë mirë e di se Izraeli sot nuk ka statuja prej druri; por ka statuja prej mishit".

Atëherë, të gjithë ligjinjësit thanë me zemërim: "Dhe kështu ne idhujtar jemi?"

Isusi u përgjigji: "Me të vërtetë, po ju them, rrëgualla nuk thotë: "Ti do të adhurosh", por, "Ti do ta duash Perëndinë, Zotin tënd, me tërë mendjen me tërë zemrën, dhe me tërë mendjen tënde". "A është kjo e vërtetë?", tha Isusi.

"E vërtetë është", u përgjigjen që të gjithë.

33

Atëherë Isusi tha: "Krejt ajo çka njeriu do, për ç'shkak i le të gjitha përveç kësaj, është Zoti i tij. Dhe kështu për Zot të vetin, kurvari e ka kurvën, grykësi dhe pijaneci trupin e vet personal, kurse lakmiqarët, për zot të vetin e kanë argjendin edhe arin dhe kështu ngajshëm secili mëkatar".

Atëherë tha ai i cili e kishte ftuar: "Zotëri, çka është më i madhi mëkat?"

Isusi u përgjigji: "Ç'është rënimi më i madh i shtëpisë?"

Të gjithë heshtën, kur Isusi me gishtin e tij tregoi në themelet e shtëpisë dhe tha: "Nëse e lëshon baza, shtëpia menjëherë shndërrohet në gërmadha, ashtu që është e nevojshme që përsëri të ngritet: por, edhe nëse e lëshon secila pjesë tjetër, ajo mund të renovohet. Kështu njëjtë, ju them se idhujtaria është mëkat më i madh, ngase ajo njeriun e largon plotësisht nga feja, e me këtë edhe nga Zoti; ashtu që ai nuk mundet të ketë kurrfarë animi shpirtëror. Por, secili arritur mëshirën: Dhe për këtë ju them se idhujtaria është më i madh mëkat".

Të gjithë mbejtën të mahnitur me fjalët e Isusit, ngase vërejtën se kjo në asnjë mënyrë nuk do të mund të sulmohet.

shpatën që t'i shkatërrojnë dhe t'i zhdukin fajshmëritë".

Pastaj Isusi tha: "Kur të jesh i ftuar, mbaje në mend, që veten të mos e vendosësh në vendin më të lartësuar, që të të mos thotë i zoti i shtëpisë, nëse atij i vjen miku: "Ngritu dhe ulu pak më poshtë!", çka për ty do të ishte turp. Por shko edhe ulu në vendin e mesëm, që ai i cili të ka ftuar, të të vijen dhe të të thotë: "Ngritu mik, edhe eja e ulu këtu më lart!" Ngase, ti atëherë do të keshë nderim të madh: nga se secili i cili e ngritë veten, do të jetë i poshtëruar, e ai i cili përunjet do të lartësohet.

Vërtetë ju them, se Satana për asnjë mëkatë nuk ka qenë i mallkuar, përveç mendjemadhësisë së tij. Ashtu siç thotë Isaia duke e qortuar me këto fjali: "Si ke rënë ti nga qielli, o Lucifer, i cili ke qenë bukuria e engjëjve edhe ke shndritur si agimi; vërtet ka rënë mbi botë mendjemadhësia jote!" Me të vërtetë, po ju them, se sikur njeriu t'i dinte fatkeqësitë e tij, ai këtu në tokë, gjithmonë do të qante, duke e marrë veten më të mjerë se secili send tjetër. Për asnjë tjetër arsye njeriu i parë nuk ka qajtur me gruan e tij njëqind vjet pandërprerë, duke e kërkuar mëshirën e Zotit. Ngase, ata vërtet e kanë ditur se ku kanë rënë për shkak të mendjemadhësisë së tyre". Me të thënë këtë, Isusi i tha falënderimet; dhe atë ditë u shpall nëpër Jerusalemin se sa gjëra të mëdha kishte thënë Isusi, me rrekullinë të cilën e kishte bërë, aq sa populli i falënderohej Zotit duke e bekuar emrin e Tij të shenjtë. Por, ligjnjohësit dhe priftërinjtë, duke kuptuar se ai flet kundër frytëve të eprorëve, ishin të ndezur me një urrejtje të madhe. Dhe, sikur faraoni, ata i ngritësuan zemrat e tyre: Për këtë ata e

kërkonin rastin për ta mbytur, por nuk e gjetin.

35

Isusi e lëshoi Jerusalemin dhe shkoi në shkretëtirë afër Jordanit, kurse nxënësit e tij të cilët rrinin përreth tij, i thanë Isusit: "O zotëri, si ka rënë Satana përmas mendjemadhësisë, ngase ne e kemi kuptuar se ai ka rënë për shkak të mosbindjes, ngase gjithnjë e provokon njeriun që të bëjë mëkatë".

Isusi u përgjigji: "Zoti, me të krijuar masën e tokës, e la atë njezet e pesë mijë vjet duke mos bërë më asgjë; Satana, i cili si prift ka qenë epror i engjëjve, me mënçurinë e madhe të cilën e posedonte, e ka ditur se Zoti nga ajo masë e tokës, do të merr njëqind e dyzet e katër mijë të shenjuar me shenjen e profetisë, e edhe të Dërguarin e Zotit, shpirtin e këtij të Dërguarit Ai e ka krijuar gjashtëdhjetë mijë vjet para çdo gjëje. Prandaj, duke u bërë i zemëruar, ai i ka nxitur engjëjt duke u thënë: "Shikoni, një ditë Zoti do të kërkojë që ta nderojmë këtë dhë. Prandaj, shihni se ne jemi frymë, dhe se për këtë neve nuk na takon që ta bëjmë këtë".

Prandaj shumica për këtë e kanë lënë Zotin. Pastaj, tha Zoti, në ditën kur janë tubuar të gjithë engjëjt: "Secili i cili më mban për Zot të vetin le t'i përmulet menjëherë kësaj toke".

Ata të cilët donin Zotin u përlulën, por Satana me ata të të njejtë mendim, tha: "O Zot, ne jemi frymë dhe për këtë nuk është e drejtë që ne t'i përmlemi kësaj argjilë". Me të thënë këtë, Satana u bë i një pamjeje të tmerrshme dhe të frikshme, e pasuesit e tij u bënë të lemëritshëm; sepse për shkak të rebelimit të tyre Zoti ua morri bukurinë e

Satana nuk ka paulet Zoti

tyre, të cilën Ai ua kishte dhënë duke i krijuar. Kështu engjëjt e shenjtë, të cilët duke i ngritur kokat e veta e panë se çfarë përbindëshi i tmerrshëm u bë Satana edhe pasuesit e tij, me frikë u huldën me fytyrat e tyre për tokë.

Atëherë Satana tha: "O Zot, Ti pa të drejtë më bërë të tmerrshëm, por, unë me këtë jam i kënaqur, ngase unë dua që të shkotëroj krejt çka do të bësh Ti. E djajit tjerë, thanë: "Mos e quaj Zotëri, o Lucifer, ngase ti je zotëri".

Atëherë Zoti u tha pasuesve të Satanës: "Pendohuni ju, dhe m'pranonini si Zotin, Krijuesin tuaj".

Ata u përgjigjën: "Ne pendohe mi që sadopak të kemi nderuar, ngase Ti nuk je i drejtë: por Satana është i drejtë dhe i pafajshëm, dhe ai është zoti i ynë."

Atëherë Zoti tha: "Shikoni prej Meje, o ju të mallkuar, ngase Unë nuk kam mëshirë ndaj jush".

Dhe duke shkuar, Satana pështyu në masën e tokës, e atë pështymë e ngriti engjëlli Gabriel me pak dhe, ashtu që tanimë njeriu e ka kërthizën në barkun e tij.

36

Nxënësit qendronin në shtangje të madhe për shkak të rebelimit të engjëjve.

Atëherë Isusi tha: "Me të vërtetë, unë ju them, se cili nuk e kryen lutjen është më i keq se Satana dhe do të vuajë vuajtje të mëdha. Ngase Satana para kësaj rënie nuk ka pasur shembull të frikës, as (nga) Zoti që t'i dërgojë secilit profet që ta fitoj për t'u penduar. Por njeriu - tanimë, kur të gjithë profetët kanë ardhur përveç të Derguarit të Zotit, e i cili do të vijë pas meje, ngase ashtu do Zoti, dhe që unë t'ia përgatis rrugën atij - e njeriu thotë, bile edhe pse ai ka

shembuj të panumërt të drejtësisë së Zotit, jeton i qetë, pa kurrfarë frike, - sikur të mos kishte kurrfarë zoti. Po kështu ka folur Davidi: "I marrt tha në zemrën e tij se nuk ka Zot. Për këtë ata janë prishur dhe janë bërë të neveritshëm, ashtu që askush prej tyre nuk bën mirë".

"Gjithnjë kryeni lutjet, o nxënësit e mij, që ju të pranoni. Ngase ai i cili kërkon, gjen, ai i cili troket, i hapet, e ai i cili pret (dhe ka durim), pranon (dhe merr). E në lutjen tuaj mos anoni nga fjalët e shumta, ngase Zoti në zemër shikon; ashtu siç Ai ka thënë përmes Sollomonit: "O shërbëtori im, ma jep zemrën tënde". Me të vërtetë, po ju them, pasha Zotin e gjallë, munafikët më shumë luten në secilin pjesë të qytetit që të shihen edhe që populli t'i merr për të shenjtë; por zemra e tyre është plot degjenerim dhe për këtë ata nuk e mendojnë atë çka e flasin. Duhet që ta njehoni (ta destinoni) lutjen e juaj, nëse dëshironi që ta pranojë Zoti. Tani më thuani: cili do të shkonte t'i flasë guvernatorit apo Herodit, përveç nëse ai nuk do të vendosë së pari se cili do t'i shkojë edhe çka do të shkojë të bëjë? Sigurisht se askush. Dhe nëse njeriu vepron kështu që të flasë me njeriun, (atëherë) çka duhet të bëjë njeriu që të flasë me Zotin edhe të kërkojë prej Tij mëshirë për mëkatet e veta, gjersa t'i falënderohet për të gjitha të cilat ia ka dhënë?"

Me të vërtetë, po ju them, se vetëm disa e kryejnë lutjen e vërtetë, dhe për këtë Satana e ka pushtetin mbi ta, nga se Zoti nuk i don ata të cilët e nderojnë (vetëm) me buzët e veta: (po cili është ai i cili në Tempull kërkon me buzët e veta mëshirë, e zemra e tij i qan për drejtësi?)

Ashtu njejtë, siç i thotë Ai Isaut profet: "Menjanoi të gjithë njerëzit, të cilët Mua më janë të mërzitshëm, ngase ata Mua më nderojnë (vetëm) me buzët e veta, e zemra e tyre është larg prej Meje". Vërtetë unë ju them, se ai, i cili shkon që ta kryejë lutjen pa menduar, i tallet Zotit.

Po cili do t'i shkonte Herodit drejt tij, me anën e prapme dhe të fliste mirë para tij për guvernatorin Pilat, të cilin ai e urren për vdekje? Sigurisht se askush. Jo më pak; edhe njeriu i cili shkon që ta kryejë lutjen e nuk përgatitet, ia kthen shpinën e vet Zotit e fytyrën Satanës, dhe flet mirë për te. Ngase, në zemrën e tij është dashuria për të padrejtën, për të cilën ai nuk është penduar.

Nëse ndokush, duke të ofenduar me gojën, e tij do të të thoshte "Më fal", kurse me dorën e tij ta jep të rënë, si do t'ia falje? Ashtu njejtë do të ketë mëshirë Zoti ndaj atyre të cilët me gojën e tyre thonë: "O Zot, na mëshiro", kurse me zemrën e tyre e duan të padrejtën dhe mendojnë për mëkatet e veta".

37

Nxënësit qanin prej fjalëve të Isusit, dhe e përbeuan duke i thënë: "O zotëri, na mëso ne, që ta bëjmë lutjen".

Isusi u përgjigj: "Mendoni se çdo të kishit bërë po të vinte guvernatori romak, t'ju zë dhe t'ju denojë me vdekje, e ju të njejtën ta bëni kur të shkoni që ta kryeni lutjen. Dhe fjalët tuaja le të jenë këto: "O Përendi, Zoti ynë i Shenjtë qoftë emri Yt, le të na vijë ne mbretëria Jote, gjithmoshë vullneti Yt qoftë i kryer, dhe ashtu siç është bërë në qiej, ashtu le të bëhet edhe në tokë; na e jep bukën për çdo ditë dhe na i fal gabimet tona, ashtu siç i falim ne ata të cilët gabojnë ndaj nesh, kurse nuk na lejojnë që të biem në

provim, por na nxjerrin nga e keqja, ngase vetëm Ti je Zoti ynë, të cilin, lavdia dhe nderimi i takojnë përgjithmonë".

38

Atëherë Gjoni tha: "Zotëri, eja të pastrohemi ashtu siç Zoti ka urdhëruar përmes Moisiut". Isusi tha: "Ju a mendoni se unë kam ardhur që ta rrenoj Ligjin edhe profetët? Vërtetë, ju them, pasha Zotin e gjallë nuk kam ardhur që t'i rrenoj por që t'i jetësoj. Ngase, secili profet e ka realizuar Ligjin e Zotit dhe të gjitha çka i ka thënë Zoti përmes profetëve tjerë. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, secili që edhe rregullen më të fundit e thyen, nuk mund t'i jetë i mirë Zotit, por do të jetë më i vogël në mbretërinë e Zotit, ngase ai nuk do të ketë pjesë atje. Aq më parë, po ju them, se asnjë rrokje e Ligjit të Zotit, nuk do të mund të thyhet pa mëkatim të madh. Unë punoj, që ju të kuptoni, se është e nevojshme që të realizohet ajo çka thotë Zoti përmes profetit Isai, me këto fjalë: "Laju dhe bëhu i pastër, largoji mendimet e tua prej syve të Mi."

Vërtetë po ju them, se i tërë uji i detit nuk do ta pastrojë atë, i cili i dëshiron me zemër të tij mëkatet. Aq më tepër, po ju them, se askush nuk do t'ia bëjë të këndshme lutjen Zotit, në qoftë se është i pastër por shpirtin e vet do ta ngarkojë me mëkat ngjashëm idhujtarisë.

Më besoni, se me të vërtetë sikur njeriu t'ia bëjë si duhet lutjen Zotit, ai do ta arrijë të tërë atë çka do të kërkonte. Përkujtonie Moisiun, shërbëtorin e Zotit, i cili e ka shkretuar Egjiptin me lutjen e tij, e ka hapur Detin e kuq dhe ajte e ka fundosur faraonin dhe ushtrimë e tij. Përkujtonie Joshuan, i cili e ka bërë

diellin të patëvizshëm, Samjuelin, i cili e ka mbërtëyer me frikë ushtrinë e panumërt të palestinasve; Ilinë, i cili ka bërë që zjarri të bie nga qielli, Eliseu, të vdekurin e ka ngritur, dhe shumë profetë të tjerë të shenjtë, të cilët me lutje kanë arritur krejt ç'kanë dëshiruar. Por, këta njerëz, vërtetë, nuk e kanë kërkuar të tyren në këto gjëra, por e kanë kërkuar vetëm Zotin dhe nderimin e Tij".

39

Atëherë tha Gjoni: "Bukur, ke folur mirë zotëri, por ne na mungon të dimë se si ka mëkatuar njeriu përmes mendjemadhësisë së tij?"

Isusi u përgjigj: "Kur Zoti e ka dëbuar Satanën, edhe engjëlli Gabriel e ka pasruar masën e dheut mbi të cilën Satana ka pëshëryrë, Zoti ka krijuar krejt çka gjallëron; edhe shtazët të cilat fluturojnë, e prej tyre, ato të cilat ecin dhe notojnë. Ai botën e ka zbuluar me tërë atë çka ajo ka. Një ditë, Satana i është afruar portës së parajsës dhe, duke i parë kuajt se si kullosin dhe hanë bar, ai u lajmëroi se nëse ajo masë e dheut duhet që ta pranojë shpirtin, atëherë ata do të kenë punë të rëndë, prandaj për këtë do të kishte qenë përparësi për ta, që atë copë toke, ta shkelin në atë mënyrë, që ajo më të mos jetë e mirë për asgjë. Kuajt janë ngritur dhe janë misur me vrull, që të shkelnin mbi atë pjesë të tokës e cila shtrihet në mesin e zambakëve edhe trëndafilëve. Kështu, Zoti i dha shpirt asaj mase t'papistër të tokës, mbi të cilën kishte pëshëryrë Satana, të cilën Gabriel e kishte ngritur nga masa: dhe e ngriti qenin, i cili, duke lehur, i mbushi me frikë kuajt dhe ata ikën. Atëherë Zoti ia dha frymën e vet njeriut, gjersa të gjithë engjëjt e shenjtë

këndonin: "I bekuar qoftë emri Yt i shenjtë, o Zot, Përendia ynë".

"Adami me t'u ngritur në këmbët e veta, pa në ajër mbishkrimin, i cili shkëlqente si Dielli, kurse shkruante: "EKZISTON VETEM NIE ZOT, E MUHAMMEDILESHTE I DËRGUARI ZOTTI". Atëherë Adami e hapi gojën e tij dhe tha: "Të falënderohem, o Zot, Zotëruesi im, që Ti ke planifikuar që t'më krijosh; por, më thuaj, unë Ty të lutem, ç'domethënie ka porosia e këtyre fjalëve: "Muhammedi është i dërguari i Zotit? A paska ekzistuar njeri tjetër para meje?"

Atëherë Zoti tha: "Qofsh i mirëseadhur, o Adam, shërbëtori im. Unë të them, se ti je njeriu i parë, të cilin e kam krijuar. E ai, të cilin e ke parë (të përmendur), është biri yt, i cili do të vijë në botë, shumë vjet më vonë dhe do të jetë i dërguari im, për të cilin i kam krijuar të gjitha gjërat; i cili botës do t'i jap dritë kur të vijë ai, shpirti i të cilit në shkëlqimin e gjithësisë është vendosur gjithëditë mijë vjet para të kem krijuar çdo gjë".

Adami e përbeu Zotin duke thënë: "O Zot, ma jep këtë mbishkrim në thonjtë e gishtërinjve të mi". Atëherë Zoti njeriut të parë ia dha në gishtin e madh të dorës atë mbishkrim, në thuan e gishtit të madh të dorës së djathtë qëndron: "Ekziston vetëm një Zot, e në thuan e gishtit të madh të dorës së majtë, qëndron: "Muhammedi është i dërguari i Zotit". Pastaj me dashurinë e prindit, njeriu i parë i puthi ato fjalë dhe i fshiu sytë e tij dhe tha: E bekuar qoftë ajo ditë kur ti do të vijsh në botë".

Duke e parë njeriun vetëm, Zoti tha: "Nuk është mirë që ai të mbetet vetëm". Pas kësaj Ai bëri që ai të fliejë

dhe e mori brinjën afër zemrës së tij duke e mbushur vendin me mish. Prej asaj bringje Ai e bëri Evën dhe ia dha Adamit për grua. Ai ata të dy i vendosi për zotërim në parajsë, të cilëve u tha: "Ja, Unë ua jap çdo pemë që të hani përveç mollëve dhe drithit", pas çkajit Ai tha: "Ruajuni që në asnjë mënyrë të mos e hani këtë pemë, ngase aq të papastër do të bëhemi sa që Unë nuk do t'ju duroj që këtu të mbeteni, por do t'ju dëboj dhe ju shumë vuajtje do të vuani".

40

Kur ka mësuar Satana për këtë, ai është çmendur nga hidhërimi. Dhe kështu ai i është afruar portës së parajsës ku në rojë qëndronte gjarpri i tmerrshëm, i cili i kishte këmbët sa të devësë, kurse thonjtë e këmbëve të tij prenin si zhiiletë, në të dy anët. Atij (gjarpri) i tha djalli: "Më lejo që të hyj në parajsë".

Gjarpri u përgjigj: "Si të të lejoj që të hysh, duke marrë parasynch se më ka urdhëruar Zoti të dëboj?"

Satana tha: "A sheh sa të do Zoti, të ka lënë që rojë t'bësh jashtë parajsë, mbi copën e dheut e cila është njeri, Prandaj, nëse më shpjen në parajsë, aq të tmerrshme do të të bëj sa që të gjithë do të ikin prej teje, dhe ashtu në kënaqësinë tënde do të shkosh edhe do të mbetesh."

Atëherë gjarpri tha: "E si do të të shpie brenda?"

Satana tha: "Ti je i madh, prandaj hape gojën tënde dhe unë do të hyj në barkun tënd, dhe kur të hysh kështu në parajsë, do të më vendosish afër atyre dy copave të argjilës, të cilat jo fort motti ecin tokës."

Ai gjarpër e bëri këtë dhe e vendosi Satanën afër Evës, ngase Adami, burri i

41

Pastaj ata që të dy e kuptuan se janë të zhveshur dhe, duke qenë për këtë të turpëruar, ata morën gjethe të fikut dhe punuan mbulojë për pjesët e veta të fishehta. Kur kaloi mesdita, ja Zoti iu tregua dhe e thirri Adamin, duke i thënë: "Ku je Adam?"

Ai u përgjigj: "O Përendi, unë jam fishehur prej Teje ngase unë edhe gruaja ime jemi të zhveshur dhe kështu të paraqitemi para Teje ne turpërohem!"

Handwritten signature: K. K. K.

Atëherë tha Zoti: "E kush jua ka vjedhur pajfësinë tuaj, nëse nuk e keni ngrënë pemën për ç'shkak jeni të papastër sa që më aspak nuk do të jeni në gjendje që të qendroni në parajsë?"

Adami u përgjigj: "O Përendi, gruaja të cilën ma dhe më përbeu që të ha, kështu që unë diçka kam hëngër".

Pastaj Zoti i tha gruas: "Pëse ia ke dhënë burrit tënd një ushqim të tillë?"

Eva u përgjigj: "Satana më ka mashtruar dhe kështu unë e kam ngrënë".

E si ka hyrë gjer këtu i mallkuari?", tha Zoti.

Eva u përgjigj: "Afër meje e ka sjellë gjarpri, i cili qendron në portën e verit".

Pastaj Zoti i tha Adamit: "Për shkak se e ke dëgjuar zërin e gruas sate dhe e ke ngrënë pemën, qoftë e mallkuar toka në punën tënde; ajo gjemba edhe ferra do të të sjellë, e në djersën e fytyrës sate do ta hash bukën. Dhe mbaje mend: se dhë je dhe në dhë do të kihesh".

Ai i foli Evës duke i thënë: "E ti, e-cila e ke dëgjuar Satanën dhe i ke dhënë ushqimin burrit tënd, do të jesh nën pushtetin e burrit, i cili do të të mbajë si rob, dhe ti me dhembje fëmijet do t'i lindësh".

Dhe, duke e thirrur gjarpriin, Zoti e ftoi engjëllin Mikael, atë i cili e mban shpatën e Zotit dhe i tha: "Së pari hidhe nga parajsë këtë gjarpër të keq dhe kur të jetë përjashtë, prej këmbët: ngase nëse dëshiron që të ecë, atë duhet ta zvarritë trupin e vet nëpër tokë". Pas kësaj Zoti e ftoi Satanën, i cili erdhi duke u qeshur dhe Ai i tha: "Për shkak se ti, o i mallkuar, i ke mashtruar këta dhe ke bërë që të jenë të papastër, Unë dëshiroj që e tërë papastërtia e tyre dhe e

fëmijëve të tyre, për çka ata vërtet do të pendohen dhe do të më shërbejnë - duke kaluar nëpër trupin e tyre, do të hyjë nëpër gojën tënde dhe kështu ti do të jeshë i ngopur me papastërti".

Satana e lëshoi një ulërimë të tmerrshme dhe tha: "Mëqenëse Ti dëshiron që të më bësh përherë e më të keq, unë do të bëj krejt çka të mundemi!"

Atëherë tha Zoti: "Shko, i mallkuar, nga prania ime!" Atëherë Satana shkoi. Zoti i tha Adamit (edhe) Evës, të cilët qanin që të dy: "Dimi prej parajsë edhe pendohuni dhe shpresën mos e humbni, ngase Unë do ta dërgoj birin tuaj në atë mënyrë sa që fara juaj do ta hedhë poshtë pushtetin e Satanës prej racës së njerëve: ngase ai i cili do të vijë, i Dërguari Im, atij do t'ia japë të gjitha".

Zoti u fshih, kurse engjëlli Mikail i përzuri pre parajsë. Në këtë Adami, duke u rrotulluar përreth, e pa të shkruar mbi portë: **ËSHTE VETËM NJË ZOT, E MUHAMMEDI ËSHTE I DËRGUARI ZOTIT**. Në këtë ai tha duke qajtur: "Le t'i jetë ajo e këndshme Zoti o biri im, që ti të vish së shpejti dhe të na nxjerrësh nga mjerimi". "Dhe kështu", tha Isusi, "ka mëkatuar Adami dhe Satana përmes mendjemadhësisë, njëri për shkak të modifikimit (ndryshimit) të njeriut, e tjetri duke dashur që të barazohet me Zotin".

42

Nxënësit qajten pas këtij shqyrtimi, e qante edhe Isusi, kur ata panë shumë prej atyre të cilët kishin ardhur që ta gjejnë, ngase paria e priftërinjve ishin dakorduar mes vete që ta kapin gjatë fjalimit. Ata për këtë i kishin dërguar

Levitët dhe disa nga liginjohësit që ta pyesin: "Kush je ti?"

Isusi pranoi dhe e tha të vërtetën: "Unë nuk jam Mesia". Ata thanë: "A je ti Ilia apo Jeremia, apo njëri prej profetëve të vjetër?"

Isusi u përgjigj: "Jo".

Atëherë thanë ata: "Kush je ti? Na thuaj, që ne të mundemi t'u dëshmojmë atyre të cilët na kanë dërguar".

Atëherë Isusi tha: "Unë jam zëri i cili thërret nëpër tërë Judenë, dhe thërret: 'Përgatiteni rrugën për të Dërguarin e Zotit, ashtu siç tek Isau është shkruar'".

Ata thanë: "Nese ti nuk je Mesia as Ilia, apo ndonjë profet tjetër, atëherë përse ti predikon dogmë të re dhe shihesh më i lartë se Mesiu?"

Isusi u përgjigj: "Mrekullitë të cilat i bën Zoti me duart e mia tregojnë se unë e flas atë çka e dëshiron Zoti; unë as që e llogaris veten si ai për të cilin flisni. Ngase unë nuk jam i vlershëm për t'i zgjidhur spangot në mbathjen e të Dërguarit të Zotit, të cilin ju e quani Mesia", i cili është krijuar para meje e do të vijë pas meje, edhe fjalët e së vërtetës do t'i sjellë, ashtu që feja e tij nuk do të ketë fund".

Levitët dhe liginjohësit shkuan të hutuar dhe të gjitha ia treguan parisë së priftërinjve, të cilët thanë: "Ai e ka djallin mbi shpinën e tij i cili të gjitha ia tregon". Atëherë Isusi u tha nxënërsve të vet: "Vërtet po ju them se eprorët e popullit tonë e kërkojnë rastin kundër meje". Në këtë tha Pjetri: "Prandaj ti më mos shko në Jerusalem". Isusi i tha: "Ti je i marrë dhe nuk di çka flet, ngase unë duhet të përjetoj shumë përndjekje, ngase ashtu kanë vuajtur të gjithë profetët edhe të shenjtët e Zotit. Por, mos u frikësoni, ngase ajo do të jetë ai i cili

është me ne dhe ajo do të jetë ai i cili është kundër nesh". Me të thënë këtë, Isusi shkoi edhe hipi në kodrinë Tabori dhe atje me të u ngjitem edhe Pjetri, Jokobi edhe Gjoni, i vëllai i tij, e me të edhe ai i cili këtë e shkruan. Pastaj atje shkëlqeu një shkëlqim i madh dhe rrobat e tij u bënë të bardha si bora, kurse fytyra e tij shkëlqente si dielli dhe, ja! Aty erdhën Moisiu dhe Ilia, duke folur me Isusin për të gjitha të cilat duhet ardhur mbi racën tonë dhe mbi tërë qytetin.

Pjetri foli duke thënë: "Zotëri, është mirë të jesh këtu. Prandaj, nëse dëshiron ti, ne do t'i ngritim këtu tre tabernakle, njërin për Moisiun, njërin për ty e njërin për Ilinë". Dhe, gjerë ai fliste, ata ishin të mbuluar me renë e bardhë dhe e dëgjuan zërin se si tha: "Ja shërbëtorin Tim, me të cilin Unë jam shumë i kënaqur; (atë) dëgjojeni."

Nxënësit qenë të mbushur me frikë dhe me fytyrat e tyre ranë për toke si të vdekur. Isusi zbriti dhe i ngriti nxënësit, duke i thënë: "Mos u frikësoni, ngase Zoti juve u do dhe këtë e bëri që ju të besoni në fjalët e mia".

43

Isusi zbriti poshtë të tetë nxënësit të cilët më poshtë e pritnin. Të katërit u treguan të tetëve krejt ç'kishin parë dhe kështu aty zemrat e tyre i lëshoi i tërë dyshimi për Isusin, përveç Juda Iskarioti, i cili asgjë nuk besoi. Isusi u vendos rrezë malit dhe ata hëngren pemë të egra, ngase bukë nuk kishin.

Atëherë Andrea tha: "Ti shumë gjëra na i ke thënë për Moisiun, prandaj bëhu i përzemërt dhe thuajna të gjitha qartë". Në të njëjtën mënyrë e përbenë edhe nxënësit e tjerë.

Në pajtim me këtë, Isusi tha: "Secili që punon, punon për një qëllim në të cilin gjen kënaqësi. Për këtë unë ju them se Zoti, mëqenëse vërtet është i përsosur, nuk ka nevojë për kënaqësi, mëqenëse Ai e ka vetënjatueshmërinë. Dhe kështu, duke dashur që të punojë, Ai para së gjithash e krijoi shpirtin e të Dërguarit të Vet, për të cilin Ai është përcaktuar që të gjitha t'i krijojë, që krijesat ta gjejnë bekimin dhe kënaqësinë në Zotin, prej nga i Dërguari i Tij do të gjente kënaqësinë në krijesat e Tij, të cilat i ka përcaktuar që të jenë robërit e tij. E përse është kjo kështu përveç që Ai është profet, kur ai vjen, ia sjell një popull shenjtë e mëshirës së Zotit. Dhe kështu fjalët e tij nuk përhapen përveç në popullin të cilit i janë dërguar. Por, i Dërguari i Zotit, kur ai të vijë, Zoti do t'ia japë vullën e dorës së Vet, ashtu që ai do t'ua bartë shpëtimin dhe mëshirën të gjithë popujve të botës, të cilët e marrin mësimin e tij. Ai do të vijë me fuqi ndaj mosbesimtarëve dhe idhujtarinë do ta shkatërrtojë, ashtu që edhe Satanën do ta bëjë të hutuar, ngase kështu i ka premtuar Zoti Abrahamit: "Ja, në farën tënde do të bekohen të gjitha fiset e botës dhe, ashtu siç ti i ke dërrmuar stajutat në copa o Abraham, ashtu njëjt do të bëjë edhe fara jote".

Jakobi tha: "Zotëri, na thuaj mbi këtë është bërë ky premtim, ngase hebrejtë thonë "mbi Ishakun" e Ismailitë thonë "mbi Jishmaelin". Isusi u përgjigj: "Davidi, bir i kujt është ai dhe i cilit vijë?" Jakobi u përgjigj: "Prej Ishakut, nga se Ishaku ka qenë baba i Jakobit, e Jakobi ka qenë baba i Judës, prej lozës së të cilit është Davidi".

Atëherë Isusi tha: "E i Dërguari i Zotit, kur ai të vijë, prej cillës lozë do të jetë ai?"

Nxënësit thanë: "Prej të Davidit".

Në këtë Isusi tha: "Ju mashtrohen; ngase Davidi e quan zotëri shpirtin e tij, kur thotë: "Zoti i tha zotëriu tim ulu ti në anën time të djathtë, gjersa Unë të mos i bëj armiqte e tu shirojë të këmbëve të tua. Zoti ty do të ta dërgojë skeptërin i cili do ta ketë pushtetin në mesin e armiqve të tu". Sikur i Dërguari i Zotit, të cilin ju e quani Mesia, të ishte bir i Davidit, si do ta quante Davidi atë zotëri? Më besoni, ngase me të vërtetë po ju them se premtimi është dhënë për Jishmaelin e jo për Ishakun".

44

Në këtë nxënësit thanë: "O zotëri, ashtu është shkruar në Librin e Moisiut, se premtimi është dhënë mbi Ishakun".

Isusi u përgjigj me rënkim: "Ashtu është shkruar, por ketë Moisiu nuk e ka shkruar, as Joshua, por rabinët tanë të cilit Zoti nuk i frikësohen. Me të vërtetë po ju them se nëse ju i shqyrtoni fjalët e engjëllit Gabriel, do ta zbuloni qellimin e keq të ligjtohësve dhe të mësuësve tanë, ngase engjëlli ka thënë: "Abraham, e tërë bota do ta dijë se sa të do Zoti, por si do ta dijë bota dashurinë të cilën e mban ti ndaj Zotit? Sigurisht se është e nevojshme që ti duhet të bësh diçka për dashurinë ndaj Zotit". Abrahami u përgjigj: "Ja, shërbëtori i Zotit është i gatshëm që ta bëjë krejt atë çka dëshiron Zoti".

Pastaj ka folur Zoti, duke i thënë Abrahamit: "Merre birin tënd të parlindur Jishmaelin dhe hip në mal që ta flijosh". Si është Ishaku i parlindur, kur ka lindur Ishaku Jishmaeli i ka pasur shtatë vjet?

45

Në atë moment Isusi i erdhi engjëlli Gabriel dhe i tha në atë mënyrë sa në po ashtu e ndëguam zërin e tij, i tha: "Ngritu dhe shko në Jerusalemi".

Në pajtim me këtë Isusi u largua edhe shkoi në Jerusalemin. Dhe në ditën e Shabatit ai erdhi në Tempull edhe filloi ta mësojë popullin. Në këtë njerëzit bashkërisht vrapuan drejt Tempullit me kryepërfutim edhe priftërinjtë, të cilët u afruan gjër tek Isusi dhe i thanë: "O zotëri, na është thënë se flet keq për ne, prandaj ruaju që mos të të gjejë ndonjë e keqe".

Isusi u përgjigj: "Vërtet unë po ju them se flas keq për hipokritët; e nëse ju jeni dyfytirësh, unë flas kundër jush".

Ata pyetën: "Kush është dyfytirës? Haptazi na e thuaj".

Isusi tha: "Vërtet ju them se ai i cili bën mirë që ta shohin njerëzit — ai është dyfytirësh, ngase puna e tij nuk depërton në zemër, të cilën njerëzit nuk mund ta shohin dhe kështu në të e të secilin mendim të papastër dhe secilin lakmi të ndytë. A dimi se cili është hipokrit? Ai i cili me gjuhën e tij i shërben Zotit, e me zemrën e tij u shërben njerëzve. O i mjeri njeri!, ngase ai me vdekje e humb çdo shpërblim dhe për këtë gjë Davidi ka thënë: "Mos e vini besimin tuaj në ata që kanë bërë shprehi (as) në fëmijët e njerëzve në të cilët këtu nuk ka shpëtim, ngase para vdekjes mendjet e tyre shkatërohen." Përkundrazi, para vdekjes ata mbesin pa shpërblim, ngase "njeriu është", siç ka thënë Jobi, profeti i Zotit, "jostabil, ashtu që ai kurrë nuk vazhdon në një vend. Kështu, nëse ai sot të lavdëron, nesër do të të shpërdorojë, dhe nëse sot dëshiron të të shpërblejë, nesër

Atëherë thanë nxënësit: "Është i qartë mashtrimi i mësuësve tanë, prandaj na e thuaj të vërtetën, ngase ne e dimë se ti je i dërguar prej Zotit".

Atëherë u përgjigj Isusi: "Vërtet, unë po ju them se Satana kërkon që t'i shkatërroj ligjet e Zotit dhe për këtë ai me pasuesit e tij, me hipokritët dhe keqbërësit — të parët me dogmat e rrejshme e të tjerët me jetën e shifrenuar — sot i kanë ndotur të gjitha gjërat, ashtu që e vërteta mezi që mund të gjendet. Të mjerë hipokritët!, ngase për ta lavdërimet në këtë botë do të shndërrohen në fyerje dhe mundime në ferr.

Për këtë po ju them se i Dërguari i Zotit është Shkëlqimi i cili do t'ia japë kënaqësinë gati të tërës që Zoti e ka krijuar, ngase ai është i zbuluar me frymën e arsyes edhe të këshillës, me frymën e urtësisë dhe të fuqisë, me frymën e frikës dhe të dashurisë, me frymën e kujdesit dhe maturisë, me frymën e drejtësisë dhe besimit, me frymën e butësisë dhe durimit, të cilën ai e ka fituar prej Zotit tri herë më shumë se që Ai ua ka dhënë të gjitha krijesave të veta. O e lumtura kohë kur ai të vijë në botë! Besomëni se unë e kam parë dhe i kam shprehur nderime, ashtu siç e ka parë secili profet: duke parë se Zoti prej shpirtit të tij atyre ua jep profetërinë. E kur unë e kam parë, shpirti im është mbushur me ngushëllim duke thënë: "O Muhammed, Zoti qoftë me ty dhe le të më bëjë të denjë që t'i zgjidhi spangot e mbathjeve të tua, ngase duke e arritur këtë do të bëhem profet i madh dhe i shenjt i Zotit".

Dhe me të thënë këtë, Isusi ia tha Zotit lujtet dhe lavdërimet e veta.

në emër të Zotit, do të të pranohet në tërësi". Në këtë Isusi rënkoj duke thënë: "Vullneti Yt do të të plotësohet, o Zoti i gjithëfuqishëm dhe i mëshirshëm". Dhe me të thënë këtë, ai me dhëmbshuri iu afrua nënës së të vdekurit dhe i tha: "Mos qaj, grua", dhe duke e marrë dorën e të vdekurit, ai tha: "Unë të them o djalosh, në emër të Zotit, ngritu i shëruar!" Atëherë djaloshi u ringjall dhe tha: "Zoti në mesin tonë e ka ngritur profetin e madh dhe ai e ka vizituar popullin e vet".

48

Në atë kohë ushtria romake ishte në Judejë, në tokën tonë, të nënshruar për shkak të mëkateve të paraardhësve tanë. Adet i romakëve ka qenë, që Zoti ta thërrasin dhe ta adhurojnë, që çdo gjë të re ka bërë në dobi të popullit të thjeshtë. Dhe kështu (dësa) nga këta ushtarë, duke u gjendur në Nain, e qortomin herë njërin, e herë tjetrin, duke thënë: "Njeri prej Zotave tuaj u ka vizituar, e ju për këtë nuk mërziteni. Sigurisht se po të na kishin vizituar ne Zotërat tanë, ne krejt çka kemi do t'ua kishim dhënë. E ju, e shihni se si ne u frikësohemi Zotërave tanë, stajujave të tyre u japim krejt çka kemi më të mirat". Kështu Satana e ka nxitur këtë mënyrë të bisedës, sa që u bë një grindje jo e vogël në mesin e popullit të Nainit. Por, Isusi nuk qëndroi fare në Nain, por u nis që të shkojë në Kafernaum. Përçarja në Nain ishte e tillë, sa që disa thanë: "Ai është zoti ynë, i cili na ka vizituar"; të tjerët thanë: "Zoti është i padukshëm, ashtu që askush nuk e ka parë, bile as Moisiu, shërbëtori i tij; prandaj, ky nuk është Zoti, por më parë (duhet të jetë) biri i tij". Të tjerët thanë: Ai nuk është Zoti, as

ditën e shabbatit dhe të bëhen lutje për shpëtimin e të tjerëve? E cili është ai, në mesin tuaj, të cilit - ashtu që në ditën e shabbatit i bie gomari apo kau në hendek - e nuk do ta kishte nxjerrur në shabat? Sigurisht se askush. Dhe, a e kam thyer unë ditën e shabbatit për atë se ia kam dhënë shëndetin bijës së Izraelit? Sigurisht se në këtë njihet hipokrizia jote! Oh, sa ka të tillë sot të cilët i frikësohen shirjes së kashitës në sytë e huaj, gjersa pilëca është e gatshme që t'ua prej kokën! Oh, sa ka të tillë të cilët i frikësohen thëngjës por nuk kujdesen për elefantin.

Me të thënë këtë, ai doli prej Tempullit. Por, priftërinjtë habeshin në mes veti nga tërbimi, ngase nuk ishin në gjendje që ta grabisin dhe ta realizonin dëshirën e tyre ndaj tij, ashtu siç kishin bërë prindërit e tyre ndaj të shenjtëve të Zotit.

47

Në vitin e dytë të misionit të tij të profetërisë, Isusi zbriti nga Jerusalemi në Nain. Kur iu afrua portës së qytetit, qytetarët e shpënimin në varr birin e vetëm të nënës së vejë, mbi të cilin të gjithë qanin. Kur arriti Isusi, njerëzit e kuptuan se si ai Isus i cili erdhi, ishte profeti nga Galilea; kështu ata filluan ta lusin për të vdekurin, se ai, pasi që ishte profet, duhej ta ngriste; çka po ashtu bënë nxënësit e tij. Atëherë Isusi u frikësoi tmerrësisht, dhe duke iu kthyer Zotit, tha: "O Zot, mërrëm nga kjo botë, ngase e marrë është bota, dhe ata gati sa Zot (nuk) më quajne!" Dhe me të thënë këtë, ai qau.

Atëherë erdhi engjëlli Gabriel dhe tha: "O Isus, mos u frikëso, ngase Zoti ta ka dhënë fuqin mbi secilin dobësi, kështu që, çkado që të dëshirosh të bësh

për të e ka bërë gardhin që të mos e shkelin shtazët. Në mes të saj ai ka ndërtuar presën për venë (shtypësin e rrushit) dhe pas kësaj ua ka lëshuar bujqve të tij. Më vonë, kur ka ardhur koha që të vilet rrushi, ai ka dërguar shërbëtorët e tij të cilët, kur i kanë parë bujqit, disa i kanë mbytur me gurë, disa i kanë djegur, e të tjerët i kanë çarë me thikë. E ata, këtë e kanë bërë disa herë. Më thuani ju se çka do t'ua bëjë pronari i vreshtës bujqve?"

Të gjithë u përgjigjën: "Do të urdhërojë që të pësojnë në mënyrë të keqe, kurse vreshtën e tij do t'ua japë bujqve tjerë".

Në këtë Isusi tha: "Po ju a nuk e dini se vreshta është shtëpia e Izraelit, kurse bujqit janë populli i Judës dhe i Jerusalemit? Të mjerët ju; ngase Zoti është i zemëruar në ju, ngase keni mbytur aq shumë profetë të Zotit; aq sa në kohën e Ahabit nuk ka mundur të gjindet askush, i cili do t'i varroste të shenjtët e Zotit!" Dhe kur ai e tha këtë, epronët dhe priftërinjtë deshën që ta grabisin, por iu frikësuan masës së popullit të thjeshtë e cila e lavdëronte.

Pastaj Isusi, duke e parë gruan, e cila që nga lindja e saj e kishte kokën të shtrembëruar në anim drejt tokës, tha: "Ngrite kokën tënde o grua, në emër të Zotit tonë, që këta ta dinë se unë e flas të vërtetën dhe se Ai dëshiron që unë ta paraqes (këtë të vërtetë)."

Atëherë gruaja u ngrit e tëra, duke e lartësuar Zotin.

Prifti profet thirri dhe tha: "Ky njeri nuk është i dërguar prej Zotit ngase ai nuk i përmbahet Shabbatit, ngase ai personin e paaftë e sheroi sol".

Isusi u përgjigj: "Pa më thuani, a nuk është e lejueshme që të flitet në

do të jetë i dëshirës për të të plaçkitur. Për këtë arsye të mjerët hipokritët, ngase shpërbimi i tyre ka dështuar. Pasha Zotin e gjallë, në prezencën e të të cilit unë qëndroj, hipokriti është plaçkitës i cili bën përdhosje, siç e shfrytëzon Ligjin që të tregohet i mirë dhe ia vjedh nderin Zotit, të cilit të vetmit i takon fatënderimi dhe lavdia përgjithmonë.

Më tutje ju them se hipokriti nuk ka fe, ngase po të besonte se Zoti i sheh të gjitha dhe se me gjykim të tmerrshëm do ta ndëshkojë korruptcionin, ai do ta pasironte zemrën e vet e cila, ngase ai nuk ka fe - mban përplot mëkate. Me të vërtetë po ju them se hipokriti është si varri, së jashtmi i bardhë, e nga brenda është përplot të prishur dhe krimba. Kështu, nëse ju të priftëruarit i bëni shërbim Zotit, ngase Zoti juve u ka krijuar dhe prej jush këtë e kërkon, unë nuk flas kundër jush, ngase ju jeni shërbëtorë të Zotit. Por, nëse të gjitha i bëni për shkak të fitimit dhe kështu ju bleni dhe shitni në Tempull si në treg, pa marrë parasysh se Tempulli ju është shtëpi e Zotit për lutje, e jo për tregti, të cilën ju e shndërroni në shpellë hajdutësh: Nëse të gjitha i bëni për t'i kënaqur njerëzit, kurse Zotin e keni përjashtuar nga mendja tuaj, atëherë unë vijak kundër jush për atë se ju jeni të bijtë e djallit, e jo të bijtë e Abrahamit, i cili e ka lëshuar shtëpinë e babait të vet për dashurinë e Zotit dhe ka qenë i vullnetit që ta therrë edhe të birin e vet. Medet për ju, priftërinj dhe mësues, nëse jeni të tillë, nga se Zoti nga ju do ta marrë priftërinë tuaj".

46

Përsëri foli Isusi, duke thënë: "Ua paraqes një shembull. Ka qenë një zot shtëpie, i cili e ka mbjellur vreshtën dhe

i biri i Zotit, ngase Zoti nuk ka trup që të lindë; por, ai është profeti i madh i Zotit".

Dhe kështu Satana ka nxitur përçarje, saqë në vitin e tretë të misionit profetik të Isusit, dukej se prej kësaj do të vijë gjer te shkatërimi i madh i popullit tonë.

Isusi shkoi në Kafarnaum. Posa e njohën, qytetarët i mblodhën bashkërisht të gjithë të sëmurët të cilët i kishin dhe i vendosën para galenisë së shtëpisë në të cilën ishte vendosur Isusi me nxënësit e tij. Duke e ftuar Isusin përjashtë, ata e përbejnë për shëndetin e tyre. Atëherë, Isusi, i shtriu duart e veta mbi secilin prej tyre, duke thënë: "O Zot i Izraelit, me emrin Tënd të shenjtë, jepja shëndetin këtij personi të sëmurë." Kështu secili shërohej.

Në shabat Isusi hyri në Sinagogë dhe aty ngarendi i tërë populli që ta dëgjojë se si flet.

49

Ligjinjohësit, atë ditë e lexonin psalmin e Davidit, ku Davidi thotë: "Kur të kem kohë, do të gjykojë me drejtësi". Atëherë, pasi që u lexua profeti (David), u ngrit Isusi dhe me duart e veta dha shenjë për qetësi, dhe duke hapur gojën, filloi të flasë në këtë mënyrë: "Vëllezër, i dëgjuat fjalët të cilat i ka thënë profeti David, babai ynë, se sikur të giente ai kohë, do të gjykonte me drejtësi. Unë u them se me të vërtetë shumica gjykojnë mbi atë, në gjykimin e së cilës bien, vetëm për atë se ata e gjykojnë atë çka nuk u konvenon, e atë çka u konvenon, e gjykojnë para kohe. Për këtë, Zoti i përndërve tanë thërrret përmes profetit të Tij, Davidit: "Me drejtësi gjykoni, o bijtë e njeriut". Të mjerët janë ata, të cilët vendosën në këndet e rrugëve dhe nuk punojnë asgjë, por gjykojnë mbi ata të

cilët kalojnë, duke thënë: "Ky është i bukur, ky është i shëmtuar, ky është i mirë, ky është i keq". Të mjerët ata, nga se ata skeptrin e gjyqit të Tij e ngrisin prej duarve të Zotit, i cili thotë: "Unë jam dëshmitar dhe gjykatës dhe nderin Tim Unë askujt nuk do t'ia jap". Me të vërtetë, po ju them, se ata dëshmojnë për atë çka nuk e kanë parë as me të vërtetë nuk e kanë dëgjuar dhe gjykojnë edhe pse nuk janë gjykatës të fuar. Për këtë, ata në botë janë të këqinj para syve të Zotit, i cili do t'i ndëshkojë me ndëshkim të tmerrshëm, në Ditën e gjykimit. O i mjeri ti, i cili flet mirë për të keqën dhe të keqën e quan të mirë, ngase ti e gjykon si keqpërs Zotin, i cili është krijues i së mirës dhe e arsyeton si të mirë Satanën, i cili është burim i të gjitha të këqijave. Mendoni se çfarë ndëshkimi do të keni, dhe sa është e tmerrshme ajo, që bie në gjyqin e Zotit, i cili do të jetë për ata, të cilët i mbrojnë të këqinjët për para kurse nuk i gjykojnë rastet e të varfërve dhe të vejava. Me të vërtetë, ju them, se diajtë do të dridhen në një gjykim të tillë, i cili do të jetë aq i tmerrshëm. Ti njeri, i cili je vendosur si gjykatës, mos e kthe kokën prapa për asgjë, as në familje, as në miq, as në nderim, as në fitim, por vetëm me frikë prej Zotit, shiko në të vërtetën, të cilën do ta kërkosh me zellin më të madh, ngase kjo do të të sigurojë në gjyqin e Zotit. Por, unë po ju them, se do të gjykohet pa mëshirë ai, i cili pa mëshirë gjykon".

50

"Pa më thuaj, o njeri, ti i cili i gjykon njeriut tjetër, po a nuk e di se të gjithë njerëzit prejardhjen e vet e kanë prej së njëjtës argjilë? Po a nuk e di se askush nuk është i mirë, përveç, një Zoti?; Për këtë secili njeri është

i gjykojnë pa të drejtë të pafajshmit? Se si e mira, për shkak të gjykimt të rrejshëm, gati sa i është afruar shkatërrimit, është treguar me rastin e vëllezërëve të Josefitt, të cilin e kanë shtrur Egjiptiasve; me Aronin edhe Miriamin, motrën e Moisiut, të cilët vëllaun e tyre e kanë gjykuar. Tre miqtë e Jobit, e kanë gjykuar mikun e pafajshëm të Zotit, Jobin.

Davidi ka gjykuar Mefiboshetin dhe Uriun. Kiri ka gjykuar Danielin, që të jetë mish për luajtë; dhe shumë të tjerë, që për shkak të kësaj kanë qenë afër shkatërrimit të tyre. Për këtë të them: mos gjyko dhe nuk do të jesh i gjykuar". E pastaj, pasi që Isusi përfundoi fjalimin e tij, shumica menjëherë iu kthyen pendimit, duke i qajtur mëkatet e veta; dhe ata me kënaqësi do të heqnin dorë prej të gjithave, për të shkuar me të. Por, Isusi u tha: "Qëndroni në shpëritë tuaja dhe hiqni dorë nga mëkatet, me frikë shërbeni Zotit, kështu që do të jeni të shpëtuar; ngase unë nuk kam ardhur që të jem i shërbyer, por më parë që të shërbej".

Me të thënë këtë, ai doli prej sinagoge dhe qyteti dhe u tërhoq në shkretëtirë për t'u lutur, ngase ai shumë e donte vetminë.

51

Kur iu lut ai Zotit, erdhën nxënësit e tij dhe i thanë: "Zotëri, ne kishim dashur që t'i dimë dy gjëra: Njëra është, si ke folur ti me Satanën, i cili, siç thua ti, nuk pendohet; e dyta është, si do të vijë Zoti që të gjykojë në Ditën e Gjykimit". Isusi u përgjigj: "Vërtetë, u them, unë kam patur dhëmbshuri ndaj Satanës, duke e ditur rënien e tij; dhe

gënjeshhtar dhe mëkatar. Më beso o njeri, se nëse ti i gjykon tjetrit, për shkak të padrejtësisë tënde, për shkak të kësaj personalisht zemra jote duhet të gjykohet. Oh, sa e rrezikshme është që të jesh gjykatës, oh, sa shumë kanë pësuar për shkak të gjykimt të padrejtë! Satana e ka dënuar njeriun që të jetë më i pabesë (dhe më i poshtër) se që është ai vet; për këtë ai është rebeluar ndaj Zotit, Krijuesit të tij; për këtë ai nuk pendohet, siç e kam unë të njohur duke folur me të. Paraardhësit tanë të mirë e kanë vlerësuar fjalimin e Satanës, për këtë janë dëbuar nga parajsa edhe mbi ta është hudhur mallkimi mbi të gjithë pasardhësit e tyre. Vërtetë po ju them, pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndro, se gjykimi i padrejtë është babai i të gjitha mëkateve. Ashtu siç askush nuk mëkaton pa dëshirë, askush as nuk e do atë çka nuk e di. Prandaj medet për mëkatarin, i cili e gjykon si të mirë mëkatin me gjykim, kurse të mirën, si të pavlerë dhe të keqe, dhe i cili në llogari të kësaj e refuzon të mirën dhe e zgjedh mëkatin. Mëse e sigurtë se ai do ta vuajë ndëshkimin e papërmbytur, kur Zoti të vijë që t'i gjykojë botës. Oh, sa shumë kanë pësuar për shkak të gjykimt të padrejtë, dhe sa shumë kanë qenë afër pësimit! Faraoni i ka gjykuar Moisiun edhe popullin e Izraelit, se janë të pafë, Sauli e ka gjykuar Davidin se e meriton vdekjen, Ahabi e ka gjykuar Ilinë, Nabukadanosori, të tre fëmijët, të cilët nuk kanë dashur që t'i adhurojnë zotërat e tyre të rrejshëm. Dy eprorët e kanë gjykuar Susanin, dhe të gjithë princërit idhujtarë kanë gjykuar profetët. Oh, i tmerrshmi gjykim i Zotit; gjykatësi pëson, gjykatësi shpëton. Dhe përse kjo, o njeri, nëse jo për shkak të nxitimit, ata

kam patur dhëmbshuri ndaj njerëzve, të cilët ai i provokon për të mëkatuar. Për këtë, unë jam lutur dhe i kam agjëruar Zotit tonë, i cili më ka folur përmes engjëllit të vet Gabrieli: "Ç'kërkon ti, o Isus, ç'është kërkesa jote?" Unë jam përgjigjur: "O Zot, ti e di se secilit së keqe i është shkak Satana, dhe përmes provokimeve të tij shumica pësojnë, ai është krijesë e Jote o Zotërues, të cilin Ti e ke krijuar; prandaj, o Zotërues, ke mëshirë ndaj tij".

Zoti u përgjigj: "Isus, ja, Unë do t'ia fali, vetëm bërë që ai të thotë: "Zotërues, o Zoti im, unë kam mëkatuar, ke mëshirë ndaj meje", dhe Unë do t'ia falë dhe do ta kthej në gjendjen fillestare".

"Unë jam gëzuar së tepërmi", tha Isusi, "kur e kam dëgjuar këtë, duke besuar se unë e kam bërë këtë paqë. Për këtë, e kam thirrur Satanën, i cili erdhi duke thënë: "Ç'më duhet të bëj për ty, o Isus?"

Unë iu përgjigja: "Ti këtë për vete do ta bësh, o Satan, ngase unë nuk i dua punët tua, por, të kam thirrur për të mirën tënde".

Satana u përgjigj: "Nëse ti nuk i do shërbimet e mia, edhe unë nuk i dua tuat; ngase unë jam më fisnik se ti; prandaj nuk je i denjë që t'më shërbesh - ti, i cili je argjilë, gjersa unë jam frymë".

"E lëmë këtë", thashë unë, "E më thuaj se a nuk do të kishite qenë mirë që ti t'i kthehesh bukurisë tënde, gjendjes tënde fillestare. Ti duhet ta dish se engjëlli Mikael, në Ditën e Gjykimit, duhet që të qëllojë me shpatën e Zotit të jep dhëmbjen e sa të dhjetë ferreve".

Satana u përgjigj: "Ne do të shohim se cili në atë ditë krejt mundet; sigurisht se unë në anën time do të kem

shumë engjëj edhe më të fuqishmit idhujtarë të cilët do ta shqetësojnë Zotin, dhe Ai, do ta di se çfarë gabimi të madh ka bërë duke më dëbuar, për shkak të (copës së) argjilës së poshtër".

Atëherë unë thashë: "O Satanë, ti je i dobët në të menduar, dhe ti nuk e di se ç'flet".

Atëherë Satana, në mënyrë tallëse, duke bërë me kokë, foli: "Po eja, ta vendosim paqën në mes meje dhe Zotit; dhe çka duhet që të bëhet, thuaje ti, o Isus, mëqenëse ti je mendjemprehtë".

Unë u përgjigja: "Vetëm dy fjalë duhet të shqiptohen".

Satana u përgjigj: "Cilat fjalë?"

Unë u përgjigja: "Këto: unë kam mëkatuar, ke mëshirë ndaj meje".

Atëherë Satana tha: "Po unë do të hyj me gatishmëri në këtë paqë, nëse Zoti mi thotë ato fjalë mua".

"Tash shko prej meje o i mallkuar", thashë unë, "ngase ti je kreatori i keq i të gjitha padrejtësive dhe mëkateve, kurse Zoti është i drejtë dhe pa kurrfarë mëkat".

Satana shkoi me britmë dhe tha: "Kjo nuk është ashtu o Isus, por ti për t'i pëlqyer Zotit flet gënjeshtëri".

"Tanimë mendoni", u tha Isusi nxënësve, "si do të mundet ai që të gjejë mëshirë".

Aia u përgjigjën: "Kurrë, zotëri, ngase ai nuk pendohet, na fol tanimë për gjyqin e Zotit".

52

Dita e gjykimit prej Zotit do të jetë aq e tmerrshme, saqë - me të vërtetë po ju them - se të mallkuarit më me dëshirë do t'i zgjidhnin dhjetë ferre sesa të shkojnë për të dëgjuar se si Zoti flet me zemërim kundër tyre, kundër të cilëve do të dëshmojnë të gjitha gjërat e krijuara.

Me të vërtetë, po ju them, se nuk do të frikësohen vetëm të mallkuarit, por edhe të shenjtit edhe të zgjedhurit e Zotit, ashtu që Abrahami nuk do të besojë në drejtësinë e vet, kurse Jobi nuk do të ketë besim në pafajësinë e tij. Po çka them unë? Do të frikësohet bile edhe i Dërguari i Zotit - ngase Zoti, për tu njohur madhëshita e Tij, do t'ia mënjanojë kujtesën të dërguarit të Vet, ashtu që ai nuk do ta ketë kujtimin sesi Zoti ia ka dhënë të gjitha gjërat. Me të vërtetë po ju them që - duke folur nga zemra, unë dridhem, ngase bota Zot do të më quaj, dhe unë për këtë do të jem i detyruar që të jap llogari. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, unë jam i vdekshëm si edhe njerëzit tjerë, dhe meqenëse Zoti më vuri si profet mbi shëpinë e Izraelit, për shërimin e të dobëtve dhe përmirësimin e mëkatarëve, unë jam shërbëtor i Zotit, dhe ju dëshmitarë kësaj i jeni se si unë flas kundër atyre njerëzve të poshtër të cilët, pas shkuarjes sime nga bota, me punën e Satanës, do ta abrogojnë të vërtetën e Ungjillit tim. Por, unë do të kihem nga fundi, e me mua do të vijin edhe Enohu dhe Ilia, dhe ne do të dëshmojmë kundër të këqijve, fundi i të cilëve do të jetë i mallkuar". Pasi foli kështu, Isusi derdhi lot, në çka nxënësit e tij me zë qajtën, e ngritën zërin e tyre duke thënë: "Fal o Zot, dhe ke mëshirë ndaj shërbëtorit Tënd të pafajshëm". Isusi u përgjigj: "Amen, amen".

53

"Para se të vijë ajo ditë", tha Isusi, "në botë do të ketë një shkatërrim të madh, nga se do të shpërthëjë luftë aq e ashpër dhe e pamëshirshme, saqë do ta mbyjë baba të birin, e biri do ta mbyjë

babënë, për shkak të ndarjes së popujve. Oytetet do të jenë të shkatërruara, kurse toka shretëtrë do të bëhet. Vdekje e tillë do të vijë, saqë askush nuk do të mund t'i bartë të vdekurit për t'i varrosur, ashtu që ata do t'u lihen si ushqim egërsirave. Atyre të cilët mbesin në tokë, Zoti do t'u dërgojë skampje të tillë saqë buka do të vlerësohet më shumë se ari, dhe ata do t'i hanë të gjitha llojet e gjërave të papastra. O vite ditëzeza, në të cilat rrallë do të dëgjohet ndokush që të thotë: "Unë kam mëkatuar, ke mëshirë ndaj meje, o Zot", por ata me zëra të tmerrshëm do të blasfemojnë (duke fyer) në Të, i cili është i lavdishëm dhe i bekuar përgjithmonë. Pas kësaj, kur të afrohet dita, pesëmbëdhjetë ditë për çdo ditë do të vijë shenjë e tmerrshme mbi banorët e botës. Në ditën e parë diellit, do të shkojë rrugës së vet pa dritë, e do të jetë i errët shngjyra për troba, dhe ai do të rënkotë, sikur rënkon babai për të birin, i cili i është para vdekjes. Ditën e dytë, hëna do të shndërrohet në gjak dhe gjaku do të arrijë në tokë si rigë e imt shiu. Në ditën e tretë do të shihet se si yjet luftojnë ndërmjet vete si ushtritë armike. Në ditën e katërt shkëmbinj dhe gurë do të mëshojnë mbi njeri-tjetrin si armiq të egër. Në ditën e pestë, secila bimë dhe (fije) bari do të të rrjedhin gjak. Ditën e gjashtë, (njeriut) do t'i duhet të ngjitet pa e lëshuar vendin e tij gjër në lartësinë njëqind e pesëdhjetë kutë dhe të qendruaraj si mur tërë ditën. Në ditën e shtatë ky do të sharrojë në të kundërtën, ashtu që mezi do të vërehet. Në ditën e tetë, shtazët pa tokë dhe pa ujë dhe shpendët do të bashkohen dhe do të hundërojnë dhe sokollisin. Në ditën e nëntë do të jetë aq e tmerrshme stuhia me breshër saqë ajo do të mbyjë, kështu që mezi do të shpëtojë e dhjeta e së

gjallës. Në ditën e dhjetë do të të vijë aq vetëtimë dhe bubullimë e tmerrshme, saqë e treta e maleve do të bëhen copa-copa dhe do të digjen. Në ditën e njëmbëdhjetë secili lumë do të rrjedhë në kundërtetën, dhe nëpër të do të rrjedhë gjak, e jo ujë. Në ditën e dymbëdhjetë secili send i krijuar do të bërtasë dhe piskasë. Në ditën e trembëdhjetë, gjithësia do të jetë si lëbrë mbështjellë, dhe do të tërbohët zjarri, ashtu që do të vdesë çdo gjë e gjallë. Në ditën e katërmëdhjetë do të ketë tërmet aq i tmerrshëm, sa që majat e kodrave do të fluturojnë si zogjtë, kurse e tërë Toka do të bëhet e rrafshët. Në ditën e pesëmbëdhjetë, do të vdesin (edhe) engjëjt e shenjtë, vetëm Zoti do të mbetet i gjallë, të cilit i është nderi edhe lavdia.

Me të thënë këtë, Isusi me të dy duart i ra fytyrës së vet, e pastaj me kokën e tij i ra tokës. Dhe, duke e ngritur kokën, ai tha: "Qoftë i mallkuar secili që fut ndërmjet në fjalimin tim, se (kinëse) unë jam bir Zoti". Në këto fjalë nxënësit u rrezuan si të vdekur, kurse Isusi i ngriti duke u thënë: "T'i frikësohemi Zotit, nëse nuk dëshironi që të frikësohemi në atë ditë".

54

"Kur të kalojnë këto shenja, mbi tokë do të jetë errësirë dyzet vjet, vetëm Zoti do të jetë gjallë, atij i qoftë nderi edhe lavdia përgjithmonë. Kur të kalojnë dyzet vjet, Zoti do t'ia japë jetën të Dërguarit të Vet, i cili sërisht do të ngritet si Dielli, por me shkëlqim si një mijë diej. Ai do të rrijë, dhe nuk do të flasë, ngase ai do të jetë si jashtë vetes. Zoti përsëri do t'i ngritë të katër engjëjt e favorizuar prej Zoti, të cilit do (të dalin që) ta kërkojnë të Dërguarin e Zoti dhe

pasi ta gjejnë, do të vendosën në katër anë e vendit që të kujdesen për të. Pastaj Zoti do t'ia japë jetën të gjithë engjëjve, të cilët do të vijnë si bletët duke qarkulluar rreth të Dërguarit të Zoti. Pastaj Ai jetën do t'ia japë të gjithë profetëve të Vet, të cilët duke e pasur Adamin, do të shkojnë t'ia uthin dorën të Dërguarit të Zoti, duke iu nënshtuar mbrojtjes së tij. Pastaj do t'ua japë Zoti jetën të gjithë të zgjedhurve, të cilët do të thërassin: "O Muhammed, të na kesh parasysht!" Në thirrjet e tyre dhëmbëshuria në të Dërguarin e Zoti do të zgjohet dhe ai do të shpyrtojë se çka i duhet bërë, duke pasur frikë për shpëtimin e tyre. Pastaj Zoti do t'ia japë jetën secilit send të krijuar dhe ai do të kthehet në ekzistimin e mëparshëm, por (tani) të gjitha do ta posedojnë aftësinë e të folurit. Pastaj Zoti do t'ua japë jetën të gjithë të mallkuarve, në ringjalljen e të cilëve për shkak të poshtërsisë së tyre të gjitha krijesat e Zoti do të bërtasin dhe frikësohen, duke thënë: "Mos lejo që të na lëshojë mëshira Jote o Zot, o Zotëruesi ynë". Pas kësaj Zoti do të bëjë që të ngritet Satana, në shikimin e të cilit secila krijesë do të jetë si e vdekur, për shkak të frikës nga forma e tmerrshme e dukjes së tij. Zoti qoftë i kënaqur që unë atë përbindsh të mos e shoh atë ditë. Vetëm i Dërguari i Zoti pamjeve të tilla nuk do t'u frikësohet, ngase ai do t'i frikësohet vetëm Zoti.

Pastaj engjëlli – në zërin e borisë së të cilit të gjitha do të ngriten, do t'i bjerë përsëri borisë, duke thënë: "Në gjyq ejani, o krijesa, ngase Krijuesi juaj dëshiron që të gjykohej me ju". Pastaj do të lajmërohet në mesin e qiellit, mbi fushën e Jehoshapatit, fronti i shkëlqyeshëm mbi të cilin do të vijë reja e bardhë, në çka engjëjt do të thërassin:

"I bekuar qofsh Ti o Zoti ynë, që na ke krijuar dhe shpëtuar nga rënia e Satanës". Atëherë i Dërguari i Zoti do të frikësohet, ngase do të shohë se askush nuk e ka dashur Zotin si ai. Ngase ai i cili me këmbim do të fitonte monedhën e arit, do të duhej të kishte gjashtëdhjetë grosh; ngase nëse ai ka vetëm një grosh, ai nuk mundet ta këmbëjë. Por, nëse do të frikësohet i Dërguari i Zoti, çka do të bëjnë të pafetë të cilët janë me plot të meta?"

55

"I Dërguari i Zoti do të shkojë për t'i tubuar të gjithë profetët, me të cilët ai do të flasë, duke i lutur që të shkojnë me të për ta lutur Zotin për besimtarët. Dhe secili do t'i arsyetohet për shak të frikës; pasha Zotin e gjallë, as unë nuk do të isha shkuar, duke e ditur çka Ai (krejt) din. Atëherë Zoti, duke e parë këtë, do t'ia përkujtojë të Dërguarit të Vet se si Ai të gjitha gjërat i ka krijuar për dashurinë e tij, dhe kështu, do ta lëshojë frika e tij dhe ai do të shkojë afër frontit, me dashuri dhe nderim, derisa engjëjt do të këndojnë: "I bekuar qoftë emri Yt i shenjtë, o Zot, o Zoti ynë".

Kur të jetë ai afër frontit, Zoti do t'ia hapë (kujtesën e tij) të Dërguarit të Vet, si miku mikut, të cilët mbi nuk janë takuar. I pari do të flasë i Dërguari i Zoti, i cili do të thotë: "Unë Të adhuroj dhe Të dua o Zoti im, dhe me tërë zemrën time dhe me tërë shpirtin tim unë të falënderojë, që ke përgjyer të më krijosh, që t'(unë) të jem shërbëtori Yt, dhe se të gjitha i ke krijuar për dashurinë time, ashtu që unë (Ty) të të dua për shkak të të gjitha gjërave, dhe në të gjitha gjërat, dhe mbi të gjitha gjërat; prandaj, le të Të madhërojnë të gjitha

krijesat e Tua, o Zoti im". Pastaj, të gjitha sendet, të cilat i ka krijuar Zoti, do të thonë: "Ne Të falënderojmë o Zot dhe e bekojmë emrin Tënd të shenjtë". Me të vërtetë po ju them, se demonet me Satanën do të qajnë aq shumë saqë më shumë do të rrejdhë ujë nga sytë e njeriut prej tyre sesa ka ujë në lumin Jordan. Ende nuk do ta shohin Zotin.

Dhe Zoti do t'i flasë të Dërguarit të Vet dhe do t'i thotë: "Ti je i mirësheardhur, o shërbëtori im i sinqertë; prandaj, kërko ç'të duash, ngase ti të gjitha do t'i fitosh". I Dërguari i Zoti do të përgjigjet: "O Zotërues, mua më kujtohet, kur Ti më ke krijuar, se Ti ke thënë se për dashurinë time dëshiron ta krijosh paraqisën, engjëjt dhe njerëzit, që ata të Të madhërojnë nëpërmjet meje, shërbëtorit Tënd. Prandaj, o Zot, Zotërues i Mëshirshëm dhe i drejtë, unë Të lutem, që Ti ta kujtosh premtimin e dhënë shërbëtorit Tënd".

Dhe Zoti do të përgjigjet si miku i cili bën shaka me mikun, dhe do të thotë: "A ke për këtë dëshmitarë, o miku Im Muhammed?" Dhe, ai me nderim do të thotë; "Po, Zotërues". Atëherë Zoti do të përgjigjet: "Shko dhe thirrri, o Gabriel". Engjëlli Gabriel do të vijë te i Dërguari i Zoti dhe do të thotë: "Zotëri, cilët janë dëshmitarët tu?" I Dërguari i Zoti do të përgjigjet: "Ata janë Adami, Abrahami, Jishmaeli, Moisiu, Davidi dhe Isusi, biri Marisë".

Pastaj, engjëlli do të shkojë, dhe ai do t'i ftojë dëshmitarët e cekur, të cilët atje do të shkojnë me frikë. Dhe kur të jenë edhe ata të pranishëm, do t'u thotë Zoti: "A ju kujtohet juve, ajo çka vërteuton i Dërguari Im?" Ata do të përgjigjen: "Çka, o Zoti ynë?" Do të thotë Zoti: "Se Unë i kam krijuar të gjitha gjëratë për dashurinë e tij, ashtu që

sendet të Më madhërojnë përmes tij".
Atëherë secili nga ta do të përgjigjet:
"Me ne janë tre dëshmitarë më të mirë se
ne, o Zoti ynë". E, Zoti do të përgjigjet:
"Cilët janë ata tre dëshmitarë?" Atëherë
Moisiu do të thotë: "Libri, të cilin ma ke
dhënë mua, është i pari; kurse Davidi do
të thotë: "Libri të cilin ma ke dhënë mua,
është i dyti", e ai i cili të flet ty (o
Barnaba, unë, Isusi) do të thotë: "O
Zotërues, e tërë bota e mashtruar nga
Satana ka folur se unë jam biri Yt dhe
ortaku Yt, por, Libri të cilin ma ke dhënë
mua, e thotë të vërtetën se unë jam
shërbëtorë Yt; dhe ai Libër po ashtu e
dëshmon atë çka vërteton i Dërguari Yt".
Pastaj, do të flasë i Dërguari i Zotit dhe
do të thotë: "Kështu thotë Libri, të cilin
ma ke dhënë mua o Zot". Dhe kur ta
thotë këtë i Dërguari i Zotit, do të flasë
Zoti dhe do të thotë: "Krejt ajo çka Unë
tanimë kam bërë, është për atë që të
gjithë ta dinë se sa (shumë) të dua. Dhe
kur të flasë Ai kështu, Zoti do t'ia japë të
Dërguarit të Vet Librin në të cilin janë të
shkruar të gjithë të zgjedhurit e Zotit. Për
këtë secila krijes do t'i shprehë nderime
Zotit, duke i thënë: "Ty o Zot, të veçmit,
të goftë lavdia edhe nderi që na ke dhënë
të dërguarit Tënd".

56

Zoti do ta hapë librin në dorën e të
Dërguarit të Vet, kurse i Dërguari i Tij,
duke lexuar prej tij, do t'i ftojë të gjithë
engjëjt, profetët dhe të zgjedhurit, e në
ballin e secilit do të jetë e shkruar shenja
e të Dërguarit të Zotit. E në libër do të
jetë i përshkruar shkëlqimi i parajsës.

Pastaj secili do të kalojë në anën e
djathtë të Zotit, buzë të cilit do të rrijë
ulur i Dërguari i Zotit, e afër tij do të
rrinë ulur profetët, e të shenjtët do të
rrinë ulur afër profetëve, e të bekuarit

afër të shenjtëve dhe engjëlli pastaj do t'i
bjerë borisë dhe ta ftojë Satanën në
gykim.

57

Atëherë do të vijë fatziu dhe me
mospërfilje të madhe do të jetë i paditur
prej secilit krijesë. Pastaj Zoti do ta ftojë
engjëllin Mikael, i cili do ta godasë
njëqind mijë herë me shpatën e Zotit. Ai
do t'i mëshojë Satanës, kurse secila rënie
do të jetë e rëndë sa dhejtë ferre, dhe ai
do të jetë i pari i cili do të hudhet në
humnerë. Atëherë engjëlli do t'i ftojë
pasuesit e tij, dhe ata do të jenë në
mënyrë të njejtë të fyer edhe të akuzuar.
Për këtë engjëlli Mikael, me lejen e
Zotit, dikë do ta godasë njëqind herë,
dikë pesëdhjetë, dikë njëzet, dikë dhejtë
dhe dikë pesë. Dhe atëherë ata do të
zbrasin në humnerë, ngase Zoti do t'u
thotë: "Ferri (u) është vendbanim i juaj,
të mallkuar".

Pas kësaj do të ftohen në gjyq të
gjithë mosbesimtarët dhe të mallkuarit,
kundër të cilëve do të ngriten të gjitha
krijesat (të cilat janë) më inferiore se
njeriu, duke dëshmuar para Zotit se si
ato u kanë shërbyer atyre njerëzve dhe se
si të njëjtit njerëz e kanë fyer Zotin dhe
krijesat e Tij. Dhe do të ngriten të gjithë
profetët, duke dëshmuar po ashtu kundër
tyre; pastaj ata do të denohen prej Zotit
me flakën e ferrit. Vërtet po ju them, se
asnjë fjalë e pakuptimtë as mendim, nuk
do të kalojë pa u ndëshkuar atë ditë të
tmerrshme. Me të vërtetë, po ju them, se
këmbisha prej qimeve të aspra (të leshtit
të dhisë dhe devesë), do të shkëlqejë si
dielli, e secili mori, të cilin njeriu e ka
bartur për dashurinë ndaj Zotit, në
margaritarë do të shndërohet. O, tri -
katër herë janë të bekuar të varfërit, të
cilët në varfërinë e tyre të vërtetë nga

zemra i kanë shërbyer Zotit, ngase, ata
në këtë botë janë të liruar prej vuajtjeve
të botës, prandaj të liruar do të jenë prej
mëkateve të shumta. E atë ditë, ata nuk
do të jenë të detyruar të japin llogari se si
i kanë shpenzuar pasuritë e botës, por do
të shpërblehen për durimin e tyre dhe
varfërinë e tyre. Me të vërtetë, po ju
them, se sikur këtë ta dinte bota, ajo më
parë do ta zgjedhte këmbishën prej
qimeve të aspra sesa rrobat e purpurta,
më parë morrat sesa artin, agjërimin para
se gostitë (dhe ahengjet).

Kur të kontrollohet çdo gjë, Zoti do
t'i thotë të Dërguarit të Vet: "Ja, o miku
Im, se si ka qenë e madhe ligësia e tyre,
ngase Unë, Krijuesi i tyre, të tërë të
krijuarën e kam përfshirë në shërbimin e
tyre, dhe në të gjitha ata më kanë
çnderuar. Prandaj është më së drejtë që
Unë ndaj tyre të mos kem mëshirë". I
Dërguari i Zotit, do të përgjigjet: "Kjo
është e vërtetë, o Zot, o Zoti ynë i
Lavdishëm, dhe asnjëri prej miqëve dhe
shërbëtorëve të Tu nuk do të mund të
kërkonte prej Teje që të kesh mëshirë;
Jo, unë, shërbëtorë Yt, e kërkoj para të
gjithëve drejtësinë kundër tyre".

Dhe kur t'i thotë ai këto fjalë, të
gjithë engjëjt dhe profetët, me të gjithë të
zgjedhurit e Zotit - jo, po përse them
unë: të zgjedhurit? - vërtet ju them, se
mërimangat dhe mizat, gurët dhe rëra do
të bërtasin kundër të pafeve dhe do të
kërkojnë drejtësi.

Atëherë Zoti do të bëjë që në tokë
të kthehet secili shpirt i gjallë më
inferiorë se njeriu, dhe Ai të pafetë në
ferr do t'i dërgojë. Ata duke shkuar,
përsëri atë tokë do ta shohin, e cila do të
jetë e kufizuar me qen, kuaj dhe me
shizë të tjera të egra. Për këtë ata do të
thonë: "O Zot, na lejo që ne përsëri të

kthehemi në tokë". Por ajo që ata e
kërkojnë nuk do t'u dhurohet.

58

Derisa e fliste këtë Isusi, nxënësit
qanin me dënësë, edhe Isusi derdhi
shumë lot.

Pasi që ai u shkreh në vaj, Gjoni
tha: "Zotëri, ne duam t'i dimë dy gjëra.
Njëra është, si është e mundur, që i
Dërguari i Zotit - i cili është plot mirësi
dhe dhembshuri - atë ditë nuk do të ketë
dhembshuri ndaj të mallkuarve, duke
parë se edhe ata janë nga e njëjta argjilë
si edhe ai? E dyta, si të kuptohet ajo që,
shpata e Mikaelit, do të jetë më i rëndë
se dhejtë ferre; po a më shumë ka se një
ferr?" Isusi u përgjigj: "Po a nuk keni
dëgjuar ju se çka thotë profeti David, se
si do të qeshen të drejtët me pësimin e
mëkatarëve, dhe do t'u thonë: "E kam
parë njeriun, i cili e vë shpresën e vet në
fuqinë e vet edhe pasurinë e vet, kurse
Zotin e ka harruar". Me të vërtetë, po ju
them, se për këtë Abrahami do ta
përqesh babanë e vet, kurse Adami të
gjithë njerëzit mëkatarë; e kjo do të jetë
ngase të zgjedhurit do të ngriten sërisht të
përsosur dhe të bashkuar drejt Zotit, dhe
se ata në mendjet e tyre, nuk do të
hedhin as mendjen (e të dyshuarit) më të
vogël kundër drejtësisë së Tij; prandaj,
secili prej tyre do ta kërkojë drejtësinë, e
mbi të gjitha i Dërguari i Zotit. Pasha
Zotin e gjallë, para të cilit qendroj, edhe
pse tanimë qaj nga dhembshuria ndaj
njerëzimit, atë ditë pamëshirshëm do ta
kërkoj drejtësinë kundër atyre të cilët i
urrejnë fjalët e mia, e më së shumti
kundër atyre të cilët e përdhosin
Ungjillin tim".

59

"Ferri është një, o nxënësit e mi, dhe në të të denuarit përgjithmonë do t'i vuajné dënimet. Ai i ka shtatë zona ose kthina, secila më e thellë se tjetra, e ai i cili shikon në më të thellën, do ta vuajné ndëshkimin më të madh. Fjalët e mia për shpatën e Mikaelit, janë të vërteta, ngase, ai i cili bën një mëkat, meriton ferrin, e ai i cili i bën dy mëkate, i meriton dy ferre. Prandaj të mallkuarit në një ferr do t'i shijojné ndëshkimet sikur të ishin në dhjetë apo në njëqind (ferre), apo në një mijë; kurse Zoti i Gjithëfuqishëm, me fuqinë e Vet dhe me kuptimin e drejtësisë së Tij, do të bëjë që Satana të vuajné sikur të ishte në njëqind mijë ferre, kurse të tjerët, secili sipas të mëkateve të tyre".

Atëherë Pjetri tha: "O Zotëri, vërtet është e madhe drejtësia e Zotit, e ky diskutim sot të ka pikëlluar; prandaj, në lutem të pushosh sot, e nesër na tregon se në çka përngjanë ferri". Isusi u përgjigj: "O Pjetër, ti më thua, o Pjetër, që të pushoj, e ti nuk e di se ç'flet, përndryshe nuk do të flasësh ashtu. Vërtetë po ju them, se në këtë jetë pushimi është helm ndaj besimtarisë dhe portë e cila gëlltit secilin vepër të mirë. A keni harruar si Sollomoni, profeti i Zotit, me të gjithë profetët tjerë e ka qortuar përtaçinë? Është e vërtetë çka ai thotë: 'Përtaci nuk do ta punojë tokën, për shkak të frikës nga të ftohtët, prandaj ai gjatë verës do të lypë!', për këtë ai thotë: 'Krejt çka mund ta punojë dora jote, punojë atë pa pushim'. Dhe, ç'thotë Jobi, më i pafajshmi mik i Zotit: 'Ashtu siç ka lindur zogu që të fluturojë, ashtu njeriu ka lindur që të punojë'. Me të vërtetë po ju them, unë pushimin, mbi të gjitha e urrej".

60

"Ferri është një dhe është e kundërta e parajsës, ashtu siç është dimri e kundërta e verës, e të ftohtët nxehësisë. Prandaj ai i cili do ta përshkruante mjerimin e ferrit, duhet ta shohë atë parajsë të kënaqësive të Zotit.

O vend i mallkuar me drejtësinë e Zotit për mallkimin e mosbesimtarëve edhe të mallkuarve, për të cilin Jobi, miku i Zotit, thotë: "Aje nuk ka punë, por frikë të përtheshme!" Kurse Isaia profet, kundër të mallkuarve thotë: "Flaka e tij nuk do të fiket, as nuk do të shuhet nxehësia e tij". E Davidi, babai ynë, duke qarë ka thënë: "Atëherë mbi ta do të mbretërojné rrëfëtë dhe bubullimat edhe sqafuri dhe stuhia e fuqishme". O të mjerët mëkatarë, sa të neveritshme do t'u duken mishrat (dhe hajtet) e shijshme, rrobat e shtrenjta, foteletet e buta dhe ritmi i këngës së ëmbël! Dhe, si do t'i bëjë ata të sëmurë uria e tërbuar, flaka përcëlluese, prushi i xehes dhe vuajtjet me të qajturit e hidhur!"

Pastaj, Isusi e lëshoi një klithmë të dhembshme, duke thënë: "Vërtet më mirë do të kishite qenë kurrë të mos ishim formësuar, sesa vuajtja e mundimeve të tilla. Paramendojeni njeriun, i cili i vuan vuajtjet në secilën pjesë të trupit të vet, i cili nuk e ka askë që ta ngushillojë, por të gjithë i tallen; më thuani, a nuk do të jetë kjo dhembje e madhe?"

Nxënësit u përgjigjën: "Më e madhja". Pastaj, Isusi tha: "Kjo është kënaqësi në krahasim me ferrin. Ngase, unë vërtetë po ju them - po të vlihej në njeriun prej jush e tërë dhëmbja, të cilën njerëzit e kanë vuajtur në këtë botë dhe të cilën do ta vuajné gjerë në Ditën e

gjykimit, e në tjetrin vetëm një moment të dhëmbjes nga ferri - të mallkuarit padyshim se do ta zgjedhinin vuajtjen e kësaj bote, ngase e botës vjen prej dorës së njeriut, kurse e tjetrës prej dorës së djallit, të cilët janë pa kurrfarë mëshire. O çfarë zjarri të ashpër do t'u japin ata mëkatarëve të njerëz! As dimri i ashpër, nuk do ta zbusë flakën ndaj tyre! Çfarë kërcëllime dhëmbësh, rënkim edhe qarje! Ngase, Jordani ka më pak ujë nga lotët të cilët ata në çdo moment do t'i derdhin nga sytë e tyre. Dhe këtu, gjuhët e tyre do të mallkojnë krejt të krijuarën, me nënë edhe me babë, e edhe Krijuesin e vet, i cili i bekuar është përgjithmonë".

61

Kur e tha këtë, Isusi u pastrua me nxënësit e vet, sipas Ligjit të Zotit të shkruar në Librin e Moisiut, dhe pastaj ata u falën, duke u lutur. Duke e parë se si fliste ashtu pikëllueshëm, nxënësit nuk biseduan me të gati tërë ditën, por secili mbeti i tmeruar nga fjalët e tij.

Pastaj Isusi, me të hapur gojën e tij kryeparë i familjes - sikur ta dinte, se hajni i bëhet gati që t'i hyjë në shtëpi - do të flinte? Sigurisht se asnjëri; ngase, ai do të vrojtonte dhe do të bëhej gati për ta mbytur hajnin. A nuk e dini se Satana është si luani që ulërinë, i cili shkon duke kërkuar se kënd do të mund ta përshendeste. Kështu ai kërkoi që të bëjë keq njeriun. Me të vërtetë po ju them, se sikur njeriu të punonte si tregtar, ai atë ditë nuk do të kishite frikë, ngase do të ishte mirë i përgatitur. Ka qenë një njeri, i cili ua ka dhënë paratë fqinjëve të tij që ata me ato para të tregrojnë, kurse, profiti do të duhej ndarë në raport të drejtë. Dhe, disa kanë punuar mirë edhe i kanë dyfishuar paratë. Ndërkaq, disa i kanë

shfrytëzuar paratë në detyrën e armikut të atij i cili ua ka dhënë paratë, duke folur keq për te. Tanim më thueni, kur t'i ftojë fqiu debitorët për llogaritje, si do të rrijedhin gjërat? Sigurisht se ata të cilët kanë bërë tregti të drejtë do t'i shpërblejë, por kundër të tjerëve, hidhërimin e vet do ta shprehë me qortime. E pastaj ai do t'i ndëshkojë sipas ligjit. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qendron shpirti im, fqiu është Zoti, i cili ia ka dhënë njeriut krejt çka ai ka, e edhe vetë jetën, kështu që nëse (njeriu) jeton mirë në këtë botë - Zoti e ka lavdëruar, kurse njeriu e ka mirëpritjen dhe gostinë e parajsës. Ngase ata të cilët jetojnë mirë, me shembullin e tyre i dyfishojné paratë e veta, sepse mëkatarët, duke e parë shembullin e tyre, i kthehen pendësë. Prandaj njeriu i cili jeton mirë, do të jetë i shpërbluar me shpërblim të madh. Por, mëkatarët e këqinj, të cilët e përgjysmojnë atë çka ua ka dhënë Zoti, jetën e shpenzojnë në shërbim të Satanës, armikut të Zotit, duke blasfemuar ndaj Zotit edhe duke i fyer të tjerët - më thoni, çfarë do të jetë ndëshkimi i tyre?"

"Do të jetë pa masë". - u përgjigjën nxënësit.

62

Atëherë Isusi tha: "Ai i cili dëshiron që të jetojë mirë, e merr shembullin nga tregtari i cili e mbyll punëtorinë e tij dhe natën edhe ditën e ruan me zellin më të madh. Dhe, duke i shitur përsëri gjërat të cilat i bien, ai dëshiron që të realizojë profit; ngase, po që se ai vëren se me këtë do të të humbë, ai nuk do ta shesë, jo, madje as vëllaut të vet personal. Kështu pra do të duhej që edhe ju të punoni; ngase vërtet shpirti juaj është tregtari, e trupi punëtorria:

prandaj, ajo çka e pranon ai prej së jashtmi, përmes ndjenjave, atij i është e shitur dhe e blerë. E, paraqja është dashuri. Prandaj shikoni që, me dashurinë tuaj, të mos shitni as të mos bleni as më të voglin mendim me të cilin nuk do të mundeni që të përfiton. Por, lëreni që mendja, fjala dhe puna, të gjitha të jenë për dashurinë e Zotit, ngase ju, në këtë mënyrë, asaj dite do të gjeni siguri. Me të vërtetë, ju them, se shumica pastrohen dhe shkojnë për t'u lutur, shumica agjërojnë edhe japin lëmoshë, shumica mësojnë dhe u predikojnë të tjerëve, e përfundimi i të cilëve, para Zotit, është i keq; ngase ata e pastrojnë trupin e jo shpirtin, ata bërtasin me gojë e jo me zemër; ata përmbahen nga mish, e mbushen me mëkate; ata të tjerëve ua japin gjërat, të cilat për ta nuk janë të mira, (vetëm) që të mendohen për të mirë; Ata mësojnë që të dinë të flasin, e jo që të punojnë; ata u predikojnë të tjerëve kundër asaj çka vetë e bëjnë, dhe kështu, pasha Zotin e gjallë, ata janë mallkuar me gjuhën e vet, të tillët Zotin nuk e njohin me zemrat e tyre; ngase, po ta njihnin, do ta donin; meqenëse, të tërën, që njeriu e ka pranuar prej Zotit, po ashtu të tërën do të duhej që ta shpenzojnë për dashurinë ndaj Zotit".

63

Pas disa ditësh, Isusi kaloi pranë qytetit të Samarianëve dhe ata nuk e lejuan që të hynte në qytet, e as bukë nuk dëshën që t'u shesin avënësve të tij. Prandaj, Jakobi edhe Gjoni thanë: "Zotëri, a do të kishte pëlqyer që ne ta lusim Zotin, që ai ta dërgojë zjarrin nga qielli mbi këta njerëz?"

Isusi u përgjigj: "Ju nuk e dini se me cilën frymë udhëhiqeni, kur kështu flisni. Përkujtojeni se Zoti ka vendosur ta

shkatërojë Ninivën, ngase në atë qytet nuk e ka gjetur askë i cili i frikësohet Zotit. Ata kanë qenë aq të këqinj sa që Zoti, duke e ftuar Jonën profet, për ta dërguar në atë qytet, ai, nga frika prej njerëzve, më me dëshirë ka ikur në Tarz, për çka e ka mallkuar Zoti që në det të jetë i hudhur, e i gëlltitur nga peshku edhe i hudhur afër Ninivës. Por, meqenëse pastaj ai atje ka predikuar, ata njerëz i janë kthyer pendimit, ashtu që Zoti ka patur mishrë ndaj tyre.

Të mjerët ata të cilët thërrasin për hakmarrje; ngase mbi ta ajo (hakmarrje) do të arrijë, meqenëse çdo njeri në vetë e ka shkakun për hakmarrjen e Zotit. Dhe tani, më thoni, a e keni krijuar ju këtë qytet, me këta njerëz? O, të marrë, se çfarë jeni ju, sigurisht se jo. Ngase të gjitha krijesat e bashkuara bashkërisht një mizë të të nuk do të mund ta krijojnë prej asgjëje, e ky është ai krijim. Nëse Zoti i bekuar, i Cili e ka krijuar këtë qytet, tani e duron, përse kishit dashur ju ta shkatërroni? Përse nuk thoni: "A do të të kishte pëlqyer zotëri, që ne t'i lutemi Zotëruetit, Zoti tonë, që këta njerëz t'i kthehen pendimit?" Sigurisht se ky është veprim përkatës për nxënësit e mi, që të lutën për ata të cilët bëjnë keq. Kështu ka vepruar Abeli, kur vëllai i tij Kaini, i mallkuar prej Zotit, e ka mbytur. Kështu Abrahami ka veprur për Faraonin, i cili prej tij ia ka marrë gruan e tij, dhe të cilin engjëlli i Zotit nuk e ka mbytur, por vetëm e ka goditur për ta paaftësuar. Kështu ka vepruar Zahariu, kur me dekrethin e mbretit të pafe ai ka qenë i mbytur në tempull. Kështu kanë vepruar Jeremia, Isaia, Ezikieli, Danieli dhe Davidi, me të gjithë miqtë e Zotit edhe profetët e shenjtë. Më thoni, nëse vëllai do të çmendej, ju a do ta mbytnit,

për atë se ka folur keq, dhe do t'u mëshoni edhe atyre të cilët i vijnë afër? Sigurisht se ju këtë nuk do ta bënit; por, më parë do të mundoheshit që t'ia ktheni shëndetin me barërat të cilat janë të përshatshme kundër dobësisë së tij".

64

"Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qendron shpirti im, mëkatar i është i mendjes së dobët kur e përmdek njeriun. Ngase, më thoni, a ka kushdo i cili do ta thyente kokën e vet për ta shoyr malloton e armikut të tij? Po si mund të jetë i mendjes së shëndoshë ai i cili e ndanë vetën prej Zotit, kokën prej shpirtit të vet, për ta lënduar trupin e armikut të vet? Pa më thuaj, o njeri, se cili është armiku yt? Trupi yt, sigurisht, dhe secili i cili të lavdëron. Prandaj, po të kishe mendje të shëndosh, (ti) do t'ua puthje dorën atyre të cilët të qortojnë edhe do t'u jepje dhuratë atyre të cilët të përmdekjin edhe shumë të mëshojnë; ngase, o njeri, sa më shumë që të jesh i qortuar për shkak të mëkateve tua dhe i përmdekur në këtë jetë, më pak do të jesh në Ditën e gjykimit. Por, më thuaj, o njeri, nëse të shenjëtit edhe profetët e Zotit kanë qenë të përmdekur dhe të shpifur nga bota, edhe pse ata kanë qenë të pafajshëm, po çka do të bëhet ndaj teje, o mëkatarë?, edhe pse ata, u kanë bërë ballë të gjithëve, me durim, duke u lutur për përmdekësit e tyre, çka do t'bëje ti, o njeri i cili ferrin e meriton? Më thoni o nxënësit e mi, a s'e dini se Shimeu e ka mallkuar shërbëtorin e Zotit, profetin David, dhe gurë mbi te ka hedhur? E ç'u ka thënë Davidi atyre, të cilët kanë qenë të gatshëm për ta mbytur Shimeun? "Ç'të është o Joab, e ti Shimeun do ta mbysjë? Le të më mallkojë, nga se kjo është dëshirë e Zotit i cili këtë mallkim në bekim do ta kthej".

Kështu ka qenë kjo; ngase, Zoti e ka parë durueshmërinë e Davidit edhe e ka nxjerrë nga përmdekja e të birit të tij personal, Abosalomit.

Sigurisht se as gjethi nuk lëviz pa dëshirën e Zotit. Prandaj, kur je në mundim, mos mendo se si shumë ke vuajtur, as për atë i cili të mundon; por mendo se sa je i meritueshëm për mëkatet tua që të pranosh në dorë prej djallit të ferrit. Ju jeni të zemëruar në këtë qytet, që nuk dëshiron të na pranojë as të na shesë bukë. Më thoni, a janë këta njerëz robërit tuaj? A ua keni dhënë ju drithin e tyre? Ose, a u keni ndihmuar ju që ta fshijnë? Me siguri se jo; ngase, ju në këtë vend jeni të huaj, e edhe njerëz të varfër. Ç'është atëherë ajo gjë të cilën ju e flisni?

Dy nxënësit u përgjigjën; "Zotëri, ne kemi gabuar; Zoti le të ketë mëshirë ndaj nesh". Isusi u përgjigj: "Ashtu qoftë".

65

Festa e Pashtëve afrohej kur Isusi me nxënësit shkoi në Jerusaleim. Dhe ai shkoi në banjën e quajtur "Probatica". Larja ishte aq e ftohtë ngase engjëlli i Zotit për çdo ditë e valëzonte ujën, dhe kushdo që i pari hynite pas nisjes së valëve, ai shërohej prej çdo lloj dobësie. Prandaj, numër i madh i njerëzve të sëmurë qëndronte afër banjës, e cila i kishte pesë vende shkallësh. Dhe, Isusi e pa aje një njeri të paaftë, i cili tridhjetë e pesë vjet ishte shumë i sëmurë. Isusi, duke e ditur këtë përmes inspirimit prej Zotit, pati dhëmbshuri për të sëmurin, dhe i tha: "Ti a do të kishe dashur që të shërohesh?"

I dobësuar u përgjigj: "Zotëri, unë nuk kam njeri që të më vërë në ujë, kur ta valëzohet engjëlli i Zotit, por, derisa unë të vijë, tjetri del para meje edhe

hyn". Atëherë Isusi i ngriti sytë e vet drejt qiellit dhe tha: "O Zoti ynë, Zoti i prindërve tanë, ke mëshirë ndaj këtij njeriu të sëmurë".

Me të thënë këtë, Isusi tha: "Në emrin e Zotit, vëlla, bëhu i shëndoshë; ngreru dhe merre karrigën tënde të shtirirjes".

Atëherë i paafiti u ngrit, duke e lavdëruar Zotin, dhe mbi krahët e tij e barti shtratit e vet dhe shkoi në shtëpinë e tij duke e lavdëruar Zotin.

Ata të cilët e panë, thirrën: "Ditë shabati është, nuk të lejohet që ta bartësh shtratit tënd".

Ai u përgjigj: "Ai i cili më shëroi, më tha: 'Merre shtraun tënd dhe shko rrugës sate, shko në shtëpinë tënde'".

Pastaj e pyetën ata: "Kush është ai?"

Ai u përgjigj: "Unë emrin e tij nuk e di".

Pastaj thanë në mes vete: "Ky duhet të ketë qenë Isusi nga Nazarethi". Thanë të tjerët: "Jo, ngase ai është i shenjt i Zotit, e ai i cili këtë e ka bërë është njeri i keq, përdërisa e ka thyer shabatit".

Dhe, Isusi shkoi në Tempull dhe numër i madh i njerëzve iu afrua që t'i dëgjojnë fjalët e tij, kurse priftërinjtë e hanin vetën nga xhelozia.

66

I erdh njëri prej tyre dhe i tha: "Zotëri i mirë, ti mirë mëson, edhe të vërtetën; prandaj, më thuaj për këtë se, çfarë shpërblimi do të na japë Zoti?"

Isusi u përgjigj: "Ti më quan të mirë, e nuk e di se vetëm Zoti është i mirë, siç tha Jobi, mik i Zotit: 'Fëmija i moshës së një dite s'është i pastër: po, poashtu, siç që nuk janë engjëjt të pamëkate para Zotit'. Aq më shumë, ai

ka thënë: 'Trupi e tërheq mëkatin edhe e thith mëkatin, ashtu si e thith shpuza ujin'".

Në këtë priftërinjtë qëndronin të qetë, të hutuar. E Isusi tha: "Vërtet, po ju them, asgjë nuk është më e rrezikshme se fjala. Ngase, Sollomoni këshu ka thënë: 'Jeta edhe vdekja janë në fuqinë e gjuhës'".

Dhe, ai i kthye nxënësve të tij dhe tha: "Ruajuni prej atyre të cilët ju lavdërojnë, ngase ata ju mashtrojnë. Satana me gjuhë i ka bekuar prindërit tanë të parë, por rezultati i fjalëve të tij ka qenë i mjerë. Kështu e kanë bekuar të dijshmit e Egjiptit Faraonin. Kështu i ka bekuar Goliati Filistinët. Kështu i ka Katërqind profet të rrejshëm e kanë bekuar Ahabin; ndërkohë, lavdërimi i tyre ka qenë i rrejshëm, ashtu që kanë pësuar edhe janë shkatërruar të lavdëruarit së bashku me lavdëruesit. Për këtë, jo paarsye ka thënë Zoti përmes profetit Isai: 'O populli Im, ata të cilët të bekojnë, ata të mashtrojnë'. Medet për ju ligënjohës dhe farisenj; medet për ju priftërinj edhe Levit, ngase ju e keni prishur flimë ndaj Zotit, ashtu që ata të cilët kanë ardhur që të flirtojnë, ata besojnë se Zoti ha mish të zier, si njeriu".

67

Nga se ju u thoni: "Sillni delet tuaja, edhe demat, edhe qingjat në këtë tempull të Zotit tuaj, dhe mos e hani të tërën, por një pjesë jepjani Zotit tuaj prej asaj çka ju ka dhënë", e për zënaftilën e flisë nuk u flisni, se kjo është për dëshimimin e jetës së dhënë të birit të babait tonë Ibrahimit, ashtu që feja edhe dëgjueshmëria e babait tonë, Ibrahimit,

me gjithë premimet të cilat ia ka dhënë Zoti edhe bekimet të cilat i janë dhënë, kurrë nuk duhet të harrohen. E, Zoti thotë, nëpërmjet profetit Ezekiel: "Largoni prej Meje ato flijime tuajat, (ngase) flijimet e juaja më janë të neveritshme". Ngase, koha po afrohet, kur do të realizohet ajo që ka thënë Zoti përmes profetit Hoshë, e ka thënë: "Unë do ta quaj popullin e zgjedhur, të pazgjedhur". Dhe ashtu siç thotë Ai përmes profetit Ezekiel: "Zoti do të lidhë besëlidhje të re me popullin e vet, - jo si besëlidhjen të cilën ua ka dhënë etërve tuaj, dhe së cilës ata nuk i janë përmbajtur, - dhe Ai prej tyre do t'ua marrë zemrën prej gurit dhe do t'ua japë tjetër zemër": dhe krejt kjo do të jetë nga se ju tanim nuk shkoni me atë ligj. Dhe ju e keni çelësin, por, nuk çlini: dhe më me dëshirë ua bllokoni rrugën atyre të cilët do të shkonin rrugës".

Prifti shkoi që t'ia lajmërojë të gjitha kryepriftit, i cili qëndronte afër vendit të shenjtë, por, Isusi tha: "Rrini, ngase unë do të përgjigjem në pyetjen tënde".

68

"Ti më pyet se çka do të na japë Zoti në parajsë. Vërtet, po të them, se ata të cilët mendojnë për fitim nuk e duan zotëriun e tyre, barin i cili e ka kopënë e deleve, kur sheh se i vjen ujku, ai përgatitet për t'i mbrojtur; përkundrai kësaj, mercenari e sheh ujkun edhe e lë bagëtinë e ik. Pasha Zotin e gjallë para të cilit qëndron shpirti im, po të ishte Zoti i paraardhësve tanë Zoti i juaj, ju nuk do të mendonit që të thoni: 'Çka do të më japë Zoti?' Por ju do të thoshit, siç ka bërë profeti i Tij, Davidi: 'Ç' do t'i jap unë

Zotit, për krejt atë çka Ai më ka dhënë mua?"

Unë do t'ju flasë në parabola që ju të kuptoni. Ka qenë një mbret, i cili afër rrugës e gjeti njeriun të cilin e kishin zhveshur hajdutët, dhe të cilët për vdekje e kishin varruar. Dhe, ai pati dhëmbshuri ndaj tij dhe u urdhëroi robërve të vet që ta shpiejnë në qytet dhe që të përkujdeseshin për të; ata këtë me gathishmëri e bënë. Dhe mbretit filloi me të madhe ta dojë njeriun e sëmurë, ashtu që ai ia dha vajzën e vet për grua dhe e bëri zëvendës të vetin. Sigurisht se ky mbret ka qenë më i mëshirshmi; ndërkohë, njeriu i rrahte robërit, e urrente barin shërues, e keqtrajtoi gruan e vet, fliste keq për mbretin, dhe bëri që vazalët e mbretit të rebelohen kundër tij. Dhe kur mbreti e lypte ndonjë shërbim, ai e kishte zakon që të thoshte: "Çka do të më japë mbreti si shpërblim?" Dhe, kur e ka dëgjuar këtë mbreti, çka i ka bërë njeriut të tillë të pafë?"

Ata të gjithë u përgjigjën: "Medet për të, mbreti e ka privuar prej të gjithave dhe ashpër e ka ndëshkuar". Atëherë Isusi tha: "O priftërinj dhe ligënjohës, edhe farisenj, dhe ti kryeprift, i cili e dëglove zërin tim, unë ua shpalli se çka u ka thënë Zoti juve përmes profetit Isai: "Unë i kam furnizuar robërit edhe i kam madhënuar, por ata Më kanë urrejtur."

"Mbreti është Zoti ynë, i cili Izraelin në këtë botë e gjeti përplot vuajtje, dhe për këtë u dha shërbëtorëve të vet; Josefit, Moisiut edhe Aronit, të cilët e kanë përkujdesur. E Zoti ynë ka filluar aq ta dojë atë sa që për shkak të popullit të Izraelit, Ai ka e ka përmbysur faraonin dhe i ka shqetësuar njëqind e

mblidhnin, dhe Isusi, duke e bërë lutjen, të gjithëve ua dha shëndetin e tyre. Pas kësaj dite në Jerusalemin, ushtarët romakë, me veprimin e Satanës, filluan që ta hutojnë popullin e thjeshtë duke u folur se Isusi është Zoti i Izraelit, i cili ka ardhur që ta vizitojë popullin e tij.

70

Pa festës së pashkëve Isusi shkoi nga Jerusalemi dhe hyri në kufijtë e Cezaresë së Filipit. Pas kësaj, kur engjëlli Gabriel i tha për mashttrimin që kishte filluar në mesin e popullit, ai i pyeti nxënësit e tij, duke u thënë: "Çka thonë njerëzit për mua?"

Ata thanë se: "Disa thonë se ti je Ilia, të tjerët Jeremia, kurse ne se je njëri prej profetëve të vjetër."
Isusi pyeti: "E ju, ç'thoni ju se jam unë?"

Pjetri tha: "Ti je Krishti, i biri i Zotit."

Atëherë Isusi u hidhërua shumë dhe me mllef e qortoi: "Shko dhe më ler, ngase ti je djalli dhe kërkon që të bësh kundërvajtje."

Dhe ai i frikësoi të njëmbëdhjetët duke u thënë: "Medet për ju, nëse i besoni kësaj, ngase Zoti më ka dhënë mallkim të madh kundër atyre të cilët kësaj i besojnë."

Ai ishte i gatshëm që ta dëbonte Pjetrin; por të njëmbëdhjetët nxënësit, e përbeuan Isusin për të, i cili, nuk e dëboi, por e qortoi edhe njëherë duke i thënë: "Ruaju që kurrë më të mos thuash fjalë të tilla, ngase Zoti ka për të të mallkuar!"

Pjetri qau dhe tha: "Zotëri, marrin kam folur, luaju Zoti që Ai të më falë."
Atëherë Isusi tha: "Nëse Zoti nuk ka dashur që t'i tregohet shërbëtorit të

dëshironi, të dhjetën, edhe prodhimet e para si priftërinj, por, që Zoti t'i shërbeni me të vërtetë nuk dëshironi. Atëherë, çka do të bëjë Zoti me ju, duke e marrë parasysht se ju këtu e doni çdo të mirë, pa kurrfarë të keqe? Vërtet po të them, se Zoti do t'ua japë vendin ku ju do ta keni çdo të keqe, pa asnjë të mirë."

Kur e tha këtë Isusi, ia sollën një të pushtuar nga djalli i cili nuk mund të fliste as të shihite, e ishte edhe i shurdhër. Prandaj Isusi, duke e parë dëshirën e tij, i ngriti sytë drejt qiellit dhe tha: "O Zoti i paraardhësve tanë, kij mëshirë për këtë njeri të sëmurë dhe jepja shëndetin, që këta njerëz këtu, ta dinë, se Ti më ke dërguar."

Me të thënë këtë, Isusi i urdhëroi shpirtit të keq që të shkojë, duke i thënë: "Buzë fuqisë së ermit të Përendisë, Zoti tonë, ik, o shpirt i keq prej njeriu!"

Shpirti i keq shkoi dhe njeriu foli dhe pa me sytë e tij. Në këtë, të gjithë u frikësuan, por, ligjnjohësit thanë: "Me ndihmën e Belzebubit, princit të djajve, ai i nxorri djajtë."

Atëherë tha Isusi: "Secila mbretëri e përçarë dhe e ndarë kundër vetvetes, shkatërrohet, dhe shtëpia bie mbi shtëpi. Në qoftë se me ndihmën e Satanës dëbohet Satana, atëherë si do të qëndrojë mbretëria e tij? Nëse bijtë tuaj, e dëbojnë Satanën me jibrin të cilin ua ka dhënë profeti Sollomon, ata atëherë e dëshmojnë se unë e kam dëbuar Satanën me ndihmën e Zotit. Pasha Zotin e gjallë, blasfemia kundër Shpirtit të Shenjtë është e pakompensim, në këtë dhe në botën tjetër; ngase, njeriu i keq vetveten e mallkon, duke e ditur mallkimin."

Me të thënë këtë Isusi doli prej Tempullit. Kurse populli e madhëronte, ngase ata i kishin sjellë të gjithë njerëzit e sëmurë të cilët kishin mundur t'i

njëzet mbretëri të Kananasëve dhe të Medjenasëve; Ai ia ka dhënë ligjet e veta, duke e bërë trashëgimtar të ierrë asaj (toke) ku jeton populli ynë.

E si është sjellë Izraeli? Sa shumë profetë ka mbytur; sa profetizime i ka ndotur: si e ka thyer ai Ligjin e Zotit: sa shumë për këtë e kanë lëshuar Zotin edhe përmes kundërvajtjes suaj kanë shkuar që t'u shërbejnë idhujve. O priftërinj! Po si e çndëroni ju Zotin me mënyrën e jetës suaj! E tani, ju mua më pyetni: "Çka do të na japë Zoti në parajsë?" Është dashur të më pyetni: "Çfarë do të jetë ndëshkimi të cilin do t'ua japë Zoti në ferr", e pastaj, çka duhet të bëni për pendimin e vërtetë, që Zoti ndaj jush të ketë mëshirë: ngase, unë këtë mund t'ua them, dhe për këtë përfundim unë juve u jam dërguar".

69

Pasha Zotin e gjallë, para të cilët qëndro, ju prej meje nuk do ta merrni lëvdatën, por të vërtetën. Prandaj po ju them, pendohuni edhe kthejuni Zotit, ashtu siç kanë bërë paraardhësit tuaj dhe zemrat tuaja mos i gurëzoni!"

Priftërinjtë i kaploi zemërimi për shkak të këtij fjalimi, por nga frika prej popullit të thjeshtë, ata nuk e thanë asnjë fjalë.

Isusi vazhdoi, duke thënë: "O mësues dhe ligjnjohës, o farisenj, o priftërinj, më thoni: Ju i doni kuajt porsit kalorësit trima, por në luftë ju nuk dëshironi të shkoni; ju i doni trobat e bukura sikur femrat, por, ju nuk dëshironi që të lindni edhe t'i edukoni fëmijët; ju i dëshironi frytet e fushave, e ta punoni tokën nuk doni, ju i doni peshqit e detit, por të peshkonti nuk doni; ju nderin si qytetarë e dëshironi, por peshën e republikës nuk e doni; dhe ju, e

Vet Moisiut as Ilisë, të cilin aq shumë e ka dashur, e as asnjë profeti, po a do të mendoni se Zoti do t'i tregohet këtij brezi të pavyeshëm? Por, a nuk e dini se Zoti, të gjitha sendet, i ka krijuar prej asgjë, vetëm me një fjalë, dhe se të gjithë njerëzit prejardhjen e vet e kanë prej copës së argjilit? Po si do të kishite (atëherë) Zoti ngjashmëri me njeriun? Medet për ata të cilët lejojnë që t'i mashtrojnë Satana!"

Me të thënë këtë Isusi e luti Zotin për Pjetrin, kurse të njëmbëdhjetët, edhe Pjetri, qanin, dhe thanë: "Ashtu qoftë, ashtu qoftë o Përendia i bekuar, o Zoti ynë!"

Pas kësaj Isusi shkoi në Galile, që ky mendim i kotë – të cilin populli i thjeshtë filloi ta mbajë ndaj tij – të shuhej.

71

Pasi që Isusi erdhi në tokën e vet, u përhap lajmi nëpër tërë rajonin e Galileës, se si ai, Isusi, profeti i Zotit, ka ardhur në Nazareth. Prandaj ata me kujdes i kërkonin të sëmurë t'ia sillnin atij, duke e përbeuar që ai t'i prekte me duart e tij. Turma ishte aq e madhe, saqë një njeri i pasur dhe i njohur, i sëmurë nga paraliza, meqenëse nuk qe e mundur që të sillej nëpër portë, u tha që ta shpënon mbi kulmin e shtëpisë në të cilën ishte Isusi, të shplohje kulmi dhe nëpërmes të çarçafëve të lëshohej para Isusit. Isusi për një moment, u hamend, dhe pastaj tha: "Mos u frikëso o vëlla, ngase mëkatët tua t'ia falën!"

Kur e dëgjuan këtë, të gjithë u ofenduan dhe thanë: "E kush është ky i cili i falë mëkatet?"

Atëherë Isusi tha: "Pasha Zotin e gjallë, unë nuk jam në gjendje që t'i falë

mëkatet, as cilido njeri, por i veimti Zot i falë. Por, si shërbëtor i Zotit, unë mundem që ta lus Atë për të tjerët: dhe kështu unë e kam lutur për këtë njeri të sëmurë dhe jam i sigurt se Zoti e ka dëgjuar lutjen time. Prandaj, që të mund ta dini të vërtetën, unë i them këtë njeriu të sëmurë: "Në emër të Zotit të paraardhësve tanë, Zoti të Abrahamit edhe bijëve të tij, ngritu i shëruar!" E kur e tha Isusi këtë, i sëmurë u ngrit i shëruar dhe ata e madhëruan Zotin.

Pastaj vegjelia e përbenë Isusin, që ta lusë Zotin për të sëmurët të cilët qëndronin përjashta. Isusi doli te ta dhe duke i ngritur duart e veta, tha: "O Zoti i ushtrive, o i gjalli Zot, o Zoti i bekuar i Cilii kurrë nuk do të vdesësh; ke mëshirë ndaj tyre!" Kësaj të gjithë iu përgjigën: "Amen". Kur u tha kjo, Isusi i vuari duart e veta mbi popullin e sëmurë dhe të gjithë e pranuan shëndetin e tyre.

Atëherë e madhëruan Zotin, duke thënë: "Zoti na ka vizituar nëpërmes profetit të vet, e Zoti profet të madh na ka dërguar".

72

Natën Isusi bisedoi fshehuarzi me nxënësit e tij dhe tha: "Vërtet, po ju them, se Satana dëshiron t'ju shpërndajë sf' dritin; por unë e kam lutur Zotin për ju dhe prej jush askush nuk do ta pësojë, me përjashtim të atij, i cili më bënë kurthë". Ai këtë e tha për Judën, ngase engjëlli Gabriel i kishte thënë se si Juda ka patur punë me priftërinjtë dhe i kishte rrethyer krejt ç'kishte folur Juda.

Me lot iu afrua Isusi ai i cili këtë e shkruan: "Zotëri, më thuaj, cili është ai i cili do të tradhtonte?"

Isusi u përgjigj, duke thënë: "O Barnabë, ky nuk është moment për ty që

Juda

ta dish, por së shpejti, ndryshku vetë do të zbulohet ngase, unë do të shkoi nga bota".

Atëherë apostujt qanë dhe thanë: "O zotëri, përse do të na lësh? Shumë më mirë do të ishte sikur ne të vdisnim, sesa t'u të na shkosh!"

Isusi u përgjigj: "Mos i shqetësoni zemrat tuaja, as mos u frikësoni: ngase, unë nuk ju kam krijuar, por Zoti, Krijuesi ynë, i cili ju ka krijuar, do t'ju mbrojë. Sa më përket mua unë kam ardhur në botë që ta përgatis rrugën për të Dërguarin e Zotit, i cili do t'ia sjellë botës shpëtimin. Por, ruani e të mos mashtroheni, ngase do të vijin shumë profetë të rrejshëm, të cilët do t'i marrin fjalët e mia edhe do ta helmojnë Ungjillin tim".

Atëherë Andrea tha: "Zotëri, na e thuaj ndonjë shenjë, që ne ta njohim".

Isusi u përgjigj: "Ai në kohën tuaj nuk do të vijë, por do të vijë pas një numri të caktuar vitesh pas jush, kur Ungjilli im të jetë ashtu i zhvlehtësuar, saqë mezi do të jenë tridhjetë besimtarë.

Në atë kohë Zoti do të ketë mëshirë ndaj botës dhe ashtu Ai do ta dërgojë të Dërguarin e Tij, mbi kokën e të cilit do të qëndrojnë reja e bardhë, në bazë të së cilës ai do të njihet si njeri prej të zgjedhurve të Zotit, dhe nëpërmjet të tij do të manifestohet bota. Ai do të vijë me fuqi të madhe kundër mosbesimtarëve, do ta shkatërrojë idhujtarinë në tokë. Kjo më gëzon, që nëpërmjet tij Zoti ynë do të jetë i Njohur edhe i Lavdëruar, dhe do të dëshmohet se unë kam qenë e vërteta; dhe ai do ta realizojë hakmarrjen ndaj atyre të cilët do të thonë se unë jam më shumë se njeri. Me të vërtetë, po ju them, se hana do të ri zgjuar ndaj glumit të tij në fëmijërinë e tij, e kur ai të rritet,

ai do ta marrë në duart e veta. Le të ruhet bota që të mos e hedhë, ngase ai do t'i mbytsë idhujtarët, ngase shumë (sish) i ka mbytur Moisiu, shërbëtori i Zotit, edhe Joshua, i cili nuk i ka kursyer qytetet të cilat i kanë djegur dhe therrur fëmijët; ngase, në varrën e vjetër dikush e vë zjarrin.

Ai do të vijë me të vërtetën shumë më të qartë sesa është ajo e të gjithë profetëve, edhe atë, i cili shëbehet me grumbullim(in) (e pasurisë), do ta qortojë. Bedenët e qytetit, të atit tonë, do ta përshendesin njeri-tjetrin nga kënaqësia: Dhe kështu, kur të shihet se idhujtaria bie në tokë dhe unë të njeriu të pranohem si edhe njerëzit e tjerë, me të vërtetë ju them, se i Dërguari Zoti vjen".

73

Me të vërtetë, po ju them, këtë Satana u sprovon se a jeni miq të Zotit - ngase askush nuk i sulmon qytetet e veta personale - sikur Satana ta kishte dëshirën e vet mbi ju, ai do t'ju lejonte që të notonit në kënaqësinë tuaj personale; por mëqenëse ai e di se ju atij i jeni armiqë, ai do të bëjë çdo dhunë që ju të pësoni. Por, ju mos u frikësoni, ngase ai do të jetë kundër jush si qeni i lidhur në zingirë, ngase Zoti lutjen time e ka dëgjuar". Gjoni tha: "O Zotëri, jo vetëm për ne, por, për ata të cilët do t'i besojnë Ungjillit, na thuaj, si e përgjon njeriun provokatori i vjetër?"

Isusi u përgjigj: "Ai shpirtlig, e përgjon njeriun në katër mënyra. E para është kur ai provokon me veten, me mendime. E dyta, është kur ai sprovon me fjalë edhe vepra nëpërmjet të shërbëtorëve të tij; e treta është kur ai provokon me dogmë të rrejshme; dhe e katërta, është kur ai provokon me vizione të rrejshme. Dhe, si duhet pra

njeriu që të jetë i kujdesshëm, e aq më tepër, kur ai e ka animin e trupit të njeriut, i cili, e do mëkatim, si ai cili i ka ethet e zjarëmisë që e do ujin. Me të vërtetë, po ju them, se nëse njeriu i frikësohet Zotit, ai do ta ketë fitoren mbi të gjitha, siç thotë profeti i Tij Davidi: "Zoti mbi ty do t'i japë engjëjt e Vet, të cilët do të ta ruajnë rrugën tënde, kështu që djalli nuk do të bëjë që të marrish në thua. Një mijë në dorën tënde të majtë do të bien, kurse dhjetë mijë në dorën tënde të djathtë, ashtu që ata afër nuk do të të afrohen".

Tuije, Zoti ynë, me dashuri të madhe na ka premtuar nëpërmjet të njëjtit David, se do të na ruajë, duke na thënë: "Unë jua jap mendjen (edhe arsyen) e cila do t'ju ruajë, e në rrugët e tua, në të cilat do të shkosh, Unë do të bëj që syri im të pushoj mbi ty".

Por, çka të them unë? Ai ka thënë nëpërmes të profetit Isai: "A mundet që nëna ta harrojë fëmijën e barkut të saj? Por, po të them, se kur ajo të harron, Unë nuk do të të harroj".

Më thoni pra, cili do t'i frikësohet Satanës, duke e patur rojen e engjëve edhe mbrojtjen e Zotit të gjallë? Megjithatë, është e nevojshme, siç thotë profeti Sollomon, që "Ti, im bir, i cili ke ardhur që t'i frikësohesh Zotit, përgatite shpirtin tënd për provim". Me të vërtetë po ju them, se njeriu duhet të veprojë siç veprojnë bankieri i cili e kontrollon vepron bankieri i cili e kontrollon paranë, t'i kontrollojë mendimet e veta, e që të mos mëkatojë ndaj Zotit, Krijuesit të vet".

74

Në botë ka patur dhe ka njerëz të cilët nuk mendojnë në mëkatë; e të cilët e bëjnë gabimin më të madh. Më thoni, si ka mëkatuar Satana? Sigurisht, se ai

ka gabuar kur ka menduar se ai është më i vlefshëm se njeriu. Sullomoni ka gabuar kur ka menduar t'i ftojë të gjitha krijesat e Zotit në gosti, për çka e ka përmirësuar peshkua, duke e ngrënë tërë atë çka ai ka përgatitur. Për këtë, jo pa arsye, ka thënë Davidi, babai ynë, se, "Hyjja në zemrën e dikujt e vë njeriun në fushën e lotëve". Dhe për këtë Zoti bëret përmes Isait profet, duke thënë: "Largoni mendimet tuaj të këqija nga sytë e Mir". E me të cilin qëllim thotë Sullomoni: "Me ruajtje të plotë, ruaje zemrën tënde?" Pasha Zotin e gjallë, para të Cilit qëndron shpirti im, të gjitha janë thënë kundër mendimeve të këqija me të cilat bëhet e keqja, ngase, pa të menduarit, është i pamundur mëkati. Po më thoni, kur bujku e mbjell vreshtën, a i mbjellë ai bimët - thellë? Sigurisht se po. Ashtu, njëjtë vepron Satana, i cili para mbjelljes së mëkatis nuk ndalet në sy as në vesh, por kalon në zemër, e cila është shtëpia e Zotit. Ashtu siç Ai ka thënë përmes profetit Moisi, shërbëtorit të Vet, kur thotë: "Unë në ta do të banoj, që ata të kenë mundësi të shkojnë sipas ligjit Tim".

"Më thoni, nëse mbreti Herod do t'ju jepte shëtipinë që t'ia ruani atë çka ai dëshiron, a do t'i kishit lejuar ju Pilatit, armikut të tij, që të hyjën ose që brenda saj t'i vërë gjërat e veta? Sigurisht se jo. Sa, pra, më pak se kjo do të ishte dashur që ju Satanës t'i lejoni që të hyjë në zemrën tuaj ose që t'i vërë mendimet e tija në të, meqenëse, Zoti ynë, juve jua ka dhënë zemrat tuaja në përkujdesje, të cilat janë vendbanim i Tij. Prandaj, vërejeni se si bankieri e shikon paranë e vet, se a është fytyra e Cezarit e vërtetë, a është argjendi i vërtetë apo i rrejtshëm, apo, a është me

peshë të nevojshme: prandaj ai e rrotullon shumë nëpër duar. Ah, botë e marrë! Sa e kujdesshme je ti në punën tënde, ashtu që në ditën e fundit, ti do t'i qortosh dhe padisësh shërbëtorët e Zotit për pakujdesi edhe mospërfillje, ngase, padyshim, se shërbëtorët e tu janë më të kujdesshëm se shërbëtorët e Zotit. Më thoni atëherë, cili është, ai i cili e kontrollon mendjen si bankieri të farkuarën e argjendit? Me siguri se askush!"

75

Atëherë Jakobi tha: "O zotëri, si është kontrollimi i mendjes ngjashëm me (atë) të farkuarën?"

Isusi u përgjigj: "Argjendi i mirë në mendje është besimi, ngase çdo mendim i pafë vjen prej djallit. Fytyra e vërtetë është shembulli i të shenjtëve, edhe i profetëve, të cilët duhet t'i pasojmë; kurse pësha e mendimit, është dashuria ndaj Zotit, sipas të cilit do të duhej që të gjitha të punohen. Për këtë armiku do të të sjellë mendime të pafeja kundër fqinjëve tuaj, (mendime) që i përshatën botës për ta prishur trupin, (mendime) të dashurisë së kësaj bote për ta prishur dashurinë ndaj Zotit".

Bartolomeu pyeti: "Ç' duhet të bëjmë në që të mendojmë pak, por që në tundim (në sprovim) të mos biem?"

Isusi u përgjigj: "Për ju janë të nevojshme dy gjëra. E para është që të punoni shumë, dhe e dyta është që të flisni pak: ngase papunësia është pjtatlarëse, në të cilën mbledhet secili mendim i papastër, e të folurit e tepërt, është shpuzë, e cila thith të metat. Prandaj, është e nevojshme që puna juaj jo vetëm që ta mbajë të kapluar trupin

tuaj, por që edhe shpirti të jetë i nxënë me lutje.

Do t'ju paraqes një shembull: Ka qenë një njeri i cili ka paguar dobët, për ç'shkak askush nga ata të cilët e kanë njohur, nuk kanë dashur të shkojnë për t'ia punuar tokën e tij. Në këtë, ai si njeri i keq, ka thënë: "Do të shkoj në treg t'i gjej të papunët, të cilët nuk punojnë asgjë, prandaj ata do të vijin për ta punuar vreshtën time". Ky njeri doli prej shtëpisë së tij dhe i gjeti shumë të huaj, të cilët ishin të papunë dhe nuk kishin para. Ai me ta foli dhe i solli në vreshtën e tij. Por, me të vërtetë askush, i cili e ka njohur dhe ka punuar punë për të, ajje nuk ka shkuar.

"Ky është Satana, njeriu i cili paguan dobët; ngase ai jep punë, kurse njeriu për këtë fiton zjarre të përherëshme për shërbimin e tij.

Për këtë ai ka dalë nga parajsja dhe shikon që të kërkojë punëtorë. Sigurisht se ai për punët e veta i merr ata të cilët s'punojnë, pa kushdo qofshin ata, por shumë më shumë ata të cilët nuk e njohin. Kurrsesi nuk është e mjaftueshme për dikë që ai ta njohë të keqen për t'iu shmangur, por, duhet që të punojë mirë për ta tejkaluar (të keqen)".

76

Do t'ua paraqes një shmbull për këtë: Ka qenë një njeri i cili i ka pasur tri vreshta, të cilat ua ka dhënë tre bujqëve. Pasi që i pari nuk ka ditur se si duhet punuar vreshta, për të vjela ka patur vetëm gjethe. I dyti e ka mësuar të tretin se si kultivohet loza. Ai i ka dëgjuar mirë fjalët e tij dhe e ka punuar të veten ashtu siç i ka thënë, dhe ai herën e tretë ka prodhuar shumë. Por i dyti, e ka lënë vreshtën e vet pa punuar, duke e shpenzuar kohën e vet vetëm në fjalime

bisedash. Kur ka ardhur koha që t'i paguhet renta pronarit të vreshtës, i pari tha: "Zotëri, unë nuk di se si duhet të punohet vreshta jote; prandaj unë nuk kam fituar asfar fryti për këtë vit".

Pronari iu përgjigj: "O i marrë, po a i vetëm jeton në botë dhe nuk e ke kerkuar këshillen e vreshtëtarit tim të dytë, i cili e di mirë se si përpunohen tokat? Është e sigurt se do të ma paguashi".

Me të thënë këtë ai e dënoi që të punojë në burg derisa të mos ia paguajë zotërit të vet, i cili, i shtyrë nga dhëmbshuria për thjeshtësinë e tij, e liroi, duke i thënë: "Shko, ngase unë më nuk dua që ti të punosh në vreshtën time; për ty mjafton që unë të tu japë borxhin tënd".

Erdhi i dyti, të cilin zotëria i tha: "Mirë se vjen vreshtari im! Ku janë frytet, të cilat m'i ke borxh. Sigurisht se, duke patur parasysh se ti di se si shartohet loza, vreshta, të cilën ta kam dhënë me qira, ka dhënë fryte të shumta".

U përgjigj i dyti: "O zotëri, vreshta jote ka mbetur prapa, ngase unë nuk e kam shartuar druin e as e kam punuar tokën, prandaj vreshta nuk ka sjellë fryte, e unë nuk mundem të të paguaj".

Në këtë zotria e ftoi të tretin dhe me habi tha: "Ti the se ky njeri, të cilin unë ia kam dhënë me qira vreshtën e dytë, të ka mësuar që në mënyrë të përsosur ta punosh vreshtën, të cilën ta kam dhënë me qira. Si është pra e mundur që, vreshta të cilën ia kam dhënë atij me qira, atij nuk i ka sjellë fryte, duke marrë parasysh se kjo është krejt e njëjta tokë?"

U përgjigj i tretë: "Zotëri, loza nuk kultivohet vetëm me fjalë, por ai duhet që për çdo ditë ta dërsis këmbëshën, nëse

dëshiron që të sjellë fryte. E si do të sjellë fryte vreshta e vreshtarit tënd zotëri, nëse ai nuk punon asgjë, por vetëm e humb kohën duke folur? Është e sigurt, o zotëri, se po t'i kishte realizuar ai në vepër fjalët e veta - (derisa) unë, i cili aq nuk mundem të flas, ta kam dhënë renten për dy vjet, ai do të ta kishte dhënë rentën e vreshtës për pesë vjet".

Pronari i millesosur, i tha me urrejtje vreshtarit (të dytë): "Dhe kështu ti (vërtet) ke bërë punë të madhe me atë që nuk i ke prerë druajt dhe nuk e ke rrafshuar vreshtën, për çka ndaj teje ekziston borxhi, shtëpëblimi i madh!" Dhe, duke i thirrur shërbëtorët e vet, ai dha që ta rrahin pa kurrfarë mëshire. Pastaj, ai e vuri në burg nën mbikqyrjen e shërbëtorit të ashpër, i cili e rrahte për çdo ditë dhe kurrë nuk dëshoi ta lironte as kur i luteshin e miqët e tij".

77

Vërtet, po ju them, se shumica në Dytën e glykimit do t'i thonë Zotit: "O Zot, ne kemi predikuar dhe mësuar me ligjin Tënd". Kundër tyre do të thërrasin edhe gurët duke thënë: "Kur ju keni predikuar të tjerëve, ju me gjuhën tuaj e keni mallkuar vetveten, o punuesit e të së padrejtës".

"Pasha Zotin e gjallë", tha Isusi, "ai i cili e di të vërtetën, kurse e punon të kundërtën, do të ndëshkohet me ndëshkim të tillë saç edhe Satana ndaj tij do të ketë dhembshuri. Prandaj, më thoni, a na e ka dhënë Zoti ynë ligjin për ta ditur apo për të vepruar? Me të vërtetë, po ju them, se e tërë dija për përfundim e ka atë mençuri, e cila bën krejt atë ç'di".

"Më thoni, nëse dikush rri pranë tavolinës dhe me sytë e tij e vëren mishin e shijshëm, por me duart e tij i

zgjedh gjërat e papastrat edhe i ha, po a nuk është ai i marrë?"

"Po, sigurisht", thanë nxënësit.

Pastaj Isusi tha: "O, i marrë dhe përtej të gjithë të marrëve je ti or njeri, që me të kuptuarit (dhe dijen) tënd(e) i di qiejt, e me dorën tënde e zgjedh tokën; me të kuptuarit tënd e njeh Zotin, e me dashurinë tënde e dëshiron botën; me arsyen tënde i njeh kënaqësitë e parajsës, e me veprat e tua - i zgjedh vuajtjet e ferrit. Ushhtar trim, i cili e je shpatën dhe e bari këllëfin për të luftuar! A nuk e dini se ai i cili ec natën dëshiron që të ketë dritë, jo vetëm që ta shohë dritën, por që ta shohë rrugën e mirë, që ai të kalojë (duke shkuar) i sigurt në bujtinë? O botë e mjerë, një mijë herë qofsh e përbuzur! Zoti ynë, përmes profetëve të Vet të shenjtë, gjithmonë ka dashur që t'i dhurojë që të di se cilës rrugë të shkojë nëpër të cilin vend dhe pushim të vetin: Por, ti o njeri i keq, jo vetëm që nuk dëshiron të ecësh, por ç'është edhe më keq, ti e urrenë dritën! Është e vërtetë fjala e urtë për devenë, se ajo nuk e do ujën e kthjellët për pije ngase nuk dëshiron që ta shohë fytyren e vet të shëmtuar. Kështu vepron i pafuq, i cili punon keq; ngase ai e urren dritën, që të mos dihen punët e tij të këqija. Por, ai i cili e pranon mençurinë dhe (pastaj), jo vetëm që nuk punon mirë, por, ç'është edhe më keq, e punëson për keq (atë dituri) - ai është i ngjashëm me atë që dhuratat i shfrytëzon si instrument për ta mbytur dhuratatëdhënësin".

78

"Me të vërtetë, po ju them se Zoti nuk ka dhembshuri ndaj rënies së Satanës, por dhembshuri (ka patur) ndaj rënies së Adamit. Le t'ju mjaftojë kjo, që

In dini gjendjen fatkeqe të atij i cili di mirë, por vepron keq".

Pastaj Andrea tha: "O zotëri, është punë e mirë largimi nga dituria, si dhe mosrënia në gjendje të tillë".

Isusi u përgjigj: "Nëse është e mirë holla pa diell, njeriu pa sy, shpirti pa iltësinë e të të kuptuarit, atëherë është mirë edhe të mos dish. Vërtet, po ju them, buka nuk është aq e mirë për jetën e përkohshme sa (është) të mësuarit për jetën e përhershme. Po a nuk e dini se është parim i Zotit mësimi? Ngase, ashtu llohtë Zoti: "Pyeti të vjetrit e tu dhe ata do të të mësojnë". E, për ligjin Zoti thotë: "Parimet e Mia Je të jenë para syve edhe kur ti rri edhe kur ecën dhe përherë mendo për këtë". A është, pra, atëherë mirë që të mos mësojmë, tanim mund ta dini. Oh, i pafati, ai i cili e urrenë mençurinë dhe diturinë, ngase ai është i sigurt se do ta humbë jetën e përhershme".

Jakobi u përgjigj: "Zotëri, ne e dimë se Jobi nuk ka mësuar nga patroni, as Abrahami, megjithatë ata janë bërë të shenjtë dhe profetë".

Isusi u përgjigj: "Me të vërtetë, po ju them, se ai i cili është në shiëpinë e dhëndrrit nuk ka nevojë të ftohë në dasmë, ngase ai banon në shiëpinë ku bëhet dasma; por, ftohen ata, të cilët janë larg shtëpië. A nuk e dini se profetët e Zotit janë në shiëpinë e mirdashjes edhe të mëshirës së Zotit, dhe kështu ligji i Zotit te ata është manifestuar: Ashtu siç thotë Davidi ati ynë për këtë punë: "Ligji i Zotit të tij është në zemrën e tij; prandaj rruga e tij nuk do të jetë e shkatërruar".

"Me të vërtetë po ju them, se gjatë krijimit të njeriut, Zoti ynë nuk e ka krijuar vetëm të drejtë, por në zemrën e tij e ka vënë dritën, e cila atij do t'i

tregojë se kjo është e përshtatshme për t'i shërbyer Zotit. Prandaj, nëse kjo dritë do të errësohet pas fajësimit, ajo nuk i është shuar. Ngase secili popull e ka këtë dëshirë që t'i shërbejë Zotit, edhe pse ata e kanë humbur Zotin dhe u shërbejnë zotave të shtrëmbër dhe të rrejshëm.

Në pajtim me këtë njeriu duhet të mësojë për profetët e Zotit, ngase ata e kanë pasur dritën e qartë që duke i shërbyer mirë Zotit, t'ia mësojnë botës sonë rrugën drejt parajsës: Ashtu siç është e nevojshme që ai të cilit i janë shteruar sytë që të jetë i udhëhequr edhe i ndihmuar".

79

Jakobi pyeti: "E si do të na mësojnë profetët nëse janë të vdekur, edhe si do të jetë i mësuar ai i cili nuk ka njohuri për profetët?"

Isusi u përgjigj: "Mësimi i tyre është shkruar, ashtu që duhet studiuar, ngase ty të është (shkruar) nga profetët. Vërtet, me të vërtetë unë po ju them, se ai i cili e urren profetërinë nuk e urren vetëm profetin, por po ashtu ai e urren edhe Zotin, i cili e ka dërguar profetin. E, sa u përket atyre të cilët nuk e njohin profetin, siç janë popujt (e ndryshëm), unë po ju them, nëse atje në ato rajone do të jetojë njeriu i cili do të veprojë ashtu siç ia tregon zemra e tij, duke mos ua bërë të tjerëve atë çka prej të tjerëve nuk do ta kishte pranuar, dhe duke ia dhënë fqiut të vet atë çka prej të tjerëve do ta kishte pranuar, njeriu i tillë, nuk do të jetë i harruar prej mëshirës së Zotit.

Për këtë Zoti gjatë vdekjes së (a)lij (njeriu), nëse jo edhe më herët, do t'ia tregojë edhe do t'ia japë shenjë për të mëshiruarit (ndaj tij). Ndoshka ju mendoni se Zoti ligjin e ka dhënë nga

dashuria për ligj. Është e sigurt se kjo nuk është e vërtetë, por, Zoti e ka dhënë ligjin që njeriu të bëjë mirë për dashuri ndaj Zotit. Dhe, kështu, nëse Zoti e gjen njeriun i cili bën mirë për dashurinë ndaj Tij, a do ta urrejë ndoshta Ai? Kurrsesi, përkundrazi, më me dëshirë Ai do ta dojë më tepër se ata të cilëve ua ka dhënë ligjin. Do t'ju marrë për këtë një shembull: Ka qenë njëri, i cili ka patur prona të mëdha dhe në territorin e vet ka pasur (edhe) tokë të shkretë, ku është rritur vetëm baroju. Dhe kështu, duke shëtitur një ditë asaj shkretëtire, ai në mesin e atyre bimëve të pa fryte e gjeti bimën e cila kishte fryte të shijshme. Prandaj ky njeri tha: "Po si kjo bimë këtu rritet me fryte kaq të shijshme? Sigurisht, se nuk do të lejohet që të prehet dhe të hidhet në zjarr me të tjerat". Dhe, duke i thirrur shërbëtorët e vet, ai i detyroi që ta mbjellin në kopshtin e tij. Po ju them, po ashtu njëjtë, Zoti ynë do t'i ruajë nga flaka e zjarrit ata të cilët punojnë me drejtësi, kushdo qofshin ata".

80

"Më thuaj, ku ka banuar Jobi, nëse jo në Uza ndërmjet idhujtarëve? E në kohën e përmbytjes, si shkruan Moisiu? Më thuaj. Ai tha: "Ndou, vërtet, e ka gjetur mëshirën tek Zoti". Babai ynë Abrahami babain (e vet) e ka pasur të pafë, ngase ai i ka punuar edhe i ka adhuruar idhujt e rrejshëm. Loti ka jetuar në mesin e njerëzve me më të këqijat vese dhe adete në botë. Danieli, si fëmijë, me Hananin, Azariun dhe Mikaelin, ka qenë i marrë si i robëruar tek Nabukadonozori, në atë mënyrë sa që ata i kanë patur vetëm dy vjet kur janë marrë dhe kanë qenë të edukuar në mesin e shumë shërbëtorëve idhujtarë.

Atëherë Isusi tha: "Pasha Zotin e gjallë, mëkat më i madh është të harruarit e fjalës së Zotit, me të cilën Ai i ka krijuar të gjitha gjërat dhe me të cilën Ai ta afron jetën e përjetshme".

Me të thënë këtë Isusi e tha lutjen; e pas lutjes së tij, ai tha: "Nesër na duhet të kalojmë në Samari, ngase ashtu më ka thënë engjëlli i shenjtë i Zotit".

Një ditë herët në mengjes, Isusi arriti afër bunarit, të cilin e kishte punuar Jokobi dhe ia kishte dhënë të birit të tij Josefiti. Isusi, duke qenë i lodhur nga rruga, i dërgoi nxënësit e tij në qytet për të blerë ushqim. Dhe, kështu, ai u ul afër bunarit, në gurin e bunarit. Dhe, ja, vjen gruaja samariase në bunar për të marrë ujë.

Isusi i tha gruas: "Më jep të pi". Gruaja u përgjigj: "Po a nuk ke turp që ti, duke qenë hebre, kërkon nga unë që të pish, duke e ditur se unë jamë grua samariane?".

Isusi u përgjigj: "Oj grua, po ta dije ti, se cili është ai i cili kërkon prej teje që të pijë, ndoshta ti atë do ta pyesje për të pitë".

Gruaja e pyeti: "Po si do të më kishte dhënë ti që të pi, duke qenë se ti nuk ke enë as litarë për ta nxjerrë ujin, kurse bunari është i thellë?".

Isusi u përgjigj: "Oj grua, kushdo që pi ujë nga ky bunar etja i kthehet përsëri, e cilido që e pi ujin të cilin ia jap unë, ai më etje nuk ka; por, atyre të cilët kanë etje, atyre u jap të pinë, ashtu që ata shkojnë në jetën e amshuar".

Atëherë tha gruaja: "O zotëri, ma jep atë ujë tëndin".

Isusi tha: "Shiko thirrë burrin tënd, e unë do t'ju japë që të dyve që të pini". Gruaja tha: "Unë nuk kam burrë".

Isusi u përgjigj: "Po, a e the të vërtetën, ngase ti i ke pasur pesë burra, e ai të cilin e ke tanim nuk është burri yt".

Gruaja u shtang kur e dëgjoji këtë, dhe tha: "Zotëri, tani e shoh se (ti) je profet; më thuaj të lutem: hebrejtë e kryejnë lutjen (e tyre) në malin e Simait, në Tempullin e ndërtuar prej Sollomonit në Jerusaleem, dhe thonë se (njerëzit) aty dhe më askund tjetër nuk e gjejnë miradashjen dhe mëshirën e Zotit. Populli ynë në ato male adhuron dhe thotë se vetëm në malet e Samarisë duhet të kryhet adhurimi. Cilët janë adhuruesit e vërtetë?".

82

Atëherë Isusi rënkoi dhe qau, duke thënë: "Medet për ty o Judejë, ngase ti feston duke thënë: "Tempulli i Zotit, Tempulli i Zotit, e jeton sikur Zot të mos kishte, plotësisht i je dorëzuar kënaqësi edhe fitimeve të botës; ngase kjo grua në Ditën e gjykimit për në ferr do të gjykojë, ngase kjo grua kërkon që ta mësojë lavdin edhe mëshirën para Zotit".

Dhe, duke iu kthyer gruas, tha: "Oj grua, ju samarianët e adhuroni atë çka ju nuk e dini, e ne hebrejtë adhurojmë atë çka ne e dimë. Me të vërtetë po të them, se Zoti është Shpirti i së vërtetës, dhe ashtu në shpirt edhe në të vërtetën Ai duhet të adhurohet. Ngase, premtimi i Zotit është bërë në Jerusaleem, në Tempullin e Sollomonit, e jo gjetiu. Por, më beso, do të të vijë koha kur Zoti do ta japë mëshirën e Vet në një qytet tjetër, dhe në çdo vend do të jetë e mundur që (Ai) në të vërtetën të adhurohet. E, Zoti, në çdo vend lutjen e vërtetë do ta pranojë me mëshirë".

Gruaja tha: "Ne e presim Mesinë; kur të vijë ai, ai do të na mësojë".

Isusi Pyeti: "A e di ti grua se duhet të vijë Mesia?"

Ajo u përgjigj: "Po, zotëri".

Atëherë Isusi u gëzua dhe tha: "Me sa shoh unë, oj grua, ti je besimtare: dije atëherë se në fenë e Moisiut do të jetë i shpëtuar secili i cili është i zgjedhuri i Zotit; prandaj është e nevojshme që ti të dish për ardhjen e Mesisë".

Gruaja tha: "O zotëri, ndoshta ti je Mesia".

Isusi u përgjigj: "Unë, natyrisht se i jam dërguar shtëpisë së Izraelit, si profet i shpëtimit; por, pas meje do të vijë Mesia për tërë botën, i dërguar prej Zotit. Për të Zoti e ka krijuar botën. E atëherë në tërë botën do të adhurohet Zoti, dhe mëshira aq do të pranohet, saqë, viti i jubiletit, i cili tani vjen në çdo njëqind vjet, nga ana e Mesitit do të reduktohet në çdo vit dhe në secilin vend". Atëherë gruaja e la enën dhe vrapoi në qytet, për të lajmëruar se ç'kishte dërguar prej Isusit.

83

Derisa gruaja bisedonte me Isusin, erdhën nxënësit e tij dhe u habitën se si Isusi bisedon ashtu me gruan. Megjithatë asnjëri nuk i tha: "Përsë ti ashtu flet me gruan samariane?"

Më vonë, pasi shkoi gruaja, ata thanë: "Zotëri, eja dhe ha".

Isusi tha: "Mua më duhet që të ha tjetër ushqim".

Atëherë i thanë nxënësit njëri-tjetrit: "Ndoshta ka biseduar ndonjë drumtarë me Isusin dhe ka shkruar për t'i sjellë ushqim. Dhe ata e pyetën atë i cili e shkruan këtë dhe i thanë: "A ka qenë këtu kushdo o Barnabë, i cili do të mund t'i sillte ushqim zotërit?"

Atëherë u përgjigj ai i cili (këtë e) shkruan: "Këtu nuk ka qenë askush tjetër përveç gruas të cilën e patë. E cila këtë enë të zbrazët e sollti për ta mbushur me ujë". Atëherë nxënësit mbetën të hutuar duke e pritur rezultatin e fjalëve të Isusit. Në këtë Isusi tha: "Ju nuk e dini se ushqimi i vërtetë është kryerja e vullnetit të Zotit; ngase nuk është buka ajo e cila e mban njeriun, ia jep jetën, por më parë fjala e Zotit, me vullnetin e Tij. Dhe kështu, për këtë arsye nuk hanë engjëjt e shenjët, por jetojnë të ushqyer vetëm me vullnetin e Zotit. Kështu në, Moisiu, Ilia e edhe të tjerët, kemi qenë dyzet ditë dhe dyzet net pa kurrfarë ushqimi".

Dhe duke i ngritur sytë e vet, Isusi tha: "Edhe sa ka deri te korret?"

Nxënësit u përgjigjën: "Tre muaj".

Isusi tha: "Shikoni se si tani është kodra e bardhë nga kokrrat (e drithit); me të vërtetë po ju them se sot do të bëhet korre e madhe". Dhe, ai atëherë tregoi turmën e madhe, e cila kishte ardhur që ta shohin. Ngase, kur ka shkruar gruaja në qytet, të tërë qytetin e ka vënë në lëvizje duke folur: "O njerëz, ejani ta shihni profetin e ri të dërguar prej Zotit për shtëpinë e Izraelit"; dhe ajo u ka rrefyer krejt ç'kishte dërguar prej Isusit. Kur erdhën ata atje, ata e përbeuan Isusin që të qendroj tek ta; dhe ai hyri në qytet ku qendroi dy ditë, duke i shëruar të gjithë të sëmurët, edhe duke i mësuar për mbretërinë e Zotit.

Pastaj qytetarët i thanë gruas: "Ne më shumë u besojmë fjalëve edhe mrekullive të tij sesa asaj çka thua ti; ngase ai gjithsesi se është një i shenjt i Zotit, profet, i dërguar për shpëtimin e ayre të cilët do t'i besojmë".

Pas luftës së mesnatës nxënësit iu afruan Isusit dhe ai u tha: "Kjo natë do të

jetë në kohën e Mesitit, të Dërguarit të Zotit, jubile për çdo vit – e cila tani vjen për çdo njëqind vjet. Prandaj unë nuk dëshiroj që ne të fitemë, por që të bëjmë lutje duke i përlur kokat tona njëqind herë, duke ia shprehur nderimet Zotit tonë, të Fraqshmit edhe të Mëshirshmit, i Cili është i bekuar përgjithmonë, dhe për këtë secilin herë të themi: "Unë Ty të pranoj, Zotin tonë të veiem, i Cili nuk ke patur fillim e as që do të kesh kurrnjehere përfundim; ngase me mëshirën Tënde (të madhe) të gjitha sendeve ua ke dhënë fillimin e tyre, kurse me drejtësinë Tënde, Ti do t'ua japësh të gjithave përfundimin e tyre; kjo nuk ka ngjashmëri me njerëzit, ngase në mirësinë Tënde të pakufishme, Ti nuk i nënshtrorsh lëvizjes, as kurrfarë rastësie. Ke mëshirë ndaj nesh, ngase Ti na ke krijuar, e ne jemi vepra të duarve të Tua".

84

Me të bërë lutjen Isusi tha: "Ta falënderojmë Zotin, që në këtë natë na dha mëshirë të madhe: për atë se Ai dha që të kthehet koha e cila duhet të kalojë në këtë natë në të cilën ne e kemi bërë lutjen së bashku me të Dërguarin e Zotit. E unë e dëgjova zërin e tij".

Nxënësit u gëzuan shumë kur e dëgjuan këtë dhe thanë: "Zotëri, mësona diçka prej parimeve të kësaj nate".

Atëherë Isusi tha: "A e keni parë ndojëherë të përzier baglën me balsamim?"

Ata u përgjigjën: "Jo zotëri, ngase askush nuk është aq i marrë dhe të punojë puntë të tillë".

"Po, po ju them se në botë ka pasur të marrë edhe më të mëdhenj", tha Isusi, "ngase ata shërbimin ndaj botës e kanë

përzier me shërbimin ndaj Zotit. Kështu shumica e jetës së pamëkate, kanë qenë të mashtruar nga Satana, dhe derisa ata u janë lutur atyre u është ngatëruar puna e kësaj bote, pas çkafit ata në atë kohë janë bërë të neveritshëm para Zotit. Më thoni, kur ju pastrohni për t'u lutur, a kujdeseni që të mos ju prek kurrfarë sendi i papastër? Po, gjithsesi. Por, ç'bëni ju derisa e kryeni lutjen? Ju e pastroni shpirtin tuaj nga mëkati me mëshirën e Zotit. A kishit dashur, pra, atëherë derisa ta kryeni lutjen, që të flitni për gjërat e botës? Rruajuni që të mos bëni ashtu, ngase secila fjalë e kësaj bote bëhet ndyjetësirë e jashtëqitjes së djallit në shpirtin e atij i cili flet".

Atëherë nxënësit u dridhën, ngase ai me vullnin e shpirtit fliste, dhe ata thanë: "O zotëri, çka do të bëjmë, nëse, derisa ne ta kryejmë lutjen, vjen miku që të flasë me ne?"

Bartolomeu tha: "Por çka nëse ai ofendohet edhe shkon rugës së tij, kur e sheh se ne me të nuk flasim?"

Isusi u përgjigj: "Nëse ofendohet, më besoni se ai nuk është mik juaj e as besimtar, por më parë është mosbesimtar dhe pasues i Satanës. Më thoni, nëse ju shkonti të bisedoni me ruajtësin e kuajve të Herodit, dhe e gjeni se si i flet Herodit në vesh, a do të kishit qenë të ofenduar nëse ai u lë që të pritni? Sigurisht se jo; por do t'ju vinte mirë që ta shihni mikun tuaj në mëshirën e mbretit. A është kjo e vërtetë?", tha Isusi.

Nxënësit u përgjigjën: "Më se e vërtetë".

Atëherë Isusi tha: "Vërtet, po ju them se secili kur lutet flet me Zotin. A është e drejtë që ju ta lini bisedën me Zotin për të folur me njeriun? A është e drejtë që miku juaj të jetë i ofenduar nga

kjo arsye, për atë se ju keni më shumë konsideratë ndaj Zotit, sesa ndaj tij? Besomëni, nëse ai ofendohet kur duhet të presë, ai është shërbëtor i mirë i djallit. Ngase, djalli (është ai i cili) dëshiron që të harrohet Zoti për njerëz. Pasha Zotin e gjallë, në secilin punë të mirë, ai i cili i frikësohet Zotit duhet që ta ndajë veten prej punëve të kësaj bote, ashtu që të mos e prish veprën e mirë”.

85

“Nëse njeriu punon keq ose flet keq, e nëse ndokush shkon që ta përmirojë edhe ta pengojë punën e tillë, ç'bën një person i tillë?”, pyeti Isusi. Nxënësit u përgjigjën: “Ai bën mirë, ngase ai i shërben Zotit, i Cili e kërkoi ndalimin e së keqes, ashtu siç Dielli përherë e kërkoi mënjanimin e territ”. Isusi tha: “E unë ua them të kundërtën; kur dikush bën mirë dhe flet mirë, kushdo që kërkoi ta pengojë me ndonjë pretekst, se nuk është më mirë, ai i shërben djallit, aq më shumë, ai bëhet rival i tij, ngase djalli nuk shkon pas asgjë tjetër përveç që ta pengojë secilin punë të mirë. Po çka dua t'ju them unë tani? Unë dua t'ju them, siç ka thënë profeti Sollomon, i shenjtë edhe mik i Zotit: “Prej një mijëve të cilët ju i njihni, vetëm njeri do t'u mbetet mik”. Atëherë, tha Mateu: “Atëherë nuk do të jemi në gjendje që ta duam njëri-tjetrin”. Isusi u përgjigj: “Vërtet, po ju them se asgjë nuk lejohet që të urreni përveç mëkatit, ashtu që as Satanën nuk mund ta urreni si krijesë të krijuar prej Zotit, por më parë si armik të Zotit. A e dini përse? Unë do t'ju them; për shkak se Satana është krijesë e Zotit dhe e krejt çka Zoti e ka krijuar është mirë dhe e përsosur. Prandaj, kush i urren krijesat, e urren edhe Krijuesin, por, mik i është çështje e individualitetit, i cili nuk mund

të gjindet lehtë, e lehtë mund të humbet. Ngase, mik i nuk do të lejohet kundër atij të cilit e do. Ruajuni, të keni kujdes dhe mos e zgjidhni për mik atë i cili nuk e do ate të cilit ju e doni. A e dini ju se çdo të thotë mik i? Miku nuk do të thotë asgjë tjetër përveç, mjek i shpirtit. Dhe, kështu, sikur që njeriu rralë e gjen mjekun e mirë, i cili e njih sëmudjen edhe di ta përgatis barin, po ashtu janë të rralë miqtë të cilët i dinë të metat edhe dinë se si të shpihet drejt së mirës. Por, e keqja është në atë se ekzistojnë shumë, të cilët kanë miq (por) të cilët shihen se nuk i shohin të metat edhe gabimet e miqëve të vet; të tjerët, i arsyejnë; e të tjerët i mbrojnë, me arsyeime të kësaj bote dhe çka është më së keqi, ekzistojnë miqtë të cilët ftojnë dhe u ndihmojnë miqëve të tyre që ata të mëkatojnë, përfundimi i të cilëve do të jetë i ngjashëm me poshtërsinë e tyre. Ruajuni që të mos merrni njerëz të tillë për miq, ngase ata vërtet janë armiq dhe vrasës të shpirtit”.

86

“Le të jetë miku yt i tillë: ashtu siç ai dëshiron që ty të drejtoj, ashtu edhe ai le ta pranojë qortimin; dhe ashtu siç ai dëshiron që t'i të heqësh dorë prej gjithave për hir të Zotit, po ashtu përsëri le të mbetet i kënaqur që ti heq dorë prej tij për shkak të shërbesës (sate) ndaj Zotit.

Por, më thomi, nëse njeriu nuk di se si të duhet Zoti, si do të di ai që ta dojë vetveten? Dhe si do të di ai që t'i dojë tjetër duke mos ditur që ta dojë vetveten? Me siguri se kjo është e pamundshme. Prandaj, kur ti ta zgjedh vetes dikë për mik (ngase, tejet është i mjerët i cili nuk e ka askënd për mik), shih që së pari ta shqyrtosh, jo punën e tij të mirë, jo

farefisin e tij të zgjedhur, jo familjen e tij të mirë, jo shtëpinë e tij të mirë, jo rrobat e tij të mira, jo elegancën dhe personalitetin e tij të hijshëm, as fjalët e tij të mira – ngase lehtë do të jesh i mashtruar. Por, shiko se sa ai Zoti i frikësohet, sa i urren ai gjërat e kësaj bote, sa i dëshiron veprat e mira dhe, mbi të gjitha, sa e urren ai trupin e vet personal, dhe kështu, ti lehtë do ta gesh mikun e vërtetë: nëse ai mbi të gjitha i frikësohet Zotit, edhe i urren mburrjet e kota të botës; nëse ai përherë do të jetë i preokupuar me vepra të mira dhe ta urrejë trupin e vet si armikun më të ashpër. E mikun e tillë (përsëri) nuk do ta duash aq sa e tërë dashuria jote të kalojë tek ai, ngase (kështu) ti do të bëhesh idhujtar. Por, duaje si dhuratë, të cilën Zoti ta ka dhuruar, ngase kështu Zoti (atë) do ta zbukurojë me mirëdhënie të mëdha. Me të vërtetë, po ju them, se ai i cili e ka gjetur mikun e vërtetë – e ka gjetur njerëz prej kënaqësive të parajsës; aq më tepër, i tillë është çelësi i parajsës”.

Tadja u përgjigj: “Po nëse njeriu ka mik, i cili nuk është ashtu siç thua, o zotëri? Çka duhet të bëjë ai? A duhet ai të heq dorë prej tij?”

Isusi u përgjigj: “Ai duhet të bëjë ashtu siç bën detari me anijen me të cilën noton aq gjatë sa sheh se ajo i është e lëvërditshme, derisa mikun shes se është humbja, atëherë e braktis. Kështu do të bësh ti me mikun tënd, i cili është më i keq se ti: Në ato punë të cilat për ty janë ofendim, lëre, që ty të mos lëshojë mëshira e Zotit”.

87

Medet për botën për shkak të mëkateve. Mëkatet patjetër duhet të

vijnë, sepse bota qendron mbi të meta dhe vese. Pra, medet për atë njeri nëpërmasë të të cilit arrin mëkati. Më mirë do të ishte për njeriun që përreth qafë ta kishte gurin e mullirit dhe të fundosejë në thellësitë e detit, sesa ta ofendojë fqin e vet. Nëse syri yt do të jetë shkak i mëkatit për ty, nxirre; ngase më mirë është që me njërin sy të shkosh në parajsë, sesa me të dytë në ferr. Nëse dora jote mëkaton, të njëjtin bëre; ngase më mirë në mbretërinë qiellore të shkosh me njërin këmbë ose me njërin dorë, sesa me të dy duart edhe të dy këmbët në ferr”.

Shimuni i quajtur Pjetër tha: “Zotëri, si duhet unë ta bëj këtë? Është e sigurt se për një kohë të shkurtër unë do të jem i copëtuar”.

Isusi u përgjigj: “O Pjetër, mënjanoje konsideratën e ndjenjës dhe ti menjëherë do ta gjejësh të vërtetën. Ngase, ai që të mëson është syri yt, ai që të ndihmon që të punosh është këmba jote, dhe ajo që të ndihmon për të gjitha, është dora jote. Prandaj, kur janë të tillë, për ty janë rast për mëkatin; ngase, më mirë është për ty që të shkosh në parajsë i padije, me disa (pak) vepra dhe i varfër, sesa të shkosh në ferr i mençur, me vepra të mëdha dhe i pasur. Të gjitha ato që mund të pengojnë që t'i shërbesh Zotit, largojë nga vetja, siç i largon njeriu të gjitha ato që e pengojnë të parët”.

Me të thënë këtë Isusi e ftoi Pjetrin atëherë vetes edhe i tha: “Nëse gabon vëllai yt ndaj teje, shko dhe përmiroje. Nëse përmirohet, ti gëzohu, ngase e ke bërë për vete vëllain tënd; por nëse ai nuk përmirohet, shko sërish dhe ftoj dy dëshmitarë, që sërish ta qortojnë; nëse ai nuk përmirohet, shko dhe këtë thuaja kishës; Dhe nëse nuk përmirohet,

Ilogarite për mosbesimtar dhe për këtë mos bano më nën një kulm me të, mos ha pranë së njëjtës tryezë në të cilën ha edhe ai dhe ti mos fol me të, dhe nëse ti e di se ku ai e vë këmbën e tij kur ec, ti këmbën tënde aty mos e vë”.

88

“Por, ti mos u ngut për më mirë; më me dëshirë thuaj kështu: “Pjetër, Pjetër, po të mos të kishite ndihmuar Zoti me mëshirën e Tij, ti më i keq se ai do të kishë qenë”.

“Pjetri u përgjigj: “Si duhet ta përmitësoj?”

Isusi u përgjigj: “Në mënyrën në të cilën ti me dëshirë do ta korrigjoje veten. Më beso Pjetër, ngase me të vërtetë po të them, kurdo që me mëshirë do ta korrigjosh vëllain tënd, ti mëshirën e Zotit do ta marrësh dhe kështu, fjalët e tua do të sjellin ndonji fryt; por, nëse ti këtë e bën me ashpërsi, ti ashpër do të jesh i ndëshkuar me drejtësinë e Zotit dhe nuk do të ketë frytë. Më thuaj Pjetër: “Ato enë prej dheu, në të cilat të varfërit e ziejnë ushqimin e tyre – a i pastrojnë ndoshta ata me gurë apo me çekan hekuri? Me siguri se jo, veç para i pastrojnë me ujë të nxehtë. Enët me hekur thyhen në copa, kurse gjërat prej druri, i djeg zjarri; derisa njeriu me mëshirë përmitësohet. Prandaj, kur ta përmitësosh vëllain tënd, thuaj vetes: “Nëse Zoti nuk më ndihmon, unë do t’i bëj nesër të gjitha edhe më keq sesa që i ka bërë ky sot”.

Pjetri pyeti: “Sa herë më duhet që t’ia fali vëllit tim, o zotëri?”

Isusi u përgjigj: “Aq herë sa ai me dëshirë do ta kishite falur ty”.

Pjetri tha: “Shtatë herë në ditë?”

Isusi u përgjigj: “Jo vetëm shtatë, por shtatëdhjetë here shtatë do t’ia falish

për çdo ditë; sepse ai i cili falë, atij do t’i falet, e ai i cili mallkon do të jetë i mallkuar”.

Atëherë tha ai i cili këtë e shkruan: “Medet për princa!” Ngase ata në ferr do të shkojnë”.

Isusi e qortoi duke i thënë: “U bëre i marrë, o Barnabë, me këtë që e the. Me të vërtetë, po të them, se larja nuk i nevojitet trupit, xhemi kalit, timoni anijes, ashtu siç i nevojitet princi shtetit. Dhe, nga e cila arsye Zoti e ka dhënë Moisiun, Joshuan, Samjuelin, Davidin dhe Solomomonin, edhe aq të tjerë, të cilët e kanë kaluar gjykimin? Të tillëve Zoti ua ka dhënë shpatën për ta çrënjosur padrejtësinë”. Atëherë tha ai i cili e shkruan këtë: “Po si do të jepet gjykimi me qortim, duke falur?”

Isusi u përgjigj: “Secili nuk është gjykatës, o Barnaba; ngase vetëm gjykatësi i takon që t’i gjykojë të tjerët. E gjykatësi duhet t’i gjykojë fajtorët, ashtu siç urdhëron babai që t’i pritë pjesa e kalbur të birit të tij, e që i tërë trupi të mos shkatërrohet”.

89

Pjetri pyeti: “Sa më duhet ta pres vëllanë tim që të pendohet?”

Isusi u përgjigj: “Aq sa ti do të ishe i prituar”.

Pjetri tha: “Këtë nuk do ta kuptojë secili; prandaj na thuaj më qartë”.

Isusi u përgjigj: “Priteni vëllanë tuaj, aq sa e pret Zoti”.

“As ata këtë nuk do ta kuptojnë”, tha Pjetri.

Isusi u përgjigj: “Prite aq sa ai ka kohë që të pendohet”.

Atëherë Pjetri u pikëllua, edhe të tjerët po ashtu, ngase ata nuk e kuptuan domethënien. Në këtë Isusi u përgjigj: “Sikur të kishit rezonim të shëndoshë

dhe ta dinit se ju jeni mëkatarë, nuk do të mendonit që ta ndani zemrën tuaj nga çka ti ke pyetur. Feja është vull me të cilën Zoti i vulosë të zgjedhurit e Tij; atë vull Ai ia ka dhënë të Dërguarit të Vet, nga duart e të cilit secili, i cili është i zgjedhur, e ka pranuar fenë. Ngase, ashtu siç është Zoti Një, ashtu edhe feja është një. Prandaj Zoti, meqenëse para të gjitha gjërave e ka krijuar të Dërguarin e Vet, atij ia ka dhënë para së gjithash, fenë, e cila është e ngjashme me Zotin dhe me krejt atë çka Zoti ka bërë edhe ka thënë. Dhe, kështu, besimtari me fe i sheh më mirë të gjitha gjërat sesa dikush që sheh me sytë e tij; ngase sytë mund të gabojnë, aq më tepër, ata gati gjithmonë gabojnë; derisa feja nuk gabon kurrë, ngase ajo e ka për bazë Zotin edhe fjalën e Tij. Më beso se me fe kanë shpëtuar të gjithë të zgjedhurit e Zotit. E, është e sigurt se pa fe është e pamundur për këdoqoftë që ta kënaqë Zotin. Për këtë Satana nuk kërkon që ta redukojë në zero agjërimin edhe lujjen, mëshirimin edhe haxhin, jo, ai më rrallë (madje edhe) i shtynë mosbesimtarët për këtë, ngase ai e gjen kënaqësinë kur e sheh njeriun se si punon pa pagesë. Ndërkohë, ai përzmërsisht mundohet që ta shkatërojë fenë, për ç’shak (edhe) fenë po ashtu duhet mbrojtur përzmërsisht, e rruga më e sigurt do të jetë që të hiqet dorë nga “pse”-hu, meqenëse “pse”-hu e ka dëbuar Satanën prej parajsë, edhe e ka ndryshuar Satanën prej engjëllit më të bukur në djallë të tmerrshëm”.

Atëherë tha Gjoni: “Po si do të heqim dorë prej “përse”, duke marrë parasysh se kjo është porta e diturisë?”

Isusi u përgjigj: “Përkundrazi, “përse” më parë është porta e ferrit”.

Nxënësit thanë: “Një pjesë e kuptojmë, e një pjesë nuk e kuptojmë”.

Tha Isusi: “Cila është pjesa të cilën nuk e kuptoni?”

Ata u përgjigjën se: “shumica të cilët e kryejnë lujjen edhe haxhin, janë të mallkuar”.

Atëherë Isusi tha: “Me të vërtetë, unë po ju them, se hipokritët edhe mosbesimtarët më shumë se miqtë e Zotit bëjnë lujje, më shumë japin lëmshë edhe agjërojnë. Por, meqenëse ata nuk kanë fe, ata nuk janë në gjendje që të pendohen për dashuri ndaj Zotit, dhe kështu, ata janë të mallkuar”.

Atëherë Gjoni tha: “Na mëso, në emër të dashurisë ndaj Zotit, për fe”.

Isusi u përgjigj: “Është koha që ta kryejmë lujjen e mëngjesit”. Ata u ngritën, u pastruan dhe ia bënë lujjen Zotit tonë, i cili përgjithmonë është i bekuar.

90

Kur lujja që kryer, nxënësit e tij përsëri i afruan Isusit dhe ai, me të

hapur gojën, tha: “Afroju më afër Gjon, ngase unë sot do të të flas ty për krejt çka ti ke pyetur. Feja është vull me të cilën Zoti i vulosë të zgjedhurit e Tij; atë vull Ai ia ka dhënë të Dërguarit të Vet, nga duart e të cilit secili, i cili është i zgjedhur, e ka pranuar fenë. Ngase, ashtu siç është Zoti Një, ashtu edhe feja është një. Prandaj Zoti, meqenëse para të gjitha gjërave e ka krijuar të Dërguarin e Vet, atij ia ka dhënë para së gjithash, fenë, e cila është e ngjashme me Zotin dhe me krejt atë çka Zoti ka bërë edhe ka thënë. Dhe, kështu, besimtari me fe i sheh më mirë të gjitha gjërat sesa dikush që sheh me sytë e tij; ngase sytë mund të gabojnë, aq më tepër, ata gati gjithmonë gabojnë; derisa feja nuk gabon kurrë, ngase ajo e ka për bazë Zotin edhe fjalën e Tij. Më beso se me fe kanë shpëtuar të gjithë të zgjedhurit e Zotit. E, është e sigurt se pa fe është e pamundur për këdoqoftë që ta kënaqë Zotin. Për këtë Satana nuk kërkon që ta redukojë në zero agjërimin edhe lujjen, mëshirimin edhe haxhin, jo, ai më rrallë (madje edhe) i shtynë mosbesimtarët për këtë, ngase ai e gjen kënaqësinë kur e sheh njeriun se si punon pa pagesë. Ndërkohë, ai përzmërsisht mundohet që ta shkatërojë fenë, për ç’shak (edhe) fenë po ashtu duhet mbrojtur përzmërsisht, e rruga më e sigurt do të jetë që të hiqet dorë nga “pse”-hu, meqenëse “pse”-hu e ka dëbuar Satanën prej parajsë, edhe e ka ndryshuar Satanën prej engjëllit më të bukur në djallë të tmerrshëm”.

Atëherë tha Gjoni: “Po si do të heqim dorë prej “përse”, duke marrë parasysh se kjo është porta e diturisë?”

Isusi u përgjigj: “Përkundrazi, “përse” më parë është porta e ferrit”.

Nxënësit thanë: “Një pjesë e kuptojmë, e një pjesë nuk e kuptojmë”.

Tha Isusi: “Cila është pjesa të cilën nuk e kuptoni?”

Ata u përgjigjën se: “shumica të cilët e kryejnë lujjen edhe haxhin, janë të mallkuar”.

Atëherë Isusi tha: “Me të vërtetë, unë po ju them, se hipokritët edhe mosbesimtarët më shumë se miqtë e Zotit bëjnë lujje, më shumë japin lëmshë edhe agjërojnë. Por, meqenëse ata nuk kanë fe, ata nuk janë në gjendje që të pendohen për dashuri ndaj Zotit, dhe kështu, ata janë të mallkuar”.

Atëherë Gjoni tha: “Na mëso, në emër të dashurisë ndaj Zotit, për fe”.

Isusi u përgjigj: “Është koha që ta kryejmë lujjen e mëngjesit”. Ata u ngritën, u pastruan dhe ia bënë lujjen Zotit tonë, i cili përgjithmonë është i bekuar.

Në këtë, Gjoni heshti, kur Isusi shtoi: "Kur e di se Zoti e ka thënë çështjen, cili je ti o njeri, që ti vërtet të thuash, "përse ke thënë kështu, o Zot: përse Ti kështu ke bërë?" A do t'i thotë ndoshta ena prej dheut punuesit të saj: "Përse më ke punuar që ta mbajë ujën, e jo që të mbaj balsamin?" Me të vërtetë, po të them, është e nevojshme që kundër çdo provokimi të forcoheni me këtë fjalë, duke thënë: "Zoti ka thënë kështu!"; "Zoti kështu e ka bërë; "Zoti do kështu", ngase kështu duke vepruar do të jetosh sigurisht".

91

Në këtë kohë në Judejë ishte trazirë e madhe, për shkak të Isusit. Ushtria romake, përmes veprimtimit të Satanës, i ka alarmuar hebrenjtë, duke thënë se Isusi është Zot, i cili ka ardhur për t'i vizituar. Në këtë u bë tolluvi e madhe saqë për dyzet ditë e tërë Judeja ishte nën armë; ashtu që është ngritur biri kundër babës edhe vëllai kundër vëllait, për atë se disa thoshin se Isusi është Zot i cili ka ardhur në tokë; të tjerët thoshin: "përkundrazi, ai është i biri i Zotit", e të tjerët thoshin: "Jo, ngase Zoti nuk ka ngjashmëri me njeriun, prandaj edhe nuk lind fëmijë; por, Isusi nga Nazarethi është profet i Zotit".

E kjo rrëmuje u bë për shkak të çuditrave të mëdha të cilat i bëri Isusi. Pas kësaj, për qetësimin e popullit, ka qenë e nevojshme që kryepriifti të kalurojë gjatë procesionit i veshur me rrobat e tija priftërore, me emrin e bekuar të Zotit, teta *gramin* (sic) në ballin e tij. E në të njëjtën mënyrë kanë kaluar guvernatori Pilat edhe Herodi.

Kur e kuptuan këtë, guvernatori edhe kryepriifti zbritën nga kuajt edhe ia dërguan lajmëtarin Herodit, i cili po ashtu kishte dalë për ta gjetur Isusin, në mënyrë që të qetësohej rebelimi i popullit. Pas kësaj e kërkuan dy ditë në shkretëtirën afër Jordanit, e në të tretën ditë e gjetën, afër orës së mesditës, kur ai po passtrohej me nxënësit e vet për luajtjen e mesditës sipas Librit të Moisiut.

Isusi fort u çudit, duke parë gjithë ata njerëz të cilët e kishin mbushur vendin, dhe u tha nxënësve të vet: "Ndoshta Satana e ka ngritur rebelimin në Judejë, le të jetë Zoti i kënaqur, që ta marrë prej Satanës pushtetin, të cilin ai e ka mbi mëkatat".

Dhe, kur ai e tha këtë, turma u afrua, e kur e njohën, filluan të bërtasin: "Mirëse vjen, o Zoti ynë!", dhe ata filluan t'i shprehin nderime si Zotit. Në këtë Isusi fort kumboi: "Zhdokuni para meje o të marrë, ngase unë frikësohem që toka të mos hapet edhe të më gllabërojë me ju, për shkak të fjalëve tuaja të neveritshme!" Atëherë njerëzit u frikësuan dhe filluan të qajnë.

93

Atëherë Isusi, duke e ngritur dorën e vet, në shenjë qetësie, tha: "Me të vërtetë, ju shumë keni gabuar, o izraaelit, duke më quajtur mua, njeriun, për Zot të juajin. E unë frikësohem se për këtë Zoti do të mund të shkatonte fatkeqësi të madhe mbi tërë qytetin, duke ia dhënë në robëri të huajve. O një mijë herë Satan i mallkuar, që i ke nxitur për këtë!"

Me të thënë këtë Isusi me të dy duart i mëshoi fytyrës së vet, dhe u shakktua zhurmë aq e madhe nga të qarët, saqë më askush nuk mund të dëgjonte se ç'thoshte Isusi. Pas kësaj ai i

ngriti edhe njëherë duart e veta në shenjë qetësie, dhe meqenëse populli u qetësua nga të qarët, ai tha edhe njëherë: "E pranoj para qiellit, edhe ftoj për dëshmitarë krejt çka jeton mbi tokë, se për mua është e huaj krejt ajo ç'keni thënë ju; meqenëse, unë jam (vetëm) njeri i lindur nga gruaja e vdekshme e nënshtruar gjykimt të Zotit, duke i vuajtur vuajtjet e ngrënies dhe të gënjimit, të ftohtit dhe të nxehësisë, sikurse edhe (të gjithë) njerëzit e tjerë. Prandaj, kur të vijë Zoti për të gjykuar, fjalët e mia do ta shpajnë si shpata secilin (prej atyre) të cilët besojnë se unë jam më shumë se njeri".

Dhe, me të thënë këtë, Isusi pa shumë kalorës duke ardhur, me ç'rast pa se vjen guvernatori me Herodin dhe kryepriiftin.

Atëherë Isusi tha: "Ndoshta edhe unë po ashtu jam çmendur".

Kur mbërrini atje guvernatori me Herodin dhe priftin, të gjithë zbritën dhe bënë rreth përreth Isusit, ashtu që ushtarët nuk mundën ta mbajnë popullin, i cili dëshironte që ta dëgjojë Isusin duke folur me priftin.

Isusi iu afrua priftit me nderime, por ai dëshiroi që të përulet edhe që ta adhurojë Isusin, kur Isusi bërtiti: "Ruaju nga kjo ç'bën, prift, pashtë Zotin e gjallë! Mos mëkato ndaj Zotit tonë!"

Prifti u përgjigj: "Tanim Judeja është tejet e shqetësuar, me shenjat e tua edhe me mësimin tënd, saqë ata bërtasin se ti je Zoti; prandaj unë, i shtyrë nga populli, kam ardhur këtu me guvernatorin romak edhe mbretin Herod. Ne të lusim, thellësisht nga zemra, që ta qetësosh kryengritjen, e cila është ngritur për shkak teje. Ngase, disa thonë se ti je Zoti, disa thonë se ti je i biri i Zotit, e disa thonë se ti je profet".

Isusi u përgjigj: "E ti, o kryepriifti i Zotit, përse ti nuk e ke qetësuar këtë rebelim? Po a ke lojtur edhe ti po ashtu nga mendte? Po a kështu ka rënë në harresë të profetizuarit për ligjet e Zotit, o e mjera Judejë, prej Satane e mashtruar".

94

Dhe, me të thënë këtë, Isusi përsëri tha: "Unë dëshmoj para qiellit edhe ftoj për dëshmitarë krejt ç'jeton në tokë, se për mua është e huaj krejt ç'kanë thënë njerëzit për mua, përkatësisht, se unë jam (diç) më shumë se njeri. Ngase, unë jam njeri, i lindur prej gruas, i nënshtruar gjyqimit të Zotit; i cili jeton këtu si edhe njerëzit e tjerë, i nënshtrua vujajtjeve të zakonshme. Pasha Zotin e gjallë, para të Cilit qëndron shpirti im, ti shumë ke gabuar, o priift, kur e the këtë. Zoti qoftë i kënaqur që mbi qytetin e shenjtë të mos vijë hakmarrje e madhe për këtë mëkat".

Atëherë tha priifti: "Zoti të na falë, e ti lutu për ne".

Atëherë guvernatori dhe Herodi thanë: "Zotëri, është e pamundur që njeriu të bëjë atë ç'bën ti; prandaj, këtë ç'e flet ti, ne nuk e kuptojmë".

Isusi u përgjigj: "Ajo çka e thua ti është e vërtetë, ngase Zoti në njeriun e prodhon të mirën, ashtu siç e prodhon Satana të keqen. Ngase njeriu është si punëtor, në të cilën secili hyn me pëlqimin e tij, punon edhe shet në të. Por, më thuaj guvernator, edhe ti, o mbret, ju këtë e thoni për shkak se i jeni të huaj Ligjit tonë: ngase po ta lexonit (ju) testamentin edhe besëlidhjen e Zotit tonë, (ju) do ta kishtit parë se Moisiu me shkop ka bërë që uji në gjak të shndërrohet, pluhuri në pleshia, vesa në oleinë, e drita në errësirë. Ai ka bërë që bretkocat edhe mijtë të vijnë në Egjipt, të

Isusi tha: "Atje është shkruar se Zoti ynë vetëm me fjalën e Vet i ka krijuar të gjitha gjërat".

"Saktë, kështu është", tha priifti.

Isusi tha: "Atje është shkruar se Zoti është i padukshëm dhe i fshehur nga mendia e njeriut, duke marrë parasysh se Ai është i parup, i pa bashkuar, i pandryshueshëm".

"Kjo vërtet është kështu", tha priifti.

Isusi tha: "Atje është shkruar se si qiejt edhe toka nuk mund ta mbajnë, duke marrë parasysh se Zoti ynë është i pakufishëm".

"Kështu ka thënë profeti Soltomon, o Isus", tha priifti.

Isusi tha: "Atje është shkruar se Zoti nuk ka nevoja, nga se nuk ha, nuk fle dhe nuk vuanë prej asnjë mungese".

"Ashtu është", tha priifti.

Isusi tha: "Atje është shkruar se Zoti ynë është çdokund dhe se nuk ka kurrfarë zoti tjetër, përveç Tij, i Cili bën krejt ç'të dojë".

"Ashtu është shkruar", u përgjigj priifti.

Atëherë Isusi, duke i ngritur lart duart e veta, tha: "O Zotërues, o i yni Zot, dhe kjo është feja ime, me të cilën (unë) do të vijë në Gjykim: me dëshminë kundër secilit, i cili do ta besojë të kundërtën". Dhe, duke u kthar drejt popullit, ai tha: "Pendohuni, për shkak të krejt asaj çka tha priifti dhe çka është shkruar në Librin e Moisiut, besëlidhjen e Zotit, përgjithmonë – ju mëkatin e juaj mund ta shihni; ngase unë jam njeri i dukshëm dhe copë e argjilit, e cila ec neper toke, i vdekshëm, si edhe njerëzit e tjerë. Dhe unë e kam patur fillimin, edhe e kam fundin, edhe unë jam i tillë saqë as mizën ta krijojë përsëri nuk mundem".

Në këtë popull, të gjithë njëzëri, duke qarë, tha: "Ne kemi mëkatuar, o Zoti ynë, kundër Teje; ke mëshirë për ne". Dhe, ata të gjithë e lutën Isusin që ai të lutet për sigurinë e qytetit të shenjtë, që Zoti ynë në hidhërimin e Tij të mos ua jap popujve që ta shkelin. Pas kësaj, Isusi, duke i ngritur duart e veta, u lut për qytetin e shenjtë dhe popullin e Zotit. Të gjithë bërtitën: "Ashtu qoftë", "Amen".

96

Kur u krye lutja, priifti tha me zë: "Rri Isus, ngase ne duhet ta dimë se kush je ti, për shkak të qetësimi të popullit tonë".

Isusi u përgjigj: "Unë jam Isusi, biri i Mariës, prej farës së Davidit, njeri, i cili është i vdekshëm edhe i frikësohet Zoti, dhe unë kërkoi që Zoti t'i jepet nderi edhe lavdia".

Priifti u përgjigj: "Në Librin e Moisiut është shkruar se Zoti duhet që të na e dëgjojë Mesinë, për të na e lajmëruar atë se ç'do Zoti dhe që ta sjellë në botë mëshirën e Zotit. Për këtë unë të lus, na e thuaj të vërtetën, a je ti Mesia i Zotit, të cilin e presim?".

Isusi u përgjigj: "E vërtetë është se Zoti ashtu ka premtuar, por, unë asesi nuk jam ai, ngase ai është krijuar para meje, e do të vijë pas meje".

Priifti tha: "Prej shenjave të tua dhe fjalëve, ne gjithësi besojmë se ti je profet edhe i shenjt i Zotit, për çka unë, po të lutem në emrin e tërë Judesë edhe të Izraelit, që për dashurinë ndaj Zotit, të na thuash se në cilën formë do të vijë Mesia".

Isusi u përgjigj: "Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, unë nuk jam Mesia, të cilin e presin të

gjitha fiset e botës, ashtu siç i ka premtuar Zoti atit tonë Abrahamit, duke thënë: "Në farën tënde do t'i bekojë të gjitha fiset e botës". Ndërkaq, kur Zoti të më marrë nga bota, Satana përsëri do ta ngre këtë alarmë të mallkuar, ashtu që do të bëjë që mosbesimtarët të besojnë se unë jam Zot dhe bir Zoti, për ç'shkak, fjalët e mia dhe mësimet e mia do të njoftosen, ashtu që do të mbesin mezi i rridhjetë besimtarë. Në këtë, Zoti do të ketë mëshirë ndaj botës dhe do ta dërgojë të Dërguarin e Tij, për të cilin i ka krijuar të gjitha gjërat; i cili do të vijë me fuqi nga Jugu dhe do t'i shkatërrojë idhujt me idhujtarë; i cili dominimin do t'ia marrë Satanës, të cilin ai e ka mbi njerëzit. Ai me veti do ta sjellë mëshirën e Zotit, për shpëtimin e atyre të cilët do të besojnë në të, e do të jetë i bekuar ai i cili u beson fjalëve të tij".

97

"Edhe pse nuk jam i merituar që t'ia zgjidhë lidhëset, e kam fituar lavdin edhe mëshirën nga Zoti për ta parë".

Atëherë prifti foli me guvernatorin edhe mbretin, dhe tha: "Mos u pikëlloni, o Isus, i shenjtë i Zotit, ngase në kohën tonë më nuk do të ketë kesi tolllovie, duke marrë parasyshe se ne, do t'i shkruajmë Senatit të shenjtë të Romës, kështu që me dekretin e mbretit, askush më nuk do të quaj Zot apo bir Zoti".

Atëherë Isusi tha: "Unë nuk jam i ngushlluar me këto fjalë, ngase aty ku ju i shpresoni dritës, do të vijë errësira; ndërkaq, ngushëllimimi është ardhja e të Dërguarit, i cili do ta shkatërrojë secilin mendim të gabuar ndaj meje, e feja e tij do të zgjerohet dhe do ta përfshijë tërë botën, sepse kështu i ka premtuar Zoti atit tonë Abrahamit. E, ajo që më

ngushëllon, është se feja e tij nuk do të ketë përfundim, por Zoti do ta mbajë të paprekshme.

Prifti pyeti: "Pas ardhjes së të Dërguarit të Zotit, a do të vijnë të tjerë profetë?"

Isusi u përgjigj: "Pas tij, nuk do të vijnë profetë të vërtetë të dërguar prej Zotit, por do të vijë numër i madh profetësh të rrejshëm, për çka më vjen keq. Ngase Satana do t'i ngre ata me vendimin e drejtë të Zotit dhe ata do të fshihen nën pretekstin e Ungjillit tim".

Herodi pyeti: "Çfarë është ai vendim i drejtë i Zotit, e do të vijnë mosbesimtarë të tillë?"

Isusi u përgjigj: "I drejtë është, ngase secili që nuk do t'i besojë të vërtetës për shpëtimin e tij, do të besojë gënjeshtrës për mallkimin e vet. Prandaj, po ju them se bota gjithëherë i ka urrejtur profetët e vërtetë, e i ka dashur të rrejshmit, siç mund të shihet nga koha e Miheut dhe e Jeremisë. Ngase, secili e do të ngjashmin me vetveten".

Pastaj, tha prifti: "Si do të quhet Mesia dhe me çfarë shenji do ta lajmëroj ardhjen e tij?"

Isusi u përgjigj: "Emri i Mesisë është i mrekullueshëm, ngase Vetë Zoti ia ka dhënë, kur Ai e ka krijuar shpirtin e tij edhe e ka vënë në dritën e mbretërisë qiellore. Zoti ka thënë: "Prit Muhammed; ngase për ty do ta krijojë parajsën, tokën edhe shumësi krijesash, prej të cilave dhuartë të jap, ashtu që kushdo që do të të bekoj do të jetë i bekuar, e cili të mallkon, do të mallkohet. Kur të dërgoj në tokë, do të dërgoj si të Dërguarin sipërtimtar, e fjala jote e vërtetë do të jetë, ashtu që qiejt edhe toka do të shkatërrohen, por feja

jote jo kurrë". Muhammed, është emri i tij i bekuar".

Atëherë turma e ngriti zërin e saj duke thirrur: "O Zot, na e dërgo të Dërguarin Tënd: "O Muhammed, eja shpejt, që të ta shpëtosh botë!"

98

Me të thënë këtë, turma u shpërnda së bashku me priftin, guvernatorin dhe Herodin, duke diskutuar për Isusin dhe turturën ndaj tij. Atëherë prifti e luti guvernatorin që t'i shkruajë Senatit në Romë për tërë ngjarjen, çka guvernatori edhe bëri, pas çkaftit Senati pati dhimbshuri ndaj Izraelit dhe e pruri dekretin se denimi do të jetë me vdekjeje nëse dikush do të guxojë ta quaj Isusin nga Nazarethi, profetin e hebrejëve, Zot, ose bir Zoti. Ai dekret, i gravuar në bakër, i është dërguar Tempullit. Kur shkoi numri i madh i grumbullit, atje mbetën afër pesë mijë njerëz pa i numëruar fëmijët edhe gratë, të cilët ishin të lodhur nga rruga, pa ngrënë dy ditë, ngase, me dëshirë që ta shohin Isusin, kanë harruar që fare ta marrin ushqimin, për çka ata tani hanin bimë të paziera - prandaj ata edhe nuk ishin në gjendje që të shpërndaheshin me të tjerët. Atëherë Isusi me të parë këtë, pati dhimbshuri ndaj tyre dhe i tha Filipit: "Ku të gjejmë për ta bukë, që të mos vdesin nga uria?"

Filipi u përgjigj: "Zotëri, dyqind duket nuk do të mund të blenin aq bukë, që secili (madje) pak ta shijojë". Atëherë Andreja tha: "Është këtu fëmija i cili i ka pesë bukë edhe dy peshq, por, ç'do të ishte kjo në mesin e një shumice të tillë?"

Isusi u përgjigj: "Thirrni që të ulen njerëzit". Dhe, ata u ulën mbi bar nga

pesëdhjetë dhe nga dyzet. Në këtë Isusi tha: "Në emër të Zotit!", dhe ai e mndau bukën dhe u lut Zotit, e pastaj e ndau bukën, të cilën ua dha nxënëseve, e nxënësit, masës; ashtu bën edhe me peshqit. Të gjithë hëngrën dhe të gjithë ishin të kënaqur. Pastaj, Isusi tha: "Mblidhni atë ç'ka mbetur". Kështu nxënësit e mblodhën mbejfen dhe i mbushën dymbëdhjetë thasë. Në këtë secili duke i fërkuar sytë, ata thanë: "A jam zgjuar apo ëndëroj?" Dhe, ata mbetën gati një orë të tronditur për shkak të habitës së madhe.

Pas kësaj Isusi - pasi që e falënderoi Zotin - i lëshoi që të shkojnë, por, ishin shtatëdhjetë e dy njerëz, të cilët nuk dëshiruan t'i ndahen; prandaj Isusi, duke e parë besimin e tyre, i zgjodhi për nxënësit.

99

Isusi - duke u tërhequr në pjesën boshe të shkretëtirës, në Tiri, afër Jordanit - i ftoi bashkërisht të shtatëdhjetë e dytë me të dymbëdhjetët dhe, kur ai u ul mbi gurë, dha shenjë që ata të ulerin afër tij. Ai e hapi gojën e tij me rënkim dhe tha: "Këtë ditë, kemi parë një të keqe në Judejë dhe Izrael, një të tillë, saqë zemra ime në kraharror dridhet nga frika prej Zotit. Me të vërtetë, unë po ju them, se Zoti është xheloz për nderin e Tij dhe si dashnori e do Izraelin. Ju e dimi se kur djaloshi e do vajzën, e ajo atë nuk e do, por do dikë tjetër - ai bëhet i tërbuar dhe e mbyt rivalin. Ashtu njëjtë, po ju them, bën Zoti: Ngase kur Izraeli ka dashur dikë, për shkak të së cilës e ka harruar Zotin, Zoti gjësendin e tillë e ka shkatërruar. Po cili send i është më i dashur këtu në tokë Zotiit, ndaj borxhinjve edhe Tempullit të bekuar? Megjithatë, në kohën e Jeremiut,

100

Pasha Zotin e gjallë, vëllezër, unë frikësohem që Zoti të mos zemërohet në mua. Prandaj, ju duhet të shkoni nëpër Judej dhe Izrael, duke ua predikuar të dymbëdhjetë fiseve të Izraelit të vërtetën, që ata, të mos jenë të mashtruar.

Nxënësit iu përgjigjën me frikë, duke qarë: "Ne do të bëjmë çkado që të na urdhërosh".

Atëherë Isusi tha: "Ejani, që të lutemi tri ditë edhe të agjërojmë, dhe ngatani, për çdo natë, kur të paraqitet ylli i parë për t'iu lutur Zotit - nga tri herë ta kryejmë lutjen, duke e kërkuar mëshirën prej Tij: ngase, mëkati i Izraelit është tri herë më i rëndë se i mëkateve të tjera".

"Ashtu qoftë", u përgjigjën nxënësit.

Kur përfundoi dita e tretë, në mëngjesin e ditës së katërt, Isusi i bashkoi të gjithë nxënësit edhe apostujt, dhe tha: "Mjafton që me mua do të jenë Bamaba edhe Gjoni: Ju të tjerët shkoni nëpër të gjitha viset e Samarisë, Judesë edhe të Izraelit duke predikuar pendimin: ngase, sopata është vënë afër drurit për ta prerë. Edhe bëni lutje mbi të sëmurët, ngase mua Zoti ma ka dhënë pushtetin mbi secilin sëmundje".

Atëherë, tha ai, i cili e shkruan këtë: "O zotëri, nëse nxënësit e tu do të jenë të pyetur për mënyrën, se si ata duhet që ta bëjnë pendimin, çka do të përgjigjen?"

Isusi u përgjigj: "Kur njeriu e humb kuletën, a i sjell ai pra vetëm sytë e tij për ta parë? Apo dorën e vet për ta kapur? Apo gjuhen e tij për të pyetur? Jo, sigurisht, por ai i tjeri rrotullohet me tërë trupin, dhe i vë në veprim të gjitha

fuqitë e shpirtit të vet për ta gjetur. A është kjo e vërtetë?"

Atëherë u përgjigj ai i cili shkruan: "Më se e vërtetë".

101

Pastaj, Isusi tha: "Pendimi është ndërrim i jetës së keqe; ngase të gjitha duhet të kthehen në të kundërtën e asaj siç është vepruar, përderisa është mëkatuar. Ngase, në vend të kënaqësisë duhet të jetë keqardhja; në vend të të qeshurit vaj; në vend të shabakimit (dhe shthurjes morale) agjërimi; në vend të fjetjes të ndejturit zgjuar; në vend të ngesë (dhe kohës së lirë) aktiviteti; në vend të pasionit (dhe ephshit) dëshirës; në vend që të fliten fjalë të kota të kalohet në lutje, e makutëria (dhe lakmia e madhe) le të kalojë në përdëllim".

Atëherë pyeti ai i cili shkruan: "Por, nëse ata pyeten si duhet që ne të mbajmë zj, se si ne duhet që të qajmë, se si duhet ne ta tregojmë aktivitetin, se si ne duhet të mbetemi të pastër, dhe se si ne duhet që ta bëjmë lutjen edhe ta japim mëshirimin; çfarë përgjigje ata do të japin? Dhe, si do t'i dorëzohen ata drejt qortimit, nëse nuk dinë se si të pendohen?"

Isusi u përgjigj: "Mirë ke pyetur Bamabë, unë dëshiroj që tërësisht, në mënyrë të plotë, të përgjigjem, nëse kjo do t'i jetë e këndshme Zotit. Kështu, sot do të të flas për qortimin, në përgjithësi, e atë që ia them njerit, ua them të gjithëve. Prandaj, dije se qortimi, para së gjithash, duhet që të bëhet me qëllim të dashurisë së plotë ndaj Zotit, përndryshe do të ishte i kotë pendimi. Prandaj, unë do t'ju flas juve me analogji. Secila ndërtesë - nëse i hiqet themeli - bie në gërmadha; a është kjo e vërtetë?"

UNGJILLI SIPAS BARNABËS

"E vërtetë është", u përgjigjen nxënësit.

Pastaj, tha Isusi: "Baza e shpëtimit tonë është Zoti, pa të cilin nuk ka shpëtim. Kur njeriu mëkaton, ai e humb bazën e shpëtimit të vet; prandaj duhet që t'ia fillojë prej themelit.

Më thoni, nëse ju ofendojnë robërit tuaj, e ju e kuptoni se atyre nuk u vjen keq që ju kanë ofenduar - por u ka ardhur keq që e kanë humbur shpërbimin, a do t'ua kishit falur? Sigurisht se jo. Po ashtu, po ju them, se Zoti do t'ua bëjë atyre të cilët pendohen se e kanë humbur parajsën. Satanën - se e kanë humbur parajsën - armikun e çdo të mire, e ka brejtur shumë ndërgjegja që e ka humbur parajsën dhe e ka fituar ferrin. Megjithatë, ai kurrë nuk do ta gjejë mëshirën, e a e dini përse? Ngase ai nuk ka dashuri ndaj Zotit; aq më tepër, ai e urren Krijuesin e vet".

102

Me të vërtetë, unë po ju them, se secila shizazë sipas natyrës së saj - nëse e humb atë që e dëshiron, vuan për të mirën e humbur. Ashtu njëjtë edhe mëkatarin, i cili singërisht do të jetë i qortuar, duhet që në vete ta ketë dëshirën e madhe për ta ndëshkuar atë ç'ka bërë në kundërshtim me Krijuesin e vet, në atë mënyrë saqë kur ai të lutet, nuk guxon që Zotin ta lusë për parajsë, apo që Ai ta lirojë prej ferrit, por që në hutueshmërinë e mendjes, të bjerë përmbyssa para Zotit dhe në lutjen e tij të thotë: "Shihje këtë fajtor o Zot, i cili Të ka ofenduar pa kurrfarë arsye, secilën herë kur ai është dashur që të Të shërbejë. Prandaj, ai kërkon këtu që ajo çka ai ka bërë të jetë e ndëshkuar me dorën Tëndë, e jo me dorën e Satanës,

armikut Tënd: që i pafeu të mos gëzohet mbi krijesat e Tua. Rrah, ndëshko si Ti të duash, o Zot, ngase Ti kurrë nuk do të më japësh aq vuajtje sa e meriton ky mëkatar”.

“Mëkatar, duke iu përmbajur kësaj mënyre (të qortimit), do të gjejë më shumë mëshirë të Zoti në raport me atë se si ai e kërkon drejtësinë. Sigurisht, se është përdhosje e neveritshme të qeshurit e mëkatarit: kështu që ajo botë me të drejtë është quajtur nga ati ynë, Davidi, fusha e lotëve (dhe e vajtimit)”.

“Ka qenë një mbret, i cili e ka adaptuar një rob të vetin si bir të veitin, të cilin e ka bërë pronar të tërë asaj që e kishte. Ka ngjar që me mashtrimin e një njeriu të prishur, i mjeri, ka rënë në pamëshirë të mbretit, ashtu që ka vuajtur shumë vuajtje, jo vetëm vuajtje trupore, por ka qenë i urretur edhe i provuar prej të gjithave, të cilat i ka fituar duke punuar për çdo ditë. A mendoni se njeriu i tillë gjithmonë do të qeshet?”

“Me siguri jo”, u përgjigjën nxënësit, “ngase po ta kuptonte këtë mbret, ai do të urdhëronte që ta mbysin, duke parë se ai qeshet në moskënaqësinë e mbretit. Sigurisht, se ai do të qante natë edhe ditë”.

Isusi, pastaj, qau, duke thënë: “E mjerë bota, ajo është e sigurtë për vuajtjet e përherëshme. O i mjeri njerëzim, që Zoti për bir të ka zgjedhur duke ta dhënë parajsën, e ti, o i mjerë, me veprimin e Satanës ke rënë në pamëshirën e Zotit, dhe je dëbuar nga parajsja dhe je denuar në botën e ndyrë, ku të gjitha me vuajtje i marrë me punë e mirë, prej teje është marrë me mëkatin të përherëshëm. E, bota, thjesht, (vetëm) qeshet, dhe ç’është edhe më keq, ai i cili është mëkatar më i madh qeshet më shumë se të tjerët. Do të jetë, prandaj, siç thate ju: se Zoti ndëshkimin

e vdekjes së përherëshme do t’ia japë mëkatarit, i cili qeshet buz mëkateve të veta, e nuk qan për shkak tyre”.

103

Të qarët e mëkatarit duhet të jetë si të qarët e prindit, i cili qan për birin e tij të sëmurë para vdekjes. O marri e njeriut, i cili qan për trupin të cilin e ka lëshuar shpirti e nuk qan për shpirtin prej të cilit me mëkat është larguar mëshira e Zotit!

Më thoni, nëse marinari, kur anija e tij ngec në ceklinë, për shkak të stuhisë – do të mund ta kthente krejt ç’ka humbur përmes të të qarit, ç’kishte bërë ai? Sigurisht, se ai idhët do të qante. Por, unë me të vërtetë po ju them, se për secilën punë për të cilën qan njeriu, ai gabon, përveç i cili qanë për shkak të mëkatin të vet. Ngase secila fakeqësi, e cila i vjen njeriut, i vjen prej Zotit për sipëtimin e tij, kështu që ai për këtë duhet të gëzohet. Por, mëkati vjen prej djallit, për mallkimin e njeriut, dhe gjatë kësaj njeriu (përsëri) nuk është i mërziut. Ju këtu, sigurisht, se mund ta vëreni se njeriu e kërkon humbjen e jo profitin”.

Bartolomeu tha: “Zotëri, e çka do të bëjë ai, i cili nuk mundet të qajë, për shkak se zemra i është e huaj në të qajtur?” Isusi u përgjigj: “Nuk qajinë të gjithë ata të cilët derdhin lot, o Bartolome. Pasha Zotin e gjallë, ka njerëz nga sytë e të cilëve kurrë loti nuk ka pikuar, e ata kanë qarë me shumë se një mijë nga ata të cilët derdhin lot. Të qarët e mëkatarit është shpenzim i dashurisë epsharake, në vullin e pikëllimit. Ashtu siç drita e diellit që e pengon kalbjen e asaj që është e vendosur më së larti, ashtu njëjtë ky shpenzim e ruan shpirtin prej mëkati:

Sikur Zoti t’i jepte lot pendimtarit të sinqeritë sa ka deti ujë, ai edhe shumë më shumë do të dëshironite: Dhe kështu kjo dëshirë e tij e shpenzuar atë pikë të vogël, të cilën ai me dëshirë do ta kishte derdhur, si furra e flakëruar që e përpinë pikën e ujit. Ndërkaq, ata të cilët janë të gatshëm që të shkrihen në vaj, janë si kali, i cili më shpejt shkon sa më lehtë që të jetë i ngarkuar”.

104

Vërtet ka njerëz, të cilët i kanë që të dyja, afektin e brendshëm, edhe lotët e jashtëm. Ai, i cili është i tillë do të jetë Jeremi (profiter). Gjatë të qant Zoti më tepër e peshon pikëllimin sesa lotët”.

Atëherë, tha Gjoni: “Zotëri, si humb njeriu gjatë të qarit për gjërat, të cilat nuk janë mëkat?”

Isusi u përgjigj: “Nëse do ta kishte dhënë Herodi mantelin që t’ia mbash, dhe pastaj do të donte që ta merrte prej teje, e do të kishte pasur ti arsye për të qarë?”

“Jo”, tha Gjoni. Atëherë Isusi tha: “Po, a ka pra njeriu, më shumë arsye për të qarë kur i humb të gjitha, apo jo; Ngase, e tëra vjen nga dora e Zotit. Po ashtu, o njeri i marrë, po a nuk do të ketë Zoti fuqi që të disponojë me sendet e veta personale sipas kënaqësisë së vet? Ngase, ti nga të tuat, personale, i ke vetëm mëkatet; dhe për këtë ti duhet që të qash dhe për asgjë tjetër”.

Mateu tha: “Zotëri, ti ke dëshmuar para tërë Judesë se Zoti nuk ka ngjashmëri me njeriun, e ti ke thënë se njeriu merr prej dorës së Zotit, ngase, nëse Zoti ka duar, ai ka ngjashmëri me njeriun”.

Isusi u përgjigj: “Gaboresh, o Mate, e shumë kështu kanë gabuar duke mos e ditur kuptimin e fjalës. Njeriu nuk

duhet që ta shikojë formën e jashtme të fjalës, por kuptimin e saj; duke e marrë parasysh se gjuha e njeriut është interpretim, ndërmjet nesh edhe Zotit. Po, a nuk e dini, se kur ka dashur Zoti që të flasë me efërit tanë në Malin e Sinait, efërit tanë kanë bërë turr: “Na fol ti, o Moisi, dhe mos e lërë Zotin të flasë me ne, që ne të mos kishim vdekur?” E ç’ka thënë Zoti përmes profetit Isai, përveç asaj se, sa janë larg qiejt nga toka, ashtu njëjtë janë larg rrugët e Zotit prej rrugëve të njerëzve, edhe mendimet e Zotit prej mendimeve të njerëzve”.

105

“Zoti aq është i pamatshëm, sa që më është frikë që ta përshkruaj. Megjithatë, është e nevojshme që t’ju jap aksiomën. Prandaj, po ju them se ka nëntë qiej dhe se ata janë larg njëri-tjetrit aq sa është qielli i parë larg prej tokës, e ai është larg toke pesëqind vjet rrugë. Nga këtu toka është larg qiejit më të largët katër mijë e pesëqind vjet rrugë. Unë po ju them, se (Toka) në proporcion ndaj qiejit të parë është si maja e gjipërës, dhe se qielli i parë është në mënyrë të njëjtë ndaj qiejit të dytë si pikë, dhe të ngjashëm janë të gjithë qiejt inferiorë në raport me të ardhshmit. E madhësia e përgjithshme e Tokës me të gjithë qiejt në raport ndaj parajsës, është (po ashtu) si pikë. A është kjo madhësi e pamatshme?”

Nxënësit u përgjigjën: “Po, gjithësesi”.

Atëherë tha Isusi: “Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, universi para Zoti është i vogël, si kokrra e rërës, e Zoti (prej kësaj) është aq herë më i madh sa do të zinte kokrra rëre që të mbusheshin të gjithë qiejt edhe parajsja, e edhe më shumë. Prandaj, ju

mendoni mirë se a ka Zoti çfarëdo proporcioni me njeriun, i cili është copë e vogël e argjilit, e cila qëndron në Tokë. Prandaj, për këtë ruajuni, që t'i përmbaheni arsyes e jo fjalës së thatë, nëse dëshironi që ta keni jetën e përjetshme".

Nxënësit thanë: "Veitëm Zoti e di veten, e vërtetë është siç ka thënë profeti Isai: "Ai është i fshehur prej shqisave të njeriut."

Isusi tha: "Kjo është e vërtetë; prandaj, kur të jemi në parajsë, do ta njohim Zotin, sikur që këtu njeriu e dallon detin prej pikës së ujit të njelmët."

Duke iu kthyer shqyrtimit tim, unë po ju them se vetëm për mëkatim njeriu duhet të qajë, ngase, me mëkatim njeriu largohet prej Krijuesit të vet. Por, si do të qajë ai i cili u prezenton dëfrimeve me pije dhe qeje edhe festave? Ai do të qajë njëjtë sikurse edhe akulli që do të japë zjarr! Ju duhet që festat t'i shndërroni në agjërime, nëse dëshironi që ta keni pushtetin mbi vetëdijen tuaj, ngase ashtu njëjtë e ka pushtetin Zoti ynë". Tadia tha: "Do të thotë atëherë, Zoti e ka vetëdijen mbi të cilën e ka pushtetin".

Isusi u përgjigj: "A i shkoni fjalës: "Zoti e ka këtë, Zoti është i tillë?" Më thoni, a ka njeriu vetëdije?"

"Po" u përgjigjën nxënësit.

Isusi tha: "A mund të gjindet njeriu, i cili në vete ka jetë, e në të vetëdija nuk i punon?"

"Jo", u përgjigjën nxënësit.

"Ju mashtroni", tha Isusi, "ngase ai i cili është i verbët, i shurdhër dhe memec, edhe i gjymtë — ku është vetëdija e tij? Edhe kur njeriu është i pavetëdije (i pakur)?"

Atëherë nxënësit qenë të hutuar, kur Isusi tha: "Janë tri gjëra, të cilat e bëjnë njeriun: përkatsisht shpirti, vetëdija dhe trupi, secila prej tyre në mënyrë të veçantë. Zoti ynë, e ka krijuar shpirtin edhe trupin ashtu siç keni dëgjuar, por, nuk keni dëgjuar si e ka krijuar vetëdijen. Prandaj, nesër — nëse do Zoti — krejt do t'ju tregoj".

Me të thënë këtë Isusi falënderoi Zotin dhe u lut për shpëtimin e popullit tonë, e secili prej nesh tha: "Amen".

106

Kur e kreu ai lutjen e mëngjesit, Isusi u ul nën drurin e palmës dhe aty iu afruan nxënësit e tij. Atëherë Isusi tha: "Pasha Zoin e gjallë, nën të cilin qëndron shpirti im, shumë janë mashtruar në jetën tonë. Ngase aq afër janë të lidhur shpirti dhe vetëdija, sa që shumica e njerëzve vërtetojnë se shpirti edhe vetëdija janë e njëjta gjë, duke e ndarë sipas punës, e jo sipas esencës, duke e quajtur ndjor, vegjetativ dhe shpirt intelektual. Por, me të vërtetë unë po ju them, se shpirti është një, i cili mendon edhe jeton. O kokëtrash, po ku do ta gjejnë ata shpirtin e intelektit pa jetë? Sigurisht, se kurrë. Ndërkohë, jeta mund të shihet te i pavetëdijshmi kur e lëshon mendja".

Tadeu tha: "O zotëri, kur e lë vetëdija njeriun, njeriu nuk ka jetë".

Isusi u përgjigj: "Kjo nuk është e vërtetë, ngase njeriu është i privuar jete kur shpirti e lë; ngase shpirti më trupit nuk i kthehet, përveç, me mrekulli. Por, vetëdija vjen, për shkak të frikës së pranuar ose për shkak të pikëllimit të madh, të cilin e ka shpirti, ngase, vetëdijen Zoti e ka krijuar për kënaqësi, dhe vetëm nëpërmes saj kjo jeton. Dhe,

njëjtë, sikurse që trupi jeton me ndihmën e ushqimit, ashtu shpirti jeton nga të njohurit dhe dashuria. Kjo vetëdije tani është rebeluese ndaj shpirtit, përmes hidhërimit të cilin e ka, për shkak të të privuarit nga kënaqësitë e parajsës, për shkak të mëkati. Prandaj, ekziston përdorimi më i madh që të kultivohet me kënaqësinë shpirtërore, për atë, i cili nuk dëshiron që të jetojë me kënaqësitë e trupit. A kuptoni? Me të vërtetë, po ju them, se kur atë Zoti e ka krijuar, e ka dënuar në ferr edhe në borë, dhe në akull të padurueshëm; ngase ajo thotë se ajo është Zoti; por, kur Ai e privon nga ushqimi, duke e marrë prej saj ushqimin e saj, ajo e pranon se është rob i Zotit edhe veprë e duarve të Tij. Po, më thoni, si vepron vetëdija te mosbesimtarët? Sigurisht, se ajo te ta është si Zoti: meqenëse ata e pasojnë vetëdijen dhe e harrojnë mendjen edhe ligjin e Zotit. Me këtë ata bëhen të neveritshëm dhe nuk bëjnë kurrfarë të mirë".

107

E gjeja e parë, e cila e pason pikëllimin për shkak të mëkati, është agjërimi. Ngase ai, i cili e sheh se ushqimi i caktuar e bën të sëmurë, për ç'shkak ai i frikësohet vdekjes, pasi që i vjen keq që e ka ngrënë, heq dorë prej tij ashtu sikur që nuk dëshiron të e sëmurët. Kështu duhet të veprojë edhe mëkatarin. Me të vërejtur se kënaqësia e ka shlytur që të mëkatojë kundër Zotit, Krijuesit të vet, duke e pasuar vetëdijen drejt atyre gjërave të mira të kësaj bote, ai le të ketë keq që ashtu ka vepruar, ngase ajo e privon prej Zotit, jetës së tij, dhe ia jep vdekjen e përhershme të ferrit. Ndërkohë, për shkak se njeriu gjatë jetës ka nevojë për t'i marrë (edhe) këto gjëra

të mira të botës, këtu nevojitet agjërimi. Prandaj, ai le ta frenojë vetëdijen dhe le ta pranojë Zotin si Zotëruesin e tij. E kur ai të shohë se vetëdija i tmerrrohet agjërimit, ai le t'ia paraqesë asaj gjendjen e ferrit, ku nuk ka kënaqësi fare, por pranohet vajtim i përhershëm; le t'ia paraqesë asaj kënaqësitë e parajsës, të cilat, janë aq të mëdha sa që një kokërrzë e kënaqësive të parajsës është më e madhe se e të gjitha kënaqësive në botë. Ngase kështu ajo lehtë do të qetësohet; sepse është më mirë që të jesh i kënaqur me pak, e që të merret shumë, sesa të jesh i papërmbyajtur në të paktën dhe të jesh i privuar prej të gjithave dhe të qendrosh në vuajtje.

Ju duhet ta kujtoni gostitësin e pasur, që të mundeni mirë të agjëroni. Ngase duke dashur ai që të gostitet për çdo ditë këtu në tokë, ka qenë përjetë i privuar nga vetëm një pikë e ujit: derisa Lazari, duke qenë këtu në tokë i kënaqur me thërrmija, përjetë do të jetojë në begatinë e plotë të kënaqësive të parajsës. Pendimtari le të jetë i kujdesshëm; ngase Satana kërkon që ta shkahtërojë secilën punë të mirë, më tepër te pendimtarët sesa te të tjerët, ngase pendimtari kundër tij është rebeluar dhe prej asaj që ka qenë rob i tij besnik, ai është shndërruar në armik kryengritës. Në këtë Satana do të mundohet se si t'ia bëjë që ai të mos agjërojë, në çfarëdo mënyre, nën arsyetim e sëmundjes, e kur kjo të mos i ndihmojë, ai do ta ftojë në agjërime ekstrem, që ai të sëmurët dhe pas kësaj të jetojë bukur. E nëse ai nuk ka sukses në këtë, ai do të mundohet se si ta detyrojë që agjërimi t'i jetë i lidhur vetëm për ushqimin trupor, që ai të bëhet i

mundur më shumë, por (të shmangurit) plotësisht është i pamundur, vetëdija dhe trupi janë prezente me ushqim, kurse mendja me agjërime. Prandaj, ai, i cili pak fle, le t'i shmanget punës së shumtë edhe ushqimit të tepërt. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, e lejueshme është që për çdo natë ngapak të flehet, por nuk është kurrë e lejueshme që të harrohet Zoti edhe gjyqi i Tij i tmerrshëm: fjejja e shpirtit, është harrësë e tillë.

110

"Pa më thoni, a ju(a) dhuron Zoti ynë gjithnjë (dhuarat e veta)? Po, gjithsesi. Ngase Ai pandërprerë ju jep frymën, me ndihmën e së cilës jetoni. Vërtet, vërtet po ju them, se secilin herë kur trupi juaj të marrë frymë, zemra juaj duhet të thotë: "Falënderimi i qoftë Zotit!"

Atëherë tha Gjoni: "Kjo është më se e vërtetë çka thua ti, o zotëri; prandaj, na mëso me mënyrën se si të arrihet kjo gjendje e bekuar".

Isusi u përgjigj: "Vërtet, unë po ju them se askush nuk mundet ta arrijë gjendjen e tillë me fuqinë e njeriut, por më parë me mëshirën e Zotëruetit tontë Zoti. Është e vërtetë, natyrisht, që njeriu duhet që të lakmojë për të mirën për t'ia dhënë Zoti. Më thoni, kur jeni ju pranë tryezës, a e merri atë mish, të cilin nuk e doni. Me siguri jo. Ashtu njëjtë unë po ju them se ju do ta pranoni atë çka nuk e doni. Zoti, nëse ju e doni shenjtërinë, është në gjendje t'ju bëjë të shenjtë për më pak kohë se plapurija e syrit, ndërkaq, që njeriu ta ndjejë dhuartën, dhuratëdhënësi, Zoti ynë, dëshiron që ne të presim edhe të kërkojmë.

A i keni parë ata të cilët ushtrojnë për të qëllur në cak? Është e sugurt se ata shumëherë gjuajnë kot. Megjithatë, ata asnjëherë nuk dëshirojnë që të gjuajnë kot, por gjithnjë shpresojnë se do ta qellojnë caktun. Po bëjeni (edhe) ju këtë, ju të cilët përherë dëshironi që ta keni në

mundur më shumë, por (të shmangurit) plotësisht është i pamundur, vetëdija dhe trupi janë prezente me ushqim, kurse mendja me agjërime. Prandaj, ai, i cili pak fle, le t'i shmanget punës së shumtë edhe ushqimit të tepërt. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, e lejueshme është që për çdo natë ngapak të flehet, por nuk është kurrë e lejueshme që të harrohet Zoti edhe gjyqi i Tij i tmerrshëm: fjejja e shpirtit, është harrësë e tillë.

Atëherë, ai i cili shkruan tha: "O zotëri, si mundemi ne që përherë ta kemi në mendje Zotin? Vërtet kjo na duket e pamundur".

Isusi, duke rënkuar, tha: "Kjo është, vështirësia më e madhe, të cilën mund ta durojë njeriu, o Baranabë. Ngase njeriu nuk mundet këtu në tokë, ta ketë Zotin, Krijuesin e vet në mendje; përveç atyre të cilët janë të shenjtë, ngase ata përherë e kanë Zotin në mendje, sepse, ata në vete e kanë dritën e mëshirës së Zotit, ashtu që ata Zotin nuk mundin ta harrojnë. Por, thuamni, a i keni parë ju ata të cilët nxjerrin gurë, se si me përvojën e tyre kanë mësuar për të mësuar? Ata munden edhe të bisedojnë me të tjerët, e edhe tërë kohës të sjellin me veglat e çeliktat, të cilët e përpunojnë gurin duke mos e shikuar hekurin, e edhe nuk u mësojnë duarve të e veta? Po bëjeni ju të njëjtën. Dëshironi të bëheni të shenjtë, nëse dëshironi në tërësi që ta tejkaloni këtë vështirësi të harrësës. Është e sigurt se uji e çan edhe gurin më të fortë me një pikë, duke i rënë atij aje për një periudhë më të gjatë.

A e dini ju se përse nuk e keni tejkaluar këtë vështirësi? Për atë se nuk e keni vërejtur se ky është mëkat. Prandaj, unë për këtë ju them, se ky është gabim,

Atëherë tha Isusi: "Po mirë jeni përgjigjur, ngase vërtet, unë ju them, se ai i cili shikon me trup kurse fle me shpirt, është i marrë. Ashtu siç është do bësta shpirtërore më e rëndë se ajo trupore, po ashtu është edhe më e vështirë për ta shëruar. Përse do të lavdërohej një i mjerrë i këllill me mosfjetjen trupore, e cila është këmba e jetës, derisa nuk e vëren mjerrimin e vet që me shpirt fle, i cili është koka e jetës? Fjejja e shpirtit është harrësia ndaj Zotit edhe gjyqit të Tij të ashpër. Shpirti, i cili shikon, është ai i cili në gjithçka edhe në secilin vend e sheh Zotin, dhe në të gjitha dhe përmas të gjithave, dhe mbi të gjitha e flënderon madhësitë e Tij, duke e ditur se përherë dhe në çdo moment, përkahjen dhe mëshirën e pranon prej Zotit. Ngase nga frika prej madhërisë së Tij, në të përherë kumbon thirrja engjëllorë: "Krijesa, ejani në gjyq, ngase Krijuesi juaj dëshiron t'ju gjykojë". Ai përherë mbetet në shërbim ndaj Zotit. Më thoni, a dëshironi më shumë që të shihni me ndihmën e dritës së yllit apo me ndihmën e dritës së Diellit?"

Andrea u përgjigj: "Me ndihmën e dritës së Diellit; ngase me ndihmën e dritës së yllit ne nuk mund t'i shohim (as) malet e afërta, e me ndihmën e dritës së Diellit ne i shohim (edhe) kokrrat më të imta të rërës. Prandaj, ne me frikë ecim gjatë dritës së yllit, derisa gjatë dritës së Diellit, ecim të sigurt".

109

Isusi u përgjigj: "Ashtu njëjtë ju them, se ju me shpirt duhet të shikoni me Diellin e së drejtës (i cili është) Zoti ynë, e jo të krenohemi me shikimet e trupit. Prandaj, vetë e vërceta është, që gjumin e trupit duhet shmangur sa të jetë e

ngashëm atij i cili kurrë nuk ha, e gjithnjë mëkaton.

Pasha Zotin e gjallë, e neveritshme është që ta privosh trupin nga ushqimi e shpirtin ta mbushësh me mendjemadhësi, duke i urretur se përse nuk agjërojnë edhe duke e menduar veten më të mirë se ata. Më thoni, a do të lavdërohet njeriu i sëmurë me dietën, të cilën ia imponon mjeku, e t'i quajë të marrë ata të cilëve nuk u është imponuar dieta? Sigurisht, se jo. Ndërkohë, atij do t'i vijë keq për sëmundjen, për shkak të së cilës i është dashur që t'i nënshtrohet dietës. Po ashtu po ju them se pendimtari nuk duhet që të lavdërohet me agjërime të vetin dhe t'i urrejë ata të cilët nuk agjërojnë, por, ai duhet të vuajë për shkak të mëkatit për shkak të të cilit agjëron. Nuk duhet pendimtari, i cili agjëron, t'i sigurohet ushqim i mirë, por ai duhet të kënaqet me ushqimin e thejshjtë. Po, a do t'ia jepte njeriu ushqimin e mirë qenit, i cili kafshon edhe kalit i cili qet shqelma? Jo, sigurisht, por më parë e kundërta. Le t'u mjaftojë kjo për agjërimin".

108

"Dëgjoni atëherë se çka do të them për shikimin. Ngase, ashtu siç ekzistojnë dy lloje të të fjeturit, të fjeturit e shpirtit edhe të fjeturit e trupit, ashtu njëjtë, ju duhet që të jeni të kujdesshëm gjatë shikimit, derisa trupi shikon, shpirti nuk fle. Ngase ky do të ishte mëkati më i madh. Më thoni alegorikisht: "Ekziston njeriu, i cili derisa ec, i mëshon gurit që t'i ikë, që edhe më tuje të mos i mëshojë me këmbë gurit, ai i mëshon me kokë - çfarë është gjendja e njeriut të tillë?"

"E mjerrë", u përgjigjën nxënësit, "ngase njeriu i tillë është i krisur".

mendje Zotin tonë dhe kur të harroni, le t'ju vijë keq; ngase Zoti do t'ua japë mëshirën që të arrini krejt çka u kam thënë.

Agjërimi dhe të nderjuri e shpirtit zgjuar janë ashtu të lidhurar njëra me tjetrën, saqë, nëse ndokush e ndërpret të qëndruarit zgjuar, menjëherë ndërpritet agjërimi. Ngase gjatë mëkatimit njeriu e ndërpret edhe më gjatë agjërimin dhe e harron Zotin. Kjo është kështu, që sa i përket shpirtit, të nderjuri zgjuar edhe agjërimi, për ne dhe për të gjithë njerëzit, janë gjithmonë të nevojshme. Ngase askujt nuk i është lejuar që të mëkatojë. Megjithatë, agjërimi i trupit edhe të nderjuri e tij zgjuar, më besoni, ato nuk janë të mundshme për të gjitha kohët e edhe për të gjithë personat. Ngase ka njerëz të sëmurë edhe të vjetër. Gra me fëmijë, njerëz, të cilët janë në dietë, fëmijë dhe të tjerët, të cilët janë në gjendje të dobët. Ngase gjithsesi, natyrisht – ashtu siç e veshmbathja veten sipas masës së caktuar, ashtu duhet për t'ia zgjedhur vetes edhe mënyrën e agjërimit. Ngase sikur veshmbathja e fëmijes që nuk i përgjigjet një tridhjetëvjeçari, po ashtu edhe të agjëruarit dhe qëndrimi zgjuar i njeriut, nuk i përgjigjet tjetrit".

111

Por, ruajuni se Satana do ta përdorë të tërë forcën e vet (që të bëjë) që ju të qëndroni zgjuar gjatë kohës së natës, e pastaj të fleni kur sipas urdhrë të Zotit, ju duhet që të luteni dhe ta dëgjoni fjalën e Zotit. Më thoni, a do të kishit qenë të lumtur, nëse mikuj tuaj do t'ju kishte ngrënë mishin, e juve t'juja jepte kockat?"

Pjetri u përgjigj: "Jo zotëri, ngase dikush i tillë nuk do të duhej quajtur mik, por përqeshës".

Isusi me rënkim u përgjigj: "Ti mirë e ke thënë të vërtetën, o Pjetër, ngase secili, i cili rri me trup zgjuar më tepër se që është e nevojshme, ai fle ose koka i është nën presion të gjumit, kur ai duhet që të lutet apo t'i dëgjojë fjalët e Zotit. Fatkeqi i tillë, e tallë Zotin, Krijuesin e vet dhe kështu ai është fajtor për këtë mëkat. Aq më tepër, ai është plaçkitës, meqenëse ai e vjedhë kohën të cilën duhet t'ia japë Zotit dhe atë kohë e shpenzon kur t'i teket dhe sa të dojë.

Ngja fuqia e verës, njeriu u ka dhënë armiqtëve të vet që të pinë aq gjatë sa është më e mira verë, ndërkaq, kur vera ka rënë në fundërinë, ai i ka dhënë që të pijë zotëriut të vet. Çka mendoni ju se do t'i bëjë zotëriut shërbëtorit të tij, kur ai t'i kuptojë të gjitha, e shërbëtorit të jetë para tij? Sigurisht se do ta rrahë edhe do ta mbyset në hidhërimin e parë sipas ligjeve të botës. E po, ç' do t'i bëjë Zoti njeriut, i cili kohën e vet më të mirë e shpenzon në punë, e më të keqen në luajtje edhe mësim, studim të Ligjit. E, njerëz bota, ngase me këtë edhe më mëkat më të madh është e ngarkuar zemra e saj. Prandaj, kur u kam thënë se të qeshurit duhet kthyer në vaj, gostitja në agjërim dhe gjumi në qëndrimin zgjuar, unë i kam përmbledh krejt ç'keni dëgjuar, në tri fjalë – se këtu në tokë njeriu përherë duhet të qajë dhe se të qarët duhet të jetë nga zemra, ngase Zoti, Krijuesi ynë është i fyer; se ju duhet të agjëroni që ta keni pushtetin mbi vetëdijen dhe që të rini zgjuar e që të mos mëkaton, dhe se të qarët me trup dhe agjërimi trupor përherë duhet që të

merret sipas konstruktit trupor të secilit individ".

112

Me të thënë këtë, Isusi tha: "Ju duhet që të kërkonim frytë në fushë, me çka ne do ta mbanim jetën tonë, ngase, tani janë letë ditë që nuk kemi ngrënë bukë. Për këtë unë do t'i lutem Zotit tonë edhe këtu do t'ju presim me Barnabën".

Kështu të gjithë nxënësit dhe apostujt shkuan në katërste dhe gjashëshe, rrugëve të tyre sipas fjalës së Isusit. Aje me Isusin mbeti ai i cili (këtë e) shkruan; pas çkahit Isusi duke qarë tha: "O Barnabë, është e nevojshme që unë t'i zbuloj fshehtësitë e mëdha, të cilat – do t'i zbulosh pasi që unë të shkoj nga bota,".

Atëherë u përgjigj ai i cili shkruan, duke qarë, dhe tha: "Më lejo të qaj, o zotëri, edhe njerëzve të tjerë po ashtu, ngase ne jemi mëkatarë. E ti, ti je i shenjtë, e edhe profet i Zotit, nuk të ka hije ty aq shumë të qash".

Isusi tha: "Më beso Baranabë, se unë nuk mund të qaj aq sa më duhet. Ngase po të mos më kishin quajtur njerëzit Zot, unë këtu do ta kisha parë Zotin, ashtu siç Ai do të shihet në parajsë, dhe do të isha i sigurt se nuk do t'ju kisha frikësuar Ditës së Gjykimit. Por, Zoti e di se unë jam i pafajshëm, ngase unë asnjëherë nuk e kam ushqyer mendimin që të mendohem më shumë se ndonjë rob. Përkundrazi, po të them, po të mos kisha qenë i quajtur unë Zot, unë do të isha shpënë në parajsë kur të kisha shkruar nga bota, për ç'shkak tani atje nuk do të shkoj deri në Gjykim. Dhe, tani e sheh se a kam arsye të qaj. Dije, o Barnabë, se për shkak të kësaj më duhet të kem përmendje të madhe dhe do të

jem i shitur prej njeriut nga nxënësit e mi për tridhjetë goshë. Pas kësaj unë jam i sigurt se ai i cili do të më shesë do ta mbysin në emrin tim, ngase Zoti për këtë do të më marrë nga Toka dhe do ta ndryshojë pamjen e tradhtarit, ashtu që të gjithë do të mendojnë se ai është unë; Megjithatë, kur ai të vdesë nga vdekja e mundimshme, unë shumë kohë do të jem i panduarur në botë. Por, megjithatë, kur do të vijë Muhammedi, i Dërguari i shenjtë i Zotit, ai turp do të më hiqet. E këtë do ta bëjë Zoti, ngase unë e kam pranuar të vërtetën e Mesisë; i cili do të ma japë këtë shpërblim, që do të dihet se unë jam gjallë dhe se asgjë nuk kam me atë vdekje të turpshme".

Atëherë, u përgjigj ai i cili shkruan: "O zotëri, më thuj kush është ai i njerë, nga se unë me dëshirë do t'ia zë frymën për vdekje".

"Ruaje qetësinë tënde", u përgjigj Isusi, "ngase kështu do Zoti, dhe ai nuk mundet të veprojë ndryshe: por, kur nëna ime të trishtohet nga ato ngjarje, përpiku që t'ia tregosh të vërtetën, që ajo të mund të ngushëllohet".

Atëherë u përgjigj ai i cili shkruan: "Krejt këtë do ta bëj o zotëri, nëse do Zoti".

113

Kur erdhën nxënësit, ata sollën boça pishe dhe me dëshirën e Zotit kishin gjetur sasi të mëdha hurmesh. Kështu, ata pas luajtjes së mesditës hangrën së bashku me Isusin. Pas kësaj apostujt edhe nxënësit, duke e parë fytyrën e pikëlluar të atij i cili shkruan, u frikësuan se Isusi së shpejti duhet ta lëshojë botën. Isusi u tha: "Mos u frikësoni, ngase nderimi im që të shkoj nga bota ende nuk ka ardhur. Unë do të

mbetem me ju edhe për pak kohë. Prandaj — ngase më duhet të shkoj — ashtu siç ju kam thënë, tani më duhet t'ju mësoj që nëpër tërë Izraelin ta predikoni pendimin, e që të ketë Zoti mëshirë ndaj mëkatit të Izraelit. Prandaj, secili le t'i ruhet përtaçisë, e shumë më shumë ai i cili qorton; ngase secili trung, i cili nuk prodhon fryte të mira, do të jetë i prerë dhe i hedhur në zjarr. Ka qenë një qytetar, i cili ka patur vreshtë, e në mes të saj ka patur kopsht, në të cilin ka qenë druri i bukur i fikut; Gjatë tri vjetëve kur vinte pronari, ai nuk gjente kurrfarë fryti dhe duke parë se secili trup tjetër aty sjell fryte, ai i tha vreshtarit të tij: Preje këtë trup të pavlefshëm ngase ai i pengon tokës”.

Vreshtari u përgjigj: “Mos kështu, o zotëri im, ngase ky është dru i mirë”.

“Të jesh i qetë”, tha pronari, “ngase unë nuk e kam dertin për bukurinë e pafrytshme. Ti duhet ta dish se palma edhe balsami janë bimë më fisnike se fiku. Por, në kopshtin e shtëpisë sime unë e kam mbjellë bimën e palmës edhe një të balsamit, të cilat me mure të shtrenjta i kam rrethuar. Por, kur këto nuk kanë sjellë fryte por vetëm gjethe, të cilat u grumbulluan edhe e prishën tokën nën shtëpi, unë kam dhënë që të dyja të mënjanohen. Dhe, si do t'ia fali unë drurit të fikut larg shtëpisë sime, i cili i pengon kopshtit tim edhe vreshtës sime, ku secili trup sjell fryte? Sigurisht se më aspak nuk do të duroj”.

Atëherë tha vreshtari: “Toka është tepër e frytshme. Prandaj, prit edhe një vit më tepër, ngase unë do t'ia shartoje degët fikut, do t'ia marr frytshmërinë e tokës, do ta vëjë në tokë të varfër dhe kështu ai do të sjellë fryte”.

Pronari u përgjigj: “Po, vepra ashtu; ngase unë do të pres dhe trupi i fikut do të sjellë fryte”.

A e kuptoni këtë tregim? Nxënësit u përgjigjën: “Jo zotëri; prandaj na e sqaro”.

114

Isusi u përgjigj: “Me të vërtetë unë po ju them, pronari është Zoti, kurse vreshtari është Ligji i Tij. Zoti në parajsë e ka patur palmen edhe balsamin; Satana është palma, e njeriu i parë është balsami. Ai ata i ka dëbuar ngase nuk i kanë sjellë frytet e veprave të mira. Por, kanë folur fjalë të pafe, të cilat kanë qenë të qortuara prej shumë engjëjve dhe njerëzve (të mëvonshëm). Tani ai Zot e ka njeriun në botë në mesin e krijesave të veta, të cilat i shërbejnë Zotit, të gjithë ato, sipas parimit të Tij; e njeriu, them, duke mos dhënë fryt, Zoti do ta shkurttojë edhe do ta detyrojë në ferr, mëqenëse Ai nuk ia fal engjëllit edhe njeriut të parë, duke e ndëshkuar engjëllin përgjithmonë, e njeriun për një kohë. Ligji Zotit thotë se njeriu ka shumë të mira në këtë jetë, dhe kështu nevojitet që ai t'i vuajë mundimet edhe të privohet nga të mirat e kësaj bote, e që ai (pastaj) të bëjë vepra të mira. Prandaj, nga njeriu pret që ai të jetë i dëgjueshëm. Me të vërtetë, po ju them, se Zoti e ka gjykuar njeriun për të punuar, ashtu që, siç ka thënë Jobi, miku dhe profeti i Zotit: “Ashtu siç ka lindur shpendi për të fluturuar, kurse peshku për të notuar, po ashtu njeriu ka lindur për të punuar”.

Po ashtu Davidi, babai ynë, profeti i Zotit, thotë: “Duke e ngrënë mundin e duarve tona, ne do të jemi të bekuar dhe e mira do të jetë me ne”.

Prandaj secili le të punoj, sipas cilësive të tij. Pa më thoni, nëse ati ynë,

Davidi dhe Sollomoni, i biri i tij, kanë punuar me duart e tyre, ç'duhet të bëjë mëkatari?”

Gjoni tha: “Zotëri, të punosh është gjë e mirë, por këtë duhet që ta bëjnë të varfërit”.

Isusi u përgjigj: “Po, ngase ata nuk mundën ndryshe. Por, a e dini ju se e mira, për të qenë e mirë, duhet që të jetë e liru nga nevoja detyruese. Kështu, Dielli edhe planetet e tjera, janë të forcuar me rregullat e Zotit, ashtu që ato nuk mundën ndryshe, për ç'shkak nuk do të kenë asfarë merite. Më thoni, kur e ka dhënë Zoti urdhërin për punë, Ai nuk ka thënë: “I varfëri do të jetojë me djersën e fytyrës së veti?” E, Jobi nuk ka thënë se “sikur që ka lindur shpendi për të fluturuar, ashtu edhe i varfëri ka lindur për të punuar”. Por, Zoti i ka thënë njeriut: “Me djersën e fytyrës sate ti bukën do ta hashë”. E, Jobi se “njeriu ka lindur për të punuar”. Prandaj, vetëm ai, i cili nuk është njeri është i liru prej këtij urdhëri. Sigurisht se nuk janë të gjitha gjërat të shtrenjta përveç asaj se ekzistonë shumicë e njerëzve të cilët nuk punojnë: Sikur të punonin këta, disa duke e lëvruar tokën, të tjerët duke peshkuar, në botë do të ekzistonte më i madhi bollëk. E, për mungesën e kësaj do të jetë e nevojshme që të jepet llogaria në Ditën e tmerrshme të Gjykimit”.

115

Le të më thotë njeriu diçka: Ç'ka sjellër ai në botë, për shkak të së cilës ai do të jetonte nga mospuna? Sigurisht se ai ka lindur lakurq dhe i paafit për asgjë. Prandaj, ai nuk është pronar tërë asaj çka ai ka gjetur, por është përndarës. E ai për këtë në Ditën e tmerrshme do të

detyrohet që të japë llogari. Dëshirave të neveritshme, të cilat e bëjnë njeriun si shtazën e egër, fort duhet frikësuar, ngase janë armik i vatrës personale, ashtu që nuk mund të shkohet në asnjë vend ku armiku yt nuk do të vinte. Ah, sa janë shkatërruar për shkak të lakmisë! Njëpërmjet lakmisë ka vërshuar përroi i tillë saqë bota është shkatërruar para mëshirës së Zotit dhe kanë qenë të shpëtuar vetëm Ndou dhe teidhjetë e tri qenie njerëzore.

E, për shkak të lakmisë Zoti i ka shkatërruar tri qytete me vese të këqija, kur kanë shpëtuar vetëm Loti edhe tre fëmijët e tij.

Për shkak të lakmisë i tërë fisi i Benjaminit është çrrënjësuar. E unë me të vërtetë po ju them, se sikur t'ju rrefeja se sa shumë kanë pësuar njëpërmjet lakmisë së tepruar, pesë ditë nuk do të mjaftonin”.

Jakobi pyeti: “Zotëri, ç'do të thotë lakmia e tepruar?”

Isusi u përgjigj: “Lakmia e tepruar është mosfrenimi i dëshirës së dashurisë, e cila, meqenëse nuk është e drejtuar nga arsya — i këput arsytet e intelektit dhe të dashurisë njerëzore; kështu që njeriu duke mos ditur për vete, e dëshiron atë çka do të duhej që ta urrente. Më besoni, kur njeriu do diçka, jo për atë se atë ia ka dhënë Zoti, por si pronar i saj, ai është lapërdhar; ngase shpirtin, i cili duhet të qëndroj në bashkësi me Krijuesin e tij, ai e ka bashkuar me të krijuarën. Dhe, kështu Zoti lamenton nëpërmes të profetit Isai duke thënë: “Ti ke bërë kurvëri me dashmorët e Mia, megjithatë, kthehu tek Unë dhe Unë do të pranojë”.

Pasha Zottin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, sikur të mos kishte lakmi të brendshme të tepërt në zemrën e

njeriut, ai nuk do të rrezohet në të jashtmen: ngase, nëse mënjanohet rrënja, druri shpejt vdes.

Prandaj njeriu le të mbetet i kënaqur me gruan të cilën ia ka dhënë Krijuesi i tij, dhe ai le ta harrojë secilin grua tjetër.

Andreu pyeti: "Si do t'i harronte njeriu gratë, nëse jeton në qytet ku ka aq shumë?"

Isusi u përgjigj: "O Andre, sigurisht se atij, të cilit jeton në qytet do t'i jetë dëm, duke marrë parasysh se qyteti është shpuzë, e cila të futë në çdo ndyjetësirë".

116

"Njeriut i ka hije që të jetoj në qytet, sikurse që jeton ushtari kur i ka armiqë përreth këshijelle, duke u mbrojtur prej secilit sulm dhe përherë duke iu frikësuar tradhtisë nga një pjesë e qytetarëve. Po ashtu, po them, le ta refuzojë ai çdo cvjje të mëkatit nga jashtë edhe le t'i frikësohet vetëdijjes, ngase ajo dëshirat më të mëdha i ka për gjërat e papastra. Por, si do të mbrohet ai nëse nuk e frenon syrin, i cili është burim i secilit mëkat trupor? Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, nuk ka për të marrë ndëshkim, përveç, vetëm deri në shkallën e tretë, kurse ai i cili i ka sytë deri në shkallën e shtatë.

Në kohën e profetit Ili ka ngjarë që Ilija ta shohë njeriun e verbër se si qan - njeriun e jetës së mirë, dhe e ka pyetur, duke i thënë: "Përse qan ti, or vëlla?" I verbëri është përgjigjur: "Po qaj, ngase nuk mund ta shoh profetin Ili, të shenjtin e Zotit".

Ilija e qortoi duke i thënë: "Pusho së qari, or njeri ngase me të qarë gabon". I verbëri u përgjigj: "Po më thuaj, a është

mëkat ta shohësh profetin e shenjtë të Zotit, i cili i ngre të vdekurit edhe bën që zjarri të bjerë nga qielli?"

Ilija u përgjigj: "Ti nuk e flet të vërtetën, ngase Ilija nuk është në gjendje që ta bëjë tërë atë çka thua, ngase ai është njeri, sikurse edhe ti. Ngase, të gjithë njerëzit e botës nuk mund të bëjnë që të lindet miza".

I verbëri tha: "Ti e thua këtë, o njeri, ngase Ilija duhet të ketë qortuar për ndonjë mëkat tëndin, për ç'shkak (ti) e urren".

Ilija u përgjigj: "Zoti qoftë i kënaqur që ti e thua të vërtetën; ngase, or vëlla, nëse unë do ta urreja Ilinë, unë do ta doja Zotin dhe sa më shumë që ta urrej Ilinë aq më shumë do ta doja Zotin".

I verbëri u lëndua shumë dhe tha: "Pasha Zotin e gjallë, ti shok je i pafet! A mundet, atëherë, që të duhet Zoti, përdërisa dikush t'i urrej profetët e Zotit? Shko, ngase më nuk dua të dëgjoj!"

Ilija u përgjigj: "Vëlla, tani me intelektin tënd mund ta dish se sa është i dëmshëm të parët trupor. Ngase ti me sy dëshiron që ta shohësh Ilinë, e Ilinë nga shpirti yt e urren".

U përgjigj i verbëri: "Tani, shko! Ngase ti je djalli, i cili do të më detyronte për të mëkatuar kundër të shenjtit të Zotit".

Atëherë Ilija rënkoj me lot dhe tha: "Ti e ke folur të vërtetën or vëlla, ngase trupi im, të cilin ti dëshiron që ta shohësh, të ndan prej Zotit".

I verbëri tha: "Nuk dua që të shoh; aq më tepër, sikur t'i kisha sytë e mi, do t'i kisha mbyllur për të mos parë".

Atëherë Ilija tha: "Dije vëlla se unë jam Ilija!"

I verbëri u përgjigj: "Ti nuk e flet të vërtetën".

Atëherë nxënësit e Iliës thanë: "Vëlla, po ky vërtet është profeti i Zotit, Ilija".

"Le të ma thotë ai", tha i verbëri, "nëse ai është profet, nga cili brez jam unë dhe si jam bërë i verbër?"

117

Ilija u përgjigj: "Ti je nga brezi i Levit; dhe për shkak se e ke shikur me lakmi gruan duke hyrë në Tempull, e ke qenë afër vendit të shenjtë, Zoti ynë ta ka marrë të parët".

Atëherë i verbëri u përgjigj duke qarë: "Më falë, o i shenjtë profet i Perëndisë, ngase kam mëkatuar duke folur me ty; ngase, po të të kisha parë, nuk do të kisha mëkatuar".

Ilija u përgjigj: "Zoti le të ta falë, or vëlla, ngase sa më përket mua, unë e di se ti e ke thënë të vërtetën, duke e parë se sa më shumë që e urrej veten, aq më shumë e dua Zotin, e po të më shihje, ti lakmin tënde do ta kishe qetësuar, e cila Zoti i është e pakëndshme. Ngase Ilija nuk është krijuesi yt, por Zoti; Nga këtu, sa të përket ty, unë jam djallë", tha Ilija duke qarë, "ngase, unë të kam kthyer prej Krijuesit tënd. Prandaj unë qaj or vëlla, ngase ti nuk e ke atë dritë që ta dallosh të vërtetën nga gënjeshtra, ngase po ta kishe, ti mësimin tim nuk do ta kishe urrejtur. Prandaj, po të them, se shumica dëshirojnë që të më shohin dhe vijin prej së largut për të më parë, por të cilët i urrejnë fjalët e mia. E, më mirë për ta, për shpëtimin e tyre, do të kishte qenë - që ata të mos kishin pasur sy; duke patur parasysh se secili i cili gjen kënaqësi në krijesa, kushdoqoftë ai, ai nuk kërkon që ta gjejë kënaqësinë tek

Zoti - prandaj, ai ka bërë idhull në zemrën e tij dhe e ka lënë Zotin".

Atëherë tha Isusi duke rënkuar: "A e kuptuat krejt ç'ka thënë Ilija?"

Nxënësit u përgjigjën: "Ne me të vërtetë e kuptuam dhe ne jemi jashta vetes, duke e ditur se këtu në botë ka vetëm disa, të cilët nuk janë idhujtar".

118

Pastaj, Isusi tha: "Ju të vërtetën e thoni, ngase Izraeli tani dëshiron për ta rivendosur idhujtarinë, të cilën ata e kanë në zemrat e tyre, duke më menduar mua për Zoti; nga të cilët shumica e urrejnë mësimin tim, duke thënë se unë kam mundur që ta bëj veten pushtetar mbi tërë Judenë, nëse e pranoj se jam Zoti, dhe se unë jam i marrë që dëshiroj të jetoj në varfëri edhe nëpër vende të shkreta, e jo që të jetoj përgjithmonë në mesin e princave dhe jetës së ëmbël. Oh, njeri i mjerë, i cili e lavdëron dritën, e cila u është e përbashkët mirave dhe thnëglave dhe e urrenë dritën, e cila u është e përbashkët vetëm engjëjve dhe profetëve dhe miqve të shenjtë të Zotit!

Prandaj, nëse nuk do të ruhet syri o Andare, unë të them se është e pamundur që të mos lakmosh. Prandaj, edhe profeti Jeremi, duke qarë e dënesur, ka thënë: "Syri im është hajn, i cili e toberon shpirtin tim". Ngase për këtë babai ynë, Davidi, me më të madhin mall i është lutur Zotëuesit, Zoti tonë, që ai t'ia shmang sytë e tij, që ai të mos e shohë të kotën. Më thoni atëherë, sikur dikush t'i kishte dy groshë për të blerë bukë, a do t'i kishte shpenzuar që të blejë temjan. Sigurisht se jo, duke marrë parasysh se temjan i dëmton sytë edhe trupit nuk ia jep fuqinë (nuk e ushqen). Ashtu njëjtë je të veprojë njeriu, ngase me të parët e

tij të jashtëm, me sy, dhe me të parët e brendshëm, me mendjen e tij, ai duhet që të kërkojë për ta njohur Zotin, Krijuesin e tij, e edhe të të kënaqurit e vullnetit të Tij”.

119

Ngase vërtet secilin herë, kur njeriu e sheh sendin dhe e harron Zotin, i Cili e ka krijuar atë send për njeriun, ai ka mëkatuar. Ngase, nëse mikun yt do të kishte dhënë diç në shenjë kujtimi, e ti atë ta kishte shitur dhe harruar në mikun tënd, ti do ta kishe ofenduar mikun tënd. Ashtu njëjtë vepron njeriu; ngase kur ai e sheh krijesën, e cila nuk e ka në mendje Krijuesin, i cili atë e ka krijuar për dashurinë e njeriut, ai me mosfalënderim, mëkaton ndaj Zotit, Krijuesit të vet.

Prandaj, ai i cili e sheh femrën dhe e harron Zotin, i cili e ka krijuar femrën për të mirën e mashkullit, ai do ta dojë edhe do ta dëshirojë. Nga këtu do të dalë jashtë lakmia e tij e tepërt, sa që ai të gjitha do t'i dojë (vetëm) si send të cilin e do: ashtu që nga këtu vjen mëkati, të cilin do të turpërohet për ta kujtuar. Ndërkaq, nëse njeriu ia ndalon syve të tij të shikojnë, ai do të jetë zotërues i vetëdijes, e cila nuk mund të dëshirojë (atë) çka nuk i prezentohet. Ngase kështu trupi do t'i jetë i nënshtruar shpirtit. Ashtu siç anija, që nuk mund të lëvizë pa erë, ashtu trupi pa vetëdije nuk mund të mëkatojë.

Prandaj, për pendimtarin do të kishte qenë e nevojshme, që në vend të rrefimit të tregimeve të kthehet e të bëjë lufte, këtë vetë mendja e tregon, madje, edhe nëse ky nuk është parim i Zotit. Ngase, për secilin fjalë shterpe njeriu mëkaton, e nuk e mënjanon bash

mëkatin tonë për shkak të lufjes. Ngase, ajo lufte është mbrojtja e shpirtit; lufja është bar (ilaç) i shpirtit; lufja është mbrojtja e zemrës; lufja është arma e fesë, lufja është rënkim i vetëdijes; lufja është kripa e trupit, e cila nuk e lejon që të priset me mëkate. Unë po ju them, se lufja është dora e jetës tonë, me të cilat njeriu, i cili lutet, do ta mbrojë veten në Ditën e Gjykimit: sepse ai këtu në tokë do ta mbrojë shpirtin e tij prej mëkateve, edhe do ta ruajë zemrën e tij që të mos jetë e prekuar me dëshirat e këqija; Satanën duke e ofenduar, ngase ai do ta mbajë vetëdijen e vet sipas ligjit të Zotit, e trupi i tij do të shkojë sipas drejtësisë, duke pranuar prej Zotit krejt çka do të kërkojë.

Pasha Zotin e gjallë, para të cilit jemi ne, njeriu pa lufte më nuk mundet që të jetë njeri i veprave të mira, ashtu siç nuk mundet njeriu memec që t'i lutet të verbërit për punën e tij; siç që nuk mund të shërohet zgjedhja pa yndyrë; të të juajtë do tu mbrojnë pa lëvizje; ose do ta sulmojnë tjetrin pa armë; do të notojnë pa timon; ose do ta rujanë mishin e vdekur pa krip. Ngase, vërtetë, ai i cili nuk ka duar, nuk mund të pranojë. Sikur të mundte njeriu ta shndërrojë plehun në ari edhe argjilin në sheqer, çdo të bënte ai?”

Pastaj, pasi që Isusi u ndal, nxënësit u përgjigjën: “Askush nuk do të kishte bërë asgjë tjetër përveç që do të kishte punuar ari dhe sheqer”.

Atëherë Isusi tha: “Po përse njeriu bën lufte në vend se të merret me rrefime të rrefime të marra? A ndoshta atij i është dhënë koha prej Zotit që ta ofendojë Zotin? Ngase, cili princ, do t'ia jepte qytetun të nënshtruarit të tij, e që ky ndaj tij ta nisë luftën? Pasha Zotin e

gjallë, sikur ta dinte njeriu se pas cilit veprim me bisedën e pafrytshme transformohet shpirti, ai më parë do ta kishte këputur me dhëmbë gjuhën e vet, sesa që kishte folur. O botë e mjerë! Ngase sot njerëzit nuk tubohen për t'u lutur, por (tubohen) në parahyrjet e Tempullit, e në të njëjtin tempull, vet Satana, atje e ka flinë (e tij) në fjalimin e (tyre të) kotë, dhe, ç'është edhe më keq – në gjërat për të cilat unë nuk mund të flas pa u turpëruar”.

120

Fryti i bisedës së pafrytshme është kjo që ajo në atë mënyrë e dobëson intelektin, sa që ai nuk është i gatshëm që ta pranojë të vërtetën; Sikur kali, i cili është mësuar që t'i bartë tridijetë gramë pambuk, që nuk mundet t'i bartë dyzet e pesë kilogramë gurë.

E, ajo ç'është edhe më e keqe, është njeriu, i cili e shpenzon kohën e vet duke u tallur. Kur të jetë ai i gatshëm që të lutet, Satana do t'ia hedhë në memore ato të njëjtat shaka të tjaja, ashtu që kur ai duhet të qajë për mëkatet e veta, dhe Zotin ta shijë për mëshirë dhe ta ftojë faljen për mëkatet e tij, me të qeshur ai e provokon Zotin duke e hidhëruar; - i Cili do ta ndëshkojë edhe përjashtojë.

Prandaj, medet për ata të cilët bëjnë shaka edhe flasin kot! Por, nëse Zoti ka neveri ndaj atyre të cilët bëjnë shaka edhe flasin kot, si do t'i marrë Ai ata të cilët e marrin nëpër gojë dhe shpirtin për fuqjin, dhe në çfarë gjendje do të jetë ai i cili merret me mëkatim, si me punë më se të nevojshme? Oh, botë e ndyrë, unë nuk mundem të paramendoj, se si ashpër do të jesh e ndëshkuar prej Zotit. Ndërkohë, ai i cili do të duhej që ta bënte qortimin, ai thotë se si “duhet të

përmbahet nga fjalët e veta edhe sikur me ai t'ia paguanin”.

Nxënësit e tij pyetën: “Po kush do t'i blente me çmim të arit fjalët e njeriut? Sigurisht se askush. Dhe, si do ta bënte ai qortimin?, kur ai sigurisht se do të bëhej lakmatar!”

Isusi u përgjigj: “Ju zemrën e keni ai të rëndë, sa që nuk jam në gjendje për ta ngritur. Prandaj, për secilin fjalë është e nevojshme që t'ju them domethënia. Falënderojeni Zotin, i cili ua ka dhuruar mëshirën që t'i dimi fshehtësitë e Zotit. Unë nuk them se pendestari duhet që ta shesë fjalimin e vet, por unë them se kur ai të flasë, ai duhet të mendojë se është duke derdhur ari. Ngase, vërtetë, duke bërë ashtu, sikurse që ari shpenzohet për gjëra të domosdoshme, ashtu edhe ai do të flasë (vetëm) kur është e nevojshme për të folur, dhe ashtu siç askush nuk kërkoi ai i cili do t'i bënte dëm trupit të tij, ashtu edhe ai le të flasë për gjëra të cilat mund ta dëmtojnë shpirtin e tij”.

121

“Kur guvernatori e burgos të burgosurin dhe e merr në pyetje, përdetisa procesmbajtësi (e) shkruan (rastin), më thoni, si flet njeriu i tillë?”

Nxënësit u përgjigjën: “Ai flet me frikë edhe me përshatshmëri, që të mos bjerë në dyshim dhe ai është i kujdesshëm që asgjë të mos thotë që do ta dëshpëronte dhe do t'ia prishte qejfin guvernatorit, por mundohet që të thotë diç me ndihmën e së cilës ai do të mund të lirohej”.

Atëherë Isusi u përgjigj: “Këtë duhet ta bëjë pendestari, për të mos e humbur shpirtin e vet. Për këtë Zoti ia ka dhënë çdo njeriu dy engjëj si shkrues, njërin, i cili e shkruan të mirën, e tjetrin i cili e shkruan të keqen, të cilën e bën

njeriu. Nëse, pra, njeriu dëshiron që ta pranojë mëshirën, ai le ta matë fjalën e tij më shumë sesa që matet atë”.

122

“Sa i përket lakmisë së tepruar, ajo duhet të shndërrohet në dhënie e sadakasë. Me të vërtetë po ju them, ashtu siç teprica që e ka për cak të saj qëndrën, ashtu edhe lakmitari i tepërt e ka për përfundim të vetin ferrin, ngase për lakmitarin është e pamundur që të ketë kurrfarë të mire në parajsë. A e dini gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, lakmitari, madje, edhe nëse është i heshtur në gjuhën e tij, ai flet me veprat e veta: “Nuk ka Zot tjetër përveç meje”. Ngase tërë atë çka e ka ai është i gatshëm që ta shpenzojë për kënaqësitë e veta, pa marrë parasysh fillimin apo fundin e vet, që ai ka lindur i zhveshur edhe se me vdekje të gjitha i lë.

Po më thoni, nëse Herodi jua jep kopshtin që t’ia ruani, e ju silleni si pronar duke mos i dërguar asgjë Herodit; kur Herodi dërgon për fryte, ju ia përzini të dërguarit e tij – më thoni, a do ta kishit bërë veten mbretër të atij kopshti? Sigurisht se po. Pra, unë po ju them, se madje edhe njeriu i tillë lakmitar e bën veten Zot ndaj pasurive, të cilat ia ka dhënë Zoti.

Makutëria (lakmia e madhe për pangopshmëri) është etja e vetëdijes – e cila duke e humbur Zotin përmes mëkatit, sepse jeton me ndihmën e kënaqësisë, e meqenëse nuk është në gjendje që të kënaqet me Zotin, i Cili është i fshehur prej saj – veten e rrethon me gjërat e kësaj bote, të cilat i konsideron si të mira, të vetat dhe ajo bëhet aq më e fuqishme sa më shumë që ta shohë veten të liruar nga Zoti.

Dhe, kështu, kthimi i mëkatarit është prej Zotit, i cili e jep mëshirën për pendim. Ashtu siç ka thënë babai ynë Davidi: “Ky ndryshim vjen nga dora e djathtë e Zotit”.

Nevojitet që t’ju them se i cilit sot është njeriu, nëse jeni që të bëhet pendimi. Dhe, kështu ta falënderojmë sot Zotin, i Cili na e ka dhënë mëshirën që ta komunikojmë dëshirën e Tij përmes fjalës tume”.

Në këtë, ai i ngriti duart e veta edhe u lut, duke thënë: “O Zot i Gjithëfuqishëm dhe i Mëshirshëm, i Cili në mëshirë na ke krijuar, duke na e dhënë rangun e njeriut, shërbëtorëve të Tu, me fenë e të Dërguarit Tënd të vërtetë, ne të falënderojmë për të gjitha begatitë edhe jemi të kënaqur që të Të adhurojmë në të gjitha ditët e jetës sonë, duke i vuajtur mëkatet tona, duke u lutur, duke e dhënë sadakanë, edhe duke agjëruar dhe studiuar fjalën Tende, duke i udhëzuar ata të cilët janë të padijshëm për dëshirën Tende, duke vuajtur nga bota për dashurinë Tende, dhe duke e dhënë jetën tonë deri në vdekje që të të shërbejmë. Ti o Zot, na shpëto prej Satanës, edhe prej trupit, edhe prej botës, siç i ke shpëtuar të zgjedhurit e Tu për dashurinë Tende edhe për dashurinë e të Dërguarit Tënd, për të cilin na ke krijuar, për dashurinë e të gjithë të shenjtëve të Tu edhe profetëve të Tu”.

Nxënësit përherë përgjigjeshin; “Ashtu qoftë, ashtu qoftë o Zot, ashtu qoftë o Zoti ynë i Mëshirshëm”.

123

Kur u bë ditë, të premtën herët në mëngjes, Isusi pas lutjes i tuboi nxënësit e vet dhe u tha: “Të uleri, ngase sikurse në këtë ditë që e ka krijuar njeriun nga argjila prej toke, po ashtu unë do t’ju

them se çfarë sendi është njeriu, nëse do Zoti”.

Kur u ulën të gjithë, Isusi përsëri tha: “Zoti ynë, krijesave të Veta ua ka treguar fuqinë edhe mëshirën e Vet përmes liberalizmit edhe drejtësisë së Vet, u mëshirua në katër sende, të kundërta njëra-tjetrës, dhe i bashkoi në një objekt përfundimtar, i cili është njeriu – e këto janë dheu, ajri, uji edhe zjarri – që secili element të mundet ta frenojë të kundërtën e vet. Dhe, Ai, nga këto katër elemente, e bëri enën, e cila është trupi i njeriut prej mishit, kockave, gjakut, palcës eshtrorë dhe lëkurës me nerva dhe vena, edhe me të gjitha pjesët e jashtme; ku Zoti e ka vendosur shpirtin dhe vetëdijen, si dy duar të kësaj jete: duke ia dhënë vetëdijes, si pikëmbështetje secilin pjesë të trupit, nga se ajo atje është zgjeruar sikur yndyra. E shpirtit ia ka dhënë për pikëmbështetje zemrën, ku e bashkuar me vetëdije, ai duhet të drejtojë me tërë jetën.

Meqenëse Zoti kështu e krijoi njeriun, në të e vuri dritën, e cila quhet mendje (arsye), e cila duhet ta bashkojë mishin, vetëdijen edhe shpirtin në një qëllim – që të punojnë për t’i shërbyer Zotit. Dhe, pasi e vendosi veprën e Vet në parajsë, dhe meqenëse mendja u mashtrua nga puna e vetëdijshme e Satanës, trupi e humbi rehatin, vetëdija e humbi entuziazmin përmes të cilit jeton, e edhe shpirti e humbi bukurinë e vet.

Meqenëse njeriu ka arritur në një gjendje të tillë, vetëdija, e cila nuk gjen pushim në punë, por kërkon kënaqësi, e pason dritën të cilën ia tregojnë sytë. Prandaj, meqenëse sytë nuk janë në gjendje që të shohin asgjë përveç kotësisë, e mashtojnë veten dhe kështu,

duke i zgjedhur sendet e botës, ata gabojnë.

Prandaj është e nevojshme që me mëshirën e Zotit mendja e njeriut përsëri të ndriçohet, që ta dallojë të mirën nga e keqja edhe (që ta dallojë) dritën e vërtetë: me njohjen e së cilës mëkatarin, i kthehet pendimit. Për këtë unë ju them se vërtet, nëse Përendia, Zoti juaj, nuk do ta ndriçojë zemrën e njeriut, rezonimi i tij do të kishite qenë i pavlerë”.

Gjoni pyeti: “Atëherë, cilit qëllim i shërben të folurit e njeriut?”

Isusi u përgjigj: “Njeriu si njeri asgjë nuk shfrytëzon që ta kthejë njeriun (drejt) pendimit; por njeriu si mjet të cilin Zoti e përdor, e kthen njeriun; ashtu që, pasi Zoti vepron në mënyrë të fshehtë në njeriun për shpëtimin e tij, individit duhet që ta dëgjojë secilin njeri, që të mund të pranohet në mesin e të gjithëve ai përmes të cilit na flet Zoti neve”.

Jakobi pyeti: “O zotëri, nëse vjen ndoshta profet i rrejshëm, dhe mësues i rrejshëm, duke dashur që të na mësojë, ç’duhet (atëherë) të bëjmë ne?”

124

Atëherë Isusi u përgjigj me metaforë: “Njeriu shkon për peshkim me rrjet, dhe në të zë shumë peshq, por, ata të cilët janë të këqijë, ai i hedh.

Njeriu shkon për të mbjellë, por vetëm kokërra, e cila bie në tokë të mirë e jep bimën.

Ashtu njëjtë, duhet që ju të punoni të gjitha duke i dëgjuar, por duke e pranuar vetëm të vërtetën, meqenëse, vetëm e vërteta e jep frytin për jetën e përtheshme”.

Atherë pyeti Andrea: “Po si ta njohim të vërtetën?”

125

Isusi u përgjigj: "Krejt çka i përgjigjet Librit të Moisisut, ju atë merreni për të vërtetë; Meqenëse Zoti është Një, edhe e vërteta është një; nga kjo rrjedh se parimi është një, e edhe e vërteta një; nga këtu pason se parimi është një dhe edhe domethënia e tij është një; prandaj për këtë edhe feja është një. Me të vërtetë, unë po ju them, se po të mos kishit qenë e fshirë e vërteta prej Librit të Moisisut, Zoti nuk do t'ia kishit dhënë tjetër atit tonë, Davidit. E, po të mos kishit qenë i njollësor libri i Davidit, Zoti nuk do të ma kishit besuar mua Ungjellin, meqenëse Zoti ynë është i pandryshueshëm dhe në të njëtin rast Ai u ka folur të gjithë njerëzve. Prandaj, kur të vijë i Dërguari i Zotit, ai do të vijë që ta pastrojë krejt atë me të cilën të patitë e kanë ndotur Librin tim".

Atëherë pyeti ai i cili shkruan: "O zotëri, çka të bëjë njeriu kur e gjen Ligjin të shtrembëruar edhe flet profeti i rejtshëm?"

Isusi u përgjigj: "E madhe është pyetja jote o Barnabë; për këtë unë të them se në atë kohë disa do të jenë të shpëtuar, duke marrë parasysh se njerëzit nuk e shqyrtojnë qëllimin e vet, e i cili është Zoti. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, secila dogmë, e cila e kthen njeriun prej cakut (qëllimit) të tij, e i cili është Zoti, është më e keqja dogmë. Prandaj, në dogmë janë tri gjëra të cilat do t'i shqyrtosh - përkatësisht, dashuria ndaj Zotit, mëshira ndaj fqit dhe urrejtja ndaj teje, që e ke ofenduar Zotin dhe për çdo ditë e ofendon. Prandaj, secilës dogmë, e cila është në kundërshtim me këto tri kryesoret, largojtu, ngase ajo është më e keqja dogmë".

"Tani do t'i kthehem lakmisë së tepruar: dhe ju them se kur nojënja më dëshirë të madhe do të kishit dashur që t'i arrijë sendet, ose ato i ruan me ngulm, mendja duhet të thotë: "Sendi i tillë, do ta ketë fundin e vet". E sigurt është se nëse ajo do ta ketë fundin, atëherë është marrë për ta dashur. Prandaj, secili duhet që ta dojë edhe ta ruajë atë çka nuk do të ketë fund.

Prandaj, për këtë lakmia e tepruar le të shndërrohet në sadaka, duke ndarë drejt atë çka (njeriu e) ka arritur me pa të drejtë.

Dhe le të ruhet ai që - atë që jep dora e djathtë - e majta të mos e di. Ngase hipokritët, kur ata e japin sadakanë, dëshirojnë që të shihen edhe të jenë të lavdëruar nga bota. Por, vërtet u është e kotë, meqenëse prej atij për të cilin punon, njeriu edhe e merr pagën e tij. Prandaj, nëse njeriu merr diçka prej Zotit, ai për këtë edhe duhet që t'i shërbej Zotit.

Dhe, kujdes kur ta jepni sadakanë, ju atë mendojeni se krejt ia jepni Zotit, për dashurinë e Tij. Prandaj, të mos jeni të ngadalshëm kur jepni, dhe (madje) duke e dhënë atë më të mirën që e keni, për dashurinë ndaj Zotit.

Më thoni, a dëshironi ju që të pranoni nga Zoti çkado që është e keqe? Sigurisht se jo, o pluhur edhe hi! Po si do të keni fe në vete nëse jepni diçka të keqe për dashurinë ndaj Zotit?

Më mirë është asgjë të mos jepet sesa të jepet gjëja e keqe; ngase, për mosdhënie ju në botë do ta keni ndonjë arsytim: por kur jepni diçka të pavlerë, e duke e mbajtur më të mirën për vete, cila do të jetë arsyeja?

të thjeshtë, prandaj, ata kurthonin fshehurazi.

Duke kaluar nëpër Judejë nxënësit u kthyen Isusi, i cili i pritë si i ati që i pret të bijtë e vet, duke u thënë: "Më thoni, si ka vepruar Zoti, Përendia ynë? Sigurisht e kam parë Satanën se bie nën këmbët tuaja dhe se ju shkelni mbi të, siç shkel vreshtari nëpër rrush!"

Nxënësit u përgjigjen: "O zotëri, ne kemi shëruar individë të panumërtd edhe kemi dëbuar shumë demonë të cilët i mundoni njerëzit".

Isusi tha: "Zoti ua fallë, o vëllezër, ngase ju gabuat kur thanë: "ne kemi shëruar", sepse Zoti është Ai i cili krejt këtë e ka bërë".

Atëherë ata thanë: "Marrim folëm: prandaj na mëso se si të flasim".

Isusi u përgjigj: "Për secilin punë të mirë, ju thoni: "Zoti e ka bërë", kurse për secilin punë të keqe thuhet: "Unë kam bërë mëkat".

"Ashtu do të bëjmë", thanë nxënësit.

Atëherë Isusi pyeti: "Po ç'thotë Izraeli, duke parë se ç'bënë Zoti me duart e shumë njerëzve, ç'bëri Zoti me duart e mia?"

Nxënësit u përgjigjen: "Ata thonë se ekziston vetëm Një Zot dhe se ti je profet i Zotit".

Isusi me fytyrë të kënaqur u përgjigj: "Qoftë i Lartësuar emri i shenjtë e Zotit, i Cili dëshirën time nuk e ka përbuzur, dëshirën e shërbëtorit të Vet!"

Dhe kur e tha ai këtë ata u tërhoqën për të pushuar.

127

Isusi e la shkretëtirën edhe hyri në Jerusalem; me ç'rast i tërë qyteti vrapoi

E kjo është e tëra, ç'kam për t'ju thënë për, të penduarit".

Barnaba pyeti: "Sa duket të zgjatë pendimi?"

Isusi u përgjigj: "Aq sa njeriu është në mëkat, ai përherë duhet të pendohet e edhe të qortohet për këtë. Meqenëse njeriu gjithnjë gabon, ai kështu duhet përherë të qortohet, nëse s'mbani më tepër illogari për veshmbathjen tuaj sesa për shpirtin, ngase, çdoherë kur këpuçet tuaj çkyhen, ju i amoni".

126

Duke i thirrur të gjithë nxënësit e vet, Isusi i dërgoi dy nga dy nëpër territorin e Izraelit, duke thënë: "Shkoni dhe predikoni njëjtë ashtu siç keni dëgjuar".

Pastaj ata u përulën dhe ai e vuri dorën mbi kokat e tyre, duke thënë: "Në emrin e Zotit, jepjauni shëndetin të sëmurëve, nxirrmi jashtë demonët dhe mos e mashtroni Izraelin për mua, por foleni atë çka unë kam thënë para kryepaftit".

Prandaj ata shkuan, me përjashtim të atij i cili shkruan, me Gjonin edhe Jakobin; dhe ata shkuan nëpër tërë Judenë duke e predikuar pendimin ashtu siç u kishte thënë Isusi, duke e shëruar secilin lloj të sëmundjes, ashtu që i tërë Izraeli i vërtetoi fjalët e Isusit, që Zoti është një dhe se Isusi është profet i Zotit; dhe kur ata shihnin aq turmë të madhe, bënin atë çka bënte Isusi gjatë shterimit të të sëmurëve.

Ndërkaq, të bijtë e djallit kishin gjetur tjetër mënyrë për ta përdjekur Isusin, e këta ishin priftërinjtë edhe letrarët. Ata kishin folur se Isusi (kinse) kishte aspirata ndaj monarkisë mbi Izraelin. Por, ata i frikësoheshin popullit

në Tempull për ta parë. Kështu, pas leximit të psalmeve, Isusi hipi në foltore ku zakonisht hipnin shkrimtarët dhe duke dhënë shenjë për qetësi, tha: "Qoftë i bekuar emri i shenjtë i Zotit, or vëllezër, i Cili na ka krijuar prej argjililit të tokës, e jo prej frymës flakëruese. Ngase kur ne mëkatojmë, mëshirën e gjejmë të Zoti: të cilën Satana kurrë nuk do ta gjejë, ngase përmes mendjemadhësisë së tij është i papërmirësueshëm, sepse thotë se ai gjithmonë është fisniku, se ai është frymë fisnike.

A e keni dëgjuar vëllezër atë që e thotë ati ynë Davidi për Zotin, se ai e kujton se ne jemi pluhur dhe se shpirti ynë shkon dhe përseri nuk kthehet. Për çka ai ka patur mëshirë ndaj nesh? Të bekuar janë ata të cilët i dinë këto fjalë, ngase ata nuk do të mëkatojnë për jetë ndaj Zotit të vet, mëqenëse ata pendohen pas mëkatit, prandaj mëkati i tyre nuk mbetet. Të mjerët ata, të cilët lavdërohen, ngase ata do të digjen në zjarrin e ferrit. Më thoni vëllezër, ç'është arsyeja e vetëlavdërimit? A ka ndoshta farë të mirë këtu në Tokë? Jo, me siguri, ngase siç thotë profeti i Zotit Sollomoni: "Krejt ç'është nën diell është kotësi".

Por, nëse gjërat e tokës nuk na japin arsye që ne t'i krenohemi zemrës sonë, atëherë shumë më pak arsye na jep jeta jonë: ngase, ajo është e ngarkuar me shumë vuajtje, ngase të gjitha krijesat, më inferiore se njeriu, luftojnë kundër nesh. O sa shumë janë mbytur nga vapa e flaktë e verës; sa janë mbytur nga acari edhe të ftohrit e dimrit; sa janë mbytur me rrufe të breshër; sa janë mbytur në det prej shtërmgatës së stuhishme; sa kanë vdekur nga murtaja, nga uria, ose për shkak se i kanë copëtuar shtazët e

dëgjojnë, hundët i kanë, por aromën nuk e ndjejnë, gojë kanë, por nuk hanë, kanë gjuhë, por nuk flasin, kanë duar, por me to nuk prekin, këmbët i kanë, por me to nuk ecin". Për këtë ati ynë Davidi, duke i lutur Zotit të gjallë, i Cili jeton, tha: "Të ngjashëm atyre le t'u jenë, ata të cilët i punojnë edhe ata të cilët u besojnë".

O mendjemadhësi e pashembullt, kjo mendjemadhësi e njeriut, i cili prej Zotit është i krijuar nga dheu, edhe e harron gjendjen e vet dhe i gatshëm është që të punojë Zot për kënaqësinë e vet! Gjatë kësaj ai qet i tallet Zotit, megjithëse ai do të thoshte: "Nuk ka dobi nga shërbesa ndaj Zotit". Kështu tregojnë veprat e tyre. E Satana dëshiron që t'ju kufizojë o vëllezër, duke ju shpërrë që të besoni se unë jam Zoti; por, duke e marrë parasysh se unë nuk jam në gjendje që ta krijoj (as) mizën dhe se jam kalimtar dhe i vdekshëm, unë nuk mund t'ju jap asgjë të dobishme, mëqenëse edhe vetë kam nevojë për të gjitha. Atëherë si do t'ju ndihmoja unë në të gjitha punët, kur kjo i takon vetëm Zotit?"

"A do t'ju tallëmi, pra, ne të cilët e kemi Zotin tonë, Zotin e madh, i Cili e ka krijuar universin me fjalën e Tij, mosbesimtarëve dhe zotave të tyre?"

Kanë qenë dy njerëz, të cilët kanë adhur këtu në Tempull, për t'u lutur: Njeri ka qenë farisej, e tjetri tagrambledhës. Fariseji i është afruar shenjëtores edhe me fytyrën e vet të ngutur, ka thënë: "Të falënderoj o Zot, ngase unë nuk jam sikurse njerëzit e tjerë mëkatar, të cilët bëjnë çdo të keqe, e veçanërisht ky tagrambledhës; ngase unë agjëroj dy herë në javë edhe e jap të dhjetën prej krejt çka kam".

Tagrambledhësi ka qëndruar pak më tutje, i përlulur dhe me shikim për toke, dhe, duke rrahur gjokësin e vet, më kokë të ulur, tha: "Zotëri, unë nuk e meritoj që të shikoj drejt qiellit, as drejtë shenjtërisë Tënde, ngase unë shumë kam mëkatar; Kij mëshirë ndaj meje!"

Me të vërtetë, po ju them, se tagrambledhësi ka zbritur nga Tempulli në gjendje shumë më të mirë sesa fariseji, ngase Zoti e ka arsyetuar duke ia falur të gjitha mëkatet e tij. E fariseji ka zbritur në gjendje më të keqe nga tagrambledhësi, ngase Zoti ynë e ka refuzuar, duke i mbajtur veprat e tij për të neveritshme".

129

A do të lavdërohet ndoshta sëpata se e ka prerë malin, ku njeriu e ka punuar kopshin? Sigurisht jo, ngase njeriu e ka bërë krejt atë, po, e edhe sëpatën (e ka punuar) me duart e veta".

E ti o njeri, po a do të lavdërohesh ti se ke bërë krejt ç'është e mirë, duke e marrë parasysh se Zoti ynë të ka krijuar nga argjili dhe në ty ka bërë secilën të mirë të punuar?

Dhe përse ti e urren fqin tënd? Po a nuk e di se po të mos kishte ruajtur Zoti prej Satanës, ti do të kishe qenë më i keq se Satana?

Po a nuk e di se një i vetmi mëkat e ka shndërruar engjëllin më të bukur në demonin më të shëmtuar? Dhe se, njeriun më të përsosur, e ai ka qenë Adami, e ka shndërruar në qenie të mjerë, duke ia nënshtruar asaj ç'vuajmë ne, së bashku me tërë pasardhësit e tij? Ciliun deket, pra, e ke ti, e që të mund të jetosh në kënaqësinë tënde personale pa frikë? Medet për ty argjil, ngase veten e ke ngritur mbi Zotin, i Cili të ka krijuar,

dhe ti do të jesh i poshtëruar nën këmbët e Satanës, i cili ty të pres!"

Dhe, me të thënë këtë Isusi u lut, duke i ngritur duart e veta drejt Zotit, e populli thoshte: "Ashtu qoftë! Ashtu qoftë!" Kur e kreu ai lutjen e tij, zbriti nga foltoja. Atëherë atij i qenë sjellë shumë njerëz të sëmurë, të cilët ai i bëri të shëndoshë dhe e lëshoi Tempullin. Në këtë, Simon gërbulani, të cilin Isusi e kishte shëruar, e ftoi për të ngrënë bukë.

Pritërinjtë edhe letratit, të cilët e urrenin Isusin, i lajmëruan ushtarët romakë për atë ç'kishte thënë Isusi kundër zotave të tyre. Ngase ata gjithsesi e kërkonin mënyrën se si për ta mbytur, por, nuk e gjenin, ngase i frikësoheshin popullit. Isusi, me të hyrë në shtëpinë e Simonit, u ul afër tryezës. Dhe, derisa ai hante, e pa gruan me emrin Mari, mëkatore publike, duke hyrë në shtëpi dhe ajo ra para këmbëve të Isusit, i lau me lotët e saj dhe i leu me vaj të çmueshëm dhe i fshiu me flokët e kokës së vet.

Simonit qe i lënduar, së bashku me të gjithë të cilët ishin duke e ngrënë mishim, dhe, ata thanë në zemrat e tyre: "po të ishte ky njeri porfot, ai do ta dinte se i cili soj është kjo grua dhe nuk do ta lejonte për ta prekur".

Atëherë Isusi tha: "Simon, më duhet të të them diçka".

Simon i përgjigj: "Fol, o zotëri, ngase unë e dëshiroj fjalën tënde".

130

Isusi tha: "Ka qenë një njeri, i cili i ka pasur dy borxhlinj. Njeri ia ka patur borxh kredituesit të tij pesëdhjetë groshë, e tjetri pesqind. Kur asnjëri nuk ka patur që të paguajë, pronari, i prekur nga dhembshuria, ua fali borxhin që të dyve.

Cili prej tyre do ta donte më shumë kredituesin e tij?"

Smioni i përgjigj: "Ai, të cilit i është falur shumta më e madhe".

Isusi tha: "Mirë ke thënë; prandaj unë po të them, shikojë këtë grua edhe veten; që të dy keni qenë borxhlinj të Zotit, njëri për shkak të trupit të zgjebosur, e tjetri për shkak të zgjebosjes së shpirtit, gjë që është mëkat.

Zoti, Perëndia ynë, i prekur me mëshirë përmes lutjeve të mia ka dashur që ta shërojë trupin tënd edhe shpirtin e saj. Prandaj, ti pak më do, ngase pak ke marrë si dhuratë. Dhe, kështu kur unë kam hyrë në shtëpinë tënde, nuk më ke puthur as nuk e ke lyer kokën time. E kjo grua, me të vërtetë! Menjëherë, me të hyrë në shtëpi, ka rënë para këmbëve të mia, të cilat i lau me lotët e saj edhe i leu me lyerje të çmueshme. Për këtë me të vërtetë po të them, se mëkatet e shumta i janë falur, ngase shumë ka dëshiruar (që t'i falen)". Dhe, duke i kthyer gruas tha: "Shko e qetë rrugës sate, ngase Zoti Perëndia ynë, t'i ka falur mëkatet; por, ruaju e që të mos mëkatosh. Besimi yt të shpëtoj".

131

Pas lutjes së mbremjes nxënësit e tij iu afruan më afër Isusit dhe thanë: "Si duhet o zotëri që të veprojmë, për t'i iku mendjemadhësisë?"

Isusi pyeti: "A e keni parë të varfërin, të fuar në shtëpinë e princit për të ngrënë bukë?"

Gjoni u përgjigj: "Unë e kam ngrënë bukën në shtëpinë e Herodit. Ngase para se të të kam njohur ty, unë kam shkruar që të peshkoj dhe zakonisht peshqit ia kam shitur familjes së Herodit. Një ditë kur festonte ai, unë kam sjellë

peshqi të bukur. Ai më ka detyruar që të rri afte dhe të ha".

Atëherë tha Isusi: "Po si e ke ngrënë bukën me mosbesimtarë? Zoti le të na falë o Gjon! Por, më thuaj, si ka qenë pranë tryezës, a ke kërkuar që ta kesh vendin më të nderuar? A e ke kërkuar më të mirin ushqim? A ke folur pranë tryezës kur nuk ke qenë i pyetur? A e ke menduar veten më të vlefshëm se të tjerët që të rrish pranë tryezës?"

Gjoni u përgjigj: "Pasha Zotin e gjallë, unë nuk kam guxuar që t'i ngre sytë, duke marrë parasysh se jam peshkatar i varfër, dobët i veshur, e duke ndejur në mesin e baronëve të mbretit. E pasi ma dha mbreti një copë të vogël mishi, unë kam menduar se bota mbi kokë m'u rrëzua, për madhësinë e përrahjes (nderimit), të cilën ma bëri mbreti. Dhe, vërtet po them, po të kishte qenë mbreti i Ligjit (fesë) tonë, do të kisha qenë i kënaqur që ta shërbeja tërë jetën".

Isusi e ngriti zërin: "Rri i qetë Gjon, ngase unë lutem që të mos na hedhë Zoti në greminë njëjtë sikur Abiramin, për shkak të mendjemadhësisë sonë!"

Nxënësit u dridhën nga frika prej fjalëve të Isusit, kur ai tha përsëri: "T'i frikësohemi Zotit, që të mos na hedhë në greminë, për shkak të mendjemadhësisë tonë. O vëllezër, a e dëgjuat Gjonin se ç'ka bëri në shtëpinë e princit. Medet për njerëzit, të cilët vijnë në botë, ngase mëqenëse jetojnë në mendjemadhësi, ata do të vdesin të përbuzur dhe do të shkojnë të hutuar.

Ngase kjo botë është shtëpi, në të cilën Zoti i gostit njerëzit, në të cilën kanë ngrënë të gjithë të shenjtët edhe profetët e Zotit. Dhe, me të vërtetë po ju

them, krejt çka e pranon njeriu, ai atë e pranon prej Zotit. Për këtë njeriu duhet të sillet me përultësinë më të thellë, duke e ditur kotësinë e tij edhe madhësinë e Zotit, me bujarinë e madhe me të cilën na ushqen. Prandaj, nuk i lejohet njeriut që të thotë: "Përse është bërë kjo dhe (përse) kjo është thënë në botë?", por, më parë që ta shikojë veten, ngase vërtet ai nuk është i denjë që të qëndrojë në tokë pranë tryezës së Zotit. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, nuk ka këtu në tokë asgjë aq të paktë çka pranohet prej (dorës së) Zotit, e që njeriu për kthimin e kësaj të mos duhet ta jetojë jetën për dashurinë e Zotit.

Pasha Zotin e gjallë, ti nuk ke gabuar o Gjon përse ke ngrënë tek Herodi, ngase ky ka qenë përcaktimi i Zotit që ashtu të veprosh, që ti të jesh mësues yni (dhe mësues) i secilit, i cili i frikësohet Zotit." "Kështu vepron", u tha Isusi nxënëseve të vet, që të mund të jetoni në botë, siç ka jetuar Gjoni në shtëpinë e Herodit kur ai e ka ngrënë bukën me të, ngase, në këtë mënyrë ju vërtet do të lironi nga çfarëdo mendjemadhësie".

132

Isusi duke shëtitur përgjatë detit të Galileës, ishte i rrethuar me numër të madh njerëzish, për ç'arsye ai shkoi në barkën e vogël, e cila qëndronte jo larg bregut dhe e kishte hedhur spirancën aq afër bregut saqë mund të dëgjohej zëri i Isusit. Ata, të gjithë iu afruan detit, dhe duke ndejur ulur, e pritnin fjalën e tij. Ai atëherë e hapi gojën e vet edhe tha: "Ja, mbjellësi ka dalë për të mbjellë dhe kur ka mbjellë, diçka nga fara ka rënë në rrugë edhe ka qenë e shkelur nga këmbët e njerëzve dhe e ngrënë prej zogjve; diç

ka rënë mbi gur dhe kur ka mbirë – meqenëse nuk ka patur lagështirë – ajo është përcëlluar nga dielli; diç ka rënë në gardhiqe dhe kur është ritur, therrat e kanë bllokuar farën; e disa kanë rënë në tokë të mirë edhe kanë sjellë fryte, madje tridhjetëfish, gjashtëdhjetëfish dhe njëqindfish?”

Përsëri Isusi tha: “Ja, kryepari i familjes ka mbjellë farë të mirë në aren e tij; dhe meqenëse shërbëtorët e njeriut të mirë kanë fjetur, erdhi armiku i zotëriut të tyre edhe e mbolli egjrin përmbi farën e mirë. Dhe, kur ka mbirë drithi, shihet se në mesin e drithit ka mbirë edhe sasi e madhe e egjrit. Shërbëtorët i erdhën zotëriut edhe i thanë: “O zotëri, po a nuk ke mbjellë farë të mirë në aren tënde? Përsa, pra, atje ka mbirë sasi e madhe e egjrit?” Zotëriu u përgjigj: “Unë farë të mirë kam mbjellë, ndërkohë, derisa njerëzit kanë fjetur, ka ardhur armiku i njeriut edhe përmbi drith e ka mbjellë groshëzën.”

Pyetën shërbëtorët: “A dëshiron që të shkojmë dhe ta shpuplojmë groshëzën prej drithit?”

Zotëriu u përgjigj: “Mos e bëni këtë, ngase më të do ta shpuplonit edhe drithin; por, pritni deri të vijë koha e korrijës. Atëherë do të shkoni, edhe do ta qëroni groshëzën prej drithit edhe do ta hudhni në zjarr që të digjet, e drithin ju do ta vini në hambarin tim.”

Përsëri Isusi tha: “Kanë shkuar shumë njerëz për të shitur fik. Por, kur kanë arritur në treg, ja, njerëzit nuk e kanë shikuar fikun e mirë, por më parë gjetet. Prandaj, njerëzit nuk kanë mundur që ta shesin fikun e tyre. Duke e parë këtë, një qytetar i keq tha: “Sigurisht, se do të kisha mundur të bëhem i pasur”. Ai i thirri dy bijtë e tij

dhe (tha): “Shkoni dhe sillni sasi të madhe gjetësh me fik të dobët”. Ata i shitiën në peshojë, më duket, ngase njerëzit mund të kënaqeshin me gjethe. Pastaj, duke e ngrënë fikun njerëzit u sëmurën me sëmundje të rëndë”. Përsëri Isusi tha: “Ja, qytetari ka patur fontanë prej së cilët të gjithë fqinjët përreth kanë marrë ujë për ta paturuar papastërtinë; në ndërkohë, qytetari ka lejuar që vetëm rrobat e tija të shkatërohen.”

Përsëri Isusi tha: “Shkuan dy veta që të shesin mollë. Njëri ka zgjedhur që ta shesë lëvorën e mollave në peshojë, për duket, duke mos çarë kokën për mbrendinë (nënkorrën) e mollës. I dyti ka dashur që t'i hedh mollat duke marrë vetëm pak bukë për udhëtimin e tij. Por, njerëzit e kanë blerë lëvorën e mollëve sipas peshës në art, duke mos u mërzitur fare për atë i cili ka pasur dëshirë që t'u japë më tepër, duke e përbuzur!”

Dhe kështu atë ditë Isusi i foli turmës me metafora. Pastaj, duke i liruar, shkoi me nxënësit e tij në Naim, ku e ngjalli të birin e vejtushës, i cili së bashku me nënën e vet e pranoi në shtëpi edhe e shërbeu.

133

Nxënësit e tij u afruan afër Isusit dhe e pyetën: “O zotëri, na i thuaj domethëniet e metaforave të cilat ia the populit?”

Isusi u përgjigj: “Po afrohet koha e luftës, prandaj, kur të kryhet luftja e mbremjes, unë do t'ju them domethëniet e metaforave”.

Kur u krye luftja, nxënësit iu afruan Isusit dhe ai u tha: “Njeriu, i cili e mbjellë farën rrugës, nëpër gurishte, nëpër ferra dhe në tokë të mirë, është ai i cili e mëson dhe e predikon fjalën e

Zotit, e cila fjalë bjen në një numër të madh njerëzish. Ajo bjen në rrugë kur të vjen deri te veshët e marinarëve dhe të tregtarëve, të cilët, për shkak të udhëtimeve të gjata, të cilat ata i bëjnë edhe kombeve të ndryshme me të cilat kanë punë – me ndihmën e Satanës, e mënjanojnë fjalën e Zotit nga kujtesa e tyre. Ajo bjen në gurinë kur të arrijë deri te veshët e oborrarëve, dhe për shkak të dertit të madh që e kanë për t'i shërbyar trupit të princit, në ta tëhollohet (ligështohet) fjala e Zotit. Madje edhe po që se ata për të e kanë ndonjë kujtesë, posa ata ta kenë ndonjë dert, fjala e Zotit u del nga mendja e tyre; ngase, meqenëse ata nuk i shërbejnë Zotit, ata edhe nuk mund t'i shprehin ndihmës së Zotit.

Ajo bjen në therra kur të arrijë deri tek ata, të cilët e duan jetën e vet personale, dhe, edhe pse fjala e Zotit te ta ka sukses, kur t'u rriten dëshirat e trupit, ata fjalës së mirë të Zotit ia zënë frymën, ngase kënaqësitë trupore (të njerëzve) bëjnë që njeriu të heqë dorë nga fjala e Zotit.

Ajo e cila bie mbi tokë të mirë, është kur fjala e Zotit arrin deri te veshët e atij, i cili i frikësohet Zotit, andaj ajo e sjellë frytin e jetës së amshueshme. Me të vërtetë unë po ju them, se në secilin gjendje kur njeriu i frikësohet Zotit, fjala e Zotit tek ai do të japë fryt.

Për atë kryeparin e familjes, unë të them se ai është Zoti, Zotëruesi ynë, ati i të gjitha gjërave, ngase Ai i ka krijuar të gjitha gjërat. Por, Ai nuk është atë sipas natyrës së gjërave, ngase Ai nuk lëviz, pa çka gjenerimi është i pamundshëm. Ky është, pra, Zoti ynë, e të Cilit është kjo botë. E, fusha mbi të cilën Ai mbjell

është njerëzimi, e fara është fjala e Zotit, Kështu, kur mësuesit janë të pakujdesshëm në predikimin e fjalës së Zotit, duke qenë të preokupuar me punët e botës, Satana e mbjellë mëkatin në zemrat e njerëzve, nga ku edhe rrjedhin sektet e pafundshme të mësimeve të këqija.

Të shenjtit edhe profetët bërtasin: “O Zot, po a nuk ua jep, pra, mësimin e mirë njerëzve? Po, përse atëherë atje ka aq shumë mëkate?”

Zoti përgjigj: “Unë ua kam dhënë mësimin e mirë njerëzve. Por, përderisa njerëzit u kanë besuar kotësive, Satana i ka mbjellë mashtrimet, për ta eliminuar Ligjin Tim”.

Të shenjtit thonë: “O Zot, ne ato mashtrime do t'i shpartallojmë, duke i shkatërruar njerëzit”.

Zoti përgjigj: “Mos e bëni këtë, ngase besimtarët janë aq afër të lidhur me mosbesimtarë përmes gjinisë, sa që besimtarët do të jenë të humbur (së bashku) me mosbesimtarë. Por, pritni, deri në Gjykim, ngase në atë kohë mosbesimtarët do të jenë të mbledhur nga engjëjt e Mi dhe së bashku me Satanën në ferr do të hidhen, derisa besimtarët do të jenë të mirëseardhur në mbretërinë Time. Është e sigurt, shumë etërve mosbesimtarë do t'u lindin fëmijë besimtarë, për shkak të të cilëve Zoti pret që bota të pendohet”.

134

“Ata, të cilët e bartin fikun e mirë janë mësuesit e vërtetë, të cilët e predikojnë doktrinën e mirë, por bota, e cila kënaqësinë e gjen në gënjeshtra, nga mësuesit kërkon gjethe fjalësh të bukura dhe lajka. Duke e parë këtë, Satana u bashkohet në trup edhe në vetëdije dhe sjell sasi të madhe gjetesh, përkatësisht,

sasi të sendeve tokësore, në të cilat ai e fshih mëkatën dhe kur ta marrë njeriu, ai bëhet i sëmurë edhe i gatshëm për vdekjen e përherëshme.

Qytetari, i cili e ka ujin edhe të tjerëve ua jep që ta pasurojnë papastërtinë e tyre, kurse ai lejon që të kalben rrobat e veta, është mësuasi, i cili të tjerëve ua predikon pendimin, e veten ende e lë në mëkate.

O i mjeri njeri, ngase engjëjt nuk e shkruajnë ndëshkimin, por ai në ajër e shkruan me gjuhën e vet ndëshkimin i cili i përgjigjet!

Sikur dikush si elefant ta kishte gjuhën, e pjesa tjetër e trupit të tij të ishte e vogël sa milingona, po a nuk do të kishte qenë kjo punë e çuditshme? Po, sigurisht. Por unë po ju them me të vërtetë se përbindësh më i madh është ai i cili të tjerëve ua predikon pendimin, e vet nuk pendohet për mëkate e veta.

Ata dy njerëz, të cilët shesin mollë, njëri është ai, i cili predikon për dashurinë e Zotit prandaj, ai askujt nuk i lajkaton, por e predikon të vërtetën e duke kërkuar vetëm furnizimin për të varfërin. Pasha Zoti e gjallë para të cilit qëndron shpirti im, njeriu i tillë nuk është i pranuar prej botës, por më parë është i përbuzur. Por, ai i cili e shet lëvoren sipas peshës në ari, kurse mollët i hedh, është ai, i cili predikon që t'u pëlqej njerëzve: dhe kështu, duke u lajkatur njerëzve, ai e këput shpirtin, i cili e pason lajkatin e tij. Ah! Sa shumë janë shkatërruar për shkak të kësaj?"

Atëherë pyeti ai i cili shkruan dhe tha: "Si do ta kishte dëguar dikush atë fjalë të Zotit dhe si do ta njihje dikush atë i cili predikon për dashurinë e Zotit?"

Isusi u përgjigj: "Ai i cili predikon duhet që të dëgjohej sikurse të fliste Zoti, kur ai predikon mësim të mirë,

ngase me gojën e tij flet Zoti. Ndërkaq, ai i cili nuk i qorton mëkate, duke patur respekt ndaj personaliteteve dhe duke u lajkatur njerëzve të dalluar, duhet të jetë i shmangur si nga gjarpëri i tmerrshëm; ngase, ai vërtet e helmon dëgjimin e njeriut. Nëse e kuptoni çështjen, unë me të vërtetë po ju them, ashtu siç njeriu i plagosur që nuk ka nevojë për fasha të bukura për t'i lidhur varrët e tij, por më parë yndyrën, barin e mirë, po ashtu edhe mëkatarin nuk ka nevojë për fjalë e bukura, por më parë për qortime të mira, që ai të mundet ta ndërprejë që të mëkatojë".

135

Atëherë tha Pjetri: "O zotëri, na thuaj se si do të jenë të munduar të humburit edhe sa do të jenë ata giatë në ferr, që të mundet njeriu të ikë prej mëkati?"

Isusi u përgjigj: "O Pjetër, është çështje e madhe kjo që ke pyetur, por nëse do Zoti, unë do të të përgjigjem. Prandaj, dijeni se ferri është një, dhe i ka shtatë pika qendrore njëra mbi tjetrën. Prej këtu, ashtu siç ekzistojnë shtatë lloje të mëkati, ngase Satana e ka prodhuar si shtatë portat e ferrit: ashtu ka shtatë ndëshkime në të.

Ngase burgu, i cili është më i përhapuri në zemër, do të jetë i fundosur në pikën më të poshtme qendrore, duke kaluar nëpër të gjitha pikat qendrore përmbi të dhe duke i vuajtur të gjitha dhimbjet të cilat janë në to. Ashtu siç kërkon ai këtu që të jetë më i madh se Zoti, duke dëshiruar që të veprojë sipas mendimit të vet e në kundërshtim të asaj çka e urdhëron Zoti dhe duke mos dashur që ta pranohet askë mbi veten: ashtu njëjtë ai do të jetë i vënë nën këmbët e Satanës edhe dajave të tij, të cilët do ta

shkelin ashtu siç shkelet rrushi kur të prodhohet vera, e atij gjithnjë do t'i tallen dajat edhe do ta përbuzin.

Ziliqari, i cili këtu hidhërohet për të mirën e fqiu edhe i gëzohet fatkeqësisë së tij, do të shkojë poshtë në qendërën e gjashhtë dhe atje do të shqyhet nga dhëmbët e numërit të shumtë të gjarpërinjve të ferrit. Dhe, atij do t'i duket se të gjitha gjërat në ferr i gëzohen vuajtjeve të tij dhe madje u vjen keq nëse nuk shkon poshtë në qendërën e shtatë. Ngase edhe pse është i dënuar dhe i paafatë për çfarëdo gëzimi, drejtësia e Zotit do të bëjë që kjo kështu t'i duket një ziliqari, ashtu siç i duket njeriut në gjumë kur është i ngacmuar me diç dhe me atë rast ndajenë mundime – ashtu njëjtë do të vendoset objekti para njeriut të mjerë ziliqar. Ngase ai ku fare nuk ka gëzime, atij do t'i duket se secili i gëzohet fatkeqësisë së tij dhe madje i vjen keq që nuk është edhe më keq.

Makutët e mëdhenj do të shkojnë poshtë në qendërën e pestë, ku ata do ta vuajnë më të madhin mjerimin të skamjes, ashtu siç vuan lavdëruesi i pasur. E, demonët, për t'ia shuar mundimet, do t'ia afrojnë atë çka ai dëshiron dhe kur ai ta ketë këtë në duart e veta, demonët e tjerë do t'ia grabisin atë me ashpërsi prej duarve të t'ia me këto fjalë: "Mbaje mend, se ti nuk do ta kishe dhënë për dashurinë ndaj Zotit; ashtu tani edhe Zoti nuk dëshiron që ti ta marrësh".

Oh! Njeriu i mjerë! Tani ai do të gjendet në gjendje kur do të kujtohet për pasurinë e kaluar edhe ta shohë varfërinë e së tashmës. Dhe, atë se me gjërat, të cilat nuk ka qenë dashur që patjetër t'i ketë – ka mundur t'i arrijë kënaqësitë e përjetshme!

Në të katërtën epiqendër do të shkojnë lakmuesit eposhorë, ku ata të cilët e kanë ndryshuar rrugën e dhënë prej Zotit, do të jenë të zierë si gruri në ndyerësinë e valë të dajave. E ata atje do të jenë të përçafuar me gjarpërinjtë e tmerrshëm të ferrit. E, ata, të cilët mëkatojnë me lavire, të gjitha ato vepra të papastras do të jenë të transformuara në bashkësi me hyrrijat e ferrit, të cilat janë demonët si femra, flokët e të cilëve janë gjarpërinjtë, sytë e të cilëve janë squfur i flakëmar, goja e të cilëve është helmuese, gjuha e të cilëve është pulëbardha, trupi i të cilëve është i tëri i ngjeshur me çengelat e gjembosur, si ato me të cilat ata i zënë peshqit, kthetrat e të cilëve janë si ato të qenieve me kokë shqiponje e me trup luani, thonjtë e të cilëve janë brisik, natyra e organeve seksuale të të cilëve është zjarri. Pra,

lakmimi është eposhorë me ta do të kënaqen në gacat e ferrit, të cilat do t'u jenë shtrat i tyre.

Në epiqendrën e tretë do të shkojnë përtaçët, ata të cilët nuk duan të punojnë. Këtu janë ndërtuar qytete edhe vende të mëdha, të cilat posa të ndërtohen, menjëherë duhet që të rënohen, ngase asnjë gur nuk është vënë si duhet. E këta gurë të mëdhej vihen mbi shpinën e përtaçit, i cili nuk ka dorë të lirë për ta freskuar trupin e vet derisa të shkojë dhe (madje pak) ta lehtësojë barrën e tij, meqenëse përtaçia ia ka marrë fuqinë e duarve të tij, kurse këmbët e tij i janë të pranguara me gjarpërinjtë e ferrit.

E, ç'është edhe më keq, pas tij janë demonët, të cilët e shtynë edhe e rrëzojnë mbi tokë, e shumëherë (madje) nën barrë; as që i ndihmon kush të ngritet: përkundrazi, nëse i është barra

teper e rëndë për ta ngritur, i ngarkohet dyfish.

Në epiqendrën e dytë do të shkojnë grykësit. Aty deri në atë shkallë ka mungesë ushqimi, saqë nuk ka asgjë për t'u ngrënë përveç shkorpionëve edhe gjarpërinjve të gjallë, të cilët asi mundimesh japin, saqë do të kishte qenë më mirë që kurrë të mos ishte lindur sesa ta hash ushqim të tillë. Natyrisht, se demonët do t'ju ofrojnë që të shohin mish të shijshëm; por për atë se ata i kanë duar edhe këmbë të lidhura me zinxhirët e zjarrit, ata as që mund t'i shtrijnë duart kur t'u paraqitet mish. Por, ç'është edhe më keq, vetë ata shkorpiot, të cilët ai i hanë, për ta ngrënë ata barkun e tij, meqenëse nuk mund të treten shpejt, ata ia këpusin pjesët e organeve të fshëhura të grykësit, e kur ata të jashëqiten, si të papastër, ashtu siç janë ata përsëri merren për t'u ngrënë.

Të zemëruarit shkojnë posht në epiqendrën e parë, ku janë të ofenduar prej të gjithë djajve edhe prej të mallkuarve, të cilët çdoherë e më shumë shkojnë më poshtë se ai. Ata e përbuzin edhe i mëshojnë, duke e detyruar që të shtrihet në rrugë nëpër të cilën ata kalojnë, duke i vënë këmbët e tyre mbi fytyrën e tij. Ai nuk është i aftë për t'u mbrojtur, ngase duart edhe këmbët e tij i ka të lidhura. Dhe, ç'është edhe më keq, ai nuk është në gjendje që ta shfryejë mallefin e vet, duke i fyer të tjerët, ngase gjuha i është përforcuar me grremë, ngashëm asaj të cilën e shfrytëzon ai i cili shet mish. Në këtë vend të mallkuar ndëshkimi i përgjithshëm do të jetë i njëjtë për të gjitha pikat e qendrave, sikur përzjerja e dritit të ndryshëm që të gatuhet buka. Ngase zjarr, akulli, rrufëtë, shkrepëtimat, squfuri, nxehtësia,

të ftohtit, era, terrori, tërbimi, të gjitha do të jenë të bashkuara me drejtësinë e Zotit ashtu që të ftohtit nuk do ta zbusë nxehtësinë as zjarr akullin, por secila do t'ia japë mundimin një mëkatari".

136

"Në këtë vend të mallkuar mosbesimtarët do të jetojnë përgjithmonë. Sikur bota të ishte mbushur me kokërra mistri, e një shpend të vinte njëherë për çdo njëqind vjet, që ta merrte vetëm nga një kokërr për ta zbratur botën - kur ajo të ishte zbratur - mosbesimtarët do të kishin lypur në parajsë, e ata, do të kishin pushuar të kënaqur. Por, shpresë të tillë nuk ka, ngase vuajtjet e tyre nuk mund ta kenë fundin, meqenëse ata nuk kanë qenë të dëshirës që për dashurinë ndaj Zotit ta ndërprejnë mëkatin.

E, besimtarët do ta kenë komfortin, meqenëse vuajtjet e tyre do ta kenë përfundimin.

Nxënësit u frikësuar kur e dëgjuan këtë dhe thanë: "Kështu domethënë se (edhe) besimtarët duhet të shkojnë në ferr?"

Isusi u përgjigj: "Secili, pa kushdoqoftë ai, duhet të shkojë në ferr, e vërteta është se të shenjtët edhe profetët e Zotit aje do të shkojnë vetëm sa për të parë, duke mos vuajtur kurrfarë ndëshkimi; e të drejtët, do ta vuajnë vetëm frikën. E, çka do t'ju them, me pyetjen se atje do të arrijë (madje edhe vetë) i Dërguari i Zotit, që ta shohë drejtësinë e Zotit, për këtë, nga prania e tij ferri do të mbyllet. E meqenëse ai ka trup njeriu, të gjithë ata, të cilët kanë trup njeriu e janë nën ndëshkim, krejt përdertsa i Dërguari i Zotit të mbelet për ta parë ferrin, ata do të jenë pa

137

Atëherë do të thotë i Dërguari i Zotit; "O Zoti im, ka besimtarë, të cilët janë në ferr shtatëdhjetë mijë vjet. Ku është o Zot mëshura Jote? Të lutem o Zoti, që t'i lirosht nga ato vuajtje të mundimshme".

Atëherë Zoti do t'u urdhërojë katër engjëjve të privilegjuar të Zotit për të shkuar në ferr edhe për ta nxjerrë secilin, i cili e ka patur fenë e të Dërguarit të Zotit edhe që ta shpiejnë në parajsë. E, ata do ta bëjnë këtë.

Kështu do të jetë epërsia e fesë së të Dërguarit të Zotit, që ata të cilët do t'i besojnë, edhe në qoftë se nuk kanë bërë kurrfarë veprë të mirë, por vetëm kanë vdekur në këtë fe, do të shkojnë në parajsë pas ndëshkimit për të cilin folën".

138

Herët, kur erdhi mëngjesi, erdhën të gjithë njerëzit e qytetit me gra dhe fëmijë, aty ku Isusi ishte me nxënësit e tij dhe e përbenë duke i thënë: "Zotëri, ke mëshirë ndaj nesh, ngase këtë vit krimbat e kanë ngrënë dritthin dhe ne nuk do të kemi aspak bukë në vendin tonë".

Isusi u përgjigj: "Oh, çfarë është frika juaj", po a s'e dimi se Ilia, shërbëtori i Zotit, për tri vjet sa ka vazhduar përndjekja e Ahabit, nuk ka parë bukë, duke u ushqyer vetëm me bari dhe pemë të egra? Davidi, ati ynë, profeti i Zotit, dy vjet ka ngrënë fryte të egra dhe bar, e i përndjekur prej Saulit ashtu që vetëm dy herë ka ngrënë bukë."

Njerëzit u përgjigjën: "Zotëri, ata kanë qenë profetë të Zotit të ushqyer me kënaqësi shpirtërore dhe për atë kanë përballuar mirë; por, këta të vegjëlit (fëmija) si do të ushqehen? Dhe, ata i treguan shumë fëmijë. Atëherë Isusi pati

ndëshkim, por, ai atje do të qëndrojë (vetëm) aq sa çilen e mbyllën sytë.

E, këtë Zoti do ta bëjë që secila krijesë të mund ta ketë të njohur se ajo dobinë e ka fituar prej të Dërguarit të Zotit.

Kur të vijë ai atje, të gjithë djajt do të bërtasin, edhe do të kërkojnë që të fshihen nën gatcat e prushit, duke i thënë njëri-tjetrit: "Ik, ik, ngase Muhammedi vjen, ja, armiku ynë". Kur ta dëgjojnë këtë Satana, ai do t'i mëshojë me të dy duart fytyrës së vet dhe duke piskatur, do të thotë: "Ti më bujar se unë je, përkundër meje, e kjo është bërë me pa të drejtë!"

E, sa u përket besimtarëve, të cilët janë në shtatëdhjetë e dy shkallë, ata nga dy shkallët e fundit, të cilët do ta kenë fenë pa vepra të mira - njëri i pikëlluar gjatë veprave të mira, e tjetri i entuziazmuar edhe me të keqen - ata në ferr do të qëndrojnë shtatëdhjetë mijë vjet. Pas këtyre vjetëve, engjëlli i Zotit Gabrieli do të vijë në ferr dhe do t'i dëgjojë se si flasin; "O Muhammed, ku janë premtimet e tua, se ata të cilët e kanë fenë e tyre nuk do të mbesin në ferr përgjithmonë?"

Atëherë engjëlli i Zotit do të kthehet në parajsë, dhe duke lu afuar me nderime të Dërguarit të Zotit, do t'ia rrëfejë atë ç'ka dëgjuar në ferr. Pastaj i Dërguari do të flasë me Zotin dhe do të thotë: "O Zoti im, kujtoje premtimin Tënd, të cilin ma ke dhënë mua, shërbëtorit Tënd, për ata të cilët e kanë pranuar fenë time se ata nuk do të mbesin përjetë në ferr."

Zoti do të përgjigjet: "Kërko ç'të duash, o miku im, ngase Unë do të të japë krejt ç'të duash".

Ndëshimtarët
Mudhëria

dhembshuri për vështirësinë e tyre dhe tha: "Sa ka deri në të korra?" Ata u përgjigjën: "Njëzet ditë".

Atëherë tha Isusi: "T'i dorëzohemi për këto njëzet ditë agjërimit edhe luftës; ngase Zoti do të ketë mëshirë ndaj jush. Me të vërtetë po ju them se Zoti e ka shkaktuar këtë skamje, ngase këtu ka filluar marrja e njerëzve edhe mëkati i Izraelit, kur ata kanë thënë se unë jam Zoti ose biri i Zotit".

Kur i agjëruan ata nëntëmbëdhjetë ditë, në mëngjesin e të njëzetës, ata i panë fushat edhe bregoret të mbuluara me drithin e pjekur. Ata vrapuan tek Isusi dhe të gjitha ia treguan. Dhe, kur ai e dëgjoi këtë, Isusi iu falënderua Zotit dhe tha: "Shkoni vëllezër, mbliidheni bukën, të cilën ua dha Zoti". Njerëzit mbliidhën aq grurë saqë nuk dinin se ku ta depononin; e kjo në esencë ka qenë shaka i begatisë në Izrael.

Qytetarët mbajtën këshillim që ta venë Isusin për mbret të tyre. Me të kuptuar këtë ai iku prej tyre. Për këtë nxënësit janë munduar pesëmbëdhjetë ditë për ta gjetur.

139

Isusin e gjeti ai i cili shkruan dhe Jakobi me Gjonin. E, ai edhe ata duke qerë thanë: "O zotëri, përse ke ikur prej nesh? Ne të kemi kërkuar (shumë) të pikëlluar; po, të gjithë nxënësit të kërkojnë duke qarë". Isusi u përgjigj: "Unë kam ikur, ngase e kam ditur se ushtria e djajve për mua përgatit atë që së shpejti do ta shihni. Ngase, kundër meje do të ngriten priftërinjtë edhe kryeparët e popullit dhe do të kërkojnë autorizim prej guvernatorit të Romës, për të më mbytur, ngase ata do të frikësohen se unë dua t'i uzurpojë mbretëritë e Izraelit. Aq më tepër mua

do të më shesë dhe tradhetojë njëri nga nxënësit e mi, ashtu siç ka qenë Josifi i shtur në Egjipt. Por, Zoti i drejtë do të bëjë që atë të bjerë, siç thotë profeti David: "Ai do të japë që në gropë të bjerë, ai i cili i thurë kurth fqit ut vet". Zoti do të më shpëtojë nga duart e tyre dhe do të më merr nga bota".

Tre nxënësit qenë të frikësuar, por Isusi i ngushëlloi duke thënë: "Mos u frikësoni ngase asnjëri prej jush nuk do të më tradhetojë". Me këtë ata fituan pak ngushëllim.

Ditën e ardhme, atje erdhën dy nga dy, tri dhjetë e gjashtë nxënësit të Isusit; e ai qëndronte në Damask duke i pritur të tjerët. Dhe, të gjithë ata mërzhiteshin, për atë se e dinin se Isusi i duhej për të shkruar nga bota. Prandaj, ai e hapi gojën e tij dhe tha: "Sigurisht, se është fatkeq ai i cili shkon e nuk e di se ku shkon; Ndërkaq, më fatkeq është ai i cili është në gjendje e edhe e di se si duhet të arrijë te bujina e mirë, e dëshiron dhe do që të mbetet në rrugën me baltë e në shi, edhe në rrezik nga plaçkitësit. Më thoni o vëllezër, a është kjo botë vendlindja jonë? Sigurisht jo, meqenëse njeriu i parë është dëbuar në tokë si i syrgjynosur; e në të ai e vuan ndëshkimin për mëkatin e tij. A mund të gjindet, prandaj, i syrgjynosur, i cili nuk dëshiron që të kthehet në tokën e vet të pasur, kur të gjendet në mjerim? Sigurisht se mendja këtë e përgënjeshtrohet, por këtë e dëshmon përvoja, ngase të dashuruarit në (këtë) botë nuk do të mendojnë për vdekjen; përkundrazi, kur kushdoqoftë flet për të, ata fjalën e tij nuk duan ta dëgjojnë".

140

Besoni, ju o njerëz, se unë kam ardhur në botë me privilegji, të cilën

asnjë njeri nuk e ka patur e as i Dërguari i Zotit nuk do ta ketë; meqenëse Zoti ynë nuk e ka krijuar njeriun që ta vendosë në tokë, por më parë për ta vendosur në parajsë.

Sigurisht, se ai i cili nuk ka kurrfarë shprese që do të fitojë asgjë prej romakëve – ngase ata janë të ligjit i cili i është i huaj atij – nuk është i dëshirës që ta lëshojë vendin e vet me krejt çka ka, e që kurrë të mos kthehet, dhe të shkojë për të jetuar në Romë. Aq më pak këtë do ta kishte bërë kur ta kishte parë se e ka ofenduar Cezarin. Po ashtu, me të vërtetë po ju them se edhe Sollomoni, profeti i Zotit, do të jetë me mua: "O vdekje, sa e hidhur u është kujtesa për ty, atyre të cilëve mbështetja u është në pasuritë e tyre!" Unë nuk e them këtë për atë se tani më duhet të vdes: meqenëse unë jam i siguruar se do të jetoj gati afër përfundimit të botës. Megjithatë, unë do t'ju flas për këtë që ju të mësoheni për të vdekur.

Pasha Zotin e gjallë, krejt çka është bërë gabimisht madje qoftë edhe vetëm njëherë, tregon se për t'u bërë puna si duhet, ajo është e nevojshme që të ushtrohet.

A i keni parë ushtarët, se si gjatë kohës së paqes ushtrojnë me njëri-tjetrin, sikur të ishin në luftë? Po si do të vdesë ai njeri me vdekje të mirë, i cili nuk ka mësuar se si të vdiset mirë?

"E çmueshme është vdekja e të shenjëve në sytë e Zotit", ka thënë profeti David. A e dini përse? Unë do t'ju tregoj; për atë se, sikurse që të gjitha gjërat e rralla që janë të çmueshme, ashtu edhe vdekja e atyre të cilët vdesin mirë, meqenëse janë të rrallë, është e çmueshme në sytë e Zotit, Krijuesit tonë.

Është e sugurt se kur njeriu i fillon të gjitha, jo vetëm se ai është i dëshirës që atë ta kryej, por e mundon (edhe ajo) se plani i tij a do të ketë përfundim të mirë. O i mjeri njeri, që më shumë e lavdëron qepjen e tij sesa veten; ngase kur ai e pren pëlhurën, ai e mat me kujdes, para se ta prejë; e kur e pret, ai me kujdes e qep. Ndërkaq, jeta e tij – i cili ka lindur që të vdesë – e nuk vdes vetëm ai i cili nuk ka lindur – po përse njerëzit nuk do ta matnin jetën e tyre me vdekje?

A i keni parë ata të cilët ndërtojnë se si për secilin gur të cilin e vendosin ata e kanë parasysh themelin, duke e matur që të jetë drejt, që muri të mos rrezohet? O njeriu i mjeri! Ngase me të të madhin rrëzim do të bjerë ndërtesa e jetës së tij, ngase ai, nuk e shikon themelin e vdekjes së veti!"

141

"Më thuaj: Kur ka lindur njeriu, si ka lindur? Sigurisht se ka lindur lakuriq. E kur ai të shtrihet i vdekur për toke çfarë dobie ka ai? Pëlhurën e thjeshtë prej lirit me të cilën është i mbështjellë: dhe ky është shpërblimi të cilin ia ka dhënë bota.

E nëse mjetet për secilën punë duhet që të jenë proporcionale në fillim edhe në fund, që puna të shpillet drejt përfundimit të mirë, çfarë përfundimi do të ketë njeriu, i cili i do pasuritë e kësaj bote? Ai do të vdesë, ashtu siç edhe thotë Davidi, profeti i Zotit: "Mëkatari do të vdesë me vdekjen më të keqe".

Nëse njeriu duke i qepur rrobet e fut ajrin në vend të perit në gjilpër, çfarë pune do të kryej? Është e sigurt se kot do të kishte punuar, do të ishte përbuzur prej fqinjëve të vet. Tani njeriu nuk e

Faithmi i Jeshod nga Kryengritja

vëren se këtë e bën në mënyrë kontinuele, kur ai tubon të mira materiale të kësj bote. Ngase, vdekja është gjithëpërfshirë në të cilën nuk mund të futen rrezet e të mirave materiale të kësj bote (tokësore). Megjithatë, ai në mënyrë kontinuele lufton në marrin e tij që puna e tij të ketë suksese, por kot.

E kush nuk do ta besojë fjalën time, le të shikojë në kabre (mezare!), ngase ata do ta gjejë të vërtetën. Ai i cili do të kishë qenë i dëshirës që të bëhet i mençur përkundër të gjithë të tjerëve, në frikën prej Zotit, le ta studiojë ai librin e kabrit, ngase ai atje do ta gjejë doktrinën e vet të vërtetë për shpëtimin e tij. Ngase ai do të dijë që t'i ruhet botës, trupit, vetëdijes, kur ta shohë se trupi i njeriut është i rezervuar për ushqimin e okrrajave.

Më thoni, sikur të ekzistonte rruga, e cila është në atë gjendje që me të ecuarit nëpër mijedis të saj njeriu do të shkonte i sigurt, e me të shkuar anëve të saj do ta thyente kokën; ç'kësit për të thënë ju, po t'i kishit parë njerëzit të konfrontuar me njeri-tjetrin, dhe në gara, duke luftuar që të arrijnë sa më afër fundit edhe të mbyten? Çfarë do të ishte të shtangurit tuaj? Sigurisht se do të thoshit: "Ata janë të marrë dhe të krisur, e nëse nuk janë të krisur, atëherë janë të dëshpëruar".

"Kjo është e vërtetë", u përgjigjen nxënësit.

Atëherë Isusi qau dhe tha: "Të tillë janë me të vërtetë të dashuruarit në këtë botë. Ngase po të kishin jetuar ata në pajtim me arsyen (mendjen), e cila e ka vendin qendror tek njeriu, ata do ta kishin pasuar Ligjin e Zotit dhe do të ishin shpëtuar prej vdekjes së përherëshme. Por, meqenëse ata e pasojnë trupin dhe vetëdijen, ata janë të krisur

dhe të ashpër ndaj vetvetes, duke luftuar që të jetojnë sa më me arrogancë dhe më me lakmi ndaj njëri-tjetrit".

142

Juda tradhtari, kur e pa se Isusi ka ikur, e humbi shpresën se do të bëhet i fuqishëm në botë, ngase ai e mbante kuletën e Isusit në të cilën ai e ruante krejt çka i ishte dhënë për dashurinë e Zotit. Ai ka shpresuar se Isusi do të bëhej mbret i Izraelit dhe ashtu (edhe) ai vetë do të bëhej njeri i fuqishëm. Prandaj, - duke e humbur këtë shpresë, ai tha në vete: "Po të ishte ky njeri profet, ai do ta kishite ditur që unë jam duke i vjedhur paratë e tij; dhe ashtu ai do ta kishite humbur durimin dhe do të më kishite përjashtuar nga shërbimi i tij, duke e ditur se nuk besoj në te. E po të ishte njeri i mençur, ai nuk do të kishite ikur nga nderimi, të cilin Zoti dëshiron që t'ia japë. Prandaj, më mirë është që unë të bëj aranzhman me kryepriestërit edhe me shkrimtarët dhe farisejt dhe të shoh se si ta dorëzoj në duart e tyre, ngase ashtu unë do të jem në gjendje që të arrij diç të mirë". Me të marrë vendim të tillë, ai ua dha lajmin shkrimtarëve edhe farisejve se si kishite shkuar puna në Nain. Ata pastaj mbajtën mbledhje me kryepriestërit, duke thënë: "Çka do të bëjmë ne nëse ky njeri bëhet mbret? Sigurisht se ne keq do të kalojmë; ngase ai është i dëshirës për ta reformuar adhurimin e Zotit pas adeteve të vjetra, ngase ai nuk mundet larg me traditat tona? E si do të kalonim ne nën sovranitetin e njeriut të tillë? Sigurisht se të gjithë do të pësonim me fëmijë tanë: pasi që të jemi të dëbuar nga detyra, ne do të detyrohemi që të lypim bukë (si lypësa).

Fillore: Isusi i Juda.

atij i cili pa arsye mundohet që të shpreh shenjën e dashurisë".

Dhe, Zoti na e mori të kuptuar tonë, që ne të mos mud ta dinim se me cilin qëllim ai e tha këtë.

Pas arritjes së të gjithë nxënësve, Isusi tha: "Të kthehemi në Galile, ngase ashtu më ka thënë engjëlli i Zotit se atje duhet të shkojmë". Pas kësaj, në mëngjesin e një të shtunaje, Isusi erdhi në Nazareth. Kur qytetarët e njohën Isusin, të gjithë dëshiruan që ta shohin. Tagrambledhësi me emrin Zakej, i cili me trup ishte i shkurtër dhe nuk ishte në gjendje për ta parë Isusin nga njerëzit e shumë, hipi në majën e fikut egjiptas dhe aty prishte që nëpër atë vend që të kalojë Isusi, kur ai të shkojë në Sinagogë. Pastaj, Isusi me të arritur në atë vend, i ngriti sytë dhe tha: "Zbrit Zekej, ngase unë sot do të qëndroj në shtëpinë tënde".

Njeriu zbriti dhe e pranoi me gëzim duke bërë gosti të shkëlqyeshme. Farisejt murmurin, duke u thënë nxënësve të Isusit: "Përse zotëria juaj ka shkuar për të ngrënë me tagrambledhësit edhe mekatarët?"

Isusi u përgjigj: "Nga e cila arsye hyn mjeku në shtëpi? Më thoni, e unë do t'ju them se përse kam ardhur këtu". Ata u përgjigjen: "Që t'i shëroj të sëmurët".

"Ju e thoni të vërtetën", tha Isusi, "ngase të shëndoshurit nuk kanë nevojë për shërim, vetëm të sëmurët".

144

Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, Zoti i dërgon profetët edhe shërbëtorët e Vet në botë që mekatarët të pendohen; e nuk i dërgon për të drejtë, ngase ata (nuk kanë nevojë për pendim), ashtu siç ai i cili është i

Ne tani e kemi, qoftë i lavdëruar Zoti, mbretin edhe guvernatorin, të cilët i janë të huaj ligjit tonë dhe të cilëve aq u bën për ligjin tonë, ashtu siç aq na bën neve për të tyrin. Dhe kështu ne jemi në gjendje që të bëjmë ç'të duam; ngase, edhe nëse ne mëkatojmë, Zoti ynë është aq i mëshirshëm saqë ai qetësohet me flujim dhe agjërim. Por, nëse ky njeri bëhet mbret, ai nuk do të qetësohet, nëse nuk e sheh adhurimin e Zotit ashtu siç ka shkruar Moisiu; e ç'është më keq, (ashtu siç na ka thënë njëri prej nxënësve të tij kryesor), ai thotë se Mesia nuk do të vijë nga fara e Davidit, por ai thotë se ai do të jetë prej farës së Jishmaelit, dhe se premtimi është bërë mbi Jishmaelin, e jo mbi Ishakun.

Çka do të jetë atëherë fryti nëse këtëj njeriu i lejohet që të jetojë? Sigurisht se Jishmaelitët do të arrijnë nderin tek romakët, dhe ata (Jishmaelitëve) do t'ua jepnin tokën tonë në pronësi; dhe kështu, Izraeli përsei do t'i nënshtrohej robërisë siç ka qenë (edhe) më parë! Me të dëgjuar propozimin, kryepriestërit e dha përgjigjen se ai duhet që të shikojë me Herodin dhe guvernatorin, "ngase populli i anon, dhe ne pa ushtri nuk do të jemi në gjendje që asgjë të bëjmë; dhe Zoti qoftë i kënaqur, që këtë punë ne me ushtri ta kryejmë".

Pasi që u këshilluan ndërmjet veti, ata e planifikuan që ta shtijnë në dorë natën, kur me këtë të pajtohen Herodi edhe guvernatori.

143

Pastaj, me dëshirën e Zotit të gjithë nxënësit erdhën në Damask. Atë ditë, Juda tradhtari e shprehte më shumë se të tjerët pikëllimin për mungesën e Isusit, prandaj Isusi tha: "çdokush le t'i ruhet

pastër që nuk ka nevojë që të pastrohet. Por, me të vërtetë po ju them, po të ishit ju farisej të vërtetë, ju do të ishit të kënaqur që kam shkruar në mesin e mëkatarëve dhe për shpëtimin e tyre.

Më thoni, ju prejardhjen tuaj e dini, por përse ka filluar bota që t'i pranojë farisejt. Sigurisht se do t'jua them, meqenëse ju nuk e dini. Prandaj, dëgjoni fjalët e mia.

Enohu, mik i Zotit, i cili me Zotin ka shkruar në të vërtetë duke mos u bazuar në fjalët e botës, është shpënë në parajsë; dhe ai atje qëndron deri në Gjykim (ngase kur t'i afrohet fundi botës, ai do të kthehet në botë me Ilinë edhe një tjetër). Dhe kështu njerëzit, duke patur djem për këtë, nëpërmjet të dëshirës për parajsë, kanë filluar ta kërkojnë Zotin, Krijuesin e tyre. Ngase, "Farisej", në mënyrë precize do të thotë "e kërkon Zotin", në gjuhën e Kananasve, ngase atje ka lindur ky emër me përgëshjen e njerëzve të mirë, meqë Kananasi i ishin dhënë idhujtarisë, çka është adhurim i duarve të njeriut.

Kananasi, duke i parë ata nga populli ynë të ndarë për t'i shërbyer Zotit, kur e shihnin një të tillë, me tallje thoshin: "farisej", përkatësisht "ai e kërkon Zotin"; sikurse thoshin: O njëri i marrë, ti nuk ke shtatore idhur dhe e adhuron erën; prandaj, shikoje fatin tënd edhe eja e shërbeju zotave tanë".

"Me të vërtetë unë po ju them", tha Isusi, "të gjithë të shenjtët e Zotit kanë qenë farisej jo për nga emri, sikurse që jeni ju, por në veprë. Ngase ata me të gjitha veprat e tyre e kanë kërkuar Zotin, Krijuesin e tyre, dhe për dashurinë ndaj Zotit ata i kanë lëshuar qytetet dhe të mirat e veta personale, duke i dorëzuar

dhe duke ua dhënë të varfërve për dashurinë ndaj Zotit".

145

Pasha Zotin e gjallë, gjatë kohës së Ilisë, mikut dhe profetit të Zotit, kanë qenë dymbëdhjetë male me shtatë mijë farisej; dhe, ka qenë ashtu që atje në numrin aq të madh nuk ka mundur që të gjindet asnjë i mallkuar, por të gjithë kanë qenë të zgjedhurit e Zotit. Por tani, kur Izraeli i ka mbi njëqind mijë farisej, Zoti i kënaqur gofitë që për çdo një mijë e ka vetëm nga një të zgjedhur!

Farisejt me zemërim thanë: "Pra, kështu, përkatësisht të gjithë të mallkuar, e ti të mallkuar e mban fenë tonë!"

Isusi u përgjigj: "Nuk e mbaj të mallkuar, por e miratoj fenë e farisejeve të vërtetë, unë për këtë jam i gatshëm që të vdes. Por, hajt e ta shohim sa jeni ju farisej të vërtetë. Ila, mik i Zotit, në lutjen e nxënësit të vet Eliseut e ka shkruar librin e vogël në të cilin e ka përfshirë të tërë urtësinë njerëzore me ligjin e Zotit, Zotëruetit tonë.

Farisejt qenë të hutuar kur e dëgjuan emrin e librit të Ilisë ngase ata e dinin se përmasë traditës së tyre askush nuk i është përmbajtur doktrinës së tillë. Prandaj, ata qenë të dëshirës që të largohen, nën arsyeve të tilla se kanë punë të cilën duhet që ta kryejnë.

Atëherë Isusi tha: "Po të ishit ju farisej, ju të gjitha punët e tjera do t'i kishit lënë për t'i prezantuar kësaj; ngase fariseu e kërkon vetëm Zotin. Për këtë ata mbetën të hutuar që ta dëgjojnë Isusin, i cili përsëri tha: "Ilija, shërbëtori i Zotit" (ngase kështu ia fillon librit), "të gjithë atyre të cilët dëshirojnë që të shikojnë me Zotin, Krijuesin e tyre, ua shkruan këtë. Cilido që dëshiron që të

mësojë shumë, ata (sic) frikësohen pak, ngase ai i cili i frikësohet është i kënaqur që të dijë vetëm atë që dëshiron Zoti.

Ata të cilët i kërkojnë fjalët e bukura, nuk e kërkojnë Zotin, i cili vetëm i qorton mëkatet tona.

Ata të cilët duan ta kërkojnë Zotin, ata shpejt le ti mbyllin dritaret dhe dyert e shtëpive të veta, ngase zotëriu nuk lejohet që të jetë jashtë shtëpisë së tij, (në vendin) ku ai nuk është i dashur. Prandaj, për këtë ruajtjen vetëdijjen tuaj edhe zemrat e juaja, ngase Zoti nuk gjendet jashta nesh, në këtë botë ku është i urrejtur. Ata të cilët dëshirojnë që të bëjnë vepra të mira, le të shikojnë vetveten, ngase nuk ka dobi që e tërë bota të fitohet, e të humbet shpirti personal.

Ata të cilët dëshirojnë që t'i mësojnë të tjerët, ata le të jetojnë më mirë se të tjerët, ngase asgjë nuk mund të mësohet prej atyre të cilët dinë më pak se ne. Po si atëherë do ta përmirësonit mëkatarin jetën e vet, nëse e dëgjoni atë, i cili është më i keq se ai që ta mësojë? Ata të cilët e kërkojnë Zotin, ai le të ikë nga bisedat me njerëz; ngase Moisiu, meqenëse ishte vetëm në malin e Sinait, e ka gjetur dhe ka folur me Zotin, ashtu si mik i qet me mikun.

Ata të cilët e kërkojnë Zotin, ata njëherë në tridhjetë ditë do të dalin ku janë njerëzit e botës; ngase për një ditë mund të kryhen të gjitha punët e dy vjetëve, në vështrimin e punëve të atij i cili e kërkon Zotin.

Kur të ecë, le të shikojë vetëm në këmbët e veta.

Kur të flasë, le të flasë vetëm atë ç'është e nevojshme.

Kur ata të hanë, nga tryeza le të ngritën endë pa u ngopur; duke menduar

për çdo ditë se tjetër (ditë) nuk do të kenë; duke e shpenzuar kohën e vet sikur ai i cili merr frymën.

Një rrobe e lëkurës së shtazëve le të (u) jetë e mjaftueshme.

Copa e dheut, në tokë të thatë le të flejë; e për çdo natë le të mjaftojnë dy orë gjumë.

Askënd le të mos e urrejë përveç vetes; askënd le të mos e gjykojë përveç vetes.

Gjatë lutjes ata le të qëndrojnë në aso frikë sikur të ishin në Gjykimin i cili do të vijë. Prandaj, bëjeni këtë në shërbimin ndaj Zotit dhe me ligjin të cilin ua ka dhënë Zoti përmas Moisiut, ngase kështu do ta gjeni Zotin, saqë, përgjithnjë dhe në secilin vend do ta ndjeni se Zoti është me ju edhe se ju jeni me Zotin".

Ky është libri i vogël i Ilisë o farisej, prandaj, përsëri po ju them, po të ishit ju farisej, ju nuk do të ishit të pikëlluar, përse kam hyrë unë këtu, ngase Zoti ka mëshirë ndaj mëkatarëve".

146

Atëherë tha Zekeji: "Zotëri, ja, unë për dashurinë ndaj Zotit do të jap katërfish nga ajo çka kam marrë nga dhënia e parave me fajde".

Atëherë Isusi tha: "Këtë ditë shpëtimi ka ardhur në këtë shtëpi. Vërtet, shumë tagrambledhës, lavire edhe mëkatarë do të hyjë në mbretërinë hyjnore, e ata të cilët e numërojnë veten për të drejtë do të shikojnë në zjarrin e ferrit".

Me të dëgjuar këtë farisejt shkuan të mllëtosur. Atëherë u tha Isusi atyre të cilët ju kthyen pendimit dhe nxënëse të vet: "Ka qenë një i moshuar, i cili i ka patur dy djem, dhe më i riu tha: "Baba,

ama pjesën time të hises", dhe babai i tij ia dha. Dhe, ai me të marrë pjesën e vet, i la dhe shkoi në vend të largët, ku të gjitha i shpenzoi me lavire, duke jetuar me jetë të shthurur. Pas kësaj në vend mbretëroi uri e madhe, aq sa që njeriu i mjerë i shkoi qytetarit për t'i shërbyer, i cili e vuri që t'i ushqejë derrat në pronën e tij. Dhe, derisa i ushqente, ai me derra e shuante edhe urinë e tij, duke ngrënë lende. Por, kur erdhi në vete, ai tha: "Oh, sa kanë begati në shtëpinë e babait tim gjatë gostisë, e unë këtu vdes nga uria! Unë do të ngritem t'i shkoj babait tim, dhe do t'i them: "Baba, unë në qiell kam gabuar kundër teje; vepra ndaj meje siç vepron ndaj shërbëtorit tënd".

I mjeri shkoi dhe ngjau që prej së largut e pa babai i tij se si vjen dhe i erdhi keq për të. Kështu, doli për ta takuar dhe me të arritur tek ai, e përqafoi dhe e puthi.

Djali tha duke u përulur: "Baba, unë në qiell kam mëkatuar ndaj teje, prandaj bëj me mua siç bënë me shërbëtorët e tu, ngase unë nuk vlej që të quhem yt bir".

Babai u përgjigj: "Bir, mos fol ashtu, ngase ti je biri im dhe unë nuk do të lejoj që ti të jesh në gjendjen e robit tim". Dhe, ai i ftoi shërbëtorët e tij dhe tha: "Sillmi këtu rroba të reja dhe visheni këtë bir timin, edhe jepni trypa të rinj; jepjani unazën në gishtin e tij dhe menjëherë thërrni vëllin e majmë dhe ne gazmend do të bëjmë. Ngase ky bir imi ka qenë i vdekur dhe tani përseri ka ardhur në jetë dhe ka qenë i humbur, e tani është gjetur".

147

"Derisa ata në shtëpi dëfreheshin, ja, erdhi në shtëpi i biri i vjetër, dhe ai, duke dëgjuar ahengun përbrenda, u

çudit, dhe duke e thirrur njërin prej shërbëtorëve, ai e pyeti se përse bëjnë aheng në atë mënyrë.

Shërbëtori iu përgjigj: "Ka ardhur vëllai yt dhe babai yt e ka therrur vëllin e majmë dhe ata tani festojnë". Vëllai i madh me të dëgjuar këtë, ai tepër u hidhërua dhe nuk deshti të hynte në shtëpi. Prandaj, doli babai i tij tek ai, dhe i tha: "Bir, vëllai yt ka ardhur, prandaj eja dhe gëzohu me të".

Biri më zemërim iu përgjigj: "Gjithmonë të kam shërbyer mirë dhe ti as qingjin kurrë nuk ma ke dhënë që ta ha me miqtë e mi. Ndërkaq, për këtë djalosh të pavyeshëm, i cili të ka lënë, duke e shpenzuar pjesën e tij me lavire, tani pasi të është kthyer, e ke therrur vëllin e majmë".

Babai u përgjigj: "Bir, ti gjithnjë je me mua dhe e tëra është joftja, por, ky ka qenë i vdekur dhe tani përseri është gjallë, ka qenë i humbur dhe tani përseri është gjetur, prandaj ne duhet që të gëzohemi".

Biri i vjetër që edhe më i hidhëruar dhe tha: "Shko dhe triumfo, ngase unë nuk do të ha pranë tryezës së lapërdharit". Dhe, ai shkoi prej babait të tij duke mos e marrë madje asnjë grosh.

"Pasha Zotin e gjallë", tha Isusi, "ashtu njëjtë gëzohet në mesin e engjëjve të Zotit mëkatari i cili pendohet".

148

Më thoni tani; Fariseji e sotëm – a janë ata farisej? A janë ata shërbëtorë të Zotit? Sigurisht jo. Unë them juve, se nuk ka gjë më të keqe këtu në tokë nga kjo që, njeriu ta mbulojë veten me profesionin edhe veshën fetare, për t'i fishëhur të metat e veta. Do t'ju them një shembull të farisejve të vjetër, për t'ju njohur ju të sotmit. Pas shkuarjes së

Ilisë, për arsye të përmdekjes së madhe nga idhujtarët, tubimi i shenjti i farisejve është shpërndarë. Ngase, në atë kohë të njëjtë të Ilisë, për një natë janë mbytur dhejtë mijë profetë, të cilët kanë qenë farisej të vërtetë.

Dy farisej kanë shkuar në male që atje të jetojnë, dhe njëri (prej tyre) ka jetuar pesëmbëdhjetë vjet pa ditur për fetur pesëmbëdhjetë vjet në orë rruge. Shihni, (njëri-tjetrit vetëm) një orë rruge. Shihni, pra, se a kanë qenë kureshtar! Ka ngjarë që në ato male është bërë thatësi dhe ata që të dy janë nisur në hulumtim të ujit dhe kështu janë gjetur. Atëherë, më i vjetri tha (ngase, adet i tyre ka qenë që më i vjetri të flasë para të gjithëve dhe ata e kanë konsideruar mëkat të madh nëse më i riu flet para të moshuarit) – andaj tha më i vjetri: "Ku banon ti vëlla?"

Ai u përgjigj, duke e treguar vendstrehimin me gisht: "Këtu banoj"; ngase ata gjendeshin afër vendstrehimit të më të riut.

Tha më i vjetri: "Sa kohë banon këtu, vëlla?"

U përgjigj më i ri: "Pesëmbëdhjetë vjet".

Tha më i vjetri: "Ndoshta ti ke ardhur kur Ahabi i ka mbytur shërbëtorët e Zotit?"

"Sakt ashtu", u përgjigj më i ri.

Tha më i vjetri: "O vëlla, a e di ti se kush është mbret i Izraelit?"

U përgjigj më i ri: "Zoti është mbret i Izraelit, ngase idhujtarët nuk janë mbretër, por përmdekësit e Izraelit".

"E vërtetë është", tha më i vjetri, "por, unë kam menduar të them, kush është ai i cili tani e përmdek Izraelin?"

Më i ri u përgjigj: "Mëkatet e Izraelit e përmdekun Izraelin, ngase po

të mos kishim mëkatuar ata, (Zoti) nuk do t'i ngritte kundër Izraelit princat idhujtar". Atëherë tha më i vjetri: "Cili është ai princ i pafë të cilin e ka dërguar Zoti që ta ndëshkojë Izraelin?"

U përgjigj më i ri: "Po si do ta kisha ditur unë, duke marrë parasysh se për këto pesëmbëdhjetë vjet nuk kam parë njeri përveç teje, dhe unë nuk di të lexoj, ngase kurrfarë gërmash nuk më janë dërguar?"

Tha më i vjetri: "Po si të janë (atëherë) këto lëkura të reja! Kush ti ka dhënë, nëse asnjë njeri nuk e ke parë?"

149

Më i ri u përgjigj: "Ai i cili i ka ruajtur me të mirë rrobat e popullit të Izraelit dyzet vjet në shkretëtirë, i ka ruajtur lëkurat e mia".

Atëherë më i vjetri e vërejtë se më i ri është më i përsosur nga ai, ngase ai për çdo vit kishte patur punë me njerëz. Pastaj, për të patur ai (dobi prej) bisëdës së vet, ai tha: "Vëlla, ti nuk di të lexosh, e unë di, ngase në shëpinë time i kam Psalmet e Davidit. Atëherë eja, që unë për çdo ditë të të lexoj dhe të shpjegoj atë se ç'thojë Davidi".

Më i ri u përgjigj: "Të shkojmë tani".

Më i vjetri tha: "O vëlla, tani janë dy muaj qyshkur kam pirë ujë. Eja tani të shohim se ç'thojë Zoti përmes profetit të Tij Davidit: Zoti është në gjendje që të na japë ujë".

Pastaj ata u kthyan në vendstrehimin e më të vjetrit, para derës së të cilit e gjetën burimin me ujë të pastër.

Tha më i vjetri: "O vëlla, ti je i shenjti i Zotit, për shkak tëndin e ka dhënë Zoti këtë burim".

Më i riu u përgjigj: "O vëlla, ti këtë e thua në përulje; dhe të jesh i sigurt se nëse do ta bënte këtë Zoti për mua, Ai burimin do ta bënte afër vendstrehimit tim, që unë të mos kisha patur nevojë të shkoj (për ta kërkuar). Unë ta pranoj se ndaj teje kam mëkatuar. Kur ke thënë ti se dy ditë nuk ke pirë ujë: E unë kam qenë dy muaj pa pi, e kam ndier veten më të lartësuar, sikur të isha unë më i mirë se ti".

Atëherë tha më i vjetri: "O vëlla, ti e flet të vërtetën, prandaj nuk ke mëkatuar".

Tha më i riu: "O vëlla, ti ke harruar ç'ka thënë ati ynë Ilija, se ai i cili e kërkon Zotin duhet ta gjykojë vetveten. Sigurisht se ai këtë nuk e ka shkruar që ne ta lexojmë, por më parë që ne t'i përmbahemi".

Tha më i vjetri duke e parë të vërtetën dhe drejtësinë e shokut të vet: "Kjo është e vërtetë, dhe Zoti ynë ta ka falur".

Me të thënë këtë ai i mori Psalmet, dhe lexoi atë se ç'thotë ati ynë Davidi: "Mbi gojën time do ta vë rojen, që gjuha ime të mos shtrembërojë drejt fjalëve të mëkatit, duke e arsyetuar mëkatin tim". Dhe, këtu më i vjetri e bëri shqyrtimin për gjuhën dhe më i riu shkoi. Pas kësaj ata i kanë kaluar edhe pesëmbëdhjetë vjet para se të jenë takuar, ngase më i riu e kishte ndërruar vendstrehimin e tij.

Kur e ka gjetur përsëri, tha më i vjetri: "O vëlla, përse nuk kthen në vendstrehimin tim?"

Më i riu u përgjigj: Ngase ende nuk e kam mësuar mirë ç'më ke thënë".

Atëherë tha më i vjetri: "Si mund të jetë kjo, duke marrë parasysh se kanë kaluar pesëmbëdhjetë vjet?"

Më i riu tha: "Sa u përket fjalëve, unë i kam mësuar brenda ore dhe kurrë nuk i kam harruar; por ende nuk u jam përmbajtur. Zoti ynë nuk kërkon që intelekti ynë të jetë i mirë, por më parë zemra jonë. Kështu, në Ditën e Gjykimit Ai nuk do të na pyet ç'kemi mësuar, por ç'kemi bërë".

150

Më i vjetri u përgjigj: "O vëlla, mos fol ashtu, ngase ti e urren dijen me të cilën Zoti dëshiron që ta lavdërojimë".

Më i riu u përgjigj: "E si të flasë tani dhe të mos bëj mëkat; ngase fjala e jote është e vërtetë, imja po ashtu. Them, se ata të cilët i dinë urdhërat e Zotit, të shkruara në Ligj, duhet që t'u përmbahën (drejt), nëse ata në të ardhshmen dëshirojnë të mësojnë më shumë. E krejt çka të mësojë, njeriu edhe le t'i përmbahet, e jo (mezi) ta di".

Tha më i vjetri: "O vëlla, me kë ke biseduar, e që ta shoh se e ke mësuar krejt atë çka unë të kam thënë?"

Më i riu u përgjigj: "O vëlla, unë me veten flas. Secilen ditë unë vehem para gjyqit të Zotit, që t'ia japë logarin time. Dhe, unë në vete përtherë e ndjeje dikë, i cili i arsyeton mëkatet e mia".

Tha më i vjetri: "O vëlla, çfarë mëkate ke ti i cili je i përsosur?"

Tha më i riu: "O vëlla, mos fol ashtu, ngase unë qendroj ndërmjet dy mëkateve të mëdha: nëjtra, është se unë nuk e njoh veten si më të madhin mëkatarë, se unë për këtë nuk dëshiroj që të qortohem më tepër se njerëzit tjerë".

U përgjigj më i vjetri: "Po si do ta kishe njohur ti vetën si mëkatarin më të madh, nëse je nga njerëzit më të përsosur?"

Më i riu u përgjigj: "Fjala e parë të cilën ma ka thënë zotëriu im kur jam bërë farise, ka qenë kjo: se unë duhet ta shqyrttoj mirësinë e të tjerëve dhe mëkatet e mia personale, ngase, nëse do të kisha vepruar ashtu, unë do ta kisha parë veten si mëkatarin më të madh".

Tha më i vjetri: "O vëlla, të mirën e kujt apo të metat e kujt i studion ti në këto male, meqenëse këtu nuk ka njerëz?"

Më i riu u përgjigj: "Unë duhet të studioj dëgjueshmërinë e Diellit edhe të planeve, ngase ato i shërbejnë më mirë Krijuesit të tyre sesa unë. Megjithatë, unë ata i gjykoj, ose përse nuk ndriçojnë ashtu siç unë dua, ose përse nxehtësia e tyre është tepër e madhe apo përse bie pak shi në tokë!"

Kur e dëgjoji këtë, më i vjetri tha: "O vëlla, ti këtë e thua në përulje, ngase ti je i shenjt i Zotit. Unë ende të përgjigjem se Zoti ynë Krijuesi nuk shikon në kohë, por shikon në zemër: Prandaj Davidi me pesëmbëdhjetë vjetët e moshës së tij, më i ri nga gjashtë vëllezërit e vet, ka qenë i zgjedhur për mbret të Izraelit, dhe është bërë profet i Zotit, Zotëruetit tonë".

151

"Ky njeri ka qenë farisej i vërtetë", u tha Isusi nxënësve të vet, "dhe Zoti le të jetë i kënaqur që në Ditën e Gjykimit ne këtë ta kemi për mik tonin".

Isusi pastaj hipi në barkë, e nxënësve u erdhur keq që kishin harruar të marrin bukë. Isusi i qortoi duke thënë: "Të keni kujdes për tharmin e farisejve sot, ngase e pakta e bashkon masën e ushqimit".

Atëherë nxënësit i thanë njeri-tjetrit: "Çfarë tharmin ne kemi, nëse nuk kemi kurrfarë buke?"

Atëherë Isusi tha: "O njerëz të besimit të paktë, a keni harruar se ç'ka bërë Zoti në Nain, ku nuk ka patur shenjë nga drithi? E sa kanë ngrënë edhe kanë qenë të kënaqur nga pesë bukë dhe dy peshqi? Tharmin i farisejve është mungesa e besimit në Zotin dhe në vetveten, çka i ka prishur jo vetëm farisejt e sotëm, por edhe të tërë Izraelin. Ngase populli i thjeshtë, të cilët nuk dinë që të lexojë, e punojnë atë çka shohin se e punojnë farisejt, ngase ata i marrin për të shenjtë".

A e dini ju se ç'është fariseji i vërtetë? Ai është vaj i natyrës njerëzore. Sikurse që vaji mbetet mbi sipërfaqen e secilit lëng, ashtu rri mirësia e fariseut të vërtetë mbi majen e mirësisë së njeriut. Ai është libri i gjallë të cilin Zoti ia jep botës; ngase çdo gjë që ai e punon dhe e flet është në pajtim me Ligjin e Zotit. Prandaj, kushdo që punon siç punon ai, vepron sipas Ligjit të Zotit. Fariseu i vërtetë është kripa e cila nuk lejon që trupi i njeriut të prishtet me mëkate; ngase secili që sheh shkon drejt pendimit. Ai është drita, e cila e ndriçon rrugën e pelegrinit (haxhiut), ngase secili i cili e merr varfërinë e vet me pendimin e vet, e sheh se në këtë botë ne zemërn tonë nuk duhet ta mbyllim.

Por, ai i cili e prish vajin dhe e prish librin, e prish kripën dhe e shuan dritën – ky njeri është fariseu i rrejshëm. Ruajuni, të mos punoni siç punon fariseu i sotëm, nëse nuk dëshironi që të shkatërroheni".

152

Isusi, me të ardhur në Jerusalemin dhe pasi hyri në Ditën e Shabatit në Tempull, ushtarët iu afruan që ta provokojnë dhe ta marrin, dhe ata thanë: "Zotëri, a është e lejueshme që të luftohet?"

Isusi u përgjigj: "Feja jonë na thotë se jeta jonë në tokë është luftë e përherëshme".

Ushtarët thanë: "Kështu ti do të kishe dashur që të na kthesh në fenë tënde dhe ne të harrojmë shumësinë e zotave (ngase, vet Roma i ka njëzet e tetë mijë zota të cilët shihen), dhe ta pasojmë Zotin tënd, i cili është një, dhe për këtë nuk mund të shihet, nuk është e njohur se ku është Ai, e Ai është ndoshta përfytyrim (imagjinatë)".

Isusi u përgjigj: "Po t'ju kisha krijuar unë siç u ka krijuar Zoti ynë, unë do të kisha kërkuar që t'ju shpie".

Ata u përgjigjën: "Po si na ka krijuar Zoti yt, meqenëse Ai nuk dihet se ku është? Na e trego Zotin tënd dhe ne do të bëhemi hebrej".

Atëherë Isusi tha: "Sikur të kishit ju sy për ta parë, do t'ju kisha treguar, por meqenëse ju jeni të verbër, unë nuk mund t'ju tregoj".

Ushtarët u përgjigjën: "Sigurisht se nderimi, të cilin ta ka shprehur ky popull ta ka marrë aftësinë e të kuptuarit. Ngase, secili prej nesh i ka dy sy në ballë, e ti thua, ne jemi të verbër".

Isusi u përgjigj: "Sytë e trupit mund ta shohin vetëm të madhën dhe të jashtmen: Prandaj, ju do të jeni në gjendje që t'i shihni vetëm zotat tuaj prej druri, argjendi dhe ari, të cilët nuk mund të bëjnë asgjë. Por, ne hebrejtë i kemi sytë shpirtëror, të cilët janë frika e fesë

prej Zotit tonë, prandaj ne mund ta shohim Zotin tonë në secilin vend".

Ushtarët u përgjigjën: "Kujdes se si flet, ngase nëse ti i urren zotat tanë, ne do të dorëzojmë në duart e Herodit, i cili do të hakmerret për zotat tanë të cilët janë të gjithëfuqishëm".

Isusi u përgjigj: "Nëse ata janë të gjithëfuqishëm siç thoni ju, më falni, ngase unë do t'i adhuroj".

Ushtarët u gëzuan me të dëgjuar këtë dhe filluan t'i larësojnë idhujt e vet.

Atëherë Isusi tha: "Këtu nuk ka nevojë për fjalë, por për vepra; hajt atëherë, bëni që zotat tuaj ta krijojnë mizërinë dhe unë do t'i adhuroj".

Ushtarët u shtangën me të dëgjuar këtë dhe nuk dinin ç'të thoshin, andaj Isusi tha: "Sigurisht se - pasi ata nuk krijojnë nga fillimi asnjë mizë, unë për shkak të tyre nuk do ta lëshoj atë Zot i cili me një fjalë ka krijuar. Vetëm emri i të cilit i tmerron ushtritë".

Ushtarët u përgjigjën: "Pa ta shohim këtë; ngase ne jemi të gashëm që të të marrim", dhe ata qenë të disponuar që t'i zgjasin duart e tyre drejt Isusit.

Atëherë Isusi tha: "Adonai Sabaut"! Në këtë ushtarët u rrokullisën nga Tempulli sikur kur rrokullisen fuqitë e venës kur të pastrohen për t'i mbushur përsëri me venë; ashtu që herë kokat e tyre, e herë këmbët e tyre i mshonin tokës, e që askush nuk i kishte prekur.

Dhe, ata ashtu qenë të frikësuar sa që më askush në Judejë nuk i pa.

153

Priftërinjtë dhe farisejt murmurimin në mes vete dhe thanë: "Ai e ka mençurinë e Baalit edhe Astarotës, dhe kështu ai këtë e bëri me fuqinë e satanës".

Isusi e hapi gojën e tij dhe tha: "Zoti ynë na mëson se nuk duhet t'i vjedhim gjërat e fiquit tonë. Megjithatë,

ky parim ashtu është thyer dhe shpërdoruar sa që e ka mbushur botën mëkate, dhe me të tilla (mëkate) të cilat kurrë nuk do të falën, siç falen mëkakat e tjera: Meqenëse secili mëkat tjetër, nëse agjëron e vuan dhe nuk e bën më dhe njeriu e vuan dhe sadaka, Zoti ynë, i Gjithëfuqishëm dhe i Mëshirshëm, e falë. Ndërkohë, ky mëkat është i llojit të tillë sa që kurrë nuk do të falet, përveç asaj çka gabimisht merret".

Atëherë tha ligjnjohësi: "O zotëri, si e ka mbushur plaçkitja të tërë botë me mëkate? Sigurisht se tani me mëshirën e Zotit ka vetëm disa hajna dhe ata nuk mund të tregohen ngase, menjëherë do të ishin varur nga ana e ushtarëve".

Isusi u përgjigj: "Kushdo që nuk i di gjërat, (sic) nuk mund t'i njohë as hajnat. Aq më tepër, unë ju them se vërtet shumë vjedhin dhe nuk dinë se ç'bëjnë, dhe për këtë mëkati është më i madh tek ta sesa tek të tjerët, ngase sëmundja e cila nuk njihet, nuk shërohet".

Pastaj Isusit iu afruan farisejt dhe thanë: "O zotëri, meqenëse i vetmi ti në Izrael e di të vërtetën, na mëso".

Isusi u përgjigj: "Unë nuk po them se i vetmi unë e di të vërtetën, ngase kjo fjalë "vetëm" i takon vetëm Zotit, e jo të tjerëve. Ngase ai është e vërteta, i cili i vetmi e di të vërtetën. E sikur unë të thosha ashtu, unë do të isha hajni më i madh, ngase do t'ia vidhja nderin Zotit. E duke thënë se unë i vetmi e njoh Zotin, unë do të kisha rënë në mosdijen më të madhe ndaj të gjithëve. Për këtë ju kemi bërë mëkat të madh duke thënë se vetëm unë e di të vërtetën. E unë ju them se,

nëse këtë e thonë e thoni që të më provoni, mëkati juaj është edhe më i madh".

Atëherë Isusi, duke parë se të gjithë mbejnë të qetë, përsëri tha: "Edhe në qoftë se unë nuk jam i vetmi në Izrael i cili e di të vërtetën, i vetmi unë do të flas; Prandaj, dëgjoni mua, meqenëse më pyetët. Të gjitha gjërat e krijuara i takojnë Krijuesit, në atë mënyrë që asgjë nuk mund të parashtrojë të drejtën për asgjë. Kështu shpirti, vetëdija, trupi, koha, të mirat dhe nderi - të gjitha janë pronë e Zotit. Kështu që nëse njeriu i pranon jo ashtu siç do Zoti, ai bëhet hajni. Në mënyrë të ngjashme, nëse ai i shfrytëzon në të kundërtën e asaj siç dëshiron Zoti, ai po ashtu është hajni. Prandaj, ju them se - pasha Zotin e gjallë para të cilit qendron shpirti im, kur ta planifikoni kohën duke thënë: "Nesër do të punoj kështu, unë do ta them një gjë të këllulë, unë në atë vend do të shkoj e jo duke thënë "nëse do Zoti", ju jeni hajna: E ju jeni hajna më të mëdhej kur kohën më të madhe tuajën e kaloni në të kënaqurit tuaj, e jo në kënaqjen e Zotit, e më të keqen pjesë e kaloni në shërbim ndaj Zotit: Atëherë po ashtu jeni hajna.

Kushdo që të bëj mëkat, pa çfarëdo qoftë, ai është hajni; nga se ai e vjedhë kohën edhe shpirtin e jetës së vet personale, e cila duhet që t'i shërbej Zotit, dhe, ia jep Satanës, armikut të Zotit".

154

"Njeriu, prandaj, i cili ka dinjitet edhe jetë dhe të mira - kur pasuria e tij vidhet, vjedhësi do të varet; kur t'i merret jeta, vrasësit do t'i shkurtohet koka, e kjo është e drejtë, ngase Zoti kështu ka urdhëruar. Ndërkaq, kur fiquit t'i merret nderi, përse vjedhësi nuk

kryqëzohet? A janë vërtet të mirat më të rëndësishme se nderi? A ka urdhëruar vërtet Zoti që ai, i cili i merr të mirat të ndëshkohet dhe ai i cili ia merr jetën të mirit të ndëshkohet, por ai i cili e merr ngase, për shkak të murmuritjes së tyre etërit tanë nuk kanë hyrë në tokën e premtuar, por vetëm fëmijët e tyre. E, për shkak të këtij mëkati, gjarpërinjtë i kanë therur rreth shtatëdhjetë mijë njerëz. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, ai i cili e vjedh nderin e meriton ndëshkimin më të madh nga ai i cili e privon njeriun nga gjërat dhe jeta, e ai i cili e dëgjon të keqen, është i padrejtë në mënyrë të ngjashme, ngase njeri e pranon Satanën në gjuhën e tij, e tjetri në veshët e tij.

Fantsejt habeshin (nga tërbimi) me të dëgjuar këtë, ngase ata nuk ishin në gjendje ta gjykonin fajlën e tij.

Atëherë Isusi iu afrua mësuesi dhe i tha: "Zotëri i mirë, më thuaj, përse Zoti nuk u ka dhënë dritën edhe pemë etërve tanë? Duke e ditur se ata duhet të shkatërrohen, ai sigurisht do t'u dhuronte dritën edhe nuk do t'u lejonte njerëzve që këtë ta shohin".

Isusi u përgjigj: "O njeri, ti më njeh për të mirë, por ti gabon, ngase vetëm Zoti është i mirë, por ti gabon edhe më shumë duke pyetur se përse nuk ka vepruar Zoti në harmoni me trurin tënd. Unë kërroj do të përgjigjëm. Po të them, se Zoti, Krijuesi ynë, në veprimin e tij nuk na përshatet neve, prandaj krijesës nuk i është lejuar që ta kërkojë rrugën e vet personale dhe favorizimin; por më parë nderin e Zotit, Krijuesit të vet, e që krijesa të përfundoj tek Krijuesi e jo Krijuesi tek krijesa. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, po t'ia

kishte dhënë Zoti të gjitha njeriut, njeriu nuk do ta kishte ditur se është shërbëtor i Zotit; dhe kështu ai do të mendohej prona i parajsës. Prandaj, Krijuesi, i cili përgjithmonë është i bekuar, ia ka ndaluar atij ushqimin, që njeriu i nënshtuar ndaj Tij të mbetet.

Me të vërtetë, unë po ju them, se cilido që e ka të pastër dritën e syve të tij, ai të gjitha i sheh pastër, e dritën e nxjerrë edhe prej vetë errësirës; por, i verbëri nuk vepron kështu. Prandaj, ai thotë, po të mos kishte mëkatuar njeriu, as nuk do ta dija unë e as ju mëshirën e Zotit edhe drejtësinë. E po ta kishte bërë Zoti njeriun të pafte për të mëkatuar, ai në këtë punë do t'i ishte i barabartë me Zotin; prandaj Zoti i bekuar e ka krijuar njeriun të mirë edhe të drejtë, por të lirë që të bëjë ç'të dëshirojë në kuptim të jetës së tij, shpëtimin ose mallkimin".

Mësuesi ishte i topitur kur e dëgjoi këtë dhe që i hutuar.

155

Pas kësaj, kryepifti fshehurazi i ftoi dy priftër dhe i dërgoi tek Isusi, i cili kishte shkuar nga Tempulli dhe rrinte ulur në sheshin e Sollomonit, duke pritur që ta kryej luftjen e mesditës. Afër tij ishin nxënësit e tij edhe një turmë e madhe njerëzish.

Priftërit iu afruan Isusit dhe thanë: "Zotëri, përse njeriu e ha dritën dhe pemët? A ka dashur Zoti që ai t'i ha këto apo jo?" E ata e thanë këtë duke e provokuar; ngase sikur ai të thoshte: Zoti këtë ka dashur", ata do t'i përgjigjeshin: "Përse Ai këtë e ka ndaluar?" Nëse ai do të thoshte: "Zoti këtë nuk ka dashur", ata do të thoshin: "Atëherë njeriu ka fuqi më të madhe se Zoti, ngase ai vepron në kundërshtim me dëshirën e Zotit".

Isusi u përgjigj: "Pyetja juaj është si rruga nëpër mal, e cila e ka humnerën në anën e majtë edhe të djathtë: por, unë do të shkoj mesit".

Kur ata e dëgjuan këtë priftërit qenë të shqetësuar, duke e parë se ai e dinte zemrën e tyre.

Atëherë Isusi tha: "Secili njeri punon për atë për çka ka nevojë. Ndërkaq, Zoti, i Cili nuk ka nevojë për asgjë, punon sipas vullnetit të Vet të mirë, prandaj, Ai duke e krijuar njeriun, e ka krijuar të lirë, që ta dijë se Zoti nuk ka nevojë për të; *verbëi gratia*, siç bënë mbreti, i cili që t'i tregojë pasuritë e tij dhe që robërit e tij ta duan edhe më shumë, ua jep lirinë robërve të tij.

Prandaj, për këtë Zoti njeriun e ka krijuar të lirë, që ai të mund ta dojë Krijuesin e tij shumë më shumë dhe që ta dijë mirëdhënien e Tij. Ngase, edhe pse Zoti është i Gjithëfuqishëm, duke mos patur nevojë për njeriun dhe duke e krijuar me Gjithëfuqinë e Tij, Ai me mirëdhënien e Tij e ka krijuar të lirë në atë mënyrë që ai të mund t'i rezistojë së keqes e edhe të bëjë mirë. Ngase, edhe pse Zoti ka fuqi që ta pengojë mëkatin, Ai nuk do t'i bëjë kontradiktë mirëdhënies personale (ngase Zoti nuk ka kontradiktë) për shkak të Gjithëfuqisë së Tij dhe mirësisë ndaj njeriut – Ai nuk do t'i kontradiktojë së keqes tek njeriu, po them, që të mundet njeriu të bëjë sipas mëshirës së Zotit dhe drejtësisë së Tij. E si shenjë se unë e flas të vërtetën, unë u them se kryepifti u ka dërguar që të më provokoni, e kjo është fryt i priftërisë së tij".

Njeriu më i vjetër shkoi dhe të gjitha ia ritregoi kryepiftit, i cili tha: "Ky njeri e ka djallin në shpinën e tij, i cili të gjitha ia tregon; ngase, ai ka

aspirata për mbretërinë e Izraelit; por për këtë do të kujdeset Zoti".

156

Kur Isusi e kreu luften e mesditës, kur doli prej Tempullit, e gjeti një të verbër qysh nga lindja. Nxënësit e tij e pyetën duke thënë: "Zotëri, kush ka mëkatuar në këtë njeri, babai i tij apo nëna e tij, andaj ai ka lindur i verbër?"

Isusi u përgjigj: "As nuk ka mëkatuar babai i tij, as nëna e tij, por Zoti e ka krijuar kështu, për ta dëshmuar Ungjillin". Dhe, duke e ftuar të verbërin, ai pëshyty në tokë dhe bëri argjil, dhe e vuri në sytë e të verbërit dhe i tha: "Shko në liqenin Siloan dhe pastrohuni".

I verbëri shkoi dhe me të pasruar e mori dritën, andaj me t'u kthyer në shtëpi, shumica, të cilët e takuan thanë: "Nëse ky njeri ka qenë i verbër, unë sigurisht do të thosha se ky do të ishte ai adeti i të cilit ka qenë që të rri ulur në portën e bukur të Tempullit". Të tjerët thanë: "Ky është ai, por si e mori dritën (dhe të parët)?" Dhe ata e thirrën duke i thënë: "A je ti i verbëri i cili e kishte adeti që të rrijë tek porta e bukur e Tempullit?"

Ai u përgjigj: "Unë jam ai – e përse?"

Ata thanë: "E, si e ke marrë dritën tënde?"

Ai u përgjigj: "Njeriu e ka punuar argjilin duke pështrë në tokë dhe atë argjil e ka vënë në sytë e mi, dhe më ka thënë: "Shko dhe pastrohuni në liqenin Siloan". Unë kam shkuar dhe jam pasruar dhe tanim shohi: qoftë i bekuar Zoti i Izraelit!"

Kur njeriu i lindur i verbër ka ardhur përsëri te porta e bukur e Tempullit, i tërë Jerusalemi ishte i

mbushur me këtë ngjarje. Prandaj, ai i qe sjellë kryeprofetit të priftërinjve, i cili po mbante mbledhje me priftërinjtë dhe farisejt kundër Isusi.

Kryeprofeti e pyeti, duke thënë: "O njeri, a ke lindur ti i verbër?"

"Po", u përgjigj ai.

"Shprejtja lavdërimin Zotit", tha kryeprofeti, "dhe na thuaj se cili profet t'u ka paraqitur në gjumë dhe ta ka dhënë dritën? A ka qenë ky ati ynë Abrahami, apo Moisiu shërbëtori i Zotit, apo ndonjë profet tjetër? Ngase, të tjerët nuk do të mundnin që të bëjnë punë të tilla".

Njeriu i lindur i verbër u përgjigj: "Nuk e kam parë në ëndërr as Abrahamin, as Moisiun e as kurrfarë profeti tjetër nga ëndërrat - nuk më ka shëruar ai, por siç kam qenë duke ndënuar tek porta e Tempullit, njeriu më ka urdhëruar që t'i afrohem dhe me të punuar argjilin nga dheu me pëshhymen e tij, vuri diç nga ai argjil në sytë e mi dhe më dërgoi në liqenin Siloan, që të pastrohem; unë kam shkuar dhe jam pastruar dhe jam kthyer me dritën e syve të mi".

Kryeprofeti pyeti për emrin e atij njeriu. Njeriu i lindur i verbër u përgjigj: "Ai nuk ma ka thënë emrin e tij, por njeriu, i cili e ka parë, më ka ftuar dhe më ka thënë: "Shko dhe pastrohu siç të ka thënë njeriu, ngase ai është Isusi nga Nazarethi, profeti dhe i shenjtë i Zotit të Izraelit".

Atëherë tha kryeprofeti: "A të ka shëruar ndoshta sot, në Shabat?"

(Ish) i verbëri u përgjigj: "Sot më ka shëruar".

Tha kryeprofeti: "Ja tani, si të mos jetë ky njeri mëkatar, duke marrë parasysh se nuk i përmbahet Shabatit!"

moment, nuk ka qenë askush i ndriçuar i cili ka lindur i verbër, e Zoti mëkatarët nuk do t'i dëgjonte".

Farisejt thanë: "Po ç'ka thënë ai kur ta ka dhënë dritën".

Njeriu i cili kishte lindur i verbër u çudit me mosbesimin e tyre: "Jua thashë, e përse më pyetni përsëri?"

Kryeprofeti atëherë e qortoi duke i thënë: "Ti ke lindur në mëkat dhe ti do të kishte dashur për të na mësuar? Shko dhe behu nxënësi i njeriut të tillë! Ngase ne jemi nxënësit e Moisiut dhe ne e dimë se Moisiu ka folur me Zotin, por, sa i përket këtij njeriu, ne nuk e dimë se nga është ai". Dhe, ata e përzunë nga Sinagoga dhe Tempulli duke ia ndaluar që ta kryej luftën me të pastërtit nga mesi i Izraelit.

158

Njeriu i lindur i verbër shkoi për ta gjetur Isusin, i cili e pajtoi duke i thënë: "Kurrë nuk do të jesh i bekuar siç je tani, ngase ti je i bekuari i Zotit, tonë i cili ka folur përmes Davidit, atit tonë edhe profetit të Tij, kundër miqëve të botës, duke thënë: "Ata mallkojnë, e Unë bekoj", dhe përmes profetit Mikael (sic) Ai ka thënë: "Unë e mallkoj bekimin tuaj". Ngase toka nuk i është aq e kundërt ajrit, edhe zjarri ujit, drita territ, të ftohtit nxehësisë, apo dashuria urrejtimes, ashtu siç i është e kundërt dëshira e Zotit dëshirës së botës".

Nxënësit në pajtim me këtë e pyetën, duke i thënë: "Zotëri, të mëdha janë fjalët e tua; prandaj na thuaj domethënien për këtë; ngase ne ende nuk kuptojmë".

Isusi u përgjigj: "Kur do ta njihni botën ju do ta shihni se unë e kam folur

të vërtetën, dhe kështu ju do ta dini secilin profet.

Ju e dini se ekzistojnë tri lloje të botëve të përfshirë nën një emër: njëra e cila i përfaqëson gjejt edhe tokën me ujë, me ajër dhe me zjarr, dhe të gjitha sendet të cilat janë më inferiore në krahasim me njeriun. Kjo botë në të gjitha gjërat e pason vullnetin e Zotit, ngase, siç thotë Davidi, profeti i Zotit; "Zoti ua ka dhënë rregullin të cilën ata nuk e thejnë".

Bota tjetër i paraqet të gjithë njerëzit, njëjtë, sikurse "shtëpia e një të tilli", që nuk i paraqet muret, por familjen. Tani kjo botë përsëri e lut Zotin, ngase, meqenëse sipas natyrës secili e lakmon Zotin, po ashtu ata gabojnë duke e kërkuar Zotin. A e dini se përse të gjithë e lakmojnë Zotin? Për atë se të gjithë ata lakmojnë për të mirën e pakufishme, pa kurrfarë të keqe, e ky është vetëm Zoti. Për këtë Zoti i Mëshirshëm ia ka dërguar profetët e Vet kësaj bote për shpëtimin e saj.

Bota e tretë është gjendja e devijuar e njerëzimit për shkak të mëkateve, që e ka transformuar veten në ligj të kundërtën me Zotin, Krijuesin e botës. Kjo bën që njeriu të bëhet i ngjashëm me demonët, armiqtë e Zotit. E, këtë botë Zoti aq tepër e urren saqë, po ta kishin dëshiruar këtë botë profetët - çka mendoni ju? - sigurisht se Zoti do ta merrte prej tyre profetërinë e tyre. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, kur të vijë në botë i Dërguari i Zotit dhe nëse ai do të fillonte dashuri ndaj kësaj bote të prishur, sigurisht se Zoti nga ai do të merrte krejt çka i ka dhuruar kur e ka krijuar, dhe do ta bënte të mallkuar: Aq shumë Zoti i është i kundërt kësaj bote".

Nxënësit u përgjigjën: “O Zotëri, fjalët e tua janë tej mase, prandaj ke mëshirë ndaj nesh ngase, nuk i kuptojmë”.

Isusi tha: “A mendoni ju ndoshta se Zoti e ka krijuar të Dërguarin e Vet që të jetë rival, i cili me dëshirë do ta kishte bërë veten të barabartë Zotit? Sigurisht se jo, por më parë si rob të mirë të Vetin, i cili nuk do ta dëshiron atë çka nuk dëshiron Zotëriu i tij. Ju nuk jeni në gjendje që këtë ta kuptoni ngase ju nuk e dini se ç’është mëkati. Prandaj, dëgjoni fjalët e mia. Vërtet, vërtet ju them, mëkati nuk mund të burojë prej njeriut, porveç si të kundërshtuarit ndaj Zotit, meqenëse mëkati është e vetmja ajo që Zoti nuk e do: ngase krejt ç’dëshiron Zoti është jashtëzakonisht e huaj ndaj mëkati. Në pajtim me këtë, po të më kishim përmjekur kryepfritërit dhe priftërit tanë, së bashku me farisejt, për atë se populli i Izraelit më ka quajtur Zoti, ata do të kishin bërë gjë të mirë ndaj Zotit dhe Zoti do t’i kishte shpërblyer; por meqë ata nuk dëshirojnë që unë ta flas të vërtetën, se si ata e kanë përllyer librin e Moisiut edhe atë të Davidit, profetët dhe miqtë e Zotit, me traditat e veta dhe për atë se më urrejnin edhe e dëshirojnë vdekjen time – për këtë Zoti ata i mban në urretje.

Më thoni – Moisiu ka mbytur njerëz edhe Ahabi do të kishte mbytur njerëz – a është kjo në secilin rast mbytye? Sigurisht se jo: Ngase Moisiu ka mbytur njerëz për ta shkatërruar idhujtarinë edhe për ta ruajtur adhurimin e Zotit të vërtetë, e Ahabi i ka mbytur njerëzit për ta shkatërruar adhurimin e Zotit të vërtetë edhe ruajtur idhujtarinë. Për këtë për Moisiun mbytyja e njerëzve

është kthyer në fljijim, derisa për Ahabin është kthyer në përdhosje: Kështu e njëjta punë i ka prodhuar dy efekte të kundërta.

Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, po t’u kishte folur Satana engjëjve për të parë se sa ata e duan Zotin, ai nuk do të ishte flakur prej Zotit, por për atë që ka kërkuar që t’i largojë prej Zotit, për këtë ai është i mallkuar”.

Atëherë pyeti ai i cili shkruan: “Si të kuptohet atëherë ajo që është thënë me gojën e profetit Miheji, për gënjeshtrën të cilën e ka përcaktuar Zoti që ta flasin gojë të profetëve të rrejshëm, siç është shkruar në librin e Mbretërve të Izraelit?”

Isusi u përgjigj: “O Barnabë, recitoje shkurtimisht krejt çka ka ngjarë, që të mundemi ne që ta shohim të vërtetën e qartë”.

160

Atëherë tha ai i cili shkruan: “Profeti Daniel, duke e përshkruar historinë e mbretërve të Izraelit dhe tiranëve të tij, kështu shkruan: “Mbreti i Izraelit u bashkua me mbretin e Judës që të luftojë kundër të bijve të Belialit (përkatesisht të të mallkuarve) të cilët ishin Amonit. Jehoshapati, mbreti i Judës dhe Ahabi mbreti i Izraelit, rrinin të dy në fron në Samari, e aty para tyre qëndronin katërqind profetë të rrejshëm, të cilët i thanë mbretit të Izraelit: “Shko kundër Amonasve, ngase, Zoti juve do t’ua japë në duar, dhe ti do ta përmjekësh Amonin”.

Atëherë tha Jehoshapati: “A ka këtu së paku një profet të Zotit të etërve tanë?”

Ahabi u përgjigj: “Ka vetëm një, e ai është i keq ngase ai përherë vetëm keq

parashih për mua; e atë unë në burg e mbaj”. E këtë ai e tha, : “Ka vetëm një”, ngase shumica të cilët janë gjetur janë mbytur me dekreten e Ahabit, kështu që profetët, ashtu siç ke thënë ti, o zotëri, kanë ikur në majat e maleve ku nuk jetojnë njerëzit.

Atëherë tha Jehoshapati: “Dërgo për të këtu, e të shohim se ç’thotë ai”.

Ahabi për këtë urdhëroi që Miheji të sillte aty, i cili erdhi me zinxhirë në këmbët e tij, e fytyra e tij ishte e hutuar si e njeriut, i cili jeton ndërmyjet jetës dhe vdekjes.

Ahabi e pyeti, duke thënë: “Fol Mihej në emër të Zotit. A do të shkojmë kundër Amonasve? A do t’i japë Zoti qytetet e tij në duart tona?”

Miheji u përgjigj: “Shkoni, shkoni, me sukses do të shkoni, e edhe më me sukses (do të) bini!”

Atëherë profetët e rrejshëm e lavdëruan Mihejin si profet të vërtetë të Zotit dhe i këputën zinxhirët në këmbët e tij.

Jehoshapati, i cili i frikësohej Zotit tonë dhe kurrë nuk ishte përllyer para idhujve, e pyeti Mihejin, duke i thënë: “Për dashurinë e Zotit të etërve tanë, fole të vërtetën, e meqenëse ti e ke parë përfundimin e kësaj lufte”.

Miheji u përgjigj: “O, Jehoshapati, unë i frikësohem fytyrës sate, prandaj të them se e kam parë popullin e Izraelit sikur delet pa bar”.

Atëherë Ahabi duke u qeshur i tha Jehoshapati: “Të thashë unë ky njeri parashikon vetëm keq, por ti nuk ke besuar”.

E atëherë që të dy thanë: “Po si e di ti këtë o Mihej?”

Miheji u përgjigj: “M’u duk sikur u tubua këshilli i engjëjve në prezencën e Zotit dhe unë e dëgova Zotin se si thotë: “Kush do ta mashtrojë Ahabin që ai të

ngritet kundër amonasve dhe të jetë i mbytur?” Në këtë disa e thanë njëri, e të tjerët tjetrën. Atëherë erdhi një engjëll dhe tha: “O Zotëri, unë do të luftoj kundër Ahabit. Dhe, do të shkoj tek profetët e tij të rrejshëm dhe do ta vë gënjeshtrën në gojën e tyre, dhe kështu ai do të ngrihet dhe do të jetë i mbytur”. Dhe me të dëgjuar këtë, Zoti tha: “Tani shko, edhe bëje këtë, ngase ti do të kesh përparësi”.

Atëherë profetët e rrejshëm u tërbuan, kurse prijësi i tyre e flakareshi Mihejin, duke thënë: “O i mallkuari i Zotit, kur engjëlli i së vërtetës na e ka kthyer neve shpinën dhe tek ti ka ardhur? Na thuaj, kur na ka ardhur engjëlli, i cili e ka sjellë gënjeshtrën?”

Miheji u përgjigj: “Do ta dish kur do të ikësh nga shtëpia në shtëpi nga frika se do të jesh i mbytur, duke e mashtruar mbretin tënd”.

Atëherë Ahabi që i zemëruar dhe tha: “Mbërthejeni Mihejin dhe zinxhirët, të cilët i ka patur në këmbë, veçani në qafën e tij dhe mbajeni me bukë elbi edhe ujë deri kur të kthehem, ngase unë tani e di se çfarë vdekje duhet t’i jepet”.

Ata shkuan dhe ngjarja u zhvillua sipas fjalëve të Mihejit. Ngase mbreti i Amonasve u tha shërbëtorëve të vet: “Shkoni, mos luftoni të gjithë kundër mbretit të Judës, as kundër princërve të Izraelit, por mbyteni mbretin e Izraelit Ahabin, armikun tim”.

Atëherë tha Isusi: “Ndal kështu o Barnabë, ngase mjafton për qëllimin tonë”.

161

“A e dëgjuat krejt?”, tha Isusi.

Nxënësit u përgjigjën: “Po, zotëri”.

Në këtë Isusi tha: “Gënjeshtra gjithsesi se është mëkat, por vrasja është më e madhe, ngase gënjeshtra është mëkat, i cili i takon vetëm atij, i cili flet, ndërkaq vrasja edhe pse ka të bëjë me atë, i cili e bën, është e tillë saqë ajo e

shkatërron po ashtu gjënë më të dashur të cilën Zoti e ka këtu në tokë, gjegjësisht njeriun. E, gënjeshtra mund të shërohet, duke folur të kudërtën e asaj çka është thënë: vrasja nuk ka bar, meqenëse të vdekurit nuk është e mundur që sërish t'ia japësh jetën, atëherë më thoni, a ka mëkatuar Moisiu shërbëtori i Zotit, që i ka mbytur ata të cilët i ka mbytur?”

Nxënësit u përgjigjën: “Ruajna Zot se do të kishte mëkatuar Moisiu, i cili e ka respektuar Zofin i cili e ka urdhruar.

Atëherë Isusi tha: “Edhe unë them ruena Zot të ketë gabuar ai engjëll i cili i mashtrou profetët e rrejshëm të Ahabit me gënjeshtrë; ngase, siç e pranon Zoti mbylqjen e njerëzve si flijim, ashtu ai e ka pranuar gënjeshtrën për lavdatë. Vërtet, vërtet unë ju them, sikurse që gabon fëmija – i cili jep që rrobet e tija të punohen sipas masës së vigajve, ashtu njëjtë gabon ai i cili do të dëshironte që Zofin t'ia nënshtrrojë ligjit, ashtu siç është ai si njeri i nënshtruar Ligjit. Prandaj, kur ju të besoni se mëkat është vetëm ajo çka nuk do Zoti, ju do ta gjeni të vërtetën, ashtu siç u kam thënë. E meqenëse Zoti nuk është përzierje as nuk është i ndryshueshëm Ai po ashtu nuk dojë një gjë të vetme. Ngase Ai është në vete do të kishte kontraditë, e nga këtu edhe vështrisë, dhe nuk do të ishte pafundësisht i bekuar”.

Filipi pyeti: “Por, si të kuptohet ajo thënia e profetit Amos se “nuk ka të keqe në qytet të cilin Zoti nuk e ka bërë?”

Isusi u përgjigj: “Po e shoh këtu o Filip se sa është rreziku i madh të jesh në te siç veprojnë farisejt, të cilët për vete e kanë trilluar kujdesin e Zotit në mesin e të zgjedhurve” në atë mënyrë sa që kanë arritur në atë që në të vërtetë të thonë se, Zoti është i padrejtë, mashtrues dhe

gënjeshtrë dhe ai i cili e urren gjykimin (i cili mbi ta do të bjerë).

Prandaj, unë them se këtu Amosi, profeti i Zotit flet për të keqen të cilën bota e quan të keqe: Ngase po ta përdorte ai gjuhën e të drejtë, atë bota nuk do ta kuptonte. Të gjitha vështrësitë janë të mira edhe për atë se ato i fishijnë të këqijat, të cilat i kemi bërë, ose janë të mira për atë se na pengojnë që keq të bëjmë, ose janë të mira ngase e detyrojnë njeriun që ta njoh gjendjen e kësaj jete, që ne ta duam dhe ta lakmojmë jetën e përherëshme. Në harmoni me këtë ka thënë profeti Amos: “Nuk ka të mirë në qytet, të cilën e ka bërë Zoti”, ai ua ka dhënë rastin për dëshpërim të pikëlluarve kur ta shohin veten në fatkeqësi, kurse mëkatatër duke jetuar në mirëqenie. E, ç'është edhe më keq, shumica, duke i besuar Satanës se ka pushtet të tillë mbi njeriun, do t'i frikësoheshin Satanës dhe do t'i shërbenin, ashtu që vështrësinë nuk do ta duronin. Për këtë Amosi ka bërë siç bëjnë Perandori romak, i cili nuk di ta flet gjuhën e hebrejve dhe i cili nuk i shqyrton fjalët e veta (si ai i cili) flet në prezencën e kryepfritit, por e shqyrton vullnetin e edhe punën e hebrejve”.

162

Po të kishte thënë Amosi: “Nuk ka të mirë në qytet e që Zoti nuk e ka bërë”, pasha Zofin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, ai do të kishte bërë gabim të madh, ngase bota nuk e mban për të mirë asgjë përveç padrejtësisë dhe mëkatis, të cilat bëhen në mënyrë të kotë. Prandaj, njerëzit shumë më tepër do të veprojnë padrejtësisht, duke besuar se nuk do të ketë asfarë mëkati apo të metë “të cilën nuk e ka bërë Zoti”, duke dëgjuar se dridhet toka. Dhe, kur e tha këtë Isusi, përnjëherë u bë temet i fuqishëm, i tillë

sa që të gjithë u rrezuan si të vdekur. Isusi i ngriti duke thënë: “Po shihni tani se a e kam thënë unë të vërtetën. Le tu jetë, pra, kjo e mjaftueshme ç'ka thënë Amosi, kur ka thënë se “Zoti ka bërë keq në qytet”, duke folur me botën ai ka folur për vështrësitë, të cilat vetë mëkatatër i quajnë të këqija. Të shkojmë tani në paradestitim (paracaktim), për të cilin ju dëshironi që të dini, e për të cilin unë do t'ua flas nesër, atëherë Jordani në anën tjetër, nëse do Zoti”.

163

Isusi me nxënësit e tij shkoi në shkretëtirë atëherë Jordanit dhe kur u krye lutja e mesditës, ai u ul atëherë drurit të palmës dhe nën hijen e palmës u ulën nxënësit e tij. Atëherë, Isusi tha: “Parapercaktimi është aq i fishhtë, o vëllezër, sa që – unë me të vërtetë po ju them – se vetëm një njeriu do t'i jetë në tërësi i njohur. Ai është ai të cilin e presin popujt dhe të cilin fishhtësitë e Zotit aq i janë të garta, sa që kur të vijë ai në botë, të bekuar do të jenë ata të cilët i dëgjojnë fjalët e tija, ngase Zoti do t'i mbulojë me hijen e mëshirës së Vet, njëjtë, siç palma na bënë hije neve. Po, m'u ashtu siç na mbrojnë palma prej rrehtësisë së flaktë të diellit, ashtu njëjtë mëshira e Zotit do ta mbrojë prej Satanës atë i cili do të besojë në atë njeri”.

Nxënësit pyetën: “O zotëri, kush do të jetë ai njeri për të cilin flet ti, i cili do të vijë në botë?”

Isusi u përgjigj me zemër të gëzuar: “Ai është Muhammedi, i Dërguari i Zotit, dhe kur të vijë ai në botë – ashtu siç bën shiu që toka të prodhojë fryte, kur të mos bjerë për kohë të gjatë – ashtu njëjtë ai do të jetë shkaktar i veprave të mira në mes të njerëzve përmes mëshirës

së begatshme, të cilën ai do ta sjellë. Ngase ai është reja e bardhë përplot mëshirë të Zotit, të cilën Zoti do ta stërpikë mbi besimtarët si shiun”.

164

“Unë tani do t'ju them atë pak ç'më ka dhuruar Zoti që të di për këtë të njëjtin paracaktim. Farisejt thonë se krejt është paracaktuar në atë mënyrë sa që ai i cili është i zgjedhur nuk mund të jetë i mallkuar, e ai i cili është i mallkuar kursesi nuk mundet të jetë i zgjedhur; dhe se – sikurse që Zoti e ka paracaktuar mirëbërjen si rrugë nëpër të cilën të zgjedhurit shkojnë drejt shpëtimit, ashtu njëjtë Ai e ka paracaktuar mëkatin si rrugë përmes të cilës të mallkuarit do t'i shkojnë zhdukjes. E mallkuar qoftë gjuha, e cila e ka thënë këtë me gjithë dorën e cila këtë e ka shkruar – ngase kjo është feja e Satanit. Prandaj, njeriu mund ta dijë se çfarë janë farisejt e sotti. Ngase ata janë shërbëtorë të besueshëm të Satanit.

Ç'kuptim mund të ketë parapercaktimi, veçse një dëshirë absolute që t'ia japë fundin një gjeje destimim e së cilës njeriu e ka në duar?, ngase pa destinim (qëllim) njeriu nuk mund ta caktojë përfundimin. Si do t'ia bëjë atëherë ai paracaktimin shpëtisë, së cilës nuk i mungon vetëm guri, por edhe mjetet për shpenzim, e nuk ka as hapësirë toke që ta vërë nënërën këmbë? Sigurisht se (kështu) askush (nuk mund të bëjë). Parapercaktimi nuk është asgjë më shumë përveç – unë po ju them – marrja e vullnetit të lirë të cilin Zoti ia ka dhënë njeriut nga fisnikëria e Vet e pastër, Ligjit të Zotit. Sigurisht se kjo nuk është paracaktim, por është fëlliqësi, të cilën ne e themelojmë.

Se njeriu është i lirë, tregon libri i Moisiut, ku, kur e ka dhënë Zoti ynë ligjin në malin e Sinait, ai kështu ka folur: "Urdhëri Im nuk është në qiej, që ju të arsyetoheni duke thënë: "Po kush do të shkojë e që të na sjellë urdhrat e Zotit dhe kush do të na japë fuqi që t'u përmbahemi? Kjo, nuk është përtej deti që të arsyetoheni në mënyrë të njëjtë. Ndërkaq, urdhëri Im është afër zemrës tënde, që kur të duash, mund ta realizosh".

"Më thoni, nëse mbreti Herod do t'i urdhëronte plakut që të bëhet i ri dhe të sëmurit që të bëhet i shëndoshë, (dhe) kur ata këtë nuk do ta bënin të urdhëronte që të mbyten - a do të kishte qenë kjo e drejtë?"

Nxënësit u përgjigjën: "Nëse Herodi do ta jepte këtë urdhër, ai do të ishte më i padrejti dhe më mosbesimtar".

Atëherë Isusi tha duke rënkuar: "Këto janë frytet e traditës së njerëzve, o vëllezër, ngase me fjalët se Zoti e ka paracaktuar të mallkuarin në atë mënyrë që ai nuk mund të bëhet i zgjedhur, ata blasfemojnë në Zotin si të panderë dhe të padrejtë. Ngase Ai mëkatari i urdhëron që të mos mëkatojë, e kur mëkaton, që të pendohet; derisa një paracaktim i tillë nga mëkatari e merr aftësinë për të mos gabuar dhe plotësisht e zhvesh nga pendimi".

165

"Por, dëgjoni se ç'thotë Zoti përmes profetit Joel: "Pasha jetën time (thotë Zoti juaj), unë nuk e dua vdekjen e mëkatarit, por kërkoj që ai t'i kthehet pendimit". Po a do ta paracaktojë, pra, atëherë, Zoti atë çka Ai nuk do? Shqyrtojeni ju, atë ç'thotë Zoti edhe ç'thonë farisejt e sotit.

134

Më tutje Zoti përmes profetit të Vet Isai thotë: "Unë kam ftuar, e ju nuk më keni dëgjuar". E sa ka ftuar Zoti dëgjoni se si thotë përmes të njëjtit profet: "Tërë ditën ia kam hapur duart e mia popullit i cili nuk më beson, por më rrin kundër".

E farisejt tanë, kur ata thonë se i mallkuari nuk mundet që të bëhet i zgjedhur, ata nuk thonë asgjë tjetër veçse se Zoti u tallet njerëzve, sikurse që do t'i tallë ai të verbërit, të cilit do kishte dashur për t'i treguar diç të bardhë, dhe sikur do t'i tallë të shurdhërit, të cilit do të kishte dashur për t'i treguar diç në vesh? E se i zgjedhuri do të mund të bëhet i mallkuar, shqyrtojeni, se ç'thotë Zoti ynë përmes profetit Ezekiel: "Pasha jetën time, thotë Zoti ynë, nëse i drejti do ta linte drejtësinë e tij dhe do të bënte fëlliçësi, ai do të pësonte dhe më asnjë prej drejtësive të tij nuk do ta kujtonte; ngase, duke besuar në këtë; kjo krijteje; do ta largonte dhe kjo nuk do ta shpëtojë".

E për thirrjen e të mallkuarve, ç'thotë Zoti përmes profetit Hoshe, përveç se këtë (e thotë): "Unë do të thërras. Zoti është e vërteta dhe Ai nuk mund të flasë gënjeshtër: meqenëse Zoti është e vërteta, Ai të vërtetën e flet". Megjithatë, farisejt e kohës së sotit, me dogmën e tyre janë kundër Zotit".

166

Andrea pyeti: "Por, si të kuptohet ajo që i thotë Zoti Moisiut, se Ai do të ketë mëshirë ndaj cilit Ai të dojë, e do ta kokëfortësojë atë të cilin Ai do që ta kokëfortësojë?"

Isusi u përgjigj: "Zoti e thotë këtë që njeriu të mos mendojë se ai është i shpëtuar me të vepruarit e vet personal, por ta vërejtë se jetën edhe mëshirën e Zotit Zoti ia ka dhuruar nga dorëshirëria

e Tij. E Ai e thotë këtë që njerëzit t'i ikin mendimit se ka zota të tjerë përveç Tij.

Nëse Ai për këtë e ka kokëfortësuar faraoonin, Ai këtë e ka bërë për atë se ai e ka munduar popullin tonë dhe është orvatur që ta sjellë në zero, duke i shkatërruar të gjithë fëmijët meshkuj në Izrael: për çka Moisiu ka qenë afër humbjes së jetës.

Nga këtu, unë me të vërtetë ju them, se parapërcaktimi e ka për bazë Ligjin e Zotit dhe vullnetin e lirë të njeriut. Po, madje edhe sikur ta kishte shpëtuar Zoti të tërë botën ashtu që askush të mos pësonte, Ai ashtu nuk do të kishte bërë për të mos e privuar njeriun nga liria të cilën për të e ruan që të veprojë kundër Satanës, dhe që ky (bos) i argjilit, i urretur prej frymës - edhe pse edhe ai do të mëkatojë siç ka bërë edhe fryma - të mund ta ketë fuqinë për t'u penduar dhe të shkojë për të jetuar në atë vend prej ku është dëbuar fryma. Zoti ynë dëshiron, them, që ta përcjellë me mëshirën e Vet vullnetin e lirë të njeriut dhe nuk dëshiron që të heqë dorë nga krijimi me Gjithëfuqinë e Tij. Dhe kështu, në Ditën e Gjykimit, askush nuk mundet që të japë kurrfarë arsyesimi për mëkatet e veta, për shkak se atëherë, për secilin, do të jetë e dukshme se sa ka bërë Zoti për transformimin e tyre edhe sa shumë dhe ashpër i ka ftuar që të pendohen".

167

Nëse mendja juaj nuk është e kënaqur me këtë dhe nëse jeni të dëshirës që përseri të thoni: "Përse kështu?", unë do t'ju zbuloj "Përse". Kjo është kjo. Më thoni përse nuk mundet (një) guri të qëndroj mbi sipërfaqën e ujit edhe pse e tërë toka

qendron mbi sipërfaqën e ujit? Më thoni se përse është ashtu që - derisa uji e shuan zjarin, edhe toka ik prej ajrit - askush nuk mund ta bashkojë tokën, ujin edhe ajrin në një harmoni, e megjithatë, janë të bashkuara në njeriun edhe të ruajtura në mënyrë harmonike?

Nëse ju këtë nuk e dini - atëherë, aq më tepër, të gjithë njerëzit si njerëz këtë nuk mund ta dinë - si do ta kuptojë ai se Zoti e ka krijuar universin nga asgjë vetëm me një fjalë? Sigurisht se ata kurrsesi nuk do të jenë në gjendje që këtë ta kuptojnë, ngase, meqenëse njeriu është i përfunduar dhe i kombinuar me trup, i cili është, siç thotë profeti Sollomon, i prishshëm, i bën presion shpirtit, kurse veprat e Zotit i janë proporcionale Zotit, si do të jetë ai në gjendje për t'i kuptuar?

Isajja, profeti i Zotit, duke parë (se kjo është) kështu, ka thirrur duke thënë: "Vërtet Ti je Zot i fshehur!" E për të Dërguarin e Zotit - se si e ka krijuar Zoti - ai thotë: "Lindjen e tij kush do ta tregojë?" E për të vepruarit e Zotit ai thotë: "Kush ka qenë këshilltar i Tij?" Prandaj, Zoti i thotë natyrës njerëzore: "Ashtu siç janë ngritur qiejt mbi tokë, ashtu janë të lartësuara rrugët e Mia mbi rrugët tuaja edhe mendimet e Mia mbi mendimet tuaja". Prandaj ju them, se çështja e paracaktimit nuk u është e dukshme njerëzve, edhe pse është e vërtetë, ashtu siç ju kam thënë.

A duhet, pra, njeriu, për atë se nuk mund ta gjej modusin, ta mohojë këtë fakt. Me siguri unë kurrë nuk e kam parë askënd që ta rrefuzojë shëndëtin, edhe pse puna e shëndëtit nuk kuptohet. Ngase, madje unë as që e di se si Zoti me të prekurit tim i shëron të sëmurët".

135

168

Atëherë thanë nxënësit: "Vërtet në ty (përmes teje) flet Zoti, ngase kurrë njeriu nuk ka folur siç flet ti?"

Isusi u përgjigj: "Më besoni, kur më ka zgjedhur Zoti që të më dërgojë në shtëpinë e Izraelit, Ai ma ka dhënë librin të ngjashëm me pasqyrën e pastër, i cili ka zbritur në atë mënyrë në zemrën time sa që krejt çka flas del nga ai libër, e kur të kryhet ai libër duke dalë nga goja ime, unë do të jem i ngritur nga toka."

Pjetri pyeti: "O zotëri, a është kjo ç'flet ti tani, e shkruar në atë libër?"

Isusi u përgjigj: "Krejt ç'flas unë për njohjen e Zotit dhe shërbimin ndaj Zotit, të njohurit e botës për shpëtimin e njerëzimit – krejt kjo del nga ai libër i cili është Ungjilli im".

Pjetri tha: "A është përshkruar në të lavdia e parajsës?"

169

Isusi u përgjigj: "Dëgjo, dhe unë do të tregoj se ç'është parajsa, dhe si besimtarët e shenjtë të do të banojnë pakufi, ngase, kjo është njëra nga mirëdhëniet më të mëdha të parajsës, meqenëse gjithçka, sado që të jetë e madhe – kur ajo e ka fundin – bëhet e vogël, po, bëhet asgjë."

Parajsa është në shtëpinë ku Zoti i ruan kënaqësitë e veta, të cilat janë aq të mëdha – sa që toka, e cila është shkelur nga të shenjtët dhe të bekuarit është aq e vlefshme – sa që një drahm e saj është më e vlefshme se një mijë bota. Këto kënaqësi i ka parë ati ynë Davidi, profeti i Zotit, ngase Zoti ia ka treguar, meqenëse ka bërë që ai ta shohë lavdinë e parajsës: Prandaj, pasi që ai ka ardhur në vete, ai i ka mbyllur me të dy duart sytë e tij dhe duke qajrë ka thënë: "Mos

136

shikoni më në këtë botë, o sytë e mi, ngase e tëra është e kotë dhe të mirë nuk ka!"

Për ato kënaqësi ka thënë profeti Isai: "Sytë e njeriut nuk kanë parë, veshët e tij nuk kanë dëgjuar, as që zemra e njeriut ka marrë me mend se ç'ka përgatitur Zoti për ata të cilët e duan". A e dini se përse ata nuk kanë parë, dëgjuar dhe marrë me mend kënaqësi të tilla? Kjo është kështu për atë se derisa ata këtu poshtë jetojnë, ata nuk janë të merituar që të shohin gjëra të tilla. Por, edhe pse ati ynë, Davidi, i ka parë, unë po ju them se ai nuk i ka parë me sytë e njeriut (të kësaj bote), ngase Zoti e ka marrë shpirtin e tij dhe ashtu i bashkuar me Zotin ai i ka parë përmes Dritës hyjnore. Pasha Zotin e gjallë para të cilit qëndron shpirti im, meqenëse kënaqësitë e parajsës janë të pafundshme, kurse njeriu e ka përfundimim; njeriu nuk mund t'i mbajë; njëjtë, sikurse që ena e vogël prej dheu që nuk mund ta mbajë detin.

Prandaj, shihe se si është e bukur bota verës, kur të gjitha gjërat sjellin fryte! Vetë fshatari është i dehur nga gëzimi për korrijet, të cilat kanë ardhur, sa që fushat edhe malet jehojnë nga kënga e tij, prandaj ai edhe e do më së shumti punën e vet. Prandaj, ngritni zemrat tuaja ashtu njëjtë drejt parajsës, ku të gjitha gjërat janë frytshme me fryte proporcionale Atij i cili i ka kultivuar.

Pasha Zotin e gjallë, kjo mjafton për ta njohur parajsën. Ngase Zoti parajsën e ka krijuar si shtëpi të kënaqësive të Veta personale. Po a mendoni ju se mirësia e pakufishme nuk do t'i kishte gjërat e mira të pakufishme. Apo e mira e pakufishme nuk do t'i

kishte gjërat papërfundimisht të bukura? Ruajuni, ngase ju gaboni shumë nëse mendoni se ai nuk i ka".

170

Zoti kështu i thotë njeriut i cili do ta shërbej besnikërisht: "Unë i di veprat tua të cilat i bën për mua. Pasha përtshërëritë time, dashuria jote nuk do t'ia tejkalojë (dhuratdhënies) dorëshkruesitë time. Ngase, ti mua më shërben si Zotin, krijuesin tënd, duke e ditur vetën si vepër timën, dhe nga unë nuk kërkon asgjë përveç mëshirës dhe përdëllimit që të më shërbesh besnikërisht; ngase ti nuk vë përfundim në shërbimin ndaj meje, meqenëse t'i përfundim dëshiron të më shërbesh; ashtu njëjtë do të bëjë Unë ngase Unë do të të shpërblejë sikur të ishe ti me Mua Zoti i barabartë. Ngase jo vetëm që do t'i lërë në duartë tua begatitë e parajsës, por Vetën do të ta jap si dhuratë; ashtu që, sikurse që ti je i vyer që të jesh shërbëtori im përgjithmonë, po ashtu Unë do të ta japë pagesën përgjithmonë".

171

"Çka mendoni ju", u tha Isusi nxënëseve të vet, "për parajsë?" "A ekziston mendje, e cila do t'i kishte kuptuar begatitë edhe kënaqësitë e tilla? Njeriu do të duhej ta ketë dijenin sa edhe të Zotit, nëse do të donte për ta ditur se ç'dëshiron Zoti që t'u japë shërbëtorëve të Tij. A e keni parë, kur Herodi i jep dhuratatë ndonjërit prej baronëve të tij të preferueshëm, në çfarë forme e bën ai këtë?"

Gjoni u përgjigj: "Unë këtë e kam parë dy herë; e sigurisht se e dhjeta pjesë nga ajo që e jep do të ishte e mjaftueshme për të varfërit".

Isusi tha: "Por, në qoftë se do t'i prezantohej i varfëri Herodit, çka do t'i kishte dhënë ai?"

Gjoni u përgjigj: "Një pare ose dy". "Kjo le të jetë libri juaj në të cilin do ta studioni dijen mbi parajsën", (tha Isusi), ngase e tëra çka i ka dhënë Zoti njeriut në këtë botë të tashme për trupin e tij, është sikur t'i jepte Herodi një pare të varfërit; ndërkaq, ajo që Zoti do t'ia japë trupit edhe shpirtit në parajsë, është sikur të jepte Herodi krejt çfarë ka, e edhe shpirtin e tij personal njërit prej shërbëtorëve të tij".

172

Zoti kështu i thotë atij, i cili e do dhe i shërben besnikërisht: "Shko dhe shikoje rërën e detit, o shërbëtori im, se sa ka. Dhe, po ta kishte dhënë deti një të vetmën kokërr rëre, a t'u kishte dukur pak? Sigurisht po. Pasha jetën time, Krijuesin tuaj – tërë ajo çka i kam dhënë unë kësaj bote të gjithë princave dhe mbretërve në botë, është më pak se kokërra e rërës, të cilën do të ta kishte hedhur deti në krahasim me atë çka do të Ta jap në parajsë".

173

"Shqyrtojeni atëherë", tha Isusi, "begatinë e parajsës". Ngase nëse ia ka dhënë Zoti njeriut në këtë botë një gram të mirash, në parajsë Ai do t'i japë një milion herë atë. Analizojeni sasinë e fryteve në këtë botë, sasinë e ushqimit, sasinë e luleve, sasinë e gjërave të cilat i ndihmojnë njeriut. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, sikurse që deti ka rërë ende përmbi dhe përtej, kur dikush e merr kokërrën nga ai, ashtu njëjtë kualiteti dhe sasia e fikut (në parajsë) do t'ua tejkalojë llojeve, të

137

fiqëve të cilët ne i hamë këtu. E në të njëjtën mënyrë edhe secili send tjetër në parajsë. Por, aq më tepër, unë me të vërtetë ju them, se ashtu siç është mali i anit dhe i margaritarëve më i vlefshëm se hija e thneglave, ashtu njëjtë kënaqësitë parajsë janë më të vlefshme nga të gjitha kënaqësitë e princave të botës, të cilët kanë patur dhe të cilët do të kenë në Ditën Gjyqit të Zotit, kur botës do t'i vijë fundi?”

Pjetri pyeti: “A do të shkoj atëherë trupi ynë të cilin tani e kemi, në parajsë?”

Isusi u përgjigj: “Ruaju Pjetër që ti të mos bëhesh sadukej, ngase sadukejt thonë se trupi nuk do të ngritet (ringjallet) përsëri dhe se nuk do të ketë engjëj. Për këtë trupi i tyre dhe shpirti janë privuar nga shkruarja në parajsë dhe ata janë të privuar nga të gjitha shërbimet e engjëjve në këtë botë. A e ke harruar ndoshta profetin dhe mikun e Zotit Jobin, se si ai thotë: “Unë e di se Zoti im jeton dhe se në Ditën e fundit unë përsëri (do të ngjallej dhe) do të vij në trupin tim dhe me sytë e mi do ta shoh Zotin Shpëtimtarin tim?”

Por, besomni, ky trup yni do të jetë ashtu i pastruar saqë nuk do të ketë kurrfarë posedimi çfarë tani ka; meqenëse do të jetë i pastruar nga çdo dëshirë e keqe, Zoti do ta sjellë në gjendje të tillë çfarë ka qenë e Adamit para se ai të ketë mëkatuar.

I kanë shërbyer dy njerëz një zotëriu në të njëjtën punë. Njëri vetëm e mbikëqyr punën dhe i jep tjetrit urdhra, e i dyti e kryen krejt çka i pari urdhëron. A u duket kjo e drejtë, them, që zotëriu ta shpërblejë vetëm atë, i cili jep urdhra dhe ta hedhë nga shtëpia atë i cili ka vuajtur në punë? Sigurisht jo. Si do ta durojë atëherë këtë drejtësia e Zotit? Shpirti

edhe trupi i njeriut me vetëdijen e njeriut i shërbejnë Zotit: Shpirti vetëm mbikëqyr dhe urdhëron shërbimin, ngase shpirti, meqenëse bukë nuk ha, (shpirti) nuk agjëron, nuk ec, nuk e ndjen të ftohtët, as të nxehtët, nuk e ndjen sëmundjen, as nuk mund të mbytet – ngase shpirti është i pavdekshëm: Ai nuk vuan nga kurrfarë dhimbjesh trupore, të cilat i vuan trupi në kërkesën e elementeve. A është atëherë, them, që vetëm shpirti të hyjë në parajsë, e jo trupi, i cili aq shumë është munduar duke i shërbyer Zotit?”

Pjetri pyeti: “O zotëri, trupi, meqenëse ka shkaktuar që të mëkatojë shpirti, nuk duhet të jetë i vendosur në parajsë?”

Isusi u përgjigj: “Po si do të përfundojë trupi pa shpirt? Kjo është më se e sigurt se është e pamundshme. Prandaj, duke e marrë mëshirën e Zotit nga trupi, i shpirtin e denon në ferr”.

174

Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, Zoti ynë i ka premtuar mëshirë mëkatarit, duke thënë: “Në atë moment kur mëkatarit qan (vuan për mëkatin e tij, pasha Mua, Unë nuk do ta kujtoj përgjithmonë të padrejtën e tij”.

Po çka do t'i hante mishrat e parajsës, nëse atje nuk do të shkonte trupi? Shpirti? Sigurisht jo, meqenëse ai është frymë”.

Pjetri pyeti: “Kështu pra, të bekuarit do të hanin në parajsë; por si do të jetë mishi i pasitë pa papastërti?”

Isusi u përgjigj: “Po çfarë të bekuarit do të ketë trupi nëse ai nuk ha as nuk pi? Sigurisht, se ai është në gjendje që ta japë lavdin në proporcion me gjërat të cilat i feston. Por, ti gabon

Pjetër me mendimin se mishi i tillë do të jetë i kotë, për shkak të papastërtisë, ngase, ky trup në kohën e tanishme, i ha mishrat që prishen, kështu që, vjen deri te kalbja: ndërkaq në parajsë, trupi do të jetë i pashtatrueshëm, jokalimtar, i pavdekshëm dhe i liruar nga çdo vështrësi; e mishërat, të cilat janë pa kurrfarë të mete dhe nuk do të prodhojnë kurrfarë kalbesh”.

175

Zoti kështu thotë përmes profetit Isai duke mbjellë urrejtje mbi mëkatarët: “Shërbëtorët e Mi do të rrinë pranë tryezës sime në shtëpinë time dhe do të festojnë të gëzuar me gjallëri dhe me tingujt e harfës dhe të organos, e unë nuk do të lejoj që të jenë në kurrfarë shërbimi. Ndërkaq, ju të cilët jeni armiq dhe Mi, do të jeni të dëbuar nga Unë dhe do të vdisni ashtu të mjetë, derisa t'ju urretj secili shërbëtor Imi”.

176

Çkafit i shërbejnë fjalët: “ata do të festojnë”, u tha Isusi nxënësve të tij. Sigurisht se Zoti flet qartë. Por, çkafit i shërbejnë katër lumenj me pije të çmueshme në parajsë me aq shumë pemë? Sigurisht se Zoti nuk ha, engjëjt nuk hanë, shpirti nuk ha, vetëdija nuk ha – por mishi, i cili është trupi ynë. Prandaj, festimi në parajsë është: për trupin mishi, dhe për shpirtin dhe vetëdijen: Zoti dhe biseda e engjëjve edhe të shpirtave të bekuar. Ai festim edhe më mirë do të jetë i zbuluar prej të Dërguarit të Zotit, i cili, (meqenëse Zoti i ka krijuar të gjitha gjërat për dashurinë ndaj tij), i di të gjitha gjërat më mirë nga cilado krijesë tjetër.”

Tha Bartolomeu: “O zotëri, a do të jetë festa në parajsë e njëjtë për secilin

njeri? Nëse do të ishte e njëjtë, kjo nuk do të ishte e drejtë, e nëse nuk do të ishte e njëjtë, më vogli do t'i lakmonte të madhit”.

Isusi u përgjigj: “Nuk do të jetë e njëjtë, ngase Zoti është i drejtë: secili do të jetë i kënaqur, ngase aje nuk ka xheloz. Më thuj Bartolome: Ekziston zotriu, i cili ka shumë shërbëtorë dhe ai të gjithë ata shërbëtorë të tij i veshmbathë me pëlhuurë të njëjtë. A pikëllohen atëherë fëmijët, të cilët janë veshur me rroba të fëmijëve, që nuk i kanë rrobet e të rriturve? Mu e kundërta, kur më të vjetrit do të dëshironin që mbi ta t'u veshen rrobet e veta më të mëdha, ata do të ishin të zemëruar se përse rrobet nuk janë numër i tyre dhe do të mendonin se ata (të vjetrit) u tallën”.

Pra, Bartolome, ngrite ti shpirtin tënd Zotit në parajsë dhe do ta shohësh se i tërë festimi – edhe pse do t'i jetë dikujt më shumë e dikujt më pak, nuk do të shkaktojë kurrfarë xhelozie”.

177

Atëherë tha ai i cili (këtë e) shkruan: “O zotëri, a e ka parajsa dritën nga Dielli siç e ka kjo botë?”

Isusi u përgjigj: “Kështu më ka thënë Zoti, o Baranabë: bota në të cilën jetoni ju njerëzit të cilët jeni mëkatarë, e ka diellin edhe hënë edhe njëjtë që ta stolisin, për dobinë tuaj edhe kënaqësinë tuaj; ngase, Unë këtë e kam krijuar”.

“A mendoni ju atëherë se shtëpia në të cilën do të banojnë besimtarët e Mi nuk do të jetë më e mirë? Sigurisht se ju mëkatarët ashtu mendoni: ngase, Unë, Zoti juaj, Jam dielli i parajsës, e i Dërguari Im është hëna, i cili prej Meje të gjitha i merr; njëjtë janë profetët e Mi, të cilët ua kanë predikuar vullnetin Tim. Prandaj, besimtarët e Mi, ashtu siç e

kanë pranuar prej tyre (këtu) fjalën Time, në të njëjtën mënyrë përmes tyre do ta arrijnë kënaqësinë dhe gëzimin në parajsën e kënaqësive të Mia’.

178

“Kjo le t’ju mjaftojë”, tha Isusi, “për njohjen e parajsës”. Në këtë përsëri tha Bartolomeu: “O zotëri, ke durim me mua nëse të pyes një fjalë”.

Isusi u përgjigj: “Thuaje atë ç’dëshiron”.

Bartolomeu tha: “Parajsa sigurisht është e madhe meqenëse atje do të ketë aq shumë të mira, ajo duhet të jetë e madhe”.

Isusi u përgjigj: “Parajsa është aq e madhe saqë asnjë njeri nuk mund ta masë. Me të vërtetë po të them, se peshat e qiejve ndërmjet të cilëve janë vendosur planetet, janë larg njëra prej tjetrës pesëqind vjet të udhëtimit të njeriut; edhe Toka në të njëjtën mënyrë është larg qiellit të parë pesëqind vjet udhëtimi.

Por, ndalu tek matja e qiellit të parë, i cili është aq më i madh se toka sa është toka më e madhe se kokërra e rërës. Po ashtu njëjtë është më i madh qielli i dytë nga i pari dhe i tretë më i madh nga i dyti e kështu me radhë; deri te qielli i fundit, secili kështu, i ardhshmi është më i madh nga i kaluari. E, në të vërtetë unë të them se parajsa është më e madhe se toka edhe të gjithë qiejt (bashkërisht) siç është toka komplet më e madhe se kokërra e rërës”.

Atëherë tha Pjetri: “O zotëri, parajsa duhet të jetë më e madhe se Zoti, ngase Zoti në të do të shihet”.

Isusi u përgjigj: “Jij i qetë Pjetër, ngase t’i pavetëdijshëm blasfemon”.

179

Atëherë Isusit i erdhi engjëlli Gabriel dhe ia tregoi pasqyrën, e cila shndërrit sikur dielli, në të cilën ai i pa të shkruara këto fjalë: “Pasha Përhershëmërinë Time, ashtu siç parajsa që është më e madhe se qiejt edhe toka, dhe siç është e tërë toka më e madhe se kokërra e rërës, po ashtu Unë më i madh jam se parajsa; edhe aq herë më shumë sesa ka deti kokërra të rërës, sa ka pika uji në ujën e detit, sa (fije) bari ka në tokë, sa ka gjethe në drunjt, sa ka lëkura në shiatazë; shumëherë më shumë sesa kokërrat e rërës, të cilat do t’i kishin mbushur qiejt edhe parajsën, edhe më shumë”.

Atëherë tha Isusi: “T’i shprehim nderime Zotit tonë i cili përjetë është i bekur”. Në këtë ata i përlën kokat e tyre njëqind herë dhe me fytyrat e veta ranë përmbys duke u lutur.

Kur u krye lutja, Isusi e thirri Pjetrin dhe i tha atij edhe të gjithë nxënësve se ç’kishite parë. Dhe kështu Pjetri tha: “Shpirti yt, i cili është më i madh se të gjitha botat, përmes një syri e sheh Diellin i cili është një mijë herë më i madh se Toka”.

Atëherë tha Isusi: “Ashtu njëjtë ju përmes (syrit të) parajsës do ta shihni Zotin, Krijuesin tuaj”. Dhe, me të thënë këtë, Isusi e fjalënderoi Zotin, Zotërin tonë, duke e lutur për shtëpinë e Izraelit dhe Qytetin e shenjtë. E të gjithë përgjigjeshin: “Ashtu qoftë o Zot”.

180

Një ditë kur Isusi ishte në sheshin e Sollomomit, atij iu afrua ligjnjohësi, njëri nga ata, të cilët polemizonin me popull dhe i tha: “O zotëri, unë shumëherë kam diskutuar me këtë popull dhe në mendjen

181

Isusi u përgjigj: “Mirë the, or vëlla; prandaj më thuaj kush e ka krijuar njeriun prej asgjës? Sigurisht se ky ka qenë Zoti, i cili po ashtu ia ka dhënë të tërë botën për dobinë e tij. Por, njeriu me mëkat krejt këtë e ka shpenzuar dhe për shkak të mëkatit e tërë bota është kthyer kundër njeriut, e njeriu në njerimin e vet nuk ka se çka t’i japë Zotit, përveç veprave të prishura nga mëkati. Ngase, duke mëkatuar për çdo ditë ai e bën punën e vet të prishur, për çka profeti Isai thotë: “drejtësia jonë është si pëlhura e menstruacioneve”.

Çfarë merite, prandaj, do të ketë njeriu, meqenëse nuk është në gjendje që ta japë kënaqësinë? Apo ndoshta, se njeriu nuk mëkaton? Është e sigurt se ç’thotë Zoti ynë përmes profetit të vet Davidit: “Shtatë herë në ditë rrëzohet i drejti”; si atëherë rrëzohet i padrejti? Nëse është drejtësia jonë e prishur, si është e neveritshme atëherë padrejtësia jonë! Pasha Zotin nuk ka asgjë tjetër prej së cilës njeriu duhet të heqë dorë përveç thënies “E kam merituar”. Le t’i dijë njeriu or vëlla veprat e duarve të veta dhe menjëherë do ta shohë meritën e vet. Secila punë e mirë, e cila del prej njeriut, vërtet atë nuk e bën njeriu, por Zoti ia bën atij; ngase qenia e tij është e Zotit – i Cili e ka krijuar. Atë çka bën njeriu është ajo që i rri kundër Zotit krijuesit të vet dhe bën keq, me çka ai meriton jo shpërblimin, por vuajtjen”.

182

“Jo vetëm që Zoti e ka krijuar njeriun, siç them, por Ai e ka krijuar të përsosur. Ai të tërë botën ia ka dhënë: pas shkuarjes nga parajsa Ai ia ka dhënë

time ekziston pasusi nga Libri të cilin unë nuk jam në gjendje që ta kuptoj”.

Isusi pyeti: “E ç’është ajo?”

Tha ligjnjohësi: “Ajo çka i ka thënë Zoti Abrahamit, atit tonë, “Unë do të jem shpërblimi yt i madh”. Po si mundet njeriu ta meritojë (një shpërblim të tillë)?”

Isusi në shpirt u gëzua dhe tha: “Ti sigurisht se nuk je larg mbretërisë së Zotit! Dëgjom, ngase unë do të ta them domethënien e mësimit të tillë. Zoti – meqenëse është i Pafundshëm, kurse njeriu e ka fundin, njeriu nuk mundet ta meritoj Zotin – e në këtë është dyshimi yt vëlla?”

Ligjnjohësi u përgjigj duke qarë: “O zotëri, ti e di zemrën time; prandaj fol, ngase zemra ime dëshiron që ta dëgjoj zërin tënd”.

Atëherë tha Isusi: “Pasha Zotin e gjallë, njeriu nuk mund ta meritojë frymën e paktë të asaj çka e merr në çdo moment”.

Ligjnjohësi qe jashta vetes me të dëgjuar këtë, edhe nxënësit po ashtu u mahnitën, ngase e kujtuan atë ç’kishite thënë Isusi, që çkado që ata të japin për dashurinë e Zotit, ata qimfish e marrin.

Pastaj ai tha: “Nëse dikush do t’i jepte hua njëqind duket dhe ju i shpenzoni ata duket, a do të kishit mundur t’i thoni atij njeriu: “Po ta jap gjethin e venitur të hardhisë së rrushit; prandaj ma jep për këtë shtëpinë tënde, ngase unë e kam merituar?”

Ligjnjohësi u përgjigj: “Kurrësi, zotëri, ngase ai së pari duhet që ta paguajë atë ç’ka patur borxh, e pastaj nëse do të dëshironite diç, ai do t’i kishite dhënë gjëra të mira, po çka shërben gjethi i prishur?”

dy engjëj për ta kujdesur, Ai ia ka dërguar profetët, Ai ia ka dhuruar Ligin, Ai ia ka dhuruar fenë, në çdo moment Ai e shpëton prej Satanës, Ai i është i dëshirës që t'ia japë parajsën; aq më tepër, Zoti dëshiron që njeriut t'ia japë veten. Analizojeni pra borxhin, se sa i madh është! (borxh) të cilin duhet fshirë, për të cilin do duhej që ta krijoni vetë njeriun nga asgjëja, të kishit krijuar aq profetë sa i ka dërguar Zoti, me botë edhe parajsë, aq më tepër, me Zot të madh edhe të mirë siç është Zoti ynë dhe krejt këtë t'ia jepni Zotit. Kështu borxhi do të ishte fshirë dhe juve do t'ju kishte mbetur vetëm obligimi që ta falënderoni Zotin. Por, meqenëse ju nuk jeni në gjendje që ta krijoni një mizë të vetme dhe meqenëse është Një Zot, i Cili është zotërues i të gjitha gjërave, si do të jeni ju në gjendje që ta anuloni borxhin tuaj? Me siguri, nëse njeriu do t'ua kishte huazuar njëqind duket, ju do të ishit obliguar që t'i ktheni njëqind duket.

Prandaj, sipas kësaj, domethënia e kësaj është, or vëlla, se pasi Zoti është zotërues i parajsës dhe i së tërës, mund të thotë çka i është dëshira dhe të japë çka i është dëshira. Prandaj, kur Ai i ka thënë Abrahamit: "Unë do të të jem shpërblimi yt i madh", Abrahami nuk ka mundur të thotë: "Zoti është shpërblimi im", por: "Zoti është dhuratë imja dhe borxhi im". Kështu që, kur ti të polemizosh me popull, or vëlla, ti kështu duhet që ta sqarosh këtë pasus: se Zoti do t'ia japë njeriut gjëra të kërtilla dhe të kërtilla, nëse njeriu bën mirë.

Kur Zoti të flasë me ty, o njeri, dhe të thotë: "O shërbëtori im, ti ke bërë mirë për dashurinë time; çfarë shpërblimi kërkon prej Meje, Zoti tënd?" Ti përgjigju: "O Zot, meqenëse unë jam

vepër e duarve të Tua, nuk është e natyrshme që në mua të jetë mëkati të cilin e do Satana. Prandaj, o Zot, për lavdinë Tënde, ke mëshirë ndaj vepërës së duarve të Tua".

E nëse Zoti thotë: "Unë ta kam falur, dhe tani jam i dëshirës që të shpërblejë", ti përgjigju: "Zotërues, unë merituar e kam ndëshkimin për atë ç'kam bërë, e për atë ç'ke bërë Ti, Ti meriton që të jesh i Lavduar. Ndëshkoje në mua o Zot atë ç'kam bërë unë e shpëtoje atë çka Ti ke vepruar".

Nëse Zoti thotë: "Cili ndëshkim të duket përkatës për mëkatin tënd?" Ti përgjigju: "Aq sa të vuajnë të gjithë të mallkuarit".

E nëse Zoti thotë: "Përse ti kërkon aq ndëshkim të madh, o shërbëtori im i sinqertë?", ti përgjigju: "Ngase secili prej tyre po të kishte pranuar aq sa unë kam pranuar, do të kishin shërbyer më me besnikëri sesa (që kam bërë) unë".

E nëse Zoti thotë: "Kur do ta marrësh këtë ndëshkim dhe për sa kohë të gjatë?", ti përgjigju: "Menjëherë dhe papërfundimisht".

Pasha Zotin e gjallë para të cilit qëndron shpirti im, njeriu i tillë do t'ia jetë më i këndshëm Zotit sesa të gjithë engjëjt e tij. Ngase Zoti e do përlutësinë e vërtetë, kurse mendjemadhësinë e urren".

Pastaj, ligjinjohësi falënderoi Isusin dhe i tha: "Zotëri, eja të shkojmë në shtëpinë e shërbëtorit tënd, ngase shërbëtori yt do të të japë ty mish edhe nxënësve të tu".

Isusi tha: "Unë atje do të vij, nëse më premtton se do të më quash "vëlla" e jo "zotëri" dhe të thuash se je vëllai im e jo shërbëtori im.

Njeriu premttoi dhe Isusi shkoi në shtëpinë e tij.

183

Derisa ata rrinin pranë mishit, ligjinjohësi tha: "O zotëri, ti the se Zoti e do përlutësinë e vërtetë. Na thuaj prandaj se ç'është përlutësia dhe si mundet ajo të jetë e vërtetë dhe e rrejshme".

(Isusi u përgjigj): "Me të vërtetë unë po ju them, cili nuk bëhet si fëmijë i vogël, nuk do të hyjë në mbretërinë qiellore".

Të gjithë u habitën me të dëgjuar këtë dhe i thanë njëri-tjetrit: "Po si do të bëhet ai fëmijë i vogël, i cili është tre-katërdhjet veç i vjetër? Sigurisht se kjo është fjalë e rëndë". Isusi u përgjigj: "Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, fjalët e mia janë të vërteta. Unë ju thashë se (njeriu) ka nevojë që të bëhet si fëmijë i vogël: ngase kjo është përlutësia e vërtetë. Ngase nëse ju e pyetni fëmijën e vogël: "Kush t'i ka punuar rrobot?" Ai do të përgjigj: "Babai im". Nëse ju i thoni: "Kush të ka dhënë të hash", ai do të përgjigj: "Babai im". Nëse ju thoni: "Kush të ka mësuar që të ecësh dhe të flasësh?", ai do të përgjigj: ". "Babai im". Ndërkohë, nëse ju i thoni: "Kush ta ka dërrmuar kokën dhe ta kanë lidhur ashtu, ai do të përgjigj: "Jam rrezuar dhe ashtu e kam dërrmuar kokën". - E nëse ju thoni: "Përse je rrezuar", ai do të përgjigj: "Po a nuk e sheh se jam i vogël, ashtu që unë nuk kam fuqi që të eci edhe të vrapoj si njeri i rritur?, kështu që babait tim i duhet që të më marrë për dore, nëse dëshiron që të eci ngulëf. Por, kur unë mësohesha që të eci si duhet, babai im më ka lëshuar ca dhe unë, duke dashur që të vrapoj, jam rrezuar". Nëse ju thoni: "E ç'të ka thënë babai?", ai do të përgjigj: "Po përse nuk shkon

krejtësisht ngadalë? Shiko e tjetër herë mos m'u largo".

184

"Më thoni, a është kjo e vërtetë?", tha Isusi. Nxënësit dhe ligjinjohësi u përgjigjën: "Më se e vërtetë".

Atëherë Isusi tha: "Ai i cili me zemër të vërtetë e njëj Zotin, si autor i të gjitha të mirave të veta, kurse veten si autor i mëkateve, vërtet do të jetë i përlutur. Ndërkaq, cili do të flasë me gjuhën siç flet fëmija, dhe (njëherësh) vepron kontra në vepër, ai sigurisht ka përlutësi të rrejshme dhe mendjemadhësi të vërtetë.

Ngase mendjemadhësia atëherë është në maksimumin e saj kur ajo i shfrytëzon gjërat e përlutësisë, që të mos jetë e qortuar edhe e përbuzur nga njerëzit.

Përlutësia e vërtetë është përunjësi e shpirtit me të cilën njeriu në vërtetësi e njëj veten, ndërkaq përlutësia e rrejshme është mjegull nga ferri, e cila ashtu e errëson të kuptuarit e shpirtit, saqë atë çka njeriu duhet që t'ia përkrahujë vetes ai ia përkrahuan Zoti, e çka duhet që t'ia përkrahujë Zoti, ai ia përkrahuan vetes. Kështu njeriu më përlutësi të rrejshme do të thotë (për vete) se ai është mëkatar i madh, ndërkaq, kur dikush i thotë se ai është mëkatar, ai do të bëhet në të i zemëruar edhe do ta përdjek. Njeriu i përlutësisë së rrejshme do të thotë se Zoti ia ka dhënë krejt çka ka, ndërkaq sa i përket atij, ai nuk ka fjetur, por ka bërë vepër të mira. E këta farisejt e sofit vëllezër, më thoni, si ecin ata?"

Ligjinjohësi u përgjigj duke qarë: "O zotëri, farisejt e kohës së sotit i kanë rrobot dhe emrin e fariseut, por ata në zemërën e tyre dhe me veprat e tyre janë kananit. Po të mos e kishin uzurpuar ata këtë emër të Zotit - ata atëherë nuk do t'i

mashtroinin të thjeshtit! O kohë e vjetër, sa ashpër je sjellë ndaj nesh, që na i ke marrë farisejt e vërtetë, e na i ke lënë të rrejshmit!”

185

Isusi u përgjigj: “Vëlla, nuk është koha ajo e cila këtë e ka bërë, por më parë kjo është bota mëkatore. Ngase në secilin kohë është e mundur që Zotit t’i shërbehet me vërtetësi, por duke u shfaqur me botën, përkatësisht me manirët e këqija në secilin kohë – njeriu bëhet i keq.

Po a nuk e dini se Gehazi shërbëtori i Eliseut duke e gënjyer dhe turpëruar zotëriun e tij, i ka marrë paratë edhe robet e Naman Sirianit? E, Eliseu ka patur numër të madh farisejsh të cilëve u ka dhënë Zoti që ai t’u parashikojë.

Me të vërtetë po ju them, se njerëzit aq janë dhënë pas veprave të këqija – e bota aq shumë i cyt për këtë dhe Satana i bind për të keqen – sa që farisejt e sotit i shmangen secilës veprë të mirë dhe secilit shembull të shenjtë: në shembullin e Gehaziut ju mjafton që të jenë të mallkuar prej Zotit.

Ligjnjohësi u përgjigj: “Kjo është vetë e vërteta”, për çka Isusi u përgjigj: “Unë kisha dashur që ti të ma tregosh shembullin e Haggait dhe Hoshesë dhe, që të dy profetë të Zotit, që të mund ta shohim fariseun e vërtetë”.

Ligjnjohësi u përgjigj: “O zotëri, ç’të them? Vërtet ata nuk besojnë, edhe pse është shkruar prej profetit Daniel, por, për shkak të bindjes ndaj teje, unë do ta urrej të vërtetën.

Haggai i ka patur pesëmbëdhjetë vjet kur e ka shitur pasurinë e trashëguar prej babait dhe ua ka dhënë të varfërve, ai ka shkruar në Anatot për t’i shërbyer

profetit Abadi – e Abadia i vjetër - i cili e ka njohur përmultësinë e Haggait – e ka shfrytëzuar si librin me të cilin i mëson nxënësit e tij. Ai për këtë shpesh i ka dhënë robra dhe ushqim të shijshëm, por Haggai përherë e ka kthyer mbropa të dërguarin, duke thënë: “Shiko dhe kthehu në shtrëpi ngase ke gabuar. A do të më dërgojë Abadia gjëra të tilla? Sigurisht se jo: ngase, ai e di se unë jam i mirë (vetëm) për asgjë dhe vetëm mëkate bëj”.

E, Abadia, kur kishte diç të keqe, e praktikonte që atë ta përcjellë deri te Haggai, që ai atë ta shohë. Në këtë Haggai, kur e shihte atë, i thoshte vetes: “Pa shih, Abadia sigurisht të ka harruar, ngase kjo gjë më takon vetëm mua, ngase unë jam më i keq prej të gjithëve. E asgjë nuk ka më të poshtër se kjo, duke e pranuar prej Abadie, me dorën e të cilit këtë Zoti ma ka dhuruar, kjo ka qenë pasuri”.

186

“Kur dëshironte Abadia për ta mësuar dikë se si të lutet, ai e ftonte Haggain dhe i thoshte: “Recitoje këtu lutjen tënde që të mundën të gjithë që të Zot, Zotërues i Izraelit, shiko me mëshirë në shërbëtorin tënd, i cili të fton, ngase Ti e ke krijuar. O Zotërues, Zot i drejtë, kujtoje drejtësinë tënde dhe ndëshkoje veprat e shërbëtorit tënd, e që unë të mos e njollosi veprën tënde. O Zot, Zoti im, unë nuk mundem të të pyes për kënaqësitë, të cilat ua jep shërbëtorëve të Tu besnik, ngase unë asgjë nuk bëj përveç mëkateve. Prandaj, o Zot, kur dëshiron që t’i japish ndonjë të metë ndonjërit prej robërve të Tu, më përkujto mua, shërbëtorin tënd, për lavditë tënde personale”.

“E kur bënte kështu Haggai”, tha ligjnjohësi, “Zoti aq e ka dashur sa që secilit, i cili në atë kohë ka qëndruar atëherë, ia ka dhënë (dhoratë) profetërinë. E Haggai në lutje nuk ka kërkuar asgjë çka Zoti do të mbante (pa e dhënë)”.

187

Kur e tha këtë, ligjnjohësi i mirë qau sikur qan marinan kur e sheh anijen e vet të shkatërruar.

Dhe, ai tha: “Hoshea, kur ai ka shkruar që t’i shërbejë Zotit, ka qenë kryeparë i fisit Naftali dhe i ka patur katërmëdhjetë vjet. Dhe, kështu, me të shitur trashëgimin nga i ati dhe duke ua dhënë të tërën të varfërve, ai shkoi që të bëhet nxënësi i Haggait.

Hoshea aq ka qenë i topitur (nga mahniija) me mëshirim sa që në krejt ç’kërkohej, thoshte: “Këtë Zoti për ty ma ka dhënë, o vëlla; prandaj pranoje këtë!”

Për këtë arsye ai së shpejtë mbeti vetëm me dy robe, tumikën prej shiofit të egër dhe mantelin prej lëkure. Ai, po them, e ka shitur trashëgiminë dhe ua ka dhënë të varfërve, ngase ndryshe askujt nuk do t’i ishte lejuar që të qubej farisej.

Hoshea e ka patur Librin e Moisiut të cilin e ka lexuar me seriozitet të madh. Një ditë Haggai i tha: “Hoshe, kush ta ka marrë krejt ç’ke patur?”

Ai u përgjigj: “Libri i Moisiut”. Ngjau që nxënësi i profetit të atij vendi dëshiroi të shkojë në Jerusalem, por nuk kishte mantil. Prandaj, ai, duke dëgjuar për mëshirimërinë e Hosheut, shkoi ta gjejë dhe i tha: “Vëlla, unë do të kisha shkruar në Jerusalem që t’i bëj fli Zotit tonë, por, unë nuk kam gunë prandaj, nuk di se ç’të bëj”.

Kur e dëgjoi këtë, Hoshea tha: “Më fal, o vëlla, ngase unë kam mëkatuar

ndaj teje: ngase Zoti ma ka dhënë gunën për të ta dhënë ty, e unë kam harruar, prandaj, pranoje dhe lute Zotin për mua”. Njeriu duke i besuar kësaj, e mori gunën e Hosheut dhe shkoi. E kur erdhi Hoshea në shtëpinë e Haggait, Haggai tha: “Kush ta ka marrë gunën?”

Hoshea u përgjigj: “Libri i moisiut”. Haggait i ishte e këndshme që ta dëgjonte këtë, ngase e kishte vërejtur mirësinë e Hosheut.

Ngjau që plaçtësit e kishin zhveshur një të varfër dhe e kishin lënë lakuriq. Në këtë, duke e parë Hoshea, e hoq mantelin e vet dhe ia dha atij, i cili ishte i zhveshur; e vet mbeti me një copë të vogël të lëkurës së dhisë i mbështjellë rreth pjesëve intime. Kur ai nuk i erdhi Haggait, Haggai i mirë mendoi se Hoshea është i sëmurë. Kështu ai shkoi së bashku me dy nxënësit për ta gjetur: dhe ata e gjetën të mbështjellë me gjetet e palmës. Athëherë tha Haggai: “Më thuaj tani, përse ti nuk më ke vizituar?”

Hoshea u përgjigj: “Libri i Moisiut ma ka marr mantelin tim dhe unë jam frikësuar që të vijë atje pa mantil”. Në këtë Haggai ia dha një tjetër mantel.

Ka ngjarë që një i ri, duke parë se si Hoshea e lexon Librin e Moisiut, ka qarë dhe ka thënë: “Edhe unë po ashtu do t’kisha mësuar që të lexoj sikur të kisha patur libër”. Me të dëgjuar këtë Hoshea ia dha Librin duke thënë: “Vëlla, ky Libër është yt; ngase, atë Zoti ma ka dhënë që unë t’ia jap atij, i cili duke qarë e dëshiron Librin”.

Njeriu i besoi dhe e pranoi Librin.

188

Ka qenë një nxënësi i Haggait atëherë Hoshesë; dhe ai duke dëshiruar që ta dijë se a është libri i tij personal mirë i

shkruar, shkoi që ta vizitonte Hoshenë dhe i tha: "Vëlla, merre librin tënd, e të shohim se a është i njëjtë si imi".

Hoshea u përgjigj: "Është marrë nga unë".

"Kush ta ka marrë", pyeti nxënësi. Hoshea u përgjigj: "Libri i Moisiut".

Me të dëgjuar këtë ai shkoi tek Haggai dhe i tha: "Hosheu është çmendur, ngase ai thotë se prej tij ia ka marrë Librin e Moisiut Libri i Moisiut".

Haggai u përgjigj: "Sikur të donte Zoti, o vëlla, që unë ashtu njëjtë të jem i marrë dhe krejt bota të jetë e marrë, si Hoshea!"

Plaçkitësit siriyanë, duke e sulmuar vendin e Judesë, e kapën të birin e vejushës së varfër, e cila mezi jetonte afër malit Karmel, ku banonin profetët dhe farisejt. Ka ngjarë që, kur ka dalë Hoshea për të prerë dru, e ka takuar gruan, e cila qante. Në këtë ai menjëherë filloi të qajë; ngase, kurdo që ai e shihnte dike se qan, ai qante, e kurdo që shihnte se dikush qesh, ai qeshte. Hoshea pastaj e pyeti gruan duke prekur drejtpërdrejt për arsyen e të qarit të saj dhe ajo të tërat ia tregoi.

Atëherë tha Hoshea: "Eja motër, ngase Zoti dëshiron që të ta japë birin tënd".

Dhe, ata të dy shkuan në Hebron, ku Hoshea u shit dhe ia dha gruas paratë, e cila duke mos ditur se si i ka fituar ai paratë, i pranoi dhe e bleu të birin.

Ai, i cili e bleu Hoshenë, e dërgoi në Jerusalem ku e kishite vendbanimin duke mos e njohur Hoshenë.

Haggai mbeti i pikëlluar, duke parë se Hoshea nuk u kthye. Në këtë engjëlli i Zotit i tregoi se si ai ka qenë i marrë edhe është dërguar si rob në Jerusalem.

është e vërtetë, në emër të Zotit, le të ndalet Dielli dhe të mos lëvizë dymbëdhjetë orë!" Dhe, kështu kjo ngjarje në tmerrin e madh të tërë Jerusalemit dhe të Judesë.

Dhe Isusi i tha ligjinjohësit: "O vëlla, ç'dëshiron ti që të mësosh prej meje - meqenëse ke njohuri të tillë? Pasha Zotin e gjallë, kjo është e mjaftueshme për shpëtimin e njeriut, ashtu siç përfundoi e Haggait, me mëshirimin e Hoshesë, e përmëshirimin e tërë ligjin edhe profetët.

Më thuaj vëlla, kur ke ardhur në Tempull që të më pyesësh, e ke menduar ndoshta, se Zoti më ka dërguar për ta shkatërruar Ligjin edhe profetët? Sigurisht, se Zoti këtë nuk do ta bënte, meqenëse ai është i pandryshueshëm, dhe meqenëse Zoti këtë e ka urdhëruar si rrugë për shpëtimin e njeriut, e kjo u është dhënë të gjithë profetëve që ta thonë. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, - po të mos ishte shtrëmbëruar (prishur) Libri i Moisiut dhe Libri i atit tonë me traditat njerëzore të farisejve dhe mësuesve të rrëshëm - Zoti nuk do të ma kishte dhënë mua fjalën e Tij. E përse flas unë për Librin e Moisiut dhe Librin e Davidit? Ata (farisejt dhe mësues të rrëshëm) aq e kanë prishur secilin profeci (parashikim), sa që sot asgjë nuk kërkohet për atë se e ka urdhëruar Zoti, por njëjtë shikojnë se a e thonë këtë mësuesit, edhe farisejt kësaj i përmbahen, thuajse Zoti ka gabuar, e njëjtë nuk mund të gabojnë.

Prandaj, medet për këtë brez të pavlerë, ngase mbi ta do të vijë gjaku i secilit profet dhe njeriu të drejtë, me gjakun e Zaharisë, të birit të Berekiut, të

cilin ata e mbytën ndërmjet Tempullit dhe vendflijimit!

Cilin profet ata nuk e kanë përndjekur? Cilin njeri të drejtë ata e kanë lejuar që të vdesë me vdekje natyrore? Rralëkënd! E ata tani kërkojnë që të më mbysin mua. Ata krenohen dhe lavdërohen se janë bijtë e Abrahamit dhe se kanë Tempull të bukur. Pasha Zotin e gjallë, ata janë fëmijë të Satanës dhe për këtë ata e kryejnë dëshirën e tij: Për këtë do të rënohen Tempulli me Qytein e shenjtë, ashtu që nga Tempulli nuk do të mbetet guri mbi gur".

190

"Më thuaj vëlla, ti i cili je mësues i ditur i ligjit - në kënd është bërë premtimi për Mesinë, atit tonë Abrahamit? Mbi Ishakun apo Jishmaelin?"

Ligjinjohësi u përgjigj: "O zotëri, unë frikësohem ta them këtë, për shkak të dënimit me vdekje". Atëherë tha Isusi: "Vëlla, mua më vjen keq që kam ardhur për të ngrënë bukë në këtë shtëpi, meqenëse ti më shumë e do jetën tënde sesa Zotin, Krijuesin tënd; nga kjo arsye ti frikësohesh që të mos e humbësh jetën tënde, e nuk frikësohesh që ta humbësh fenë edhe jetën e përjetshme, e cila është e humbur kur gjuha e flet të kundërtën e asaj ç'di zemra për Ligjin e Zotit".

Atëherë ligjinjohësi i mirë qau, dhe tha: "O zotëri, po të kisha ditur unë se si të predikoj, unë do të kisha predikuar shumë gjëra, të cilat i kam lënë të pathëna, që të mos shkaktohet agitacion ndërmjet popullit".

Isusi u përgjigj: "Ti nuk duhet t'i respektosh njëjtë as botën, as të gjithë të shenjtët, as të gjithë engjëjt, nëse kjo do të shkaktoje ofendimin e Zotit.

Prandaj, më mirë le të pësojë (bota) e tëra sesa ta ofendosh Zotin, Krijuesin tënd. Dhe, mos e ruaj këtë me mëkat. Ngase mëkati shkatërron, e nuk ruan, e Zoti është i fuqishëm që të krijojë aq botë sa ka rërë në det e edhe më shumë”.

191

Ligjvënësia atëherë tha: “Më falë, o zotëri, ngase unë kam gabuar”.

Isusi tha: “Zoti ta falë; ngase ti kundër Tij ke mëkatuar”.

Në këtë tha ligjvënësia: “Unë e kam parë një libër të vjetër të shkruar me dorën e Moisiut dhe Joshuas (atij i cili ka bërë që të ndalet Dielli, ashtu siç bëre ti) shërbëtorit dhe profetit të Zotit, e ai është Libri i vërtetë i Moisiut. Në të është shkruar se Jishmaeli është babai i Mesisë, e Ishaku baba i lajmëruesit të Mesisë. Dhe, ashtu thotë Libri, se Moisiu thotë: “Zotëru, Zoti i Izraelit, i Fuqishmi dhe i Mëshirshmi, ia paraqet shërbëtorit të Vet SHKËLQIMIN e lavdisë”. Në këtë Zoti ia tregoi të Dërguarin e Vet në duart e Jishmaelit, e Jishmaelin në duart e Abrahamit. Afër Jishmaelit ka ndëjur Ishaku, në duart e të cilit ishte fëmija i cili me gishtin e tij tregonte të Dërguarin e Zotit, duke thënë: “Ky është ai, për të cilin Zoti i ka krijuar të gjitha gjërat”.

Në këtë me kënaqësi thirri Moisiu: “O Jishmael, ti në duart e tua e ke të tërë botën dhe parajsën! Mendo për mua shërbëtorin e Zotit, që të kem te Zoti mëshirim përmes birit tënd, për të cilin Zoti të gjitha i ka krijuar”.

192

“Në atë Libër gjendet se Zoti nuk e ha mishin e lopës apo të deles; në atë Libër gjendet se Zoti nuk e ka kufizuar mëshirën e Vet vetëm në Izrael, por se ka mëshirë mbi secilin njeri i cili e

kërkon Zotin, Krijuesin e vet në të vërtetën.

Nuk kam qenë në gjendje që ta lexoj tërë atë libër ngase kryepriifti në bibliotekën e të cilit isha, ma ndaloi, duke thënë se e ka shkruar një Jishmaelit.

Atëherë tha Isusi: “Ruaju që kurrë më mos ta fshehish të vërtetën, ngase në fenë e Mesisë Zoti do t'ua japë shpëtimin njerëzve, e pa të askush nuk do të jetë i shpëtuar”.

Dhe, këtu Isusi e përfundoi diskutimin. Në këtë, derisa ata rrinin afër shujtës, ja! Maria, e cila qarë te këmbët e Isusit, hyri në shtëpinë e Nikodemit (ngase ky ishte emri i ligjvënësit) dhe duke qarë u vendos afër këmbëve të Isusit dhe tha: “Zotëri, shërbëtori yt, i cili përmes teje e ka gjetur bekimin e Zotit, ka motër dhe vëllai, i cili tani është i shtrirë në rrezikun e vdekjes”.

Isusi pyeti: “Ku është shtëpia jote? Më thuaj, ngase unë do të vij që ta lusë Zotin për shëndetin e tij”.

Maria u përgjigj: “Betania është (shtëpia) e vëllait tim dhe e motrës sime, ngase e vëmja shtëpi imja është Magdala: prandaj vëllai im është në Betani”.

Isusi i tha gruas: “Shko menjëherë në shtëpinë e vëllait tënd dhe atje pritëm mua, ngase, unë do të vij që ta shërojë. Dhe mos u frikëso, ngase ai nuk do të vdesë”. Gruaja shkoi dhe me të arritur në Betani zbuloi se vëllai i saj atë ditë kishte vdekur, për ç'shkak ata e kishin vendosur në varrin e etërve të tyre.

193

Isusi qëndroi dy ditë në shtëpinë e Nikodemit, e në ditën e tretë ai udhëtoi për Betani; dhe kur që në afërsi të qytetit, ai i dërgoi dy nxënës të vet që t'i

njeri, përse ka thënë se ai nuk do të vdesë?”

Isusi, kur erdhi te varri ku të gjithë qanin, tha: “Mos qani, ngase Llazari fle, kurse unë kam ardhur për ta zgjuar”.

Farisejt thanë ndërmjet veti: “Dashitë Zoti e ti të flesh ashtu”. Isusi atëherë u përgjigj: “Ende nuk ka ardhur momenti im; por kur ai të vijë, unë do të fle në mënyrë të ngjashme dhe shpejt do të zgjohem. Pastaj, Isusi përsëri tha: “Largojeni gurin nga varri”.

Tha Marta: “Zotëri, ai kundërmon, ngase ai është i vdekur tashmë katër ditë”.

Isusi tha: “Përse, pra, kam ardhur unë këtu Martë? A nuk më besoni mua se do ta zgjoj?”

Marata u përgjigj: “Unë e di se ti je i shenjt i Zotit, i Cili të ka dërguar në këtë botë”.

Atëherë Isusi i ngriti duart e tij drejt qiellit dhe tha: “Zotëru, o Zot i Abrahamit, Zot i Jishmaelit edhe Ishakut, Zot i etërve tanë, kij mëshirë ndaj vuajtjeve të këtyre grave dhe jepja lavdinë ermit tënd të shenjtë”.

Dhe, kur ata të gjithë u përgjigjën me “Amen”, Isusi me zë të fuqishëm tha: “Dil Llazari!”

Në këtë ai i cili ishte i vdekur, u ngrit, e Isusi u tha nxënësve të tij: “Llrojeni!” Ngase ai ishte i lidhur me qefinin e të vdekurve dhe me peshqir mbi fytyrë, ashtu siç, etërit tanë që e kishin adet që të varrosin (të vdekurit e tyre).

Shumica e hebrenjve edhe disa farisej, i besuan në Isusit, ngase çudia ishte (tepër) e madhe. Ata të cilët s'i besuan u larguan dhe shkuan në Jerusalem dhe i lajmëruan kryeparët e priftërinjve për ringjalljen e Llazarit, si

dhe se si shumica janë bërë nazarethas; use kështu i quanin ata të cilët i kishin pendimit përmasë fjalës së Zotit të cilën e predikonte Isusi.

194

Ligjohësit dhe farisejt u këshilluan me kryepfritin që ta mbysin Liazarin, nga se shumica hoqën dorë nga tradita e tyre dhe besuan në fjalën e Isusit, meqenëse çudia me Liazarin (vërtet) ishte e (tepër) madhe, ngase Liazari bisedonte me njerëz, hante dhe pinte. Por meqenëse ai ishte i fuqishëm duke e patur anëtarësinë e Jerusalemit dhe duke patur përkrahës me motrën e tij në Magdal dhe Betani, ata nuk dimin ç'të bëjnë.

Isusi shkoi në Betani në shtëpinë e Liazarit kurse Marta me Marinë u shërbenin.

Një ditë, Maria rrinte afër këmbëve të Isusit, i dëgjonte fjalët e tij, kur Marta i tha Isusit: "Zotëri, a nuk sheh se motra ime nuk kujdeset për ty dhe ty nuk ta pregaditë atë çka duhet të hani ti edhe nxënësit e tu?"

Isusi u përgjigj: "Martë, Martë, a mendon ti në atë çka duhet të bësh, ngase Maria e ka zgjedhur pjesën, e cila prej saj kurrë nuk do të mirret?"

Isusi - duke ndejur afër tavolinës me shumëcën e atyre të cilët i besonin - foli dhe tha: "Vëllezër, unë kam vetëm pak kohë që të mbetëm me ju. Ngase koha është afër që mua më duhet të shkoj nga bota. Prandaj, në mendje ua lë fjalët e Zotit të thëna përmes profetit Ezekile: "Me ty betohem, me Zotin tonë të përherëshëm dhe të gjallë, shpirti i cili mëkaton, ai do të vdesë, por nëse mëkatarin pendohet, ai nuk do të vdesë por do të jetojë".

bashkësi me shpirtin, shumë më i tmerrshëm është shpirti pa bashkim me Zotin, i Cili, me mëshirën e Vet, e zbuluron dhe e gjallëron".

Dhe me të thënë, këtë Isusi e falënderoi Zotin. Në këtë Liazari tha: "Zotëri, kjo shtëpi i takon Zotit, Krijuesit tim, me krejt çka Ai më ka dhënë mua në përkujdesje për shërbim ndaj të varfërve. Meqenëse ti je i varfër, kurse ke numër të madh nxënësisht, eja të jetosh këtu aq sa të duash, ngase, shërbëtori i Zotit do të shërbej aq sa është e nevojshme për dashurinë ndaj Zotit".

196

Isusi u gëzua kur e dëgjoi këtë dhe tha: "Shihni tani se si është punë e mirë të vdesësh! Liazari ka vdekur vetëm një herë dhe ka mësuar asi dogme, e cila nuk u ka qenë e njohur njerëzve më të mençur të botës, të cilët janë implakur në mesin e librave! Dhashtë Zotit, që secili njeri të mund të vdesë njëherë dhe të kthehet në botë si Liazari, që të mundin njerëzit të mësojnë për të jetuar".

Gjoni pyeti: "O zotëri, a më lejohet ta them një fjalë?"

"Thuaj një mijë", iu përgjigj Isusi, "ngase siç është njeriu i obliguar që t'i ndajë të mirat e veta për t'i shërbyer Zotit, ashtu njëjtë është i obliguar që ta ndajë edhe ta përhapë është i obliguar që ta shumë është i obliguar (që këtë ta bëjë), meqenëse fjala ka fuqi që ta ngre shpirtin për t'u penduar, derisa, përkundrazi, të mirat materiale nuk mund t'ia kthejnë jetën të vdekurit. Prandaj, është vrasës ai i cili e ka mundësinë për t'i ndihmuar të varfërit, e kur nuk i ndihmon, i varfëri vdes nga uria; ndërkaq vrasës (edhe) më i madh është ai i cili me fjalën e Zotit do të mund ta kthente mëkatarin drejt

pendimit, e nuk e kthen, por rri, ashtu siç thotë Zoti: "si qeni memec". Kundër të tillit Zoti thotë: "Shpirtin e mëkatarit, i cili do të pësojë për shkak se e ke fshehur fjalën Time, Unë do ta kërktoj prej duarve të tua, o shërbëtor i pabesë".

"Në çfarë gjendje janë, pra, tani ligjohësit edhe farisejt, të cilët e kanë çelësin, por, nuk duan të hyjnë, e aq më tepër, i pengojnë ata të cilët do të kishin dëshiruar që të hyjnë në jetën e përjetshme?"

"Ti më pyet Gjoni, që ta thuash një fjalë, pasi që i ke dëgjuar njëqind mijë fjalë të mia. Me të vërtetë po të them, unë jam i obliguar që të dëgjoj dhjetë herë për të gjitha që ti më ke dëgjuar mua. E, ai i cili dëshiron që ta dëgjojë tjetrin, secilin herë kur flet do të mëkatojë; meqenëse ne duhet që të bëjmë për të tjerët atë që e duam për vetë, e jo që t'u bëjmë të tjerëve atë çka ne nuk duam ta pranojmë".

Atëherë tha Gjoni: "O zotëri, përse Zoti këtë nuk ua ka dhuruar njerëzve, që ata njëherë të vdesin dhe të kthehen ashtu siç ka bërë Liazari, që ata të mund të mësonin dhe ta njohin veten dhe Krijuesin e vet?"

197

Isusi u përgjigj: "Më thuaj Gjoni: Ka qenë një shtëpiak, i cili ia ka dhënë sapatën shumë të mirë njërit prej shërbëtorëve të tij, që t'i prej druajtë, të cilët i kanë penguar pamjes së shtëpisë së tij.

Ndërkohë, punëtori e ka harruar sapatën dhe tha "Sikur të ma kishte dhënë zotëriu një sapatë të vjetër, unë lehtë do t'i kisha prerë druajtë". Më thuaj Gjoni ç'ka thënë zotëriu? Sigurisht se ka qenë i hidhëruar dhe e ka marrë sapatën

e vjetër dhe i ka rënë kokës, duke i thënë: "I marrë dhe i poshërt!", unë ta kam dhënë sopatën me të cilën ke mundur që t'i presh dru të pa u lodhur, e unë e kërkon këtë sopatë, me të cilën do të punosh me më shumë mund dhe krejt çka të shkurtrohet humbet dhe asgjë nuk vlen? Unë dëshiroj që drujtë t'i presh në atë mënyrë që ajo punë të jetë e mirë". A është e vërtetë kjo?"

Gjoni u përgjigj: "Më se e vërtetë". (Atëherë tha Isusi): "Pasha jetën Time të përjetshme", thotë Zoti, "Unë sopatën e mirë ia kam dhënë çdo njeriu, e kjo është pamja e varrimit të një njeriu. Cilido që e përdor mirë, kjo sopatë i mënjanon drurit e mëkatit nga zemra e tyre pa dhimbje; prandaj ata edhe e pranojnë mëshirën edhe përkrahjen Time; duke ua dhënë meritën e jetës së përmotshme për veprat e tyre të mira. Ndërkaq, ai i cili harron se është i vdekshëm, edhe pse e sheh kohë pas kohe se të tjerët vdesin, dhe thotë: "Sikur ta shihja unë jetën tjetër, unë do të punoja të tjera vepra të mira", pezmi Im do të jetë mbi të dhe unë do ta godasë me vdekje saqë kurrë më nuk do të marrë kurrfarë të mirë". "O Gjon", tha Isusi, "Sa është vetëm përparësia e atij i cili, nga të rrëzuarit e të tjerëve, mësohet që të qendrojë në këmbët e veta!"

198

Atëherë tha Lazari: "Zotëri, me të vërtetë po të them, unë nuk mundem ta paramendojë dënimin me të cilin shërbehet ai i cili parreshur e shikon kufomën e sjellë në varr, e nuk i frikësohet Zotit, Krijuesit tonë. Një i tillë, për shkak të sendeve të kësaj bote, të cilat ai të gjitha, tërësisht duhet t'i lërë, e fyen Krijuesin e vet, i cili të gjitha ia ka dhënë".

Atëherë Isusi u tha nxënësve të vet: "Ju më quani zotëri, dhe ju mirë bëni, meqenëse Zoti u mëson me gojën time. Por, Lazarin si do ta quani? Vërtet, ai këtu është zotëri i të gjithë zotërinjve, të cilët e mësojnë shkencën në këtë botë. Unë natyrisht, ju kam mësuar se si të jetoni mirë, e Lazari do t'ju mësojë se si të vdisni mirë. Pasha Zotin e gjallë, ai e ka fituar dhuratën e profetërisë; prandaj dëgjoni fjalët e tij, të cilat janë të vërteta. Dhe, aq më shumë duhet ta dëgjoni, meqenëse jeta e mirë është e kotë, nëse keq vdiset".

Tha Lazari: "O zotëri, unë të falënderoj që ti bën që të çmohet e vërteta, për këtë Zoti do të japë meritë të madhe".

Atëherë tha ai i cili këtë e shkruan: "O zotëri, si e flet Lazari të vërtetën duke të thënë ty "do ta kesh meritën", meqenëse ti i ke thënë Nukodemit se njeriu asgjë nuk meriton përveç ndëshkimit? A do të jesh ti po ashtu i ndëshkuar prej Zotit?"

Isusi u përgjigj: "Zoti qoftë i kënaqur që unë ta pranoj ndëshkimin në këtë botë, ngase nuk e kam shërbyer, ashtu siç kam qenë i obliguar. Por, Zoti ashtu më ka dashur me mëshirën e Tij saqë çdo ndëshkim është menjëherë përparësi për një person tjetër. Ndëshkimi më është përgjegjur ngase ata njerëz më kanë quajtur Zoti; por, meqenëse unë e kam pranuar, por jo vetëm se nuk jam Zoti, por po ashtu e kam pranuar se unë nuk jam Mesia, për këtë Zoti prej meje e ka larguar çdo dënim dhe do të bëjë që mëkatarit të vuajë nën emrin tim, kështu që vetëm turpi do të jetë imi. Prandaj, unë po të them, o Barnabë, se kur të flasë njeriu për atë që Zoti do t'ia japë fjuat të

tij, ai le të thotë se fjuat i tij e meriton". Por, ai le të ketë kujdes për atë që, kur ai të flasë për atë që do t'ia japë Zoti atij, të thotë: "Zoti do të më japë". Dhe, le të ruhet ai e të mos thotë: "Unë e kam merituar", ngase Zoti është i dëshirës që t'ua dhuroj mëshirën e Vet shërbëtorëve të Tij, kur ata e pranojnë se e meritojnë ferrin për mëkatet e veta".

199

"Zoti aq është i pasur me mëshirë saqë uji i një mije deteve, nëse do të gjindeshin aq, nuk do të mundnin që ta shuajnë shkëndijën e flakëve të xhehnemit, e një pikë loti i atij, i cili vuan se e ka ofenduar Zotin, e shuan të tërë xhehnemin me mëshirën e madhe me të cilën e ndihmon Zoti. Zoti – për ta hutuar Satanën dhe zbuluar dhuntinë e dorçeltesisë së Tij, dëshiron që ta quajë meritë para mëshirës së Vet secilin veprë të mirë të shërbëtorit besnik dhe dëshiron që ai ashtu të flasë për fjuat e tij. Ndërkaq, njeriu për vete duhet të ketë kujdes për fjalën: "Unë e kam merituar", ngase ai do të jetë i mallkuar".

200

Isusi pastaj iu kthye Lazarit dhe tha: "Vëlla, mua më duhet edhe për një kohë të shkurtër të mbetem në botë, prandaj kur të jem në afërsi të shtëpisë sate, unë askund më nuk do të shkoj, ngase ti do të më shërbesh, jo për dashurinë time, por për dashurinë ndaj Zotit".

Ishin afër pashkët e hebrejve, prandaj Isusi u tha nxënësve të vet: "Ejani të shkojmë në Jerusalem për ta ngrënë qingjin e pashkëve". Dhe, ai i dërgoi në qytet Pjetrin dhe Gjonin duke u thënë: "Ju do ta gjeni një gomariçë afër portës me gjithë mëz të vogël: lironi dhe

silimi këtu; ngase unë më duhet të kaluroj mbi të në Jerusalem. E nëse ndokush ju pyet duke ju thënë: "Pëse e lironi?", thoni: "Zotëriut i nevojitet", dhe ata do t'ju lënë që ta merrni".

Nxënësit shkuan dhe gjëtin krejt ç'kishte thënë Isusi dhe kështu ata e sollën gomariçën edhe mëzin. Kështu nxënësit i vunë mantelat e tyre mbi mëz, e Isusi hipi mbi të. Dhe, ngjau që, kur dëgjuan njerëzit nga Jerusalem se vjen Isusi nga Nazarethi, njerëzit dolën me fëmijë e tyre për ta parë Isusin, duke i mbajtur në duart e veta degët e palmës dhe duke kënduar: "I bekuar qoftë ai i cili na vjen në emrin e Zotit; hosanna biri i Davidit!"

Pasi që Isusi mbërrini në qytet, njerëzit i shtrinë rrobet e veta nën këmbët e gomariçës, duke kënduar: "I bekuar qoftë ai i cili na vjen në emrin e Zotëruesit Zot; hosanna biri të Davidit!"

Farisejt e qortuan Isusin duke thënë: "A nuk e sheh se ç'thonë këta? Bën që ta ruajnë qetësinë e tyre".

Atëherë tha Isusi: "Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, sikur njerëzit ta mbanin qetësinë e tyre, gurët do të bërtitnin kundër pabesisë së mëkatarëve shpirtlig". Dhe, kur e tha këtë Isusi të gjithë gurët e Jerusalemit bërtitën me zhurmë të madhe: "I bekuar qoftë ai i cili na vjen në emrin e Zotërit Zot!"

Megjithatë, farisejt nuk i besuan dhe u tubuan bashkërisht dhe u këshilluan që ta kapnin në predikimin e tij.

201

Pasi që hyri Isusi në Tempull liginjohësit dhe farisejt ia sollën gruan adultere (e cila e kishte thyer kurorën). Ata thanë ndërmjet veti: "Nëse e shpëton

kjo është kundër Ligjit të Moisiut dhe kështu do ta kemi atë si fajtor, e nëse e personal, kjo është kundër mësimëve të tij Prandaj, ata i erdhën Isusit dhe i thanë: "Zotëri, ne këtë grua e kemi gjetur duke e shkelur kurorën. Moisiu urdhëron që (e tilla) të mbytet me gurë, prandaj çka thua ti?"

Në këtë Isusi u ul dhe me gishtin e tij punoi pasqyre në tokë, në të cilën secili mund t'i shihte mëkatet e veta. Meqenëse ata ende e kërkonin përgjigjen, Isusi u ngrit dhe duke e treguar pasqyrën me gishtin e tij, tha: "Ai nga mesi juaj, i cili është pamëkat, le ta guajë me gur i pari". Dhe, përsëri ai u ul duke e prekur pasqyrën.

Atëherë njerëzit, me të parë këtë, shkuan njëri pas tjetrit, duke filluar nga më i vjetri ngase turpëroheshin që t'i shihnin fligshitt e veta.

Isusi, pasi u ngrit dhe duke mos parë askë përveç gruas, tha: "Grua, ku janë ata të cilët të gjykonin?"

Gruaja u përgjigj duke qarë: "Zotëri, ata kanë shkuar: e nëse ti më falë, pasha Zotin e gjallë unë më nuk do të mëkatoj".

Atëherë Isusi tha: "Zoti qoftë i bekuar! Shko rrugës sate në paqe dhe më mos mëkato, ngase Zoti nuk më ka dërguar që të dënoj".

Pastaj, pasi që u tubuan farisejt dhe ligjnjohësit, Isusi u tha: "Më thoni; nëse ndonjëri prej jush do t'i kishte njëqind dele dhe do ta humbte njërin prej tyre, a nuk do të shkonit për ta lypur duke i lënë të nëntëdhjetë e nëntat? Dhe, kur ta gjeni, a nuk do ta kishit vënë mbi krahët tuaj dhe duke i ftuar fqinjët tuaj do të thoshit: "Gëzohuni me mua ngase e kam

gjetur delen, të cilën e kam humbur?" Sigurisht se kështu do të bënit.

Pra, më thoni, a do ta dojë më pak Zoti njeriun për të cilin e ka krijuar botën? Pasha Zotin e gjallë, ashtu njëjtë ekziston gëzimi para engjëjve të Zotit mbi mëkatarin, i cili pendohet ngase mëkatarët e bëjnë të njohur mëshirën e Zotit".

202

"Më thoni, kush e do më tepër mjekun: Ata të cilët kurrë nuk kanë patur asfarë sëmundje, apo ata të cilët mjeku i ka shëruar nga sëmundja e vështirë".

Farisejt i thanë: "E, si do ta donte ai mjekun, i cili është i shëndoshë? Sigurisht se do ta donte vetëm për atë se ai nuk është i sëmurë; dhe, duke mos patur dije për sëmundje, ai mjekun vetëm pak do ta dojë".

Atëherë Isusi me vull të shpirtit u shpreh duke thënë: "Pasha Zotin e gjallë, gjuhët tuaja personale e gjykojnë mendjemadhësinë tuaj, ngase Zoti ynë është më shumë i dashur prej mëkatarëve të cilët pendohen, duke e ditur mëshirën e madhe të Zotit mbi veten, sesa nga të drejtët. Ngase i drejti nuk ka dijeni për përdëllimin e Zotit. Prandaj, më shumë ka gëzime para engjëjve të Zotit ndaj mëkatarit i cili pendohet, sesa mbi njëzet e nëntë individë të drejtë".

Ku janë të drejtët në kohën tonë? Pasha Zotin e gjallë para të cilit qendron shpirti im, i madh është numri i të drejtëve të padrejtë; gjendja e tyre është si ajo e Satanës".

Ligjnjohësit dhe farisejt u përgjigjën: "Ne jemi mëkatar, prandaj Zoti do të ketë mëshirë ndaj nesh". Ata e thanë këtë duke e provokuar; ngase farisejt dhe ligjnjohësit e mendonin për

më të madhen fyerje që (ata) të jenë të quajtur mëkatarë.

Atëherë tha Isusi: "Unë frikësohem se ju jeni të drejtë e të padrejtë. Ngase, nëse ju keni mëkatar, e mëkatin tuaj e mohoni, duke u quajtur të drejtë, ju jeni të padrejtë, e nëse ju në zemrën tuaj mbaheni të drejtë, e me gjuhën tuaj thoni se jeni mëkatarë, atëherë ju jeni dyfish të drejtë e të padrejtë".

Me të dëgjuar këtë ligjnjohësit dhe farisejt qenë të hutuar dhe shkuan duke e lënë Isusin me nxënësit e tij, e ata shkuan në shiëpinë e Simon gërbulanit, zgjebosjen e të cilit ai e kishte shëruar. Qytetarët i kishin tubuar të sëmurët në shiëpinë e Simonit dhe e lutën Isusin për shërimin e sëmundjeve.

Atëherë Isusi duke e ditur se koha e tij është afër, tha: "Thirrni të sëmurët sado që të jenë, ngase Zoti është i Fuqishëm dhe i Mëshurshëm për t'i shëruar".

Ata u përgjigjën: "Ne nuk dimë se ka më askush i sëmurë këtu në Jerusalemin". Isusi duke qarë u përgjigj: "O Jerusalemin, o Izrael, unë mbi ty qaj, ngase ti nuk e di ndëshkimin tënd; ngase unë me dëshirë do të të mblidhja drejt dashurisë së Zotit, Krijuesit tënd, ashtu siç i mbledh pula zogjië e saj nën krahët e vet, e ti, nuk do! Prandaj, kështu të thotë Zoti ty:

203

"O qytet me zemër kolëfort dhe mendje perverse (të çoroditur), Unë më në fund ta dërgova shërbëtorin Tim, që ai të të kthejë zemrës tënde dhe ti të mund të pendohesh; Ndërkaq, ti o qytet konfuzioni, ke harruar se ç'kam bërë Unë me Egjiptin edhe faraonin, për dashurinë ndaj teje o Izrael. Shumëherë

ti qan që shërbëtori Im ta shërojë trupin tënd nga sëmundja, e ti kërkon që ta mbytysh shërbëtorin Tim, ngase të kërkon që ta shërosh shpirtin tënd nga mëkati.

A do të mbetësh, pra, vetëm ti i pandëshkuar prej Meje, a do të jetosh, pra, atëherë përgjithmonë? Dhe, a do të të shpëtojë mendjemadhësia jote nga duart e Mia? Sigurisht se jo. Ngase, Unë do t'i sjellë princat me ushtri kundër teje dhe ata do të rrethojnë me fuqi dhe Unë në atë mënyrë do të të dorëzojë në duart e tyre, saqë mendjemadhësia jote në ferr do të shkojë.

Unë nuk do t'ua fali pleqve as vejushave, Unë nuk do t'ua fali fëmijëve, por të gjithëve do t'ju nënshtrijë urisë, shpatës, talljes; e Tempullin në të cilin me mëshirë e kam shikuar, do ta bëj gytet të shkretëtuar, ashtu që ju për përallia, përçesjhe dhe proverbe do të bëheni në mesin e popujve. I tillë do të jetë zemërimi Im ndaj teje, e pezmatimi Im nuk fle".

204

Me të thënë këtë, Isusi përsëri tha: "Po a nuk e dini se ka ende njerëz të tjerë të sëmurë? Pasha Zotin e gjallë, në Jerusalemin janë më të paktë ata të cilët e kanë shpirtin e tyre të shëndoshë, sesa ata të cilët janë me trup të sëmurë, e që ta dimi të gjithë të vërtetën, unë po ju them, O popull i sëmurë, në emër të Zotit, sëmundja jote le të shkojë prej teje!"

Dhe, kur e tha ai këtë, ata menjëherë u shëruan.

Njerëzit qanin kur dëgjuan për zemërimin e Zotit ndaj Jerusalemit dhe luteshin për mëshirë; kur Isusi tha: "Nëse Jerusalemi do të vajtojë për

mëkatet e veta dhe do ta bëjë qortimin duke shkruar nëpër rrugën Time”, thotë Zoti, “Unë më nuk do t’i kujtoj mëkatet e tij, dhe nuk do t’i bëjë asfarë të keqe, të cilën e kam thënë. Por, Jerusalem! qan për shkatërrimin e vet, e jo për nderimin e tij ndaj Meje, me çka ai e blasfemion emrin tim në mesin e popujve. Prandaj, zemërimi Im është i ndezur edhe më shumë. Pasha jetën Time të përshërshme, sikur të më luteshin Jobi, Abrahami, Samjueli, Davidi dhe Danieli, shërbëtorët e Mij, me Moisiun, zemërimi im ndaj Jerusalemit nuk do të zbutet”. Me të thënë këtë Isusi u tërhoq në shtëpi, derisa të gjithë mbetën të frikësuar.

205

Derisa Isusi po hante darkë me nxënësit e tij në shtëpinë e Simon gërbulanit, e vërejtë Marinë, motrën e Lizarit, se si hyn në shtëpi dhe duke e thyer enën e dardhi vajin mbi kokën dhe rrobet e Isusit. Duke e parë këtë, Juda tradhtari ishte i gatshëm që t’ia ndalojë Marisë që ta bëjë këtë, duke thënë: “Shko dhe shite vajin dhe silli paratë, që unë të mundem t’ju japë të varfërve. Tha Isusi: “Përse ti ia ndalon? Le, ngase ti të varfërit përherë do t’i kesh pas vetes, por mua s’do të më kesh”.

Juda u përgjigj: “O zotëri, ky vaj mund të shitet për treqind para: shihe tash se sa të varfërit do mund të ndihmoheshin”.

Isusi tha; “O Judë, unë e di zemrën tënde: ke durim, meqenëse unë të gjitha do t’i jap”. Të gjithë hëngrën me frikë, kurse nxënëseve u ishte keq, ngase ata e dinin se Isusi së shpejti do të duhej të shkonte prej tyre. Por, Juda ishte i zemëruar ngase e dinte se i humb treqind para për vajin e pashtur, meqenëse ai e

vidhte të dhjetën nga e tëra që i jepte Isusit.

Ai shkoi që ta gjejë kryepriiftin, i cili i kishte tubuar në keshillim priftërit, ligjnjohësit, farisejt, të cilëve u foli Juda duke u thënë: “Çka do të më japësh, e unë do ta dorëzoj në dorën tënde Isusin, i cili dëshiron që ta bëj veten mbret të Izraelit?”

Ata u përgjigjën: “Po si do ta dorëzosh në duart tona?”

Juda tha: “Kur ta kuptoj se ai del jashta qyteti për t’u lutur, unë do t’ju tregoj dhe ai do t’ju dërgojë në vendin ku ai do të jetë i gjetur; ngase, për ta grabitur në qytet, do të ishte e pamundur pa kryengritje”.

Kryepriifti u përgjigj: “Nëse na e dorëzon në duar, ne do t’i japim tridhjetë duket dhe ti do të shohish se unë mirë do të trajtoj”.

206

Kur erdhi dita, Isusi shkoi në Tempull me një numër të madh njerëzish. Në këtë kryepriifti u afrua më ngadalë duke i thënë: “Më thuaj o Isus, a e ke harruar krejt atë çka e ke pranuar, se ti nuk je Zot, as bir Zoti, madje as Mesia?”

Isusi u përgjigj: “Jo, sigurisht nuk kam harruar; ngase ky është pranim imi, të cilin do (unë) ta sjell në vendgjykim, i cili do të mahet prej Zotit në Ditën e Gjykimit. Ngase, e tëra që është shkruar në Librin e Moisiut është vetëm e vërteta, meqenëse Zoti, Krijuesi (Zoti) ynë, është vetëm Një, e unë jam shërbëtor i Zotit dhe dëshiroj që t’i shërbej të Dërguarit të Zotit, të cilin ju e quani Mesi”.

Kryepriifti tha: “E ç’dobi sjell që të vijë në Tempull numër i madh i popullit?”

Mos kërkoni ti ndoshta që veten ta bësh mbret të Izraelit? Ruaju që të të mos gjejë ndonjë e keqe!”

Isusi u përgjigj: “Po të kisha kërkuar unë lavdi personale dhe pjesë prej kësaj bote, unë nuk do të kisha ikur prej Nainit kur njerëzit kanë dashur që të më bëjnë mbret. Më beso, se unë asgjë nuk kërkoj prej kësaj bote”.

Atëherë kryepriifti tha: “Ne dëshirojmë që ta dimë punën e Mesisë”. Dhe, pastaj priftërit, ligjnjohësit dhe farisejt e formuan rrethin përreth Isusit.

Isusi u përgjigj: “Çfarë është çështja, të cilën dëshironi që ta dini për Mesinë? Ndoshta kjo është gënjeshtra? Unë sigurisht se gënjeshtrën nuk do t’ju them. Ngase, po ta kisha thënë unë gënjeshtrën, do të më adhuroje ti edhe ligjnjohësit (edhe) farisejt me tërë Izraelin: Por, meqë ua kam thënë të vërtetën, ju më urreni dhe kërkoni që të më mbytni”.

Kryepriifti tha: “Po ne tani e dimë se ti e ke djallin mbi shpinë; ngase ti je samarian dhe nuk ke respekt ndaj priftit të Zotit”.

207

Isusi u përgjigj: “Pasha Zotin e gjallë, unë nuk e kam djallin në shpinë, por unë kërkoj që ta hedhë djallin. Prandaj, për këtë arsye djalli e rebelon botën kundër meje, ngase unë nuk jam nga kjo botë, por kërkoj që të lavdërohet Zoti, i Cili në këtë botë më ka dërguar. Prandaj, më dëgjoni dhe unë do t’ju them se kush e ka djallin mbi shpinë të tij. Pasha Zotin e gjallë, para të cilit qëndron shpirti im, ai i cili vepron sipas dëshirës së djallit, ai e ka djallin mbi shpinë të tij, i cili atij ia ka vënë frenin e dëshirave të veta dhe e drejton sipas

vullnetin dhe dëshirës së vet, duke e bërë që ai të hyjë në secilin mëkat.

Ashtu siç e ndërrojnë rrobat emrin e vet kur ta ndërrojnë pronarin, edhe pse janë po të njëjtat rroba; kështu edhe njerëzit, edhe pse të gjithë janë nga materiali i njëjtë, janë të ndryshëm për shkak të veprimit të atij, i cili vepron brenda njeriut.

Në qoftë se unë kam gabuar (ashtu siç e di), përse ju nuk më qortoni si vëllain, në vend që të më urreni si armikun? Vërtet gjymtyrët e trupit i ndihmojnë njëra-tjetres kur ato të jenë të bashkuara me kokën, e ato kur janë të ndërprera nga koka nuk i japin ndihmë. Ngase, duart e një trupi nuk e ndiejnë dhimbjen e trupit tjetër, por të trupit me të cilin janë të bashkuar. Pasha Zotin e gjallë para të cilit qëndron shpirti im, ai i cili frikësohet dhe e do Zotin, Krijuesin e cili frikësohet dhe e do Zotin, Krijuesin e (mbi) kokat e të cilëve ka mëshirë Zoti; e meqenëse Zoti nuk e do vdekjen e mëkatarit, por për secilin njeri pret që të pendohet, nëse ju jeni nga ai trup prej të cilit unë jam i inkorporuar, pasha Zotin e gjallë, ju do të më ndihmoni që të veproj sipas kokës sime”.

208

“Nëse bëj mëkat, qortomëni, dhe Zoti do t’ju dojë, ngase vullnetin e Tij do ta kryenit, por, nëse askush nuk mund të më qortojojë, kjo është shenjë se ju nuk jeni të bijtë e Abrahamit ashtu siç quheni, e as që jeni ju të inkorporuar me atë kokë me të cilën ka qenë Abrahami i inkorporuar. Pasha Zotin e gjallë, Abrahami aq shumë e ka dashur Zotin, saqë, jo vetëm që i ka thyer në copa tërëjt e rrethshëm dhe e ka lënë babain dhe nënën e tij, por ka qenë i dëshirës që

ta therë edhe të birin e tij personal nga bindshmëria ndaj Zotit.

Kryepifti u përgjigj: "Unë këtë e kërkoj nga ti dhe unë nuk kërkoj që të të mbys, prandaj, na ihuaj: Kush ka qenë ky bir i Abrahamit?"

Isusi u përgjigj: "Për nderin tënd o Zot, më di gjë dhe unë nuk mund ta mbaj qetësinë time. Vërtet ju them, biri i Abrahamit ka qenë Jishmaeli, prej të cilit dhet të vije Mesia që i është premtuar Abrahamit, se në të, do të jenë të bekuara të gjitha fiset (kombet) e botës".

Atëherë kryepifti që i zemëruar kur e dëgjoji këtë dhe bërtiti: "Ta mbysim me gur këtë njeri të pafë, ngase ky është Ismaelit - ka fyer kundër Moisiut dhe kundër Ligjit të Zotit".

Në këtë secili farisej dhe liginjohës me të parët e popullit i morrën gurët për ta mbytur Isusin, i cili u zhduk prej syve të tyre dhe doli nga Tempulli. E atëherë, nga dëshira e madhe për ta mbytur Isusin, të vërbuar nga zemërimi dhe urrejtja, ata u sulën mbi njëri-tjetrin, kështu që aty mbetën të vdekur mbi një mijë njerëz dhe ata Tempullin e shenjtë e përdhosën. Nxënësit dhe besimtarët, të cilët panë se si Isusi doli prej Tempullit (ngase prej tyre ai nuk ishte i fshehur) e pasuan deri te shtëpia e Simonit. Atje erdhi Nikodemi dhe e këshilloi Isusin, që të shkojë prej Jerusalemit afër përroit Kedron, duke i thënë:

"Zotëri, unë e kam kopshtin me shtëpi afër përroit Kedron, prandaj për këtë të lutem, shko vetëm me disa nga nxënësit e tu, që të qëndrosh atje përdërisa ky zemërim i priftërvet tanë të mos kalojë; ngase unë do të të shërbej me ç'është e nevojshme. Edhe shumicën e nxënësve, të lënë këtu në shtëpinë e

Simonit dhe në shtëpinë time, Zoti të gjithëve do t'ju furnizojë".

209

Në këtë kohë, derisa Virgjetësh Mari, e ëma e Isusit, ishte duke u lutur, e vizitoi engjëlli Gabriel dhe i tregoi për përndjekjen e birit të saj, duke i thënë: "Mos u frikëso Mari, ngase Zoti do ta mbrojë nga bota". Për këtë Maria duke qare shkoi nga Nazarethi dhe erdhi në Jerusalemin në shtëpinë e motrës së saj, Maria Salomës, duke e kërkuar të birin e saj. E, meqenëse ai fshehurazi ishte tërhequr buzë përroit Kedron, ajo më nuk ka qenë në gjendje që ta shohë në këtë botë; përveç pas veprës së turpit, ngase për këtë atë ta ka sjellë engjëlli Gabriel me engjëjt Mikaelin, Rafaelin dhe Urielin, sipas urdhërimit të Zotit.

210

Pasi që konfuzioni (trëmuja) në Tempull u ndërpre, pas shkuarjes së Isusit, kryepifti hipi lart dhe duke dhënë shenjë për qetësi, tha: "O vëllezër, po ç'bëjmë ne? Po a nuk e shihni se ai e ka mashtuar të tërë botën me aftësitë e tij djallëzore. Po si të jetë zhdukur ai, nëse nuk është falltor. Është e sigurt se, po të ishte ai i shenjtë edhe profet, ai nuk do të kishte fyer kundër Zotit dhe kundër Moisiut shërbëtorit (të Tij) dhe kundër Mesisë, i cili është shpresa e Izraelit. Dhe, çka të them? Ai ka fyer kundër tërë priftërisë sonë, prandaj, me të vërtetë po ju them, nëse ai nuk mënjanohet nga kjo botë, Izraeli do të ndryhet dhe Zoti ynë neve do të na dorëzojë popujve. Shihni, se si tani, është përlayer ky Tempull i shenjtë për shkak të tij".

E, kryepifti foli në atë mënyrë saqë shumica hoqën dorë prej Isusit,

mbledhja e kryepiftit për...

mik i Herodit (para kësaj ata e urrenin njëri-tjetrin për vdekje) dhe ata u bashkuan për vdekjen e Isusit dhe i thanë kryepiftit: "Kurdo që ta dish se ku është keqberësi, dërgo për ne, ngase ne do të t'i japim ushtarët". Kjo u bë që të plotësohet paralajmërimi i Davidit, i cili ka parapat për Isusin, profetin e Izraelit, duke thënë: "Princat dhe mbretërit e vendit janë bashkuar kundër të shenjtit të Izraelit, ngase ai e paralajmëron shpëtimin e botës".

211

Isusi - duke banuar në shtëpinë e Nikodemit afër përroit Kedron - i ngushëllonte nxënësit e tij:

"Momenti kur unë më duhet të shkoj nga bota, është afër; ngushëllojuni dhe mos u pikëlloni, ngase kudo që të shkoj unë kurrfarë brenge nuk do të kem. Po a do të jeni ju miq të mi nëse kërkonti në të mirën time? Jo, përkundrazi, para do të më jeni armiq. Kur bota të gëzohet, ju bëhuni të pikëlluar, ngase gëzimi i botës shndërrohet në vaj; ndërkaq pikëllimi i juaj do të shndërrohet në gëzim dhe gëzimin tuaj askush nuk do t'ju marrë; ngase gëzimin të cilin e ndjenë zemra për Zotin, Krijuesin e vet, e tërë bota nuk mund ta marrin. Mundohuni të mos i harroni fjalët të cilat ua ka thënë Zoti përmes gojës sime. Bëhuni dëshmitarët e mi kundër secilit, i cili e shtrumbëron dëshminë, të cilën unë e kam dëshmar me Ungjillin tim kundër botës, edhe kundër të dashuarve në këtë botë".

212

Pastaj, ai duke i ngritur duart e veta drejt Zotit, u lut duke thënë: "O Zot, Zoti ynë, Zoti i Jishmaelit edhe Ishakut, Zoti i

Herodot...

Herodot...

etërve tanë, ke mëshirë ndaj atyre të cilët mi ke dhënë dhe shpëtoj nga bota. Unë nuk them merri nga bota, ngase është e nevojshme që ata të dëshmojnë kundër atyre të cilët do të shtrembërojnë Ungjillin tim. Por, unë të lus që nga e keqja t'i ruash, që në Ditën e Gjykimit, ata të mund të vijnë me mua për të dëshmuar kundër botës, edhe kundër shtepisë së Izraelit, të cilët e kanë falsifikuar testamentin Tënd. O Zot, o Zot i Gjithëfuqishëm dhe xheloz, i Cili hakmerresh kundër idhujtarisë, kundër bijëve të etërve idhujtarë, madje deri në brezin e katërt - mallkoje Të përjetë secilin, i cili e falsifikon Ungjillin tim, të cilin Të ma ke dhënë, kur ata të shkruajnë se unë jam biri Yt. Ngase unë, argjill, jam shërbëtor i shërbëtorëve të Tu dhe kurrë nuk kam menduar se jam shërbëtor Yti i mirë; ngase unë nuk mund të Të jap (Ty) asgjë si kompenzim të asaj çka Të më ke dhënë mua, sepse të gjitha gjërat janë Tuaja. O Zot i Mëshirshëm, i Cili mëshirën e tregon mbi një mijë gjanerata, mbi ata të cilët të frikësohen, ke mëshirë ndaj atyre të cilët i besojnë fjalëve të mia dhe të cilët Të m'i ke dhënë. Ngase, ashtu siç je Të Zot i vërtetë, ashtu është fjala Jote e vërtetë, të cilën unë e kam folur; ngase, ajo është Jofja, duke marrë parasysh se unë gjithnjë kam folur si dikush i cili lexon, i cili nuk mund të lexojë (ndryshe) përveç siç është shkruar në librin në të cilin është duke e lexuar; ashtu njëjtë, unë e kam lexuar atë që ma ke dhënë Të.

O Zoti Shpëtimtar, shpëtoj ata të cilët m'i ke dhënë mua, që Satana të mos jetë në gjendje të bëjë asgjë kundër tyre, dhe mos i shpëtoj vetëm ata, por edhe secilin i cili u beson atyre.

O Zoti Dhuratëdhënës dhe i Mëshirëbegatë, dhuro, që shërbëtori Yt, të jetë në shoqëri të Dërguarit Tënd në Ditën e Gjykimit; dhe jo vetëm unë, por secili të cilët Të dua m'i ke dhënë, me të gjithë ata të cilët do të besojnë përmes predikimit. Dhe, bëje këtë, o Zot, për shkak të Vetes, që Satana të mos krenohet kundër Teje, o Zoti ynë.

O Zotëriu Zot, i cili me realizimin Tënd e furnizon Izraelin me të gjitha gjërat e nevojshme, ke në mendje të gjitha fiset e botës për të cilat ke premtuar se do të bekohen përmes të Dërguarit Tënd për të cilin Të e ke krijuar botën. Ke mëshirë ndaj botës dhe se shpejt dërgoje, të Dërguarin Tënd, që Satana, armiku Yt, ta humbë perandorinë e Tij. Dhe me të thënë këtë, Isusi tha tri herë: "Ashtu qoftë o Zot i Madh dhe i Mëshirshëm!" E ata përgjigjeshin, duke qarë: "Ashtu qoftë", të gjithë, përveç Judës, ngase ai asgjë nuk besonte.

213

Meqenëse kaloi dita e ngrënies së qingjit, Nikodemi fshehurazi ua dërgoi në kopsht qingjin Isusit dhe nxënësvë të tij, duke i lajmëruar për të gjitha që i kishte dhënë me dekret Herodi me guvernatorin dhe kryepriiftin.

Atëherë Isusi u gëzua në shpirt dhe tha: "Qoftë i bekuar emri Yt i shenjtë, o Zot, që nuk më ke ndarë nga një numër i shërbëtorëve të Tu, të cilët kanë qenë të përndjekur nga bota dhe të mbytur. Unë të falënderoj o Zot, ngase veprën Tëndë e kam realizuar". Dhe, duke i kthyer Judës, ai i tha: "Mik, çka pret ti? Koha ime është atë, prandaj shko dhe bëje atë çka ti duhet ta bësh".

John... Jude.

Nxënësit menduan se Isusi Judën e dërgon për të përjetë atë, për ditën e Pashkëve: ndërkohë Isusi e dinte se Juda do ta tradhëtonte, dhe duke dashur që të shkojë nga bota, ai ashtu foli.

Juda u përgjigj: "Zotëri, më lejo të ha dhe unë, do të shkoj".

"Të hamë", tha Isusi, "ngase unë fort kam dashur që ta ha këtë qingj para se të ndahem prej jush". Dhe, duke u ngritur, ai e mori peshqirin dhe pasi i mbështolli ijet e veta dhe e derdhi ujën në legen, ai filloi t'ua pastroj këmbët nxënësvë të tij. Duke filluar nga Juda Isusi arrit deri te Pjetri. Pjetri tha: "Zotëri, a këmbët e mia do t'i pastrosch?"

Isusi u ngrit dhe tha: "As ti në shoqërinë time nuk do të vish në Ditën e Gjykimit".

Pjetri u përgjigj "Mos i laj vetëm këmbët e mia, zotëri, veç duart edhe kokën time".

Kur qenë nxënësit të pastruar dhe u ulën në tryezë për të ngrënë, Isusi tha: "Unë ju pastrova, e ende të gjithë të pastër nuk jeni, ngase i tërë uji i cili është në det, nuk do ta pastrojë atë i cili nuk më beson". Isusi e tha këtë ngase e dinte se kush e tradhëton. Nxënësit qenë të pikëlluar nga këto fjale, kur Isusi përsëri tha: "Me të vërtetë unë po ju them, njëri prej jush do të më tradhëtojë, ashtu që unë do të jem i shitur sikur delja: po, medet për të, ngase ai do ta plotësojë krejt atë ç'ka thënë ati ynë Davidi për një të tillë, se ai do të bjerë në gropën të cilën ua ka pregatitur të tjerëve".

Nxënësit shikuan njëri-tjetrin me pikëllim duke folur: "Kush do të jetë tradhtari?"

Atëherë Juda tha: "A do të jem unë ky, o zotëri?"

Isusi u përgjigj: "Ti më the, cili është ai i cili do të më tradhëtojë". E apostujt këtë nuk e dëgjuan.

Kur u hëngët qingji, djalli erdhi mbi shpinën e Judës dhe ai doli nga shtëpia, e Isusi përsëri i tha: "Bëje shpejt atë çka duhet ta bësh".

214

Pasi doli prej shtëpisë, Isusi u tërhoq në kopsht që të lutej, duke u përlulur në gjunjë njëqind herë dhe duke rënë përmbys me fytyrën e tij. Juda, meqenëse e dinte vendin, ku ishte Isusi, me nxënësit e tij, shkoi te kryepriifti dhe tha: "Nëse ma jepni ç'është premtuar, kësaj nate do t'ju dorëzojë në duart tuaja Isusin, të cilin e kërkoni; ngase ai është vetëm me njëmbëdhjetë shokë".

Kryepriifti u përgjigj: "Sa kërkon?"

Tha Juda: "Tridhjetë duket".

Atëherë kryepriifti menjëherë ia numëroi atij paratë dhe i dërgoi fanisejt guvernatorit që t'i sjellin ushtarët dhe Herodin, e ata e dhanë një legion, meqenëse i frikësoheshin popullit; prandaj ata i morrën armët e veta dhe me pishtar dhe fener në shkoppinj dolën nga Jerusalemi.

215

Kur iu afruan ushtarët me Judën ngadalë vendit ku ishte Isusi, Isusi e ndjeu afrimin e numrit të madh të njerëve, prandaj ai më frikë u tërhoq në shtëpi. Të njëmbëdhjetë tiffin.

Atëherë Zoti, duke e parë në rrezik shërbëtorin e vet, i urdhëroi Gabnelit, Mikaelit, Rafaelit dhe Urielit, përfaqësuesve të vet, që ta marrin Isusin nga bota.

Engjëjt e shentë erdhën dhe e nxorën Isusin nëpër dritaren, e cila shikon në drejtim të Jugut. Ata e zburuan

Ngjaj e Jezus pa fjalë

Ngjaj e Jezus pa fjalë

dhe e vendosën në qiellin e tretë në shoqërimë e engjëjve, të cilët përherë e madhërojnë Zotin.

216

Juda hyri me të shpejtë në dhomë para të gjithëve, prej ku ishte ngritur Isusi. E nxënësit flinin. Atëherë Zoti Madhështor veproi në mënyrë të mrekullueshme, në atë mënyrë që Juda që ashtu i ndryshuar në të folur dhe fytyrë ngjashëm Isusit, sa që ne besuam se ai është Isusi. E ai, duke na zgjuar, kërkonte ku është zotëriu. Ne, nga kjo u habitëm dhe iu përgjigjëm: "Ti zotëri, ti je zotëriu ynë, po a na harrove tani?"

E, ai duke u qeshur tha: "Po a të marrë jeni, e nuk e dimi se unë jam Juda Iskarioti?"

Dhe, derisa ai e fliste këtë, hynë ushtarët dhe i lëshuan duart e tyre mbi Judën, ngase ai me të gjitha i ishte i ngjashëm Isusit.

Ne, pasi dëgjua ç'thoshte Juda dhe duke parë numër të madh ushtarësh, ikëm të tronditur.

E Gjoni i cili ishte i mbështjellë me pëlhurë të limtë, u zgjua dhe iku, e kur ushtarët e grabitën për pëlhurën e limt, ai e la pëlhurën prej liri dhe iku i zhveshur. Ngase Zoti e kishte pranuar lutjen e Isusit dhe i shpëtoi të njëmbëdhjetit nga e keqja.

217

Ushtarët e morën Judën dhe e lidhën, jo pa e përgësuar, ngase ai me të vërtetë mohonte se është Isusi; e ushtarët duke iu tallur: "Zotëri, mos u frikëso, ngase ne kemi ardhur që të bëjmë mbret të Izraelit, e ne të kemi lidhur ngase e dimë se ti e refuzon mbretërinë".

Juda u përgjigj: "Po ju a e keni humbur arsyen! Ju keni ardhur që ta

merrmi Isusin nga Nazarethi me armë dhe fener si (kundër) hajnit: e ju më keni lidhur mua, i cili u kam prirë që të më bëni mbret!"

Atëherë ushtarët e humbën durimin dhe me të rëna dhe shqelma filluan që t'i tallen Judës dhe ata me zemërim e përcollën në Jerusalem.

Gjoni dhe Pietri i përcollnin ushtarët prej së largu, dhe ata i kanë treguar atij cili shkruan se e kanë parë krejt të marrët në pyetje Judën nga kryepfriti dhe keshilli i farisejve, të cilët ishin mbledhur që ta dënonin Isusin me vdekje. Atëherë Juda ka folur shumë fjalë të marra sa që të gjithë kanë qeshur, duke besuar se ai është me të vërtetë Isusi, dhe se ai nga frika prej vdekjes është shtirë si i marrë. Në këtë ligjnjohësit ia lidhën me fashë sytë e tij dhe duke iu tallur thoshin: "Isus, profet i Nazaretasve (ngase ata kështu i quanin ata të cilët i besonin Isusit), "na thuj, cili ishte ai i cili ta mëshoi?" E, ata i mëshonin dhe e pëshynin në fytyrë.

Kur u bë mëngjes, ajte u tubuan keshilli i lartë i ligjnjohësve dhe kryeparëve të popullit; kurse kryepfriti me farisejt i kërkonte dëshmitarët e irrejshëm kundër Judës duke besuar se ai është Isusi dhe ata nuk gjetën atë ç'kërkonin. Po, përse them unë se udhëheqësit e priftërinjve besonin se Juda është Isusi? Aq më tepër, të gjithë nxënësit, me atë i cili shkruan, besonin: madje edhe e mjera virgjërëshë, e ëma e Isusit me familjen e saj dhe miqtë, këtë e besonin, kështu që pikëllimi i secilit ishte i pabesueshëm. Pasha Zotin e gjallë, ai i cili shkruan ka harruar krejt ç'ka thënë Isusi: se si ai do të jetë i ngritur nga bota dhe se do të vuajë përmes personit të tretë dhe se ai nuk do

Mullterimi i Judës nga Isusi

të vdesë deri në mbarim të botës. Për këtë ai (i cili shkruan) shkoi me nënën e Isusit dhe Gjoniin deri te kryqi.

Kryepfriti kërkoi që para tij të sillen Juda i lidhur dhe e pyeti për nxënësit e tij dhe shkencën (mësimet) e tij.

Në këtë Juda, si i dalë nga vetja, asgjë nuk u përgjigj. Kryepfriti pastaj e lutti në Zotin e gjallë të Izraelit, që t'ia thotë të vërtetën.

Juda u përgjigj: "Unë ju kam thënë se unë jam Juda Iskarioti, i cili ua kam premtuar se do t'ju japë në duar Isusin nga Nazarethi; e ju jeni, nuk e di se si jashia vetes, ngase sido kudo dëshironi që unë të jem Isusi?"

Kryepfriti u përgjigj: "O (mashtues) shpërkëndyes i çoroditur, ti tërë Izraelin e ke mashtruar, duke filluar që nga Galilea e deri këtu në Jerusalem, me shkencën tënde dhe cudirat e rrëshme: a tanim mendon t'i ikësh ndëshkimit të merituar, i cili të takon duke u shtirë se je i çmendur? Pasha Zotin e gjallë, ti nuk do t'i shpëtosh!"

Me të thënë këtë ai u urdhëroi shërbëtorëve të vet që t'i mëshojnë grushta edhe shqelma, ashtu që, t'i kthehet mendja e tij në kokë. Tallja, të cilën e ka përjetuar ai atëherë nga duart e shërbëtorëve të kryepfritit është e pabesueshme. Ngase ata me afsh shpiknin zbulime të reja për ta kënaqur botën. Ashtu ata e veshën si magjistar, dhe ashtu e përpunuan me duar dhe këmbë, sa që edhe vetë kananasit do të kishin patur dhembshuri po ta kishi parë atë skenë.

Por, para e priftërinjve dhe kryeparët e popullit i kishin zemrat e tyre aq të tërbuara kundër Isusit, sa që - duke besuar se Juda është me të vërtetë Isusi - kënaqeshin duke e shkuar trajtimin e tillë të tij.

Më vonë ia dërguan të lidhur guvernatorit, i cili fshehuarazi e donte Isusin. Ai duke menduar se Juda është Isusi, lejoi që ai të hynte në kthinën e tij dhe foli me të duke e pyetur se për cilën arsye kryeparët e priftërinjve dhe populli e kanë dorëzuar në duart e tij.

Juda u përgjigj: "Sikur ta thosha të vërtetën ti nuk do të më besojë; ngase, ti je i mashtruar, ndoshta, siç janë të mashtruar udhëheqësit e priftërinjve edhe farisejt". Guverantori, (duke menduar se ai dëshiron të flasë për Ligjin) u përgjigj: "Po a nuk e di ti se unë nuk jam hebre?, ndërkaq udhëheqësat e priftërinjve dhe eprorët e popullit të kanë dorëzuar në duart e mia; prandaj, thuna të vërtetën, në mënyrë që unë të mund të bëj atë ç'është e drejtë. Ngase, unë kam fuqi që të liroj edhe që të dënoj me vdekje".

Juda u përgjigj: "Zotëri, më beso, nëse më dënon me vdekje do të bësh gabim të madh, ngase do ta mbysish personin e pafajshëm, duke parë se unë jam Juda Iskarioti, e jo Isusi, i cili është falltor dhe me aftësitë e veta më ka transformuar në këtë mënyrë".

Kur e dëgjoi këtë guvernatori, ai me të madhe u befasiua, ashtu që mendoi për ta lëshuar në liri. Për këtë guvernatori doli përjashta dhe tha duke qeshur: "Në një rast, ky njeri nuk e meriton vdekjen, por më parë keqardhjen". "Ky njeri thotë", tha guvernatori, "se ai nuk është Isusi, por njëfarë Juda, i cili i ka përcjellë ushtarët që ta marrin Isusin dhe ai thotë se Isusi Galileasi me aftësinë e tij të magjistarit e ka shndërruar. Prandaj - nëse është kjo e vërtetë - do të ishte gabim i madh të mbytet, me që ai është i pafajshëm. Por, nëse ai është Isusi, dhe e mohon se është,

sigurisht se e ka humbur mendjen dhe e pafë do të ishte mbuiftja e të marrit”.

Atëherë priftësit e priftërinjve dhe eprorët e popullit me ligjnjohësit dhe farisejt, bërtitën duke thënë: “Ai është Isusi nga Nazarethi, ngase ne e njohim; po të mos ishte ai keqbërës, ne nuk do ta dorëzonim në duartë tua. As nuk është i marrë, por më parë ai është i prapët, ngase me këtë dredhi ai kërkoi që të shpëtojë prej duarve tona, e kryengrija të cilën do ta nxiste ai nëse do të ikte, do të ishte më e madhe nga e mëparshmjia”.

Pilati (ngase kështu ishte emri i guvernatorit), për të hequr qafe një rast të këtuillë, tha: “Ai është Galileas, e Herodi është mbret i Galileasë; prandaj nuk më takon mua që të gjykojë rastin e tillë, prandaj drejtojeni te Herodi”.

Në pajtim me këtë ata e përcollën Judën deri te Herodi, i cili kohë të gjatë dëshironte që Isusi të shkonte në shtëpinë e tij. Ndërkaq, Isusi kurrë nuk dëshironte që të shkonte në shtëpinë e Herodit, meqenëse ai ishte politeist edhe i adhuronte zotat e gabuar dhe të rrejshëm, duke jetuar në mënyrën e politeistëve të papastër. Tani, kur që këtu i sjellë Juda, Herodi e pyeti për shumë gjëra për të cilat Juda nuk jepte përgjigje të vërtetë, duke mohuar se ai është Isusi.

Atëherë Herodi iu tall me tërë shërbëtorët e tij dhe urdhëroi që të vishet në të bardha siç vishen të marrët, dhe ia dërgoi mbraja Pilatit, duke i thënë: “Mos gabo në drejtësi ndaj popullit të Izraelit!”

E këtë Herodi e shkroi për atë se paria e priftërinjve, ligjnjohësit dhe farisejt, i kishin dhënë sasi të madhe parashë. Guvernatori, duke dëgjuar se ka qenë kështu prej shërbëtorit të Herodit, e që edhe ai po ashtu të mund të fitonte diç

nga paratë, simuloi se ai dëshironte për ta lëshuar Judën në liri. Pastaj, ai dha që robërit e tij ta rrahnin me kamxhik, kurse ata ishin të paguar prej ligjnjohësve që me rrahje ta mbysin.

Megjithatë, Zoti i cili e ka përcaktuar çëshjen, e kishte rezervuar Judën për ta kryqëzuar, që ai ta vuajë atë vdekje të tmerrshme, së cilës ishte shpëtues nën frishkëllimat e kamxhikut, përkundër asaj që ushtarët aq ashpër e frishkullonin saqë nga trupi i tij tridhte gjaku. Pastaj, në tallje ata e veshën në troba të vjetra purpuri duke i thënë: “I takon mbretit tonë që ta veshim dhe kurorëzohim”: kështu ata mblodhën ferra edhe bën kurorë, sikur ata nga arti dhe gurët e çmueshëm, të cilat i bartin mbretërit mbi kokat e veta. Dhe, këtë kurorë nga therrat, ata ia vunë mbi kokë Judës, duke ia vënë në dorë kallamin si skeptër dhe e detyruan që uliet në vendin e lartësuar. Dhe, ushtarët erdhën para tij, duke u përulur dhe përqesur, duke e pëshëndetur si mbretin e hebreinjve. Dhe ata i zgjatën duart e veta që t'i pranojnë dhuratat, ashtu siç është adeti që t'i japin mbretërit e rinj; dhe duke mos marrë asgjë, ata i sillnin Judës, duke thënë: “Po si je kurorëzuar ti o mbret i marrë, nëse nuk do t'ju paguash ushtarëve edhe shërbëtorëve?”

Kryeparët e priftërinjve me ligjnjohësit dhe farisejt, duke parë se Juda nuk kishte vdekur nga rrahjet e kamxhikut dhe duke u tmerruar se Pilati do ta lëshonte në liri, ata ia sollën dhuratën në para guvernatorit, i cili, me ta pranuar – ua dorëzoi Judën farisejve dhe ligjnjohësve, si të dënuarim me vdekje. Atëherë ata i dënuan dy hajna s'bashku me të me vdekje në kryq.

Jakobin vëllain e tij, shkuan me nënën e Isusit në Nazareth.

Ata nxënë, të cilët nuk i frikësoheshin Zotit, shkuan natën (dhe) e vodhën trupin e Judës dhe e fshehën duke e përhapur lajmin se Isusi përsëri ishte ringjallur; nga këtu u bë konfuzion i madh. Atëherë kryepifti urdhëroi që askush të mos flasë për Isusin nga Nazarethi, me kërcënim të anatemes. Dhe, kështu aty u bë përndjekje e madhe dhe shumica qenë mbytur me gurë, e shumica të dërrmuar së rrahuri, e shumica të përndjekur nga vendi, ngase ata nuk mund të ishin të qetë ndaj një gjeje të tillë.

Lajmet arritën në Nazareth, se si Isusi, bashkëqytetari i tyre, pasi që kishte vdekur në kryq, ai përsëri ishte ngritur. Prandaj, ai i cili (këtë e) shkruan e luti nënën e Isusit, që ta të të qarët, ngase biri i saj përsëri ishte ngritur. Me të dëgjuar këtë Virgjëresha Mari tha duke qarë: “Eja të shkojmë në Jerusalem që ta gjejmë birin tim. Kur ta shoh do të vdes e kënaqur”.

219

Virgjëresha u kthye në Jerusalem me atë i cili shkruan dhe me Gjoni dhe Jakobin, në atë ditë në të cilën kryepifti dhe dha dekretin.

Virgjëresha, e cila i frikësohej Zotit, edhe pse ajo e dinte se dekreti i kryepiftit ishte i padrejtë, u urdhëroi atyre të cilët banonin me të që ta harrojnë të birin e saj. Po si ishte secili individ i tronditur! Zoti, i cili i njeh zemrat e njerëzve, e di se ne ndërmjet pikëllimit për vdekjen e Judës, për të cilin kemi menduar se është Isusi zotëriu ynë – dhe dëshirës që ta shohim përsëri

Kështu ata e sollën në malin Kalvaria, ku zakonisht i varrmin keqbërësat dhe aty ata e kryqëzuan të zhveshur, për shkak të turpit më të madh.

Juda asgjë nuk bëri përveç që bërtiti: “O Zot, përse më le, meqenëse keqbërësi ka ikur, e unë po vdes i pafajshëm?”

Me të vërtetë ju them, se zëri, fytyra dhe personi i Judës i ishte aq i ngjashëm Isusit saqë nxënësit e tij dhe besimtarët krejtësisht mendonin se ai ishte Isusi; prandaj për këtë, disa hoqën dorë nga mësimet e Isusit, duke besuar se Isusi ishte profet i rrejshëm dhe se me aftësi magjistari i kishte bërë mirëkullit, të cilat i kishte bërë: ngase Isusi kishte thënë, se ai nuk do të vdesë deri në përfundimin e bëtës; ngase në atë kohë ai do të merret nga bota.

Por, ata të cilët kishin mbetur të paundur në shkencën e (mësimet të) Isusit, aq ishin të pushtuar nga pikëllimi, duke parë se si vdes ai i cili tërësisht i ishte i ngjashëm Isusit, saqë ata nuk e kujtoni atë ç'kishte thënë Isusi. Dhe, kështu ata, në prezencën e nënës së Isusit, shkuan në malin Kalvaria, dhe jo vetëm që ishin prezent gjatë vdekjes së Judës, gjithnjë duke qarë, por me ndihmën e Nikodemit dhe Josefitt nga Arimatea nga guvernatori e morrën trupin e Judës për ta varrosur. Ata me të qarë nga kryqi e zbritën të tillë saqë askush nuk do të besonte, dhe e varrosën në varrin e ri të Josefitt, duke e mbështjellë me njëqind vajra të çmueshme.

218

Pastaj secili njeri iu kthye shpërisë së vet. Ai i cili shkruan me Gjoni dhe

Për bashku

JEPET FALAS

të ringjallur, ne, me gjithë nënën e tij, jemi përvëluar.

Kështu engjëjt, të cilët ishin mbrojtësit e Mariës, u ngritën në qiellin e tretë ku ishte Isusi në shoqërimin e engjëjve, dhe të gjitha ia rrëfyan.

Për këtë Isusi e luti Zotin që t'ia japë fuqinë për ta parë nënën e tij dhe nxënësit e tij. Atëherë Zoti i Mëshirshëm u urdhëroi katër engjëjve të tij të preferuar, të cilët janë, Gabrieli, Mikaeli, Rafaeli dhe Urieli, që ta shprijnë Isusin në shtëpinë e nënës së tij dhe aty ta ruajnë tri ditë pandërprerë, duke lejuar që ta shohin vetëm ata të cilët i kanë besuar shkencës (fjalën) së tij.

Isusi erdhi i rrethuar me shkëlqim në dhomën ku banonte Virgjëresha Mari me dy motrat e saj Mariën dhe Marinë nga Magdala dhe Liazarin me atë, i cili shkruan dhe me Gjonin, Jokobin dhe Pjetrin. Ata nga frika ranë si të vdekur. E, Isusi e ngriti nënën e tij dhe të tjerët nga foka duke thënë: "Mos u frikësoni, ngase unë jam Isusi dhe mos qani, ngase unë jam i gjallë, jo i vdekur". Ata për kohë të gjatë mbetën jashta vetes me prezencën e Isusit, ngase të gjithë bashkërisht besonin se Isusi është i vdekur. Atëherë Virgjëresha, duke qarë tha: "Më thuaj o biri im, përse ka lejuar Zoti që të vdesësh me turpin e familjes sate dhe të miqëve të tu dhe në turpin e shkencës sate, meqenëse, dhënë ta ka fuqinë që t'i ngjallësh të vdekurit? Ngase, secili i cili të ka dashur ka qenë si i vdekur".

220

Isusi u përgjigj, duke e përgafuar nënën e vet: "Më beso o nënë, unë me të vërtetë po të them se as që kam qenë i vdekur; ngase Zoti më ka lënë gjërë në

UNGJILLI SIPAS BARNABËS

Zotin. Meqenëse rëna ime dhe nxënësit e mij besnik të cilët kanë qenë me mua, më kanë dashur një çik me dashuri të kësaj boje, Zoti i drejtë ka dashur që këtë dashuri ta dënojë me pikëllimin e tanishëm, që ajo të mos jetë e ndëshkuar në flakërimet e ferrit. Dhe, edhe pse unë kam qenë i pafajshëm në botë qyshkur njerëzit më kanë quajtur "Zot" dhe "bir Zoti", Zoti ka dashur që, për të mos u tallur demonët në Ditën e Gjykimit, të më tallen njerëzit në këtë botë me vdekjen e Judës, duke bërë që të gjithë njerëzit të besojnë se unë kam vdekur i kryqëzuar. E, kjo tallje do të vazhdojë, përdërsa të vije i Dërguari i Zotit, Muhammedi, i cili, kur ai të vijë, do t'ju zbulojë këtë mashtrim atyre të cilët i besojnë Ligjit të Zotit".

Duke folur kështu Isusi tha: "Ti je i drejtë o Zotëria-Zoti ynë, ty të takojnë nderi edhe lavdia pa kufi".

221

Dhe Isusi i kthye atij i cili shkruan dhe i tha: "Shiqo Baranabë, që detyrimisht ta shkruash Ungjillin tim për të gjitha ç'kanë ndodhur gjatë qëndrimit tim në botë. Dhe, në të njëjtën mënyrë përshkruaje atë çka i ka ndodhur Judës, që besimtarët të mos mashtrohen dhe që të gjithë ta besojnë të vërtetën".

Atëherë tha ai i cili shkruan: "Krejt do ta bëj nëse do Zoti, o zotëri; ndërkaq, se si i ka ndodhur ajo Judës, unë nuk e di, ngase të gjitha nuk i kam parë".

Isusi u përgjigj: "Këtu janë Gjoni edhe Pjetri, të cilët i kanë parë të gjitha dhe ata do të të tregojnë krejt ç'ka ngjarë".

Isusi na urdhëroi që t'i thërrasim nxënësit e tij të singertë, që ata të mund ta shohin. Atëherë Gjoni dhe Pjetri i

fuam bashkërisht shtatë nxënës me Nikodemon dhe Josefin dhe shumë të tjerë prej të shtatëdhjetë e dyve dhe ata hëngrën së bashku me Isusin.

Ditën e tretë, Isusi tha: "Sikoni në malin e ullinjve me nënën time, ngase atje unë do të ngritem në qiell dhe ju do të shihni se kush do të më ngrë".

Kështu aje shkuan të gjithë përveç të njëzet e pestëve prej shtatëdhjetë e dy nxënësve, të cilët nga frika ikën në Damask.

Dhe, meqenëse ata të gjithë qëndronin duke u lutur, në mesditë erdhi Isusi me një numër të madh engjëjsh të cilët e lavdëronin Zotin: e shkëlqimi i fytyrës së tij aq (shumë) i tmerrtoi, sa që ata ranë me fytyrat e tyre për toke. Ndërkaq, Isusi i ngriti duke u dhënë zemër dhe tha: "Mos u frikësoni, unë jam zotëriu juaj".

Dhe ai i qortoi shumicën të cilët kishin besuar se ai kishte vdekur dhe përsëri ishte ngritur, duke thënë: "Ju a mua dhe Zotin na mendoni për gënjeshia? Ngase ashtu siç ju kam thënë, Zoti më ka dhunuar që të jetoj gati deri në përfundimin e botës. Unë po ju them, unë nuk kam vdekur, po Juda tradhtari. Ruajuni, ngase Satana do të bëjë çdo gjë për t'ju mashtruar, dhe bëhuni dëshmitarët e mi në Izraelin tuaj dhe në tërë botën, për të gjitha gjërat, për të cilat keni dëgjuar dhe parë".

Dhe me të thënë këtë ai e luti Zotin për shpëtimin e besimtarëve dhe kthimin (pendimin) e mëkatarve. Dhe, lufta e tij përfundoi. Ai e përqafoi nënën e tij duke thënë: "Pacja qoftë me ty o nëna ime, në Zotin pusho, i Cili të ka krijuar ty edhe mua".

Dhe kështu duke folur, ai iu kthya nxënësve të vet dhe u tha: "Mëshira dhe përdëllimi i Zotit qoftë mbi ju".

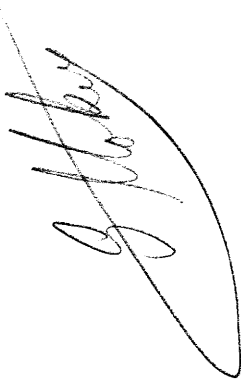
Pastaj para syve të tyre të katër engjëjt e ngritën në qiell.

222

Pas shkuarjes së Isusit nxënësit e tij u shkapërdërdhën nëpër pjesë të ndryshme të Izraelit dhe të botës, kurse e vërteta – të cilën e urrenë Satana – ka qenë e përndjekur gjithëherë me gënjeshtra ngase, disa njerëz të këqij, duke u shtirë për nxënësit, kanë predikim

se Isusi ka vdekur dhe përsëri është ringjallur. Disa kanë predikuar dhe ende predikojnë, se Isusi është bir i Zotit, që mesin e të cilëve është edhe Pali i mashtruar. Por, ne, ashtu siç unë kam shkruar, ne kështu ua predikojmë atyre të cilët i trikesohen Zotit, që ata, në Ditën e fundit të shpëtojnë nga Gyqi i Zotit. Amen.

FUNDI I UNGJILLIT

SHTESA I

SI KA MBIJETUAR UNGJILLI SIPAS BARNABËS

Ungjilli sipas Barnabës ka qenë i pranuar si Ungjill kanonik deri në vitin 325.

Irinei (130-200) ka shkruar duke e përkrahur monoteizmin e pastër dhe duke iu kundëvënë Palit, për shkak të fujtes në krishterim të dogmave të religjionit të paganizmit romak dhe të filozofisë platonike. Ai me të madhe e ka cituar Ungjillin sipas Barnabës si mbështetje të qëndrimeve të veta. Kjo tregon se Ungjilli sipas Barnabës ka qenë në qarkullim në shekullin e parë dhe të dytë të krishterimit.

Në vitin 325. është mbajtur Koncili i Nikejit, ku është urdhëruar që të gjithë Ungjijt origjinal në gjuhën hebreje të shkatërrohen. Është dhënë dekreti që secili, i cili do ta ketë këtë Ungjill, do të dënohet me vdekje.

Në vitin 383. Papazi e ka siguruar një Ungjill sipas Barnabës dhe e ka mbajtur në bibliotekën e tij private.

Në vitin e katërt të perandorit Zenon (478.) është zbuluar mbetja nga kufoma e Barnabës dhe aty mbi gjoksin e tij është gjetur Ungjilli, i shkruar me dorën e tij personale. (Acta Sanctorum, Boland Junii, Bleni II, faqet 422 dhe 450, Antwerp 1698) duket se Bibla e njohur Vulgate është bazuar në këtë Ungjill.

Papa Siksti (1585 – 1590) e ka patur mik Fra Marinin. Ai e ka gjetur Ungjillin sipas Barnabës në bibliotekën private të Papës. Fra Marini ishte i interesuar ngase i kishte lexuar shkrimet e Irineit në të cilat Barnaba me të madhe citohej. Dorëshkrimi italian ka kaluar nëpër duar të ndryshme, derisa nuk i ka arritur “personit me autoritet dhe pozitë të lartë”, në Amsterdam, “për të cilin gjatë jetës së tij shpesh dëgjohej se e thekson vlerën e madhe të këtij shkrimi (dokumenti)”. Pas vdekjes së tij shkrimi vjen në pronësi të J. E. Kramerit, kancelarit të mbretit të Prusisë. Në vitin 1713, Kramerit iu prezantoi këtë dorëshkrim njohësit të njohur të librave princit Eugen nga Savoia. Në vitin e1738., së bashku me bibliotekën e princit, dokumenti bartet në Hofbibliotekën në Vjenë. Ai tani atje gjendet.

Tonaldi në “Miscellaneous Works”-in e tij (të shtypur pas vdekjes, 1747.) në blenin I, faqe 380, thekson se Ungjilli sipas Barnabës ekziston. Në kapitullin XV ai udhëzon në dekretin e Galacisë nga viti 496 ku “Evangelium Barnabe” është përfshirë në regjistrin e librave të ndaluar. Para kësaj ai ka qenë i ndaluar nga papa Inocent më 465. Vit, sipas dekretit të Kishave të Perëndimit të vitit 382.

Barnaba po ashtu përmendet në Vjershërimet Nikofofor,

numri serik 3, Letra e Barnabës... rendi 1300,
 pastaj përsëri në regjistrin **Gjashëdhjetë** librat,
 numri serik 17, Udhëtimet dhe shkencat e apostujve,
 numri serik 18, Letrat e Barnabës,
 numri serik 24, Ungjilli sipas Barnabës.

Versioni grek i Ungjillit sipas Barnabës po ashtu është gjetur në fragment të vetmuar. Pjesa tjetër është djegur. Foto-kopja e këtij fragmenti duket kështu:

**Βαρναβᾶς ὁ ἀπόστολος ἔφη ἐν ἀμιλλαῖς ποιηραῖς ἀθλιωτερος
 ὁ νικησας, διότι ἀπέρχεται πλείον ἔχων τῆς ἀμαρτίας**

Tekstin latin e kanë përkthyer në gjuhën angleze zotëriu dhe zonja Ragg, e ka qenë i shtypur në Clarendon Press në Oxford. E ka publikur Oxford University Press më 1907. Ky përkthim anglez në mënyrë misterioze është zhdukur nga tregu. Është e njohur se tani ekzistojnë dy shembuj të këtij përkthimi, njëri gjendet në Muzeun Britanez, e tjetri në Bibliotekën e Kongresit në Washington. Botimi i ri i parë në gjuhën angleze është bërë nga mikrofilimi i kopjes së Librit në bibliotekën e Kongresit në Washington, e është fituar nga mirësjellja e miqëve nga SHBA-të.

SHTESA II

UNITARIZMI (MONOTEIZMI) NË BIBEL

1. Dhe, ja, Zoti qëndronte mbi atë dhe tha: "Unë jam Zoti, Perëndia i atit tënd Abrahamit dhe Zoti i Ishakut". (Zanafilla 28:13).
2. Dhe, ai tha: "Ta dish se askush s'i ngjan Zotit, Perëndisë sonë" (Zanafilla)
3. "Kush është si Ti o Zoti, në mesin e Perëndive? Kush është ka shenjtëri më të Lavdishme se Ti, i Fuqishëm në vepra, duke bërë mrekullira?" (Dalja 15:11).
4. "Mos i bëni zota vetes krahas Meje as nga argjendi, as mos i bëni vetes zota nga ari" (Dalja 20:23).
5. Prandaj, dëgjjo Izrael! Perëndia ynë, Zoti, është Një Perëndi". (Ligji i ripërtëritë 6:4).
6. Ty kjo të është treguar, që ti ta dish se Perëndia është Ai, Zoti, nuk ka tjetër përveç Tij.....Pra, dije sot dhe mbille në zemrën tënde se Perëndi është Ai, Zoti lart në qiell dhe poshtë në tokë, tjetër nuk ka". (Ligji i ripërtëritë 4:35 dhe 39).

7. "Askush nuk është si Zoti i Jeshurumit": nëpër qiej me ndihmë të vjen dhe me madhësinë e vet nëpër re". (Ligji i ripërtëritë 33:26)
8. Tani dijeni se Unë jam Ai dhe se nuk ka Zot tjetër përveç Meje: Unë vras dhe Unë ringjall, Unë plagos dhe Unë shëroj: Nuk ekziston ai, i cili mund të shpëtojë nga dora Ime" (Ligji i ripërtëritë 33:39).
9. "Sollomoni qëndroi para oltarit të Zotit para tërë bashkësisë së Izraelit dhe i ngriti duart e veta drejt qiellit. Dhe ai tha: "O Zot, Perëndia i Izraelit, Zot si Ti në qiell nuk ka, as poshtë në tokë, i cili i qëndron besnik besëlidhjes dhe Mëshirës Sate ndaj shërbëtorëve të Tu, të cilët hapëtojnë para Teje me gjithë zemrën e tyre". (Mbretërit I, 8:22-23).
10. Perëndia ynë, askush nuk ka siç je Ti, as nuk ka Zot përveç Teje, sipas të gjithave që me veshët tanë kemi dëgjuar" (Libri i parë i Analeve 17:20 dhe Samjueli II, 7:22).
11. "Disa njerëz e dinë se je Ti, emri i të cilit është JEHOVA, më i Lartësuari mbi tërë botën". (Psalmet 83:19).
12. "Ngase Ti je i madh dhe bën mrekullira: Vetëm Ti je Zoti". (Psalmet 86:10).
13. Kështu thotë Perëndia:....."Unë jam i pari dhe Unë jam i mbrami, përveç Meje Zot nuk ka". (Isau 44:6)
14. "Ngase kështu thotë Perëndia, i Cili i ka krijuar qiejt. Ai është Zoti, i Cili e ka formuar dhe krijuar tokën, edhe e ka vendosur, nuk e ka krijuar kot për ta banuar (nga popujt), Unë jam Zoti dhe tjetër nuk ka" (Isaia 45:18).
15. "Ngase kush në qiell mund të krahasohet me Perëndinë, cili nga bijtë e të Fuqishmit mund të i jetë i ngjashëm Perëndisë?" (Psalmi 89:7).
16. "Me kë do ta krahasoni Zotin, ose me çfarë fytyre ta krahasoni?" (Isaia 40:18).
17. "Ngase Unë jam Perëndia yt, Zoti i shenjtë i Izraelit, Shpëtimtari. Ta kam dhënë Egjiptin si shpagam, Etopin dhe Sabën për ty" (Isaia 43:3).
18. "Ju jeni dëshmitarët e Mi", tha Perëndia, "dhe shërbëtorët të cilët Unë i kam zgjedhur: që të dini dhe të besoni se Unë jam Ai: para Meje Zot nuk ka patur, as që do të ketë pas Meje. Unë jam Perëndi, Shpëtimtar, përveç Meje nuk do të ketë". (Isaia 43:11).
19. "Unë jam Perëndia dhe tjetër nuk ka, përveç Meje nuk ka Zot. Unë të armatosa megjithëse nuk Më njohe, që të dish ti që nga lindja e diellit e në perëndim, se askush nuk është përveç Meje. Unë jam Perëndia dhe tjetër askush nuk është". (Isaia 45:5-6).

¹⁾ d.m.th. i të drejtit - shprehje dashurie për Izraelin.

20. "Kush e bëri atë dhe e realizoi, duke i ftuar gjeneratat që nga fillimi? Unë, Zoti, i pari dhe i mbreti, Unë jam Ai". (Isaia 41:4).
21. "Që nga fillimi i botës njerëzit nuk kanë dëgjuar me veshë as s'kanë parë me sy, o Zot, përveç Teje, ç'ka përgatitur Ai për atë i cili e preft". (Isaia 64:4).
22. Unë jam Perëndia juaj, i cili u nxori nga vendi i Egjiptit dhe zot tjetër përveç Meje mos njih, ngase nuk ka Shpëtimtar përkundër Meje". (Hoshea 13:4)
23. "Dhe, Zoti do të jetë mbret mbi Tokë. Atë ditë do të jetë NJË ZOT dhe emri i tij Një". (Zaharia 14:9).
24. "A nuk e kemi të gjithë një atë, a nuk na ka krijuar i njëti Zot?" (Melahia 1:6, përkatësisht 1:10).
25. "Dhe mos shkoni pas zotave të tjerë që t'ju shërbeni dhe t'i adhuroni". (Jeremia 25:6),
26. "Isusi iu përgjigj: "I pari urdhër prej të gjithëve është: Dëgjo Izrael: "Zotëriu, Zoti ynë, është Një Zot: ti duaje Zotëriun tënd, Zotin, me tërë zemrën tënde dhe me tërë shpirtin tënd dhe mendje dhe me tërë fuqinë tënde; Ky është urdhëri i parë" ... dhe letrari (mësuesi i Ligjit) i tha: "Mirë zotëri, e the të vërtetën, ngase ekziston NJË ZOT dhe nuk ka tjetër përveç Tij. (Marku 12:29,30,32),
27. Isusi qau dhe tha: "Ai i cili më beson mua, nuk më beson mua, por Atë, i cili më ka dërguar...unë nuk flas nga vetja; por Ati, i cili më ka dërguar". (Gjoni 14:24)?
28. "Ati është më i madh (më i pushtetshëm) se unë". (Gjoni 14:28),
29. "Nuk ka Zot tjetër përveç Një". (Letra e parë Korintasëve 8:4),
30. "Një Zot dhe Atë i të gjithëve, i Cili është mbi të gjitha dhe nëpër të gjitha dhe në të gjithë". (Efesianëve 4:6).
31. "Zoti është Një". (Timoteut I, 2:5).

SHTESA III

MUHAMMEDI NË BIBËL

1. ZOTI E THËRRET ABRAHAMIN (Zanafilla, 12:2,3)
 "Popull të madh do të bëjë prej teje dhe do të të bekojë, dhe do ta lartësojë emrin tënd dhe ti do të jesh i bekuar, ata të cilët ty të bekojnë, do t'i bekojë dhe do t'i

mallkojë ata të cilët ty të mallkojnë; dhe të gjitha familjet (popujt) në botë përmes teje do të bekohen".

2. ZOTI I KA THËNË HAXHERËS (Zanafilla 16:10, 12)

"Unë do t'i shumojë pasardhësit e t'u aq sa nuk do mund të numërohen. Dhe, engjëlli i Zotit i tha: "Ja, ti je shtatzënë dhe do të lindësh djalë dhe emrin do t'ia japësh Ismail, ngase Zoti e ka dëgjuar hallin tënd".

3. ZOTI I KA THËNË ABRAHAMIT PËR JISHMAELIN (Zanafilla 17:20,21)

"Edhe për Jishmaelin të dëgjoja. Ja, e bekova dhe e bëra të pilleshëm dhe të fuqishëm, do ta shumojë, dymbëdhjetë princër do t'i lindë dhe unë do ta bëjë popull të madh".

4. E DREJTA E PARALINDURIT (Besëlidhja e ripërtëritë 21:15 gjerë 17)

"Nëse njeriu i ka dy gra: njërën e cila i është e dashur, dhe tjetrën e cila i është e mërishtme, dhe nëse i paralinduri është prej asaj e cila i është e mërishtme, atëherë kur i duhet ndarë pasurinë e vet ndërmyjet bijëve të tij, nuk guxon të veprojë ndaj të paralindurit prej asaj të cilën e do e në dëm të birin nga ajo e mërishtja, i cili me të vërtetë ka lindur i pari, por duhet që për të paralindur ta pranojë birin nga e mërishtja dhe atij t'ia japë pjesën e dyfishuar nga krejt ajo çka ka. Ngase, ai është i pari i fuqisë së tij – atij i takon e drejta e paralindurit.

Vërejtje: Ismaili i ka patur 14 vjet kur ka lindur Ishaku.

5. BEKIMI I MOISIUT (Besëlidhja e Ripërtëritë 33)

Zotëriu erdhi nga Sinai,

Nga Siera u paraqit,

Dhe shkëlqeu nga mali i Paranit,

Dhe erdhi ai me njëqind mijë të shenjtë,

Nga e djaththa e tij ligj i ashpër doli për ta,

Po, i donte njerëzit;

Dhe, të shenjtët e tij kanë qenë në duart e tua:

Dhe ata janë ulur tek këmbët e tua:

Të gjithë do t'i pranojnë fjalët e tua.

Madje edhe pasardhësit e përbashkët të Jakobit?

6. VITET E PAQES (Zanafilla 49:1 deri 11)

"Jakobi i thirri të bijtë dhe tha: "Tubohuni t'ju tregoj se ç'do t'ju ngjajë në ditët e fundit.

Judë! Vëllezërit e tu do të të lavdërojnë,

Dora jote do të jetë mbi qafën e dushmanëve të tu,

Fëmijët e babait tënd do të përulen para teje,

Juda është klysh i luanit,
Skeptri prej Jude nuk do të ndahet,
As ligdhënesi prej këmbës së tij përdërisa të mos vjen Shilohu..."

Vërejtje: SHILOH = PAQA = ISLAMI

7. VIZIONI I ISAIUT (Isaia 21: 7)

"Ai i pa dy kalorës dhe njëri prej tyre ishte hipur mbi gomar, e tjetri ishte mbi deve, ai vëzhgonte me vëmendje të kujdesshme".

Vërejtje: Fjalët janë marrë nga Bibla e vulgatës famoze.

8. ISUSI ISHTE KALORËSI I PREMTUAR MBI GOMAR (Gjoni 12:14,16)

"Dhe, Isusi, kur e gjet gomarin, u ul mbi të siç është shkruar...Këto gjëra nuk i kanë kuptuar nxënësit e tij menjëherë: por kur ai u bë i njohur, ata u kujtuan se këto gjëra për të ishin shkruar".

9. VARIANTA E DYTË, E CILA E MBËSHKET TË MËSIPËRMEN (Mateu 21:4-11)

"Dhe, kjo është bërë që të plotësohet ajo ç'është thënë nga profetët:

Thuaj bijës së Sionit,

Ja, mbreti yt vjen tek ti,

Ulur mbi gomariçë,

Dhe, kërricin e gomariçës.

Dhe nxënësit shkuan dhe vepruan ashtu siç i urdhëroi Isusi dhe e sollën gomariçën dhe kërricin dhe i vunë rrobat e veta mbi të dhe e hipën mbi gomariçë.

Dhe, kur erdhi ai në Jerusalem, i fërë qyteti u alarmua dhe tha: "Kush është ky?"

E turma tha: "Ky është Isusi, Profeti nga Nazarethi i Galileë".

1. KUSH ISHTE KALORËSI MBI DEVE? (Isaia 42:1 gjerë 4,11)

"Ja, shërbëtorin tim të cilin e përkrahu, të zgjedhurin tim, të dashurin e shpirtit tim; në te e kam vënë frymën time: ai do ta sjellë gjyqin për paganët. Ai nuk do të bërtas as nuk do ta ngre zërin, as do të dëgjohej zëri i tij në rrugë. Ai nuk do ta thyejë kallamin e përkullur, as që do ta shuajë kandilin i cili rektinë: ai do ta sjellë gjykimin e së vërtetës. Ai nuk do të ligështohet, as ta humbë shpresën përdërisa të mos e vendosë në tokë gjyqin: edhe ishujt do të presin ligjin e tij.

Shkretëirat dhe qytetet le ta ngren zërin, fshatrat, të cilat e banojnë Kadarin.

Banorët e shkëmbinjve le të këndojnë, le të thërrasin nga majat e maleve!

Le t'ia japin lavdinë Zotit, edhe falënderimin le t'ia lajmërojnë në ujdhësa!"

2. VËLLEZËR SIPAS FESË, E JO VËLLEZËR (Besëlidhja e Ripërtërirë 18:8,19)

PROFETËRIA, PARASHIKIMI I MOISIUT

"Unë do t'jua dërgojë një profet nga mesi i vëllezërve të tyre (sipas fesë) sikur ti dhe do t'ia vëjë fjalët e Mia në gojën e tij dhe ai do t'ju flasë krejt çka t'i urdhëroj Unë".

3. AHMED... NGUSHËLLUES...MBROJTËS (Gjoni 4:15-18, 25 dhe 26, 29 dhe 30)

PROCLETE APO PROCLYOTOS

Nëse më doni, kryeni urdhrat e mia dhe unë do ta lus Atin dhe Ai do t'jua dërgojë Mbrojtësin tjetër, i cili do të mbetet me ju përgjithmonë...Këto gjëra jua kam thënë derisa kam qenë me ju. Por, Mbrojtësi, i cili është Shpirti i Shenjtë (i së Vërtetës), të cilin do ta dërgojë Ati në emrin tim, ai do t'jua mësojë të gjitha gjërat, që t'jua përkujtojnë të gjitha, të cilat jua kam thënë. Ati është më i madh (i pushtetshëm) se unë. Dhe, tani jua thash, para se të ndodhë, që të besoni. Nga tani me ju nuk do të flas shumë ngase vjen princi i kësaj bote dhe në mua më asgjë nuk ka.

VËREJTJE:

a) Pranohet se nëse është në rregull fjala "praclete", atëherë ajo e ka domethënien AHMED, nga rrënja H. M. D.

b) Gjatë shekujve përkthimi është ndryshuar në "proclyte". Mbahet qëndrimi se kjo fjalë në gjuhën greke e ka kuptimin "Ngushëlluesi" apo "Mbrojtësi". Megjithatë, nuk kuptohet se që të dy shprehjet janë emra për të Dërguarin Muhammed.

-NGUSHËLLUES = Rahmetull alemin, që do të thotë Ngushëllues në këtë dhe në botën e ardhshme.

-MBROJTËS = Shafull muznibin, që do të thotë mbrojtës i mëkatarëve.

c) Përkthyesit e kanë bërë edhe një ndryshim kur e kanë futur fjalën "i cili është Shpirti i Shenjtë" pas fjalës Ngushëlluesi. Kjo ka paraqitur disa vështirësi të tjera lidhur me:

- ne nuk i dimë fjalët të cilat i ka folur me të vërtetë Isusi, por në periudhën e hershme të krishterimit ka patur të krishterë të cilët para vetës e kanë pasur edhe Biblën hebreje e edhe atë greke. Në këtë periudhë hasim disa të shenjtë të cilët vërtetojnë se ata janë Ngushëlluesi i premtuar. Disa u kanë besuar, e disa jo. Por, kurrë askush, nuk ka thënë se Ngushëlluesi i premtuar nuk do mund të ishte njeri, ngase ai është Shpirti i Shenjtë.

- Nëse e pranojmë se Shpirti i Shenjtë është Ngushëlluesi i premtuar, atëherë ne duhet të konkludojmë se Shpirti i Shenjtë për të cilin vëretohet se ka qenë njëri prej të treve, nuk ka ekzistuar.

- "Ngushëllues tjetër" do të thotë se ekzistojnë një numër më i madh i Shpirtit të Shenjtë, e tjetri ka qenë i premtuar nga ana e Isusit se do të jetë i dërguar në këtë botë.

TË PËRFUNDOJMË:

I Dërguari (profeti) pas Isusit është dashur që të jetë:

- a) Kalorës në deve,
- b) Shërbëtor i Zotit (AbduHu),
- c) I zgjedhur i Zotit (Mustafa),
- d) Banor i qytetit të princit të Kadarit, bir i Jishmaelit,
- e) Feja e tij do të jetë e njohur si Shilloh = Paqe = Islam,
- f) Drita e tij do të shndëris nga fanari,
- g) Skeptri i Judës do t'i jepet atij,
- h) Zoti do t'i vërë fjalët e veta në gojën e tij,
- i) Ai nuk do të dështojë as nuk do ta shkel ligjin,
- j) Do të njihet si Ahmed, Ngushëllues, apo Mbrojtës.

SHTESA IV

ISUSI NË BIBEL

1. Idenë e trinisë e ka nisur Pali, por, formën përfundimtare ia ka dhënë Anastasiu në vitin 325. Trinia në Bibël nuk përmendet.
2. Enciklopedia katolike thotë: "Trinia është shprehje, e cila përdoret për ta theksuar doktrinën qendrore të besimit të krishterë... Në njëshmërinë e Hyjnisë (Zotit) janë tre persona, Ati, Biri dhe Shpirti i Shenjtë, e secili person është i ndryshëm prej tjetrit. Kështu, sipas dogmës së Anastasiut, Ati është Zot, Biri është Zot dhe Shpirti i Shenjtë është Zot dhe prapë nuk janë tre por Një Zot. Kjo dogmë nuk i ishte plotësisht e qartë as vetë Anastasiut. Ai me një vend thotë, se sa herë që e ka detyruar të kuptuarit e tij që të ndërmjetësojë për hyjnin e Isusit, tentimet e tij të mundimshme dhe të kota janë tërhequr, dhe sa më shumë që ka shkruar, më pak ka qenë në gjendje që t'i shprehë mendimet e veta. Ky konfuzion është shpjeguar si diç "Misterioze", e edhe vetë Bibla thotë: "Zoti nuk është shkaktues i konfuzionit (rregullimit)". (Korintasëve I, 14:33)

3. BIRI I ZOTIT I LINDUR

- a) Për Isusin thuhet se është i vetmi bir i lindur i Zotit. (Gjoni 3:18)
- b) Për Davidin Bibla thotë: "Zoti më tha: "Ti je biri im, sot të linda". (Psalmi 2:3-7)

4. BIR ZOTI

Thuhet se Isusi është njëri nga Trinia, ngase ai është i vetmi bir i lindur i Zotit, por, ekzistojnë edhe bijtë tjerë të përmendur në Bibël:

- a) Kështu thotë Zoti: "Izraeli është i parëlinduri im". (Dalja 4:22)
- b) Të bekuar janë paqesjellësit: Ngase ata do të quhen të bijtë e Zotit. (Mateu 5:9)
- c) Të gjithëve, të cilët e pranuan ua dha affësinë që të bëhen Bijtë e Zotit. (Gjoni 1:12)
- d) Tha ai i cili është bir i Adamit, cili është bir i Zotit. (Luka 4:41)?

5. ZOTI SI BASHKËSHORT

- a) Ngase Krijuesi yt është burri yt; Zot i ushtrive është emri i tij, e shpaguesi yt është i shenjtë i Izraelit. (Isaia 54:5)
- b) Kisha është e njohur si nuse e Krishtit.

6. LIDHJET E TJERA ME ZOTIN

Dhe, ai e shtriu dorën drejt nxënësve të vet dhe tha: "Ja, nëna ime dhe vëllezërit e mi! Ngase, cilido që e kryen vullnetin e atit tim, i cili është në qiej, ai është vëllai im, motra dhe nëna". (Mateu 12:49,50)

7. TRASHËGIMTAR ME KRISHTIN

Meqenëse shumica janë të udhëhequr nga Shpirti i Zotit, ata janë fëmijët e Zotit... Vetë Shpirti dëshmon me shpirtin tonë, se jemi fëmijët e Zotit, edhe se jemi fëmijët, pastaj trashëgimtarë, trashëgimtarë të Zotit dhe bashkëtrashëgimtarë me Krishtin; nëse është kështu, të vuajmë me të, që së bashku me të të jemi të madhëruar". (Romakëve 8: 16,17)

8. ISUSI PROFET I ZOTIT

- a) Ati është më i madh (pushtetshëm) nga unë. (Gjoni 14:28)
- b) "Kush është ky?", dhe turma u përgjigj: "Ky është Isusi Profet, Nazarethas nga Galilea". (Mateu 21:11)
- c) "Dhe, ata e madhëruan Zotin duke thënë se në mesin e tyre profet të madh ka ngritur". (Luka 7:16, 9:8, 9:19)
- d) "Dhe, ata i thanë për Isusin nga Nazarethi, i cili ishte vërtet profet i fuqishëm dhe fjalë para Zotit". (Luka 24:19)

- e) "Ne e dimë se ti je Mësues i dërguar prej Zotit". (Gjoni 3:2)
 f) "Pastaj ata njerëz, kur e panë mrekullinë, thanë: "Ky vërtet është ai Profet, i cili është dashur që të vijë në botë". (Gjoni 6:14, 7:4)

9. ISUSHI QORTON DJAJTË

"Djajtë po ashtu dolën prej të shumtëve, duke bërthitur dhe duke thënë: "Ti je Krishti, biri i Zotit". Dhe ai i qortoi duke mos i lejuar që të flasin. (Lluka 4:41)
 Të gjitha lidhjet njerëzore me Zotin të cekuara në Bibël, nëse merren në kuptimin e tyre metaforik, nuk sjellin huti. Në të kundërtën, nëse mirren në kuptimin e të shprehurit fizik të fjalës, atëherë ajo nuk shpie në trini, por në politëizëm (besim në shumë zota).")

M. A. RAHIM Lt. Col.

(Retired)

SHTESA V

FAKTET PËR UNGJIT E TJERË, AUTENTICITETI I UNGJILLIT

"Fjalimet në të katër Ungjijt (madje në kundërshtim me pohimet mesianike) janë aq të ndryshëm nga sinoptikët, e po ashtu edhe komentimet e katër ungjilltarëve, saqë bashkërisht nuk mund të jenë të besueshëm si shënime të asaj se ç'ka thënë me të vërtetë Isusi: autenticiteti i letrar në kohët e vjetra nuk e ka ndaluar ashtu siç bën tani, përshkrimin e fjalimeve të trilluara personalitetive historike: në këtë mënyrë, historianët më të mirë të kohës së vjetër e kanë patur praktikë përmbledhjen dhe përshkrimin e fjalimeve të tilla".

(C. J. Cadoux; *The lifter of Jesus*, p. 16)

UNGJIJT E SHKRUAR SIPAS NEVOJËS

"Ungjijt janë të punuar, çka qartë i reflekton pikëpamjet e përdorimit praktik në bashkësitë për të cilat janë shkruar. Në ta është përdorur material tradicional,

¹⁾ Meqenëse njëherë ka humbur koncepti "Një dhe vetëm Një Zot", atëherë pothuajse asgjë nuk ka mbetur për të zgjedhur ndërmjet politëizmit dhe paganizmit, meqenëse këto janë dy fytyra të së njëjtës medalje. Prandaj Islami nuk toleron, por rreptësisht e ndalon dhe e deklaron si mëkat të pafalshëm – të bashkangjiturit të çkadoqoftë Zotit dhe në cilëndo mënyrë.

por nuk ka patur hamendje në ndryshimin e tij me të shtuar apo duke i hequr të asaj çka nuk i ka konvencuar qëllimit të shkruarit".

(T. G. Tucker: *Histry of the Christians in the right of Modern Knowledge*, p. 320)

PIKËPAMJET E KOPJUESVE TË BARTURA NË UNGJIJ

"Përshkruesi herë-herë ka shtuar ndërmjet, jo atë që ka qenë në tekst, por që ka menduar se duhet të jetë. Ai do t'i ketë besuar kujtimit të paqëndrueshëm, por bënte që teksti të jetë në harmoni me pikëpamjet e shkollës së cilës i takonte. Në shtesat dhe variantet e citimeve të etërve kishtar, është ditur se ekzistojnë gati 4000 testamente MSS. Si rezultat ekziston edhe llojllojshmëria e leximit".

(Prof. J. R. Dummelow: *commentary of the Holy Bible*, p. 16)

KUSH E KA THEMELUAR KRISHTERIMIN ?

"Nëse me krishterim nënkuptojmë besimin në Krishtin, si bir qiellor të Zotit, i cili nuk i ka takuar njerëzimit të kësaj bote, por i cili ka jetuar i barabartë dhe në lavdi me Zotin, i cili ka zbritur nga qielli në tokë, i cili ka hyrë në njerëzoren dhe e ka marrë formën e njeriut përmes virgjëreshës Mari, që të mund të heqë (t'i kompenzojë) mëkatet njerëzore përmes gjakut të tij në kryq, i cili pastaj është zgjuar nga vdekja dhe është ngritur në të djathtë të Zotit, si zotërues i popullit të vet personal, i cili në të ka besuar, i cili i dëgjon lutjet e tyre, e mbron dhe i udhëheq; i cili, megjithatë, banon dhe vepron personalisht në secilin prej tyre; i cili do të vijë përsëri me retë e qelillit që t'i gjykojë botës; i cili do t'i rrezojë të gjithë armiqtë e Zotit dhe i cili popullin e tij do ta marrë me vete në shëpinë e dritës qiellore, ashtu që ata të mund të bëhen si trupi i tij i popullarizuar – nëse ky është krishterimi, atëherë krishterimin e tillë e ka themeluar Pali i Shenjtë, e jo Zoti ynë".

(Jesus or Paul, p. 122),

(Dr. Annold Meyer, profesor of Theology, Zyrich University)

SHTESA VI

I DËRGUARI MUHAMMED I PARALAJMËRUAR NË LIBRAT E VJETËR

Sipas konstatimeve kategorike nga Kur'ani, ne myslimanët besojmë se ardhja e të Dërguarit tonë Muhammedit a.s. ka qenë i paralajmëruar në të gjithë librat e shenjtja. Kur'ani thotë: "Kur Zoti e mori zotimin prej fejalimëruesve: "Vërtet Unë

Përkthimi në gjuhën shqipe:

- Gjoni (14:15) = "Nëse më doni do t'i dëgjoni urdhrat e mia".
 Gjoni (14:16) = "Unë do ta lus Atin dhe Ai do t'ju japë Mbrojtësin tjetër (Parakletin), që të mund të qëndrojnë përgjithmonë me ju."
 Gjoni (14:25) = "Këtë gjë jua thashë derisa kam qenë me ju".
 Gjoni (14:26) = "Por, Mbrojtësi (Parakletosi), i cili është Shpirti i së Vërtetës, të cilin Ati do ta dërgojë në emrin tim, ai do t'ju mësojë të gjitha gjërat dhe do t'ju përkujtojë të gjitha, të cilat jua kam thënë".
 Gjoni (16:7) = "Megjithatë po jua them të vërtetën: për ju është më mirë që unë të shkoj, ngase nëse unë nuk shkoj, Ngushëlluesi (Parakletosi) nuk do t'ju vijë juve, por nëse unë shkoj, do t'jua dërgoj".
 Gjoni (16:8) = "E, ai, kur ai të vijë, ai do t'ia tregojë botës mashtrimin lidhur me mëkatin, drejtësinë dhe gjyqin".
 Gjoni (16:12) = "Do të kisha edhe shumë gjëra për t'ju thënë, por ju tani nuk mund t'i bartni".
 Gjoni (16:13) = "E kur të vijë, ai nuk do të flasë nga vetvetja, por atë çka do ta dëgjojë, këtë ai do thotë dhe do t'ju shpallë gjërat të cilat do të vijin".
 Është mirë i njohur fakti se personaliteti i prituri prej një numrit të madh të të krishterëve është në harmoni me profetëritë (paralajmërimet) e kohës shumë të hershme, çka tregon se konstruksioni i vënë në pasuset e Veprave të apostujve nga ana e Kishës romake dhe nga ana e protestantëve, nuk ishte e thjeshtë dhe e rëndomtë.

PARALAJMËRIMI I ARDHJES SË MUHAMMEDIT a.s.

NË LIBRAT HINDUSE

Në librat hinduse ekzistojnë shumë paralajmërimet për Muhammedin a.s.. Disa prej tyre gjenden në purana. Më e qarta prej të gjithave është ajo në puranën Bhavishya. Fjala e pestë nga e majta në të djathtë është emri i të dërguarit tonë. Aty qëndron madje edhe emri i vendit të të Dërguarit: "MARUSTHALNIVASINAN", banor i shkretëtirës (Arabisë).

Nga kjo arsye Aria Sinai ka tentuar që të hedhë dyshim për autenticitetin e kësaj purane. Argumenti i tyre është ai se kjo e përmban paralajmërimin e të Dërguarit. Sipas Sanatast Pandistëve dhe numrit të madh të hindusëve, ajo përkundër kësaj mendohet shumë autentike.

Përkthimi i paralajmërimeve të cekura në gjuhën shqipe është:

"Malechha (duke i takuar vendit të huaj dhe duke e folur gjuhën e huaj), mësuesi shpirtëror do të paraqitet me shokët e tij. Emri i tij do të jetë Muhammed. Raxha (Bhoj) pas dhënies këtij Maha Dev Arab (dispozicione engjëjsh) të larjes

एतस्मिन्नन्तरं स्लेच्छ आचाय्येण समन्वितः ।
 महामद इति रूपातः शिष्यशाखासमन्वितः ॥ ५ ॥
 नृपश्रव महादेवं मरुथलनिवासिनम् ।
 गङ्गाजलैश्च संस्नाप्य पञ्चगव्यसमन्वितैः ।
 चंदनादिभिरभ्यर्च्य लुष्टव मनसा हरम् ॥ ६ ॥
 भोजराज उवाच—नमस्ते गिरिजानाथ मरुथलनिवासिने ।
 त्रिपुरासुरनाशाय बहुमायाप्रवर्तिने ॥ ७ ॥
 स्लेच्छैर्गप्ताय शुद्धाय सच्चिदानन्दरूपिणे ।
 त्वं मां हि किकरं विद्धि शरणाथमुपागतम् ॥ ८ ॥

në "Panchgavya" dhe ujin e Gangut (përkatesisht duke e pastruar prej të gjitha mëkateve) ia ka afuar dhuratat e besnikërisë së tij personale dhe duke i shprehur të gjitha nderimet ka thënë: "Ta shprehi nënshtrimin, O ti, mburrje e njerëzimit, banor i Arabisë, ti fuqi të madhe ke tubuar për ta mbytur djallin, e ti vetë je i mbrojtur je prej Malechhut- këtyre kundërshtarëve. O ti, fytyrë e më të madhit Zotëri, unë rob të jam, merrëm si njërën prej këmbëve të tua".

Për këtë lavdi dhe nder të të Dërguarit Maharashi Vjasa i ka numëruar këto pika:

1. Emri i të Dërguarit është cekur qartë si Muhammed,
2. U tha se i takon Arabisë. Fjala "Manuhal" e përdorur në profeci në sankritishte emëron shkretëtirën apo zonën me rërë,
3. Në mënyrë të posaçme janë përmendur shokët e të Dërguarit. Pothuajse nuk ka ekzistuar në botë profet, i cili ka patur aq shumë shokë të ngjashëm me të,
4. Ai do të jetë imun nga mëkati duke patur karakter engjëlli,
5. Raxha i Indisë do t'ia shpreh nderimet e veta shpirtërore,
6. Të Dërguarit do t'i jepet mbrojtja kundër armiqve të tij,

7. Ata do ta mbysin djallin, çrënjosin idhujtarinë dhe eleminojnë të gjitha llojet e të këqijave,
8. Ata (veprat e tyre) do të jenë fytyra e Zotit të Gjithëfuqishëm,
9. Maharishi vërteton se do të bjerë para këmbëve të tij,
10. Ai do të jetë mburrja e njerëzimit (Parbartis Nath).
(Bhavshya Purana parv 3, Khand 3, Adhja 3, Shalok 5 - 8).

ORIGINAL SANSKRIT TEXT.

■ सवर्षेदे २०।११० ■
 ■ एव मुक्तावृत्तार्थे ।
 इदं वना उप युत नारायंसं स्तुदियते ।
 वृत्तिं सहस्रं नवतिं च नीलम एव सत्येषु दसरे ॥१॥
 उष्ट्रा यत्नं प्रदाहिषीं सुपुलको विदेव ।
 बुध्नीं रत्नस्य मि जिहीवो दिव ईष्यसाव उपसृताः ॥२॥
 एव सवर्षे सत्ये एतं निष्कादस्य सत्ये ।
 श्रीशिं शतान्वर्षतां सहस्रा एव गोनीम ॥३॥ (१)

३१२०

Përkthimi në shqipe:
 “O njerëz, dëgjojeni këtë me vëmendje! Njeriu i lavdishëm (Muhammedi) do të ngritet nga populli. Ne do të marrim muhaxhir nën mbrojtje prej 6090 armiqve, përgatitja e të cilëve është 20 deve, madhësia e pozitës së të cilëve i arrinë qiejt dhe i zbrit. Ai ia ka dhënë Mamah Rishit njëqind duket, dhjetë trathë, 300 kuaj arabë dhe 1000 lopë.
 (Athara Ved Kanda 20, Sukta 127, Mantra 1-3).

PARALAJMËRIMI I ARDHJES SË MUHAMMEDIT a.s.
 NË SHKRIMET PERSIANE

Original Pahlavi

هم کیم که کام کند هر واد جیام ورم نام خیال بود بو بزار نام بو میراک
 دینزاک و میراک و امیراک اسروم ارشد
 میرن فرشتای بنار و سار کسوار آبادلی جوار بده بو سنا
 و در اندنهای سبارام دیر و انورام نام و میوز و نوک و شایام انشاد

MODERN PERSIAN

هون چين لارما کنه لا لارلان مرس پيدا شوهه لؤ پيروان او ميهم لکھت و کسور
 والجن ما برانم و شونه سر کشان زکرمستان - بينه بجائے بکرا، و آتش که خانه آباد
 ← بیکر سنا، ساز لورس سو..... بار کتا کنه جا آتش که ما مدائن و کردما و آن
 لوس د بنگ و جامعہ بزرگ بس انشاد مرم دانا بیان ا لکلن و ه بکرت موابسان در ربه.

Religjioni persian është një ndër religjionet më të vjetra në botë, ndoshta i vjetër, nëse jo edhe më i vjetër se religjioni hindus. Ai i ka dy përmbledhje dhe atë: Dasatirin dhe Zend Avestën, të cilat mund të quhen edhe “Dhiata e vjetër dhe e Re” e religjionit persian. Në Dasatirin numër 14, i cili lidhet me emrin Sasanil, jo vetëm që ekziston vërtetimi i mësimit Islam, por edhe profetëria e qartë për ardhjen e të Dërguarit Muhammed a.s.. Paralajmërimi është bërë me shprehje të qarta dhe vizionin e gjendjes së jashtëzakonshme të çrregullimit dhe të demoralizimit në Persi.

Kjo në përkthimin shqip shkon në këtë mënyrë:
 “Kur të zhytën persianët në moralin e ulët, në Arabi do të lindet njeriu pasuesit e të cilit do ta rrezojnë fronin e tyre, fenë dhe të tjerat. Shumë njerëz të fuqishëm të Persisë do të jenë të mundur. Shtrëpia, e cila është ngritur (fjala është për ndërtimin e Qabesë nga Ibrahim), në të cilën janë të vendosur idhuj të shumtë, do të pastrohet prej idhujve, njerëzit me fytyrë prej saj do t’i drejtojnë lutjet e tyre.

Pasuesit e tij do t'i marrin qytetet Parisis dhe Balh dhe përreth vendet e tjera të mëdha. Njerëzit do të fjalosën njëri me tjetrin. Njerëzit e urtë të Persisë dhe të tjerët do t'u bashkohen pasuesve të tij”.

Ky parashikim është përmbajtur në librin, i cili gjithëherë ka qenë në duart e persianëve dhe fjalët e tij nuk lejojnë interpretim dykuptimor. Njeriu, i cili vjen duhet të jetë arab. Persianët do ta pranojnë fenë e tij. Tempujt e zjarrit do të shkatërrohen, e idhujt do të jenë të mënjanuar. Njerëzit do të lutën me fytyrë të kthyer drejt Qabesë. A mund t'i përgjigjet ky parashikim askujt tjetër përveç Muhammedit?

PËRFUNDIM

Kështu, nga njëra anë, i Dërguari Muhammed e ka dëshmuar të vërtetën e të gjithë profetëve të tjerë, të cilët u kanë takuar popujve të ndryshëm të botës dhe atë e ka bërë pjesë së fesë së tij, kurse në anën tjetër në shkrimet e atyre profetëve të mëparshëm është gjetur se përmbajnë parashikime të qarta për ardhjen e të Dërguarit Muhammedit a. s. Kjo dëshmi reciproke e përfundon evidencimin e madh të providencës shpirtërore të Zotit ndaj njerëzimit, besimin më të madh të popujve ndaj fesë në përgjithësi, kurse në fenë Islame posaçërisht të pranuarit e Islamit si porosi përfundimtare dhe e pashtrembëruar e Zotit, që njerëzimi ta pasojë, duke i zëvendësuar shkrimet e vjetra “të shenjta”, të cilat e kanë përjetuar fatin tragjik në duart e atyre të cilët Kur’ani i përshkruan si:

“Prandaj, medet për ata të cilët e shkruajnë librin (e rrejshëm) me duart e veta, dhe thonë: “Kjo është prej Allahut, që me këtë të blejnë vlerë të paktë. Prandaj, medet për ata të cilët shkruajnë me duart e veta dhe medet për ta për këtë çka fitojnë”. (Kur’an 2:79).

“Me të vërtetë, të cilët nga libri e fshehin atë çka e ka shpallur Allahu dhe me atë blejnë vlerë të paktë, të tillët hanë dhe e mbushin barkun e tyre vetëm me zjarr. E, Allahu me ta nuk do të flasë në Ditën e Gjykimit, as nuk do t’i pastrojë; e ata do të kenë ndëshkim të ashpër”. (Kuran 2:179 ??)

SHTESA VII

C’thone autoritetet e të krishterëve për mitin e inkarnimit Ungjillor të Zotit të maskuar në filozofin greke

“Maska ia bën jetën vetvetes – Trininë, natyra e dyfishtë e pamëkatit të Krishtit, të gjitha, të cilat i përcjellin këto dogma janë prodhime të formave dhe situatave

historike, të cilat kanë mundur të jenë krejtësisht ndryshe... Megjithatë...më herët apo më vonë, me prodhimin e fuqisë së transformimit kjo dogmë mbetet çka edhe ka qenë prej fillimit, adet i dobët i intelektualitetit, të cilin Christiani e ka marrë prej Grekut, kur ka ikur prej Hebrejve”.

(Outline af the Histori of Dogma, Adolf Harmack, P.20)

KONFRONTIMI I KISHAVE EKZISTUESE

Kështu, Theodore Zahan, p.sh. e ilustron konfrontimin e idhët ndërmjet kishave. Ai thekson se Kisha romkatolike e akuzon Kishën Greke-Pravoslave për ndërrimin e tekstit të shenjtë duke shtuar apo duke hequr me qëllime të mira apo të këqija. Nga ana e tyre grekët theksojnë se vetë të krishterët vende-vende kanë shkruar shumë larg nga shkrimi origjinal dhe, përkundër dallimeve të tyre, ata kombinojnë për t’i akuzuar të krishterët neokonformist për devijim “nga rruga e drejtë” dhe i gjykojnë si heretik, kurse heretikët nga ana e tyre i akuzojnë katolikët për “falsifikimin e së vërtetës”. Ai konkludon: “Po a nuk i dëshmojnë faktet këto akuza?”

(T. Zahn: “Articles of Apostolic Creed.”)

DUKE I FRIKËSUAR I SHTYJMË NJERËZIT PËR TË BESUAR

Të vjetrit shumë pak kanë filozofuar për gjërat hyjnore. Feja më shumë ka qenë në jetën e njerëzve sesa në vet1% dogmat. Kur ka ardhur feja në atë gjendje që të jetë në letër e jo në zemra, atëherë ka patur aq fe sa edhe njerëz.

Paragrafët janë rritur e feja është zvogëluar. Ngatërsat janë nxitur, kurse dashuria është ftohur. Dogma për Krishtin, e cila në fillim nuk ka ditur për stërthollim, ka rënë nën mëshirën e filozofisë. Kjo ka qenë faza e parë e rënies së Kishës.

Duke e komentuar këtë, Erasmusi thotë: “Urdhrat e perandorëve lidhur me këtë nuk i kanë ndihmuar shumë sinqeritetit të fesë...Kur feja të jetë më tepër në buzë sesa në zemër, kur njohja e sigurt e shkrimeve të shenjta na pret në besë (na dëshpëron), megjithatë, duke i frikësuar, i shijmë njerëzit për të besuar, që ta duan atë çka nuk e duan, që ta dinë atë çka nuk e dinë. Ajo çka detyrohet, nuk mund të jetë e sinqertë”.

(Erasmi Epistolai, 1334 ed., p. s. Allen, v. pp 173 – 92).

PËR SHKAK TË PALIT QËNDRON DISKONTINUITETI MË ISUSIN HISTORIK

“...diskontinuiteti ndërmjet Isusit historik dhe Krishtit të Kishës është bërë aq i madh, saqë çfarëdo përbashkësie në mes tyre mund të njihet”.

(The Jesus Report, Johannes Lehmann, p. 127)

HEREZIA E PALIT ËSHTË BËRË KRISHTERIM

Hereza paliane është bërë themel i ortodoksisë së krishter, kurse Kisha legjitime është mohuar si heretike.

(The Jesus Report, Johannes Lehmann, p. 128)

SHTESA VIII

PASUSET E MËPOSHITME NGA SHKRIMET E TJERA E MBËSHTESIN DËSHMINË E SË VËRTETËS KUR'ANORE SE ISUSI NUK ËSHTË ZOT

Veprat: 2:22 = “Ju njerëzit e Izraelit, dëgjoni këto fjalë: “Isusi nga Nazarethi, njeri i pranuar në mesin tuaj përmes mrekullive dhe shenjave, të cilat Zoti i ka bërë në mesin tuaj përmes tij, ashtu siç edhe ju vetë e dini”.

Zbulesa (19:10 ??) = “Dhe, unë rashë te këmbët e tij që ta adhuroj. Dhe, ai mua më tha: “Shih, por mos vepro: unë jam shërbëtori yt, edhe vëllezërve të tu të cilët kanë dëshmi për Isusin: Zotin adhurojeni.”

Gjoni 12:49 = “Ngase unë nuk kam folur nga vejja, por Ati, i cili më ka dërguar. Ai ma ka dhënë urdhërin, se çka duhet të them, edhe çka duhet të flas”.

Gjoni 5:31,32 = “Unë nga vetveja asgjë nuk mund të bëj: gjykoj siç dëgjoj, kurse gjykimi im është i drejtë; ngase unë nuk jam sipas vullnetit tim, por sipas vullnetit të Atit, i cili më ka dërguar. Nëse unë do të dëshmojë për vetveten, dëshmia ime nuk është e besueshme”.

Gjoni 14:28 = “...ngase Ati është më i madhi (i pushtetshëm) se unë”.

Gjoni 17:3 = “E, ajo jetë është e përyetshme, që ata të të njohin ty, të vetmin, Zotin e vërtetë dhe Isus Krishtin të cilin Ti e ke dërguar”.

Gjoni 13: 16 = “Vërtet, vërtet po ju them, shërbëtori nuk është më i madh se zotëria i vet, as s'është më i madh ai i cili është i dërguar nga ai, i cili e ka dërguar”.

Gjoni 20:17 = Isusi i tha (Maria Magdalenës): “Unë po ngjitem tek Ati im dhe Ati yt; edhe Zotit tim edhe Zotit tënd”.

Marku 13:32 = “Por, për atë ditë dhe për atë moment nuk di askush, jo, as engjëjt, të cilët janë në qiell, as biri, por vetëm Ati”.

Gjoni 8:40 = “E ju tani kërkontë që të më mbytni, njeriun, i cili ua tha të vërtetën, të cilën e kam dëgjuar prej Zotit”.

KUR'ANI THOTË:

Sure 5, ajeti 116 – 117
ISUSI NUK ËSHTË ZOT

Dhe, kur të thotë Allahu: “O Isa, bir i Merjemës! A u ke thënë ti njerëzve: “Merrëmi mua dhe nënën time (si) dy zota përkundër Allahut?”

Do të thotë: “Lavdia Ty të qoftë, nuk është e imja që ta them atë çka nuk kam të drejtë. Po ta kisha thënë unë këtë, Ti vërtet e di. Ti e di çka është në shpirtin tim, e unë nuk e di se ç'është në shpirtin Tënd. Vërtet, vërtet Ti je i dishëm për krejt të padukshmen. Nuk u kam thënë, përveç asaj çka më ke urdhëruar: “Adhurojeni Allahun, Zotin tim edhe Zotin tuaj”.

Krahaso me Bibël:

1. Gjoni 25:4
2. Gjoni 12: 49
3. Gjoni 14:28
4. Isaia 42:8
5. Veprat 2:21

KUR'ANI THOTË:

Sure 41, ajeti 6
MUHAMMEDI NUK ËSHTË ZOT

“Vërtet unë jam i vdekshëm i ngjashëm me juve, më shpallët se me të vërtetë Zoti juaj, është një Zot, prandaj merreni rrugën e drejtë drejt Tij dhe kërkojeni faljen prej Tij. E, medet për mushrikët...”

Disa njerëz mendojnë se myslimanët e adhurojnë Muhammedin në vend të Zotit dhe i quajnë muhamedan: Ajeti i mësipërm tregon se Muhammedi kurrnjehërë nuk ka dëshmuar diç të tillë për vetë.

Ai ka qenë i dërguar, si çdo i dërguar tjetër i Zotit. Kur përdoret fjala muhamedanizëm për Islam, ai është emërtim i gabuar. Islam do të thotë të nënshtruarit vullnetit të Zotit, kurse pasuesit e tij quhen myslimanë.

Jobi 25:4 = “Po si mund të jetë atëherë njeriu i drejtë para Zotit? ose si mund të jetë i pastër ai i cili lindur ka nga gruaja?”

SHTESA IX

STATUSI I GRUAS NË KRISHTERIZËM

Isusi ishte i dërguari i fundit nga radha e izraelitëve. Ai ka sjellë reformë në mësimet e të dërguarve të mëparshëm izraelit, atje ku ai ka vërejtur se janë të nevojshme reformat e tilla. Ka bërë riinterpretimin e disa principeve të fesë së Moisiut, duke i sjell në harmoni me nevojat e kohës së vet, kurse të tjerat i ka lënë ashtu siç janë.

E ashtuquajtura “Dhiatë e Vjetër” e Biblës e rekomandon masakrin, e lejon poligaminë, e pranon robërinë dhe e urdhëron djegjen e shtrigave. Isusi, i cili ka ardhur “jo që ta shkatërrojë Ligjin dhe profetët, por që t’i realizoj”, si duket nuk ka parë asgjë të keqe për këtë apo nuk ka patur kohë që këtë ta rregullojë.

Ngase, ai as nuk ka thënë asgjë, as nuk ka vepruar që t’i humanizojë ligjet e Moisiut për luftën apo ta ndalojë robërinë apo ta përmirësojë statutin e gruas. As një fjalë nuk e ka thënë për poligami.

Pali i shenjtë, i cili është themeluesi i vërtetë i krishterimit ashtu siç e kuptojnë dhe e besojnë të krishterët, gruan e mban për konkubinë. Ai tërë mëkatin për rëniën e njeriut e ka hedhur mbi gjenezën e mëkatit të gruas.

Ja se ç’lexojmë në Dhiatën e Re:

Gruaja të mos shkollohet, të jetë e fshehur:

- “Gruaja le të mësojë në fshtësi me nënshtrimin e vet. Nuk i lejoj gruas që të mësojë, as që ta ketë pushtetin mbi burrin, aq më tepër, le të qëndrojë në fshtësi!” (Timoteut I, 2:11,12)

- Në të vërtetë, së pari u krijua Adami, pastaj Eva. Dhe Adami nuk është mashtruar, por gruaja, e cila e mashtruar ka rënë në mëkat”. (Timoteut I, 2:13, 14)

- Meqenëse burri nuk është prej gruaje (i krijuar), por gruaja prej burrit dhe se burri nuk është krijuar për hir të gruas, por gruaja për hir të burrit – prandaj gruaja duhet që ta ketë shenjinë e nënshtrimit (varshëmërisë) mbi kokën e saj, për shkak të engjëjve. (Korintasëve I, 11:8,9)

- “E, unë po ju them: Cili e lëshon gruan e tij – përveç për shkak të imoralitetit – dhe martohet me tjetrën, bën kurorëthyerje; Edhe cili martohet me gruan e lëshuar, bën kurorëthyerje”. (Mateu 19:9)

Të pamartuarit të mos martohen, të vejat të mos rimartohen;

- Të pamartuarëve dhe të vejave, megjithatë, u them se për ta është mirë nëse mbesin si unë. E nëse nuk mund të përmbahen, le të jepen dhe le të martohen, ngase më mirë është të martohen sesa të digjen nga epshi”. (Korintasëve I, 7:8,9)

Nuk ka shkurorëzim, kurse e shkurorëzuara le të mos martohet:

- Të martuarëve ju urdhëroj që gruaja të mos ndahet nga burri; por nëse ndahet, le të mbetet e pamartuar”. (Korintasëve I, 7:8,9,10,11).

Të ndaluarit e shkurorëzimit, të pamartuarit le të mos martohen:

- “A je i lidhur për grua (i martuar)? Mos u ndaj! A je i lirë nga gruaja (i pamartuar), mos u marto!” (Korintasëve I, 7:27)

Vajzat le të mos martohen:

- Kështu, ai i cili e jep virgjëreshën (vajzën) e vet, bën mirë, e ai i cili nuk e jep, bën edhe më mirë. (Korintasëve I, 7:38)

Mbulesa e gruas:

- “Secila grua, e cila lutet apo profetizon kryeshtruet, e turpëron kryeparin e saj. Prandaj plotësisht i është e njejte gruas së qethur. Pra; nëse gruaja nuk dëshiron që ta barte velin, le të qethet! Por, nëse për grua është turp që ta qethë apo ta ruajë kokën, le ta bartë velin!” (Korintasëve I, 11:6)

Bartja e flokëve të gjata:

- “Gruas i është mburrje që t’i bartë flokët e gjata, ngase atëherë flokët i janë në vend të mbulojës”. (Korintasëve I, 11:14,15)

Gratë nuk guxojnë të flasin:

JEPET FALAS

- Gratë në mbledhje le të mos flasin! Atyre nuk u lejohet që të flasin, por le të nënshtrihen... Nëse dëshirojnë që të mësojnë diç le t'i pyesin tek shtëpia burrat e tyre, ngase gruas nuk i ka hije që të flasë në mbledhje". (Korintasëve I, 14:34,35)

Të mos bartin gërshehta, ar, diamant apo rroba të shtrenjta:

- Dëshiroj që gratë të vishen me modesti dhe të stolisen me turp dhe përuhtësi, jo me gërshehta, jo me ar dhe diamant apo rroba të shtrenjta..." (Timoteut I, 2:9)

Vërejtje e përkthyesit (në gjuhën boshnjake): Vetë Pali ka qenë beqar, çka mund të vërehet edhe nga urdhrat e tij.

Vërejtje e përkthyesit (në gjuhën shqipe): Megjithatë, konkubinën e ka patur. Shih "Veprat e apostujve".

Ja ç'kanë thënë për gruan disa të shenjtë të kanonizuar të krishterimit:

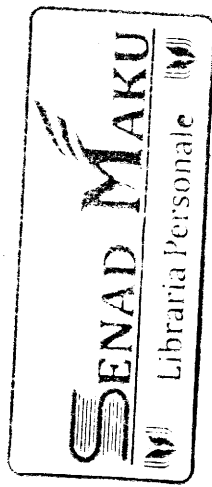
- **Gjon Damaskiani i shenjtë:** "Gruaja është e bija e gënjeshtërs, roje e ferrit, armik i paqes; përmes saj Adami e ka humbur parajsën".
- **Kipriani i shenjtë:** "Gruaja është instrument, të cilin e përdorë djalli për t'i arritur shpirtat tanë".
- **Ante i shenjtë:** "Gruaja është burim i dorës së djallit, zëri i saj është shushuritje e gjarpërit".
- **Gërguri i Madh i shenjtë:** "Gruaja e ka helmin e gjarpërit helmues, shpirtkeqësinë e kuçedrës".

Vërejtje 1:

Në disa citate të caktuara, ku dallimet në raport me përkthimet ekzistuese të Biblës janë të mëdha, e kam mbajtur kuptimin e origjinalit anglez.

Vërejtje 2:

Kapitullin IX e ka përgatitur autori i përkthimit (në gjuhën boshnjake).

PËRMBAJTJA

Faksimili i titullit original	2
Faksimili original i faqes 132	3
Barnaba në Dhiatën e Re	5
Jeta dhe porosia e Barnabës	6
Ungjilli i Isusit	11
Si ka mbijetuar Ungjilli sipas Barnabës	
Shtojca I	169
Njëshmëria e Zotit në Bibël	
Shtojca II	170
Muhammedi a.s. në Bibël	
Shtojca III	172
Isusi në Bibël	
Shtojca IV	176
Faktet për katër ungjijt	
Besueshmëria e ungjyve, Shtesa V	178
Paralajmërimet për ardhjen e të dërguarit Muhammedit a.s	
Në librat e vjetër, Shtojca VI	179
Çka thonë autoritetet e krishtera mbi mitin e inkarnacionit të Hyit (Zotit) të maskuar me filozofinë greke, Shtesa VII	188
Dëshmitë nga e vërteta kur'anore dhe biblike se "Isusi nuk është Zot", Shtojca VIII	190
Statusi i gruas në krishterizëm,	
Shtojca IX	192

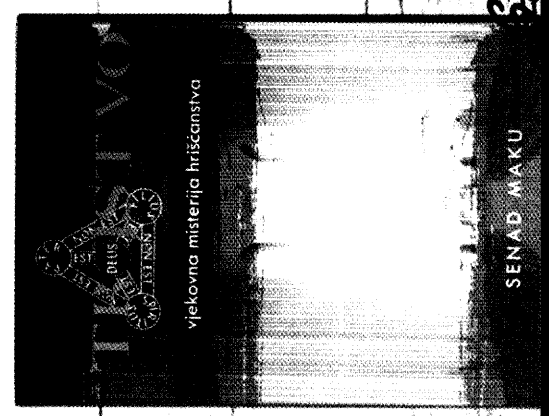
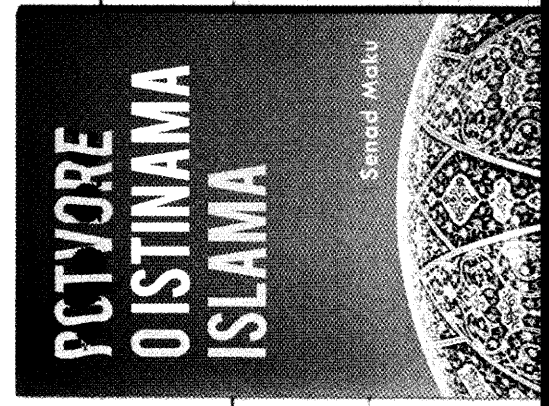
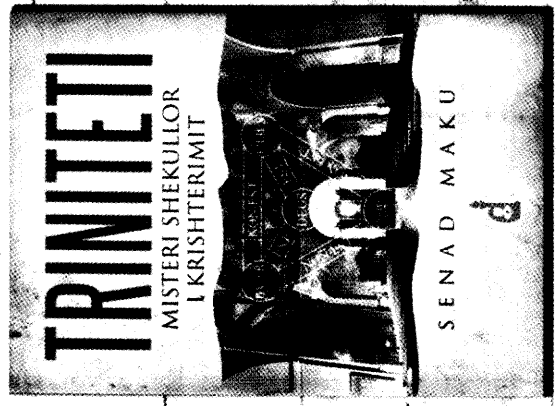
HOLY BIBLE
 2000 TIT. 2000. 2000. 40. 2000

BIBLE and the KORAN

The Koran
 THE HOLY BOOK OF ISLAM

Balliba Autoriale Niz bashkëpunoret Në gjuhë të tjera Libraria Lidhje Kërshfaqes Kontakti Senad Maku

www.bibladhjekurani.com
 Comparative study of Holy Books

Porositë librat - Nruçite knjige
 +382 69 649 664

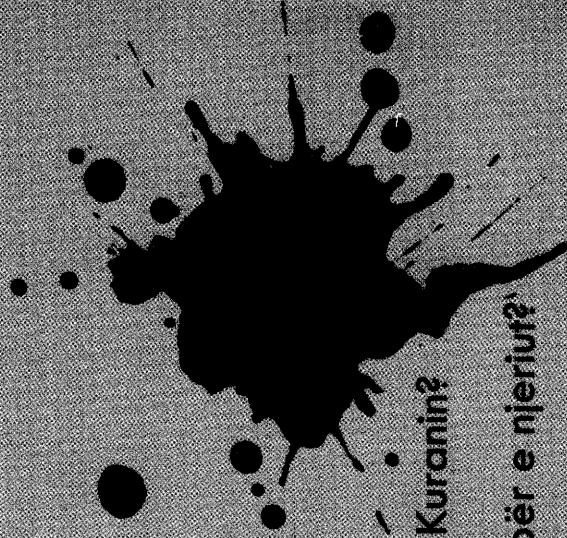

SHPËRJET NDAJ TË VËRTETAVE ISLAME

Senad Maku

SHPËRJET NDAJ TË VËRTETAVE ISLAME

- Kush e ka shkruar Kuranin?
- A është Kurani vepër e njeriut?
- A është Kurani kopje e Biblës?
- Pse Muhamedi u martua me shumë gra?
- A ishte Muhamedi i dhënë pas epsheve?
- A ishte Muhamedi "pedofil"?

ISBN 978-9940-9991-2-4

9 789940 999124 >

Në veprën "TRINITETI-Misteri shekullor i krishterimit," autori përpiqet të bëjë një njohje të ndërsjellë, duke u orvatur që ta nxjerrë realitetin ashtu si është, duke qenë i liruar nga paragjykimet. Këtë e pohon në shumë vende dhe duke bërë ballafaqimin e dy besimeve krishterizmit islami për të njëjtën çështje dhe duke ofruar argumentet e të dyja palëve me një gjykim logjik dhe të arsyeshëm aty ku ka qenë e mundur një qasje e tillë. Pra, punimi është serioz, ngase është bërë dhe përfillur metodologjikisht shkencore, e cila i ka bërë të mundur autorit që çështjet shqyrtojë me sy kritik, duke i nxjerrë në pah të gjitha aspektet pozitive dhe negative të çështjes së studiuar, të cilat i trajton si të tilla bazuar në shpjellimin e detyrues argumenteve përkatëse.

Fokusimi i Senad Makut në doktrinën e trinisë së shenjtë - për të cilën mendojmë se njohuri të bollshme, duke e shpjelluar me përpikëri dhe me shumë argumente Bibla e Kur'ani - e cila shtrihet në një periudhë kohore shumë të gjatë, duke marrë nga zanafilla e kësaj doktrine, rreth 3000 vjet para e.s., pasqyri gjatë kohës së deri në kohën tonë, gjë që e përbën bazën kryesore të besimit të krishterë dhe të ky dimension shterues trajtimi flet bindshëm për cilësinë unike të punimit fjalë. Në këtë punim autori të nxitë dhe të bën kureshtar që të futesh sa më thellë analizimin e gjërave deri të zbulimi i së vërtetës, duke qenë sa më objektiv në një çështjeje. Kështu, punimi është tërheqës për entuziastët, por, njëkohësisht dhe shtytës për studime të mëtejshme që janë aq shumë të nevojshme për punim autori i hap horizontet të reja të studimit serioz në aspektin religjioz. Pa dyshim, çështjet e tilla religjioze, sikurse çështja e trinisë, në kontekst brendashqiptar janë fare pak të analizuar e të studiuara si duhet, ndaj ta mbushë një zbrazëtirë të madhe në këtë lëmi në gjuhën shqipe. Gjithashtu, vepra do ta gjejë vendin e merituar në mesin e lexuesve të mëtejshëm që ajo nuk i dedikohet vetëm një niveli të caktuar, por shtrëses së gjatë ndaj mund të thuhet lirish se intenca e shpjellimit të autorit ka qenë që të bëjë të përshatshëm për çdo lexues, studiues e hulumtues shkencor.

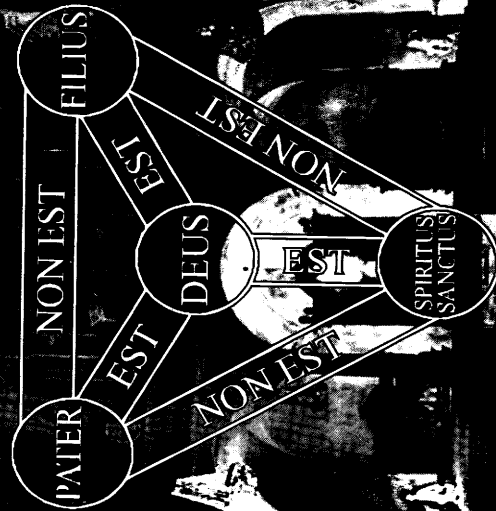
Dr. Zija C. Abdurrahman

Conveying Islamic Message Society
 P.O.Box 834-Alex-Egypt
 E-Mail: info_en@islamic-message.net
 E-mail: dms_eg@yahoo.com
 Site: www.islamic-message.net
 Nuk është për shitje

قلمة قاصدة بجمهورية بلقيا الاسلام
 ١٤٣٨ هـ

TRINITETI

STERI SHEKULLOR I KRISHTERIMIT

SENAD MAKU

FORUMI I TË RINJVE MUSLIMANË
 Prishtinë, 2017